



Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

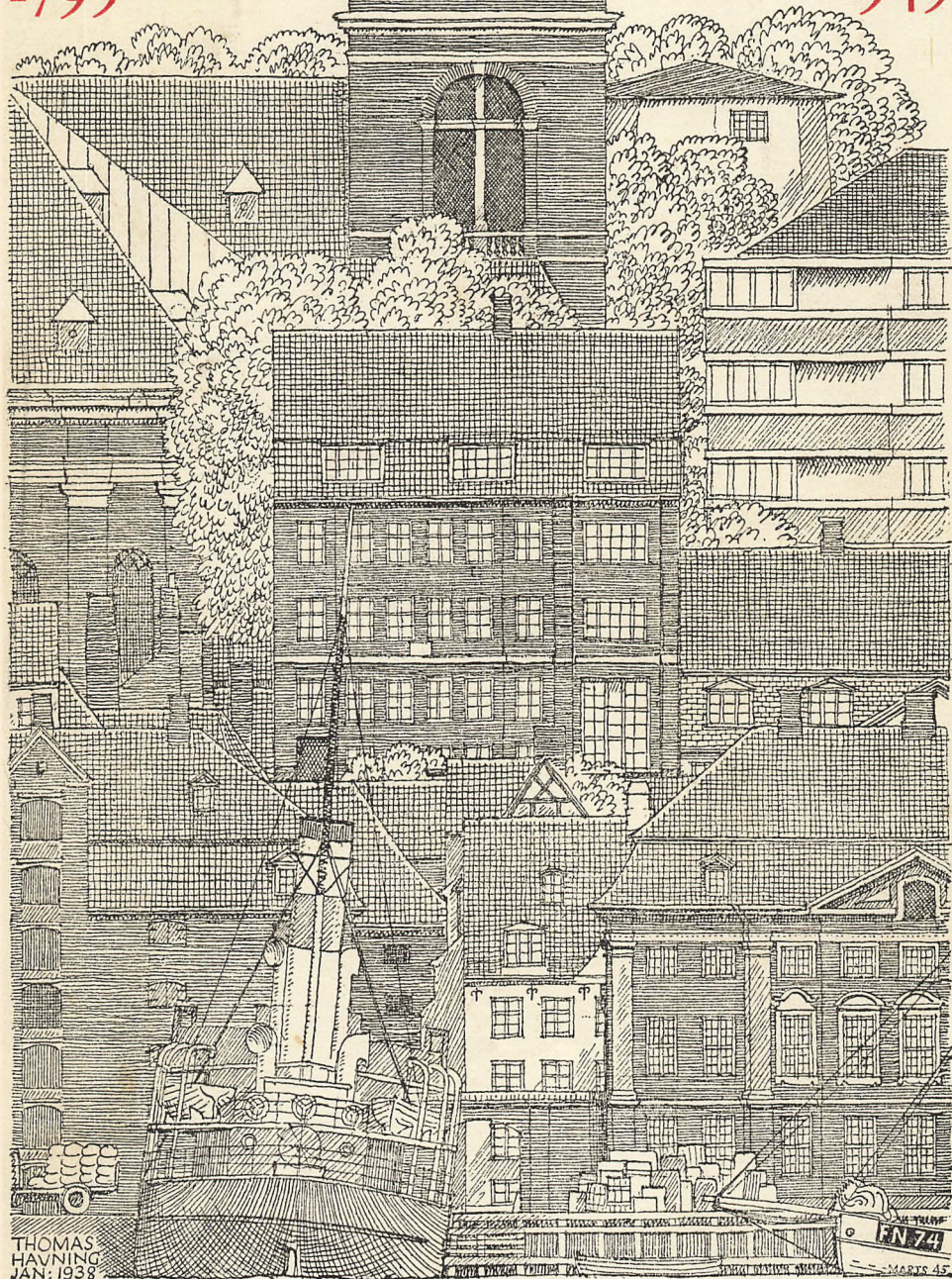
Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

CHRISTIANSHAVNS DØTTRESKOLE

1799

1949



THOMAS
HAVNING
JAN. 1938

FN 74

MORIS 45

CHRISTIANSHAVNS DØTTRESKOLE

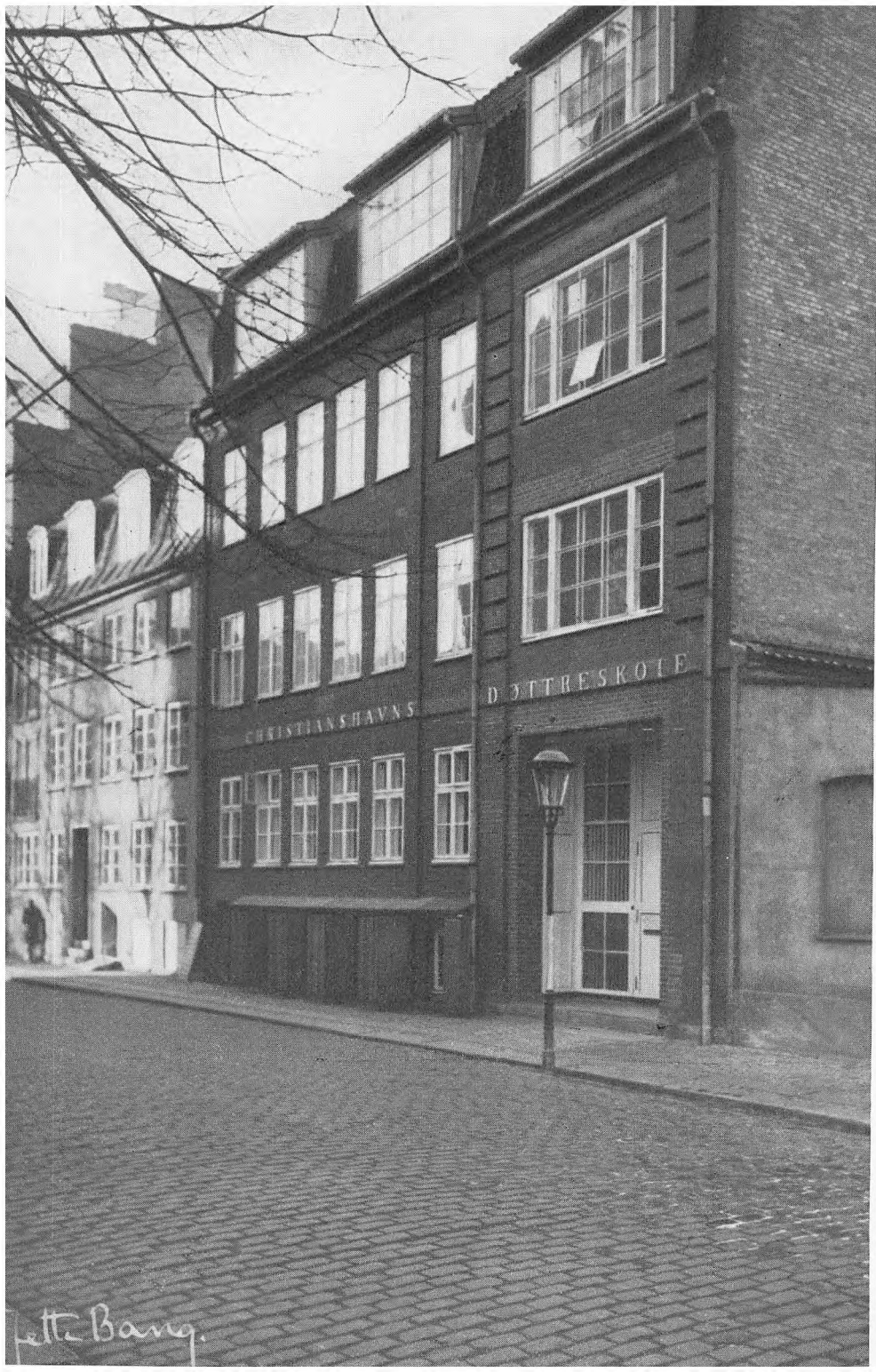
1799

ANDEN DECEMBER

1949

NORDLUNDES BOGTRYKKERI KØBENHAVN

For støtte til udgivelsen af denne bog bringer Christianshavns Døttreskole sin hjertelige tak til Carlsen-Langes legatfond og Niels Brocks legat ved Københavns Kommunalbestyrelse. Vore gamle elever og gode venner gennem årene, fru Jette Bang og fru Annelise Kreutzfeldt, f. Overgaard, har tilrettelagt billedstoffet. Tak!



Heltz Bang.

Døttreskolens Sang

Alt har jeg levet i hundrede Aar,
vogtet de Slægter, der kommer og svinder,
skærmet dem trygt, medens Dagene gaar,
elsket dem alle, mens Aarene rinder.

Barnlige Tanker og barnlige Sind
voksed sig stærke i Kundskabens Rige;
varsomt jeg førte til Alvor dem ind,
bød dem med Sandhed mod Maalet at hige.

Tiderne skifted til Frihed fra Tvang,
Fortid og Fremtid tog Livtag i Nuet,
skælved jeg end under Kamplurens Klang,
aldrig min Higen mod Sandhed blev kuert.

Husk da, du Slægt, som i Nutiden staar,
du skal mod Fremtiden Vejene finde,
naar du i Sandhed og Troskab kun gaar,
da er du med til at værne mit Minde.

Berta Eschen.

SKOLENS HISTORIE

Christianshavns Døttreskoles historie, som den fremgår af de følgende blade, er trykt, for at forældre, lærere og gamle elever i vanskelige tider kan styrkes ved at se hvordan jævne folk har ført skolen igennem; de har følt deres ansvar, og de har taget arbejdet på sig.

DIREKTIONEN FOR
CHRISTIANSHAVNS DØTTRESKOLE
1799

Pastor O. FABRICIUS Pastor N. H. MASSMANN
Grosserer NIELS BROCK Captain P. H. KOCK
Justitsraad H. F. SCHLEGEL Commandeur P. HOLSTEN
Captain S. JENSEN

BESTYRELSEN FOR
CHRISTIANSHAVNS DØTTRESKOLE
1949

Fru KAREN BENTZEN Civilingeniør POUL JESSEN
Fuldmægtig KAJ C. JØRGENSEN Overingeniør, cand. polyt E. PARK
Provst EGEDE SCHACK Fru MARIE SUHR, Formand

En orienterende gennemgang

af Marie Kaspersen

(p. henviser til uddrag af skolens bestyrelsesprotokoller i afsnit II;
Pg. henviser til uddrag af skolens programmer, bevaret fra 1873.)

CHRISTIANSHAVNS DØTTRESKOLE begyndte sin virksomhed den 2. december 1799. Christianshavn var dengang som nu en fortryllende bydel for sig, og det, der var »på den anden side broen«, var »inde i byen« – og såre langt væk. Det var »den florissante handelsperiode«, hvor de store købmænd havde råd til at vedligeholde og udsmykke deres skønne gamle gårde eller bygge sig nye. Man kan indsuge den tids stemning ved at gå en tur langs Strandgade og ind i gårdene der – og ved at læse Gyrithe Lemches »Edwardsgave« eller Vilh. Lorentzen: Christianshavns Borgerlige Bygningskunst.

Den tids gode borgere fik vakt en særlig interesse for opdragelsesspørgsmål. Inde i byen havde man stiftet »Selskabet for Borgerdyden« og »Selskabet for Efterslægten«. Særlig »Borgerdyden« havde haft mange vidtflyvende planer, hvoraf der udkrystalliseredes en skole. – »Selskabet for Døttreskolen på Christianshavn« stilede straks og udelukkende mod en skole. Adskillige fædre i Borgerdyden, hvor der kun var Drengene, havde også pibebørn, som de måtte ønske at give en god undervisning. Det hedder (p. 15. 12. 1803), at grosserer Niels Brock allerede i 1796 har opfordret justitsråd Schlegel til at samle et selskab om denne opgave.

Selskabet samledes d. 1. september 1799 og vedtog at begynde skolen til 1. november. Det lykkedes dog ikke at få alt i orden før til 2. december (p. 1. 11. 1849). Skolens første direktion blev pastor, senere professor og biskop Otto Fabricius, pastor N. H. Massmann, grosserer Niels Brock, kaptajn Peter H. Koch, justitsråd Schlegel, kommandør Holstein og kaptajn S. Jensen.

Ved det stiftende møde indmeldtes 22 børn i alderen fra 5-14 år; nr. 1 var »jomfru« Helene Perch, 7 år gl., nr. 2, 3 og 16 var »frøke-ner«, d. v. s. adelige: Wilh. Josepha Holsten, Mathilde Therese Holsten og Rebekka Wiederøe; først efter 1850 blev tituleringen ens, også for voksne.

De stiftende medlemmer tegnede sig straks for ialt 409 rd. til anskaffelse af inventar og 849 rd. til lønninger, husleje, brændsel m.v. Det årlige medlemsbidrag blev i lovenes § 26 sat til 4 rd., og det er uforandret til denne dag.

Undertiden tabte man af syne, hvad dette medlemsbidrag betød; men der var altid nogen, der fandt ud af det igen. I en skrivelse til Christianshavns borgere 22. 11. 1827 hedder det: »Det lidet årlige kontingent, som ethvert medlem betaler, er et ikke ubetydeligt bidrag til skolens vedligeholdelse og giver den det væsentligste fortrin i økonomisk henseende; thi borgersind og interesse for en almen-nyttig indretning har bevæget mange til at indtræde i selskabet, uagtet de hverken have børn eller myndlinge, som bivåne skolen. Flere af medlemmerne understøtte skolen ved et betydeligt større årligt kontingent end det fastsatte.« – Samme år, d. 12. 11., siges det i en skrivelse til medlemmerne, at »medlemskontingentet . . . er et bidrag, som forbinder selskabets medlemmer og skaffer dem ret til selv ved den af deres egen kreds frit valgte direktion, uden fremmede autoriteters indblanding at bestyre skolen, der i dette bidrag, når kun medlemmerne var mange og gav det af interesse for stiftelsen, ville have den fasteste grundvold, og, da ethvert overskud ikke er privat, men fælles ejendom, en rig kilde til forbedringer og fremtids betryggelse.«

I 1937 udsendtes en skrivelse af lignende ordlyd til tidligere elevers forældre: »Hvis også forældre, som ikke længere har børn i skolen, ville blive stående som medlemmer af selskabet og iøvrigt fortsat interessere sig for det, ville dette have betydning langt ud over den rent pengelige, som det lille medlemskontingent repræsenterer.«

I 1846 (p. 2. 10) ansøgte en fader, grosserer Groot, om, at hans datter måtte optages i skolen, uden at han selv behøvede at blive medlem. Bestyrelsen skrev i protokollen, at da dette selskab mere måtte betragtes som en rettighed end som en forpligtelse, havde

man intet derimod; men åbenbart er man under forhandlingen blevet usikker og har ovenover tilføjet: »indtil en generalforsamling tog nærmere bestemmelse derom.« – Og generalforsamlingen sagde nej! Uden pligt og fælles ansvar ingen rettigheder. –

Skolens første grundlov kom til at bestå af 44 paragraffer; de er detaljerede, omhyggelige og i dag morsomme i deres oprigtighed.

§ 1 fastslår, at skolens opgave er ved god undervisning i nyttige videnskaber at danne opvoksende døtres forstand og hjerte og at gøre dem dygtige til håndgerning.

§ 3 udnævner mødre og andre kvinder, der har forsørgerpligt, til æresmedlemmer, »endskønt de ikke personligen møde i selskabets forsamlinger«. Med andre ord: Nok betale, men ikke stemme. De var jo kvinder. Problemet løstes på lignende måde ved de andre private skoler.

»Den videnskabelige undervisning« blev givet af lærere. Dog måtte bestyrerinden, der i mange år kaldtes »gouvernante« eller »française«, være til stede i sang- og dansetimer for at opretholde disciplin; for sangens vedkommende var det i virkeligheden tilfældet op til 1923. Fagene var: dansk, tysk, fransk, christendom, moral, naturhistorie, statshistorie, geografi, regning, skrivning, blomster- og landskabstegning. – Der gives særdeles udførlige regler for, hvorledes karaktergivningen skal finde sted.

Gouvernanten og een eller to lærerinder underviste i håndarbejde, opretholdt orden i det hele, vikarierede om fornødent. Når lærerne var syge, måtte de dog, om muligt, selv sørge for vikar. Gouvernanten skulle helst tale fransk med børnene. Der ses dog intet spor af de straffe, der på latinskolerne ramte de børn, der blev grebet i ikke at tale latin.

Fra oktober til april undervistes i dans to eftermiddage om ugen fra 16-18; denne undervisning i dans gennemførtes til 1846, blev forsøgsvis genoptaget i 1899, men kunne ikke fortsat gennemføres. Senere lejede private danselærerinder lokale hos skolen, hvor så også skolens børn kunne gå.

Fransk var det første fremmede sprog. Engelsk blev først optaget fra 1. januar 1847 med to timer ugentlig, fra 1848 med 4 timer

ugentlig.¹ – Allerede i 1840 var det foreslået at optage engelsk, men da blev det skarpt afvist: »Undervisning i engelsk er en privatsag og er som sådan Directionen for Døttreskolen aldeles uvedkommende«; dog havde man intet imod, at en sådan undervisning foregik på skolen, når de deltagende var skolens elever og lærerinder, »som for tiden er tilfældet«; altså var denne undervisning i gang på skolen. I året 1900 blev engelsk – fra 3. klasse – det første fremmede sprog i stedet for fransk.

§ 21 bringer en utilsløret sandhed: »Mere for lærernes end for elevernes skyld tilstås ferier tvende gange om året, nemlig 14 dage i juli eller august måned, så og fra jule helligdage til helligtrekonger.«

Der skulle være 4 klasser og ikke over 16 elever i hver, da flere ikke kunne blive godt underviste. – I slutningen af det 19. århundrede stiger klassetallet til 6-7-8.

Det var medlemmerne af selskabet tilladt at besøge skolen når som helst, og de opfordredes dertil, samt til at meddele bestyrelsen enhver forsømmelse eller uorden, de måtte bemærke. Det hedder i et senere, udateret, lovhæftes § 19: »Ethvert medlem har adgang til at besøge skolen for at overbevise sig om hensigtsmæssigheden af den indførte undervisningsmåde, og kan fremsætte sine bemærkninger og anker for bestyrelsen, der har at tage muligste hensyn til dem.«

Direktionen skulle samles på skolen en gang om måneden. I årene efter 1846 skiftedes bestyrelsens medlemmer endog til at komme på skolen en gang om ugen. I 1946 genoptog man skikken med en fast månedlig mødedag. Det giver bestyrelsen mulighed for at have en nøje kontakt med skolens daglige liv. Når en bestyrelses medlemmer kommer, uselvisk, for i fællesskab at drøfte de foreliggende problemer, for at rådgive og støtte, er dette en stor værdi for skolen som helhed.

Skolens første leder blev madame Dupuis; hun udnævntes til *gouvernante* med sprogets nydeligste udtryk (p. nov. 1799); men allerede 6. februar 1800 foreligger hendes opsigelse. Hun har allerede absenteret sig. Hun har foretrukket at blive hos familien i Fre-

1. Fra det v. Westenske Institut omkr. 1858 fortæller Troels Lund i »Et Liv« s. 277: »— vi lærte overhovedet slet ikke Engelsk, hvad jeg har lidt under hele mit Liv.«

dericia, da det ikke kan lykkes at få dens medlemmer anbragt ved skolen (p. 22. 2. 1800).

Så fandt man jomfru Ramus, Sara Jacobine Ramus,¹ datter af sognepræst Cosmus Ramus til Marslev og Birkende. Og hun forsvandt straks i den velordnede skoles stille arbejdsomhed. Vi hører næsten ikke hendes navn, fra hun bliver ansat i 1800, og til hun takker af i 1831 og af skolens fattige midler får bevilget 200 rd. sølv årlig, et beløb, der tynger skolen så hårdt, at den går tiggengang for hende, med noget held hos kongen, uden held hos skoledirektionen. Dette har dog ikke ændret jomfru Ramus' hengivenhed for sin skole. Ved sin død i 1838 efterlod hun skolen en gave på 600 rd., samt et dejligt alabastur.

Skolen fik først værelser hos madam Schottmann, Strandgade 29; fra 1804 hos brygger Lyngbye på Børnehustorvet (Christianshavns Torv), fra 1811 hos brygger L. C. Kofoed, fra 1818 hos hr. Israel, hjørnet af Lille Torvegade og Store Kongensgade (Wildersegade), hvor Borgerdydskolen lejede lokaler i 1836, mens »den tyske præstegård« ved Frederikskirken blev ombygget til den; 1821 hos grosserer Clausen, Strandgade 51, og endelig i 1840 i Asiatisk Compagnis palæ, Strandgade 25, hvorfra Skolen først i 1913 flyttede til eget hus i Dronningensgade 67. – Til sammenligning tjener, at Borgerdydskolen på Chrh. i sine første 25 år boede 7 forskellige steder.

Direktionen havde til at begynde med den opfattelse, at undervisningen burde være fordelt på så mange lærere som muligt. Derfor ser vi et meget stort antal lærere til et lille antal børn. Der var ingen brug for »den indbyrdes undervisning«, der terroriserede undervisningen i folkeskolen, særligt fra 1820-40. (»Den danske Folkeskole gennem 100 Aar« s. 131-41). Lærerne var i regelen theologiske eller filosofiske kandidater eller studenter. Når de »blev befordrede«, fik præstekald eller lærerembede i provinsen, forsvandt de og aflø-

1. Bloch og Næraae: Den fynske Gejstligheds Historie II, 1790: »Sara Jacobine Ramus, født den 20de Julii 1766; er Hofmesterinde ved Generalmajor Baron F. S. Rantzaus Døttre paa Friderichslund«.

stes af nye. Senere dukker en og anden stud. med. eller doktor op; meget sent, 1855, kommer en enkelt seminarist, og først i 1885 nævnes en »eksamineret lærerinde« med en månedlig løn af 30 kr. (I 1875 ændres »rigsdaler« til »kroner«). På det tidspunkt var der iøvrigt mange faglærerinder og andre med »institutbestyrerindeeksamen«. Der var i regelen adskillige ansøgere, så snart timer meldtes ledige. Først fra 1845 ses man undertiden at have averteret efter dem. I 1873 var der 7 lærere, 7 lærerinder, 60 børn. I det 20. årh. har lærerinder været det almindelige, lærere det sjældne. Med forbedrede lønninger vil der formentlig blive en mere ligelig fordeling.

Det har dog ingenlunde været sådan, at kun kvinderne har kunnet se bort fra deres egen økonomiske fordel (jf. jomfru Ramus, p. 22. 12. 1808). I 1827 tilbød Ludv. Chr. Müller, der var lærer ved skolen i 5 år, at give ældste klasse en gratis time om ugen, hvor han i foredragsform ville forsøge at give dem et bedre overblik over fædrelandets historie, end de fik gennem de daglige lektier. L. Chr. Müller underviste også på Borgerdydskolen på Chrhavn, men forlod den i protest mod Krarups ansættelse som forstander; privat forberedte han H. C. Andersen til studentereksamen, da denne endelig var sluppet bort fra rektor Meisling og havde fået lov til at gøre sit studium færdigt i København. (Vilh. Andersen: Den danske Litteraturs Historie i det 19. Aarh.s første Halvdel, s. 528). Müller forblev fra denne Christianshavnertid en ven af Grundtvig, hvis råd han også senere søgte; han blev landskendt og højt anset som seminarieforstander, først ved Snedsted, senere ved Ranum. »Vistnok den betydeligste, lærdeste og mest åndsborne mand, der indtil i dag har virket som forstander for et dansk seminarium.« (Hans Kyrre: Tidsskr. Danmark nr. 19, 1941).

I en af skolens økonomiske bølgedale, omkring 1830, gav pastor Fenger afkald på en tredjedel af sin timebetaling, og samtlige lærere tilbød at læse med 2. klasse uden vederlag for at bevare den som klasse.

Den samme indstilling hos vor tids lærerkreds er grundlaget for nogle ord i pg. 1948: »For tiden har vi i alt væsentligt gode forhold at virke under; men vi må være klar over, at en privat skole, båret af en forældre-kreds, let vil kunne komme i en situation, hvor det er



Lærergruppen, øverst, 1. række fra venstre: Johanne Jørgensen, C. W. Schultz-Lorentzen, Annelise Servais Jensen. 2. række: Karen Abel, Estrid Peitersen, f. Olsen, Berta Eschen, Jenny Ernst Hansen, f. Kjærulff-Knudsen, Anna Lund. 3. række: Inger Hansen, Doris Sørensen, f. Heickendorff, Marie Kaspersen, Elizabeth Sanger, Kirsten Hansen. 1946.

dens liv om at gøre, at den har en lærerkreds, der i givet fald vil stå last og brast med den, også økonomisk. En sådan lærerkreds har Christianshavns Døttreskole haft gennem 148 år.« Vi kan nu sige: gennem 150 år.

I skolens direktion sad mange betydelige folk: Justitsråd Schlegel (1799-1822), pastor R. Fenger (1806-24), major Prætorius (1820-38), Grundtvig (1824-27), grosserer Jacob Holm (1820-45), pastor P. A. Fenger (1855-78); tre generationer af søofficersfamilien Tuxen var medlemmer af direktionen. Cand. philos. Ortved, senere kontorchef, var tilknyttet skolen fra 1877-1909, som lærer, sekretær, medlem af direktionen.

Det var folk, der vidste, hvordan de ville have deres skole, og de fulgte den i alle enkeltheder fra uge til uge og fra måned til måned. De var på vagt for at værgе skolens frihed og selvstændighed.

I 1814 kom »Skoledirektionen for Borger- og Almueskolevæsenet i Kjøbenhavn« til verden. Og det varede ikke længe, før den begyndte at udsende cirkulærer. Det første kom til skolen i 1815 og anmodede bestyrelsen om at advare eleverne mod at besøge konditorier og restauratører på deres skolevej. Dette meddeltes eleverne, og der gaves dem »de fornødne advarsler, som synes dog mindre nødvendigt, da der for nærværende tid ingen conditor bor på Christianshavn«.

1. april 1816 modtog Døttreskolen følgende skrivelse fra Den kongelige Direction for Borger- og Almueskolevæsenet i Kjøbenhavn:

Af hvad os tilforn var bekjendt om Døttreskolen paa Christianshavn, samt af den ærede Directions Indberetning derom, have vi med Fornøielse erfaret denne Læreanstalts velgrundede Indretning og hensigtsmæssige Organisation. –

Da den saaledes fortjener at nævnes blandt Hovedstadens gode Instituter, og den tillige forestaaes af saa hæderlige og oplyste Mænd troe vi med fuld Tilid at kunne overgive det anordnede Tilsyn dermed til disses Omhu. –

Direktionen finder derfor ingen Betænkelighed i at erkjende Døttreskolen paa Christianshavn blandt de Instituter, der have egne autoriserede Bestyrelser.

Cold Clausen Gutfeld Mangor Lange

Men allerede samme års 4. april tilsendes der Døttreskolen love og lærerinstrukser for den offentlige skole. Der blev fra Døttreskolens side givet et svar, der nok burde stå i guldskrift i denne bog. Bestyrelsen gør opmærksom på, at Døttreskolens love af 1799 allerede dækker det meste af det, skoledirektionen omtaler. Og angående straf og straffemidler finder man, at skoledirektionens instrukser går ud over, hvad Døttreskolens bestyrelse finder ret ud fra de grundsynspunkter, hvorefter forældrene har betroet deres børns dannelse og undervisning til en bestyrelse udgået af deres egen forsamling.

Direktionen for Døttreskolen kender meget vel brugen af den

sorte tavle som straffemiddel,¹ men finder det vanærende; den finder, det kan såre unødigt, opirre nogle, knække modet hos andre. Den gør opmærksom på, at børn kan lide af »vokseværk«, psykisk og fysisk; der kan have været vanskelige forhold i hjemmet i førskolealderen, så sindet »ved et misgreb i den huslige stilling i den første barnlige alder, er blevet tilbøjelig til stivsind og anden uartighed«. Men »en sig altid selv lignende, godmodig, overbærende og blid, men streng upartisk og alvorlig omgang fra de foresattes side vil, om end langsomt, være langt mere egnet til at oplive og befæste mod og forsæt hos ethvert barn, der er kommet til en skønnende alder« (p. 22. 7. 1816).

Enhver pædagog af årgang 1949 måtte være taknemlig for at eje en så sikker forståelse af børn, som denne skrivelse udviser.

Bestyrelsen var heller ikke bange for at luge ud i lærerkredsen. Se, hvor nydeligt den fyrer en udygtig lærer: »Da directionen har anledning til at formode, at hr. Cabott har lejlighed til en fordelagtigere anvendelse af sin tid, så . . . »(p. 24. 9. 1808). – Hr. Cabott er åbenbart vandret til Efterslægtens Skole; der hedder det 1813: »Cabott afskediges, og en anden lærer ansættes, som kan anvende mere flid på elevernes fremgang i tegning« (Bokkenheuser: Efterslægtsselskabet og dets Skole 1786-1836 s. 104).

1837 ønskede pastor Nielsen kun een klasse i religion og ville

1. Love for Børn af begge Kjøen i Almue- og Borgerskolerne i Kjøbenhavn 1816, § XII: Forseer nogen Discipel sig . . . da bliver han derfor først af Læreren tiltalt, irettesat og advaret, og, hvis dette ikke frugter, hensat til Beskæmmelse et afsondret Sted i Skolen, ligesom og Læreren giver ham i Dagbogen en fortjent vanærende Anmærkning. Skulde han derefter endnu vedblive at gjøre sig skyldig i den samme Fejl, da maae han taale, at hans Navn, med Tillæg af Ordet doven eller usædelig, sættes paa den til saadant Brug i Skolen hængende sorte Tavle og han selv nedflyttes i Skolen, ligesom og Dette atter anmærkes i Dagbogen. Men skulde disse Straffemidler, mod al Formodning, endnu ikke fremvirke hos ham den tilsigtede Forbedring, da tilkjendes ham af Læreren og vedkommende Foresatte Straf med et Riis (dog ikke med den sammenbundne Ende deraf) . . .

jævnfør Reskripter: Om Skolerne og Gymnasiis. 14. Art. § 9: Cancelliet har med Hensyn til en mod Skolelæreren trodsig og ulydig Dreng, resolveret, at Drengens Fader burde af vedkommende Politimester fremkaldes, og paalægges at drage Omsorg for Drengens Skolegang og Forhold; men at Drengen, saafremt dette skulde være forgiæves, kunde hensættes i eensomt Fængsel paa 24 Timer (Septembre 1832).

afgive to. Direktionen svarede, med sikker sans for betydningen af samarbejde i skolen, at dette afhænger af, om man kunne få en lærer, der underviste i harmoni med hr. Nielsen. – Det lykkedes. Men i 1844 ønskede pastor Nielsen at få alle religionstimerne; det gik ikke, for bestyrelsen troede ikke, han havde tid til at passe dem ordentligt. – Samme år fik kaptajn Lengnick en reprimande for de mådelige resultater af sin skriveundervisning, og da det ikke frugtede tilstrækkeligt, fik han afsked. – På samme måde må hr. Næwe gå, da »det er bleven klart, hvor slet funderede børnene var i dansk grammatik, sprog og retskrivning« (p. 3. 12. 1847).

Der gælder ingen persons anseelse. Selv en så anset mand som Schack, kateket Tage Schack, må vige, når skolens tarv kræver det; men man gør sig megen umage for ikke at såre unødvendigt, og man har åbenbart sat megen pris på samme Schack (p. 6. 5. 1846).

Opsigelsesfristen var en måned. Undertiden betalte man dog en ekstra måneds løn. Da der spurgtes, om lønning skulle udbetales til nyansatte fra 1. august eller fra sommerferiens slutning, svarede, at dette måtte afhænge af, til hvilket tidspunkt de afgæde fik gage (p. 9. 9. 1847).

Præsterne Fabricius og R. Fenger, grossererne N. Brock Hansen, I. C. Krossing og Jacob Holm var, foruden for Døttreskolen, også i »Directionen for Borgerdydskolen paa Christianshavn«. Særlig de to førstnævnte gjorde også der en stor indsats. Om Fenger siges det direkte, at han fik dens økonomi på fode. (Helms: Borgerdydskolen paa Chrhavn.s. 11 og 22). – Sandsynligvis er det Fenger, der har forfattet den fyndige skrivelse fra Døttreskolen af 22. juli 1816. Fenger var søn af grosserer Peter Fenger og Niels Brocks søster Else. Han blev residerende kapellan hos Otto Fabricius og blev gift med en Meinert. Det var een stor Christianshavnerfamilie.

Først i 1822 blev Fenger ved Fabricius' død dennes efterfølger som sognepræst; samme år blev han ramt af en lammelse, der gjorde ham næsten uarbejdsdygtig. Han fik Grundtvig til kapellan – og Grundtvig fik sin første bolig hos Fabricius' enke i Prinsessegade 52.

R. Fengers søn, Peter Andreas Fenger, der var student fra Bor-

gerdydskolen paa Chrhavn 1816, og derefter lærer samme sted, måtte under faderens store skrøbelighed hjælpe Grundtvig efter evne. Det blev en rig læretid for ham. I 1827 skrev han til Grundtvig: » . . . takket være Han, som ledte mig, der var afvegen fra min Barndoms Troe . . . til Dem, og ved Deres Ord kaldte mig tilbage fra en Vej, hvis Ende, jeg føler det med Gru, vilde være Forstokkelse, Fortvivlelse, Fortabelse!« – P. A. Fenger blev »førstelærer og inspektør« ved Døttreskolen fra 1824-27, netop de år, hvor Grundtvig var medlem af skolens direktion. – Vilh. Birkedal havde Peter Fenger som lærer i »Borgerdyden«. Han skriver om ham: »Han var den første, som lod mig fornemme et åndsvidnesbyrd om Kristus . . . Han vækkede mig, og jeg kan med Sandhed sige, at, skønt jeg ikke den Gang blev vunden for Vorherre, så var det dog en Adventstime for mig og, som alt paaapeget, min Indførelse som Katekumen i Paladsets Forgaard.« (H. A. Rosendal: Peter Andreas Fenger. »Vor Frelzers Kirke«. 1946).

Grundtvig står indført i skolens medlemsprotokol som nr. 191: Residerende kapellan ved Vor Frelzers Kirke Hr. N. F. S. Grundtvig. Vi ser ham som medunderskriver af et cirkulære om indførelse af sangundervisning, hvori det hedder: »At musikken i almindelighed og dans i særdeleshed er et virksomt middel til, gennem følelsen at uddanne og forædle den menneskelige ånd, er en erkendt og af erfaring stadfæstet sandhed« (p. 23. 9. 1825).

Ligeledes var Grundtvig medunderskriver af en fornyet protest til skoledirektionen (p. 27. 11. 1826): »Eftersom Christianshavns Døttreskole bestaar ved et Selskab, hvori enhver, der attraar Børn i Skolen, indtræder, og hvis Medlemmer, ogsaa de, der ikke have Børn i Skolen, betaler et vist Kontingent og have deres Stemme paa Selskabets Generalforsamlinger, saa tro vi, at denne Skole, som en aldeles privat Indretning, ikke er underkastet de Bestemmelser, der gælder for offentlige Skoler i Almindelighed, ligesom da ogsaa den kgl. Direction i æret Skrivelse af 1ste April 1816, har erklæret denne Skole iblandt dem, der have egne autoriserede Bestyrelser«.

Da Grundtvig i 1825 havde udsendt sit stridsskrift mod H. N. Clausen, »Kirkens Genmæle«, og ventede en pennefejde, fik han i stedet en injurieproces, der idømte ham bøde og censur. Dette skete

omtrent samtidig med, at stiftsprovst H. G. Clausen nægtede ham ret til ved tusindårsfesten for kristendommens indførelse at bruge et hæfte med egne salmer, som Grundtvig havde ladet trykke, og hvori den første salme var »Den signede dag«. – Grundtvig svarer Clausen d. 1. maj 1826, og d. 7. maj skriver han til biskop F. R. Münter, at han nedlægger sit embede: ». . . Jeg kan nemlig ikke dølgge for mig selv, at jeg, under nidkær Udøvelse af mine Embeds- pligter, baade som Skribent, som Prædikant, og som Medlem af Skolekommissionen, idelig er udsat for Injurieprocesser, som, selv naar de alle blev vundne, vilde aldeles forstyrre min præstelige og borgerlige Rolighed, og udgiøre et Martyrdom, jeg maa bekjende mig for svag til at udholde. At min Frygt i denne Henseende kun er altfor vel grundet, viser en ny Injurieproces, hvormed jeg i dette Øjeblik trues af en Lærer i et Institut, hvem jeg paa Embeds Vegne har været nødt til at laste for Bestridelse af den befalede Lærebogs Grundsætninger«. ¹

Der har været fremsat formodning om, at denne lærer skulle være fra Døttreskolen. Der er intet i skolens protokoller, der støtter denne antagelse. Først d. 6. 3. 1827 skriver Grundtvig til Direktionen for Christianshavns Døttreskole: »Da jeg modtog det ærefulde Valg til Medlem af Directionen for Christianshavns Døttreskole, var jeg i en Stilling, der tegnede til at blive varig, og syndes at have afbrudt en Skribent-Bane, der, under nærværende Omstændigheder i Danmark er udsat for langt større Fare end selv den betænksomste Mand kan forudsee! Men det er bekiendt, Stillingen har forandret sig, jeg fristede i min besindige Manddomsalder et Vanheld paa Skribent-Banen, som det vel er et Vidunder, Skjalden i sin brusende Ungdom kunde undgaae, men som den adstadige Præst i sin Nidkiærhed maatte troe sig sikker for, og, saa smerteligt det i enhver anden Henseende var mig, saa maatte jeg dog være stolt af mine Med-Borgeres personlige Agtelse og havde derover nær glemmt, at jeg indtil videre kun passede maadelig i en Embedsstilling, der ikke taaler selv kun Skinnet af det Ærerørige. Det syndes imidlertid, som mine Med-Borgere glemte det endnu længere end jeg, thi

1. Georg Christensen og Stener Grundtvig: Breve fra og til N. F. S. Grundtvig. II.

de nænde i det Mindste ikke at lade mig føle min Skiæbne, og Directionen for Døttre-Skolen har i denne Henseende et særdeles Krav paa min Høiagtelse og Skiønsomhed; thi saa længe jeg skulde forrette et ærværdigt Embede, som jeg omsider selv maatte bede om Afløsning for, maatte jeg ikke nedværdige det, ved at trække mig tilbage fra nogen hæderlig Forbindelse, og Directionen modtage min hierteligste Tak, fordi jeg ikke noget Øieblik kunde spore, at min Deeltagelse i forrige Aars Examen var den i mindste Maade ubehagelig.

En naadig Afsked og en haard Dom har nu begge viist, at jeg hverken havde vanæret min Person eller min Stilling, og jeg er egenkiærlig nok til at troe, Directionen ikke ved nu tilstundende Examen vilde føle sig besværet ved min Deeltagelse; men deels er det dog umueligt, at jeg ikke i Enkeltes Øine skulde have lidt noget Skaar i min borgerlige Agtelse, og deels er min Stilling nu, baade som Borger og Skribent, saa aldeles usikker, at jeg bør trække mig tilbage fra enhver Forbindelse, det staar i min Magt at opløse.

Derfor griber jeg ogsaa her det beleilige maaske snart forsvundne Øieblik til at udtræde af Directionen for Christianshavns Døttre-Skole, uden, saa vidt jeg veed, at have misbrugt enten min Stilling, eller den Agtelse, jeg ogsaa i den var saa lykkelig at nyde!

Med oprigtig Taksigelse for al den Velvillie, jeg ogsaa mødte hos ærede Med-Borgere og med de velmeenteste Ønsker for den Stiftelses varige Held, det var min Lyst, skiøndt ei min Lykke at befordre!«

Ærbødigst venskabelig

N. F. S. Grundtvig.

Grundtvig talte ved årsafslutningen 10. april 1827, 3 dage før direktionen med venlighed og respekt svarede på hans afskedsbrev (p. 13. 4. 1827). Grundtvig forærede skolen sine oversættelser af Bjovulfskvadet, Saxos Krønike og Snorres Kongesagaer. – Jacob Holm bevarede fra den tid et venskab for Grundtvig, og Grundtvig talte ved hans begravelse.

Angående embedsnedlæggelsen må vi nok stadig holde os til mange samvirkende omstændigheder. Og så glæde os over hver dag – fra maj 1931 – at høre »Den signede dag« lyde over Christians-

havn fra Vor Frelzers Kirkes klokkespil. Det er en fin daglig påmindelse om, at et menneskes såkaldte sejre eller nederlag ikke er væsentlige.

Et højt anset medlem af bestyrelsen var ovennævnte grosserer Jacob Holm, der første gang skriver sit navn i skolens protokol 1804 og sidste gang i 1845. Det synes at have været skik, at en del af de medlemmer, der var til stede ved generalforsamlingen, underskrev referatet sammen med bestyrelsen. Fra 1820-45 var Jacob Holm medlem af bestyrelsen. Han var også nogle år medlem af direktionen for »Borgerdyden«, men trak sig ud af den under stridighederne mellem Krarup og Schack.¹

Det sidste protokollat, Jacob Holm selv har indført, er fra 2. maj 1845. I omtalen af oprykningen til næste klasse bruges udtrykket: »med det i en pigeskole uundgåelige hensyn til alder og andre omstændigheder«, og i ikke mindre end tre tilfælde henstilles det til forældrenes egen afgørelse, om et barn skal rykkes op eller ej. Der er grund til at notere, at forældrene i alle tre tilfælde fulgte skolens råd om at vente et år. Dette viser, at også efter at R. Fenger var borte, og Schack var borte, var der stadig den samme faste linie, det samme selvfølgelige hensyn til børnenes tarv.

Jacob Holm var begyndt »med to bare hænder« i en kælderforretning i Torvegade; han var endt med at blive storkøbmand, fabriksherre, skibsreder; til sine arbejdere byggede han de lave gule huse på »Applebyes Plads« ved Langebrogade – og denne det praktiske købmandslivs stormand fandt opretholdelsen af en lille privat børneskole af et sådant værd, at han gennem 25 år en gang om måneden kom til stede »i skolens værelser« for sammen med sine »Med-Colleger« at tage sig af skolens sager. Det er udtryk for en gammeldags hæderlighed, trofasthed og pligtfølelse – og for et ønske om at tjene en god sag, uanset om den er stor eller lille.

I 1840 købte Jacob Holm Asiatisk Compagnis palæ og gav straks Døttreskolen bolig der. Jacob Holm var sidste gang til bestyrelsesmøde d. 10. juli 1845; han døde knapt en måned efter, d. 3. august.

1. Helms angiver, at Jacob Holm døde 1836.

Den 1. januar 1832 var frk. Mariane Bruun tiltrådt som bestyrerinde. Det var i en tid, hvor man ved hver regnskabsaflæggelse måtte forhandle om midler til at dække skolens underbalance, og hvor »200 rd. ældre gæld til major Prætorius, af hvilke summer dog ej svares renter« møder op hvert år.

Bestyrelsen udsendte skrivelser til beboerne på Christianshavn om at sende elever, om at indmelde sig som passive medlemmer o. s. v. Der sendtes ansøgning til kongehuset om at yde fripladser, idet man henviste til »den nu så meget aftagende søhandel« som grund for beboernes ringere økonomiske muligheder. I een skrivelse hedder det: ». . . da nu elevernes antal ved de vanskelige tider og ved uheld, der have tilstødt flere af Christianshavns mest formuende familier, er aftaget, og, som en følge heraf, skolen vanskelig vil kunne bestå, uden at den bliver ophjulpet, så vove vi at fremsætte det ønske, at Deres Højvelbårenhed gunstigt vil tilstå Chrhavns Døttreskole een eller om muligt flere fripladser«.

Man lagde stærk vægt på at opretholde skolens gode standard »som et bånd på de sammesteds værende mindre pigeinstitutter«. Formodentlig er det disse »mindre pigeinstitutter«, Heiberg munter sig med i »Aprilsnarrene«, der har adskillige lystige hentydninger til Christianshavn, hvor Heiberg selv boede.

Kongehuset stillede sig overmåde velvilligt. Hendes Majestæt Dronningen gav fra 1827 to fripladser, Hans Majestæt Kongen fra 1828 to fripladser, Hendes kongelige Højhed Prinsesse Wilhelmine af Glücksborg gav fra 1831 to fripladser, der først blev inddraget i 1891, to år efter hendes død. Hans kongelige Højhed Prins Ferdinand gav fra 1831 een friplads, Hans kongelige Højhed Prins Christian fra 1832 ligeledes een friplads. »Kongens friplads« bevaredes til århundredskiftet, så det var med god grund, at der d. 29. januar 1906 sendtes en krans til Kong Christian d. 9.s kiste på Amalienborg.

I 1833 må direktionen foreslå ekstra betaling for undervisningen i sang. Dansen undtages endnu, da »det er en læregenstand, hvori alle kunde deltage og ansees nødvendig at høre til den dannelse, som kunde fordres bibragt i skolen«. Derpå følger en af de sætninger, der trækker sig som en gylden tråd gennem skolens historie: »Direktionen blev enig om alle i forening at ville garantere kassere-

ren det tab, som ville følge af, at danseundervisningen i denne vinter måtte udredes af skolens kasse, uden extra bidrag fra medlemmernes side«, signeret:

Tuxen Øckenholdt Jacob Holm Prætorius Schack Perch

Næste år måtte man dog indføre ekstra betaling for danseundervisningen.

Fra 1833-44 var provst Nicolai Clausen Schack medlem af bestyrelsen, ligesom han var medlem af bestyrelsen for Borgerdydskolen på Christianshavn. Men hvilken forskel var der ikke på hans stilling i disse to skoler! Borgerdyden havde haft en meget vanskelig periode, og for at redde skolen igennem havde direktionen set sig nødsaget til at give skolens forstander, Niels Bygum Krarup, en slags enevældig kontrakt, »den ubetingede myndighed til at ordne alle skolens forhold, som han selv vilde«, mod at han skulle give en årlig indberetning om skolens tilstand. Direktionen havde egentlig kun bevaret retten til at opsigte forstanderen med et halvt års varsel og til at bestyre skolens legatkapital og udbetale dens renter til skolen. – Når Ludv. Chr. Müller og Jac. Chr. Lindberg forlod Borgerdyden i protest mod denne ordning og mobiliserede Grundtvig i den anledning, skyldtes det dels, at Krarup måtte skubbe en anden ud for at komme til, og dels, at de anså ham for rationalist.

Ved sognepræsteskiftet i 1833 afløstes provst Bregendahl i »Borgerdydens« direktion af provst Schack. Der kom »en ny Farao, der ikke kendte Josef og hans fortjenester«, siger Helms. I overensstemmelse med stifternes tanker så provst Schack på skolen som et gode, der tilhørte almenvellet, og han følte ansvar over for offentligheden for administrationen af dette gode. Men hans udtalelser er uklare; han taler dels om skolen som »en offentlig skole«, dels om ansvaret »over for kommunen«, dels om skolen som et »privat institut«. Provst Schacks formål med sin tiårige kamp med Krarup var at skaffe direktionen dens gamle myndighed tilbage. Men ligesom Krarup før sin ansættelse som forstander havde skaffet sig ret til selv at oprette en skole på Christianshavn, sådan skaffede han sig atter denne ret, da det så ud til brud med direktionen. Og så havde

direktionen på forhånd tabt. Den havde selv givet sin myndighed fra sig. Børnetallet var under Krarups ledelse steget fra 68 i 1828 til 222 i 1837. Krarup havde forældres og børns tillid. – Han sagde rent ud, at direktionen ingen gavn havde gjort siden 1828, men derimod skade, og den måtte hellere overdrage tilsynet med skolen og dens legatkapitaler til direktionen for universitetet og de lærde skoler.

Efter Krarups død måtte provst Schack, der efterhånden var bleven alene i direktionen, anmode universitetet om at overtage tilsynet med Borgerdydskolen, men det sagde nej. Først efter Schacks død blev tilsynet overtaget af kancelliet. »Direktionen for Borgerdydskolen paa Christianshavn« eksisterede ikke mere. (Johs. Helms: Borgerdydskolen paa Krh. i dens Barndom og Ungdom. 1887).

Hele striden er et typisk eksempel på, at begge parter kan have ret, hver ud fra sit syn.

Fra disse forhold er provst Schack vandret hen på Døttreskolen. Og i samarbejdet der med den meget myndige og sikkert »selvherkende« Jacob Holm og andre er der fuld harmoni. Næppe en eneste gang er provstens navn indført i protokollen uden fuld titulatur: »Hans Højærværdighed, Dr. theol. Provst Schack, Ridder af Dannebrog«. Se, det var noget ganske andet!

En tilsvarende kamp om myndigheden har aldrig været ført på Døttreskolen. Der har aldrig været tvivl om, at forældrekredsen og den bestyrelse, den godkendte, havde myndigheden. Det kan måske undertiden have set ud til, at forældrekredsen slumrede ind, når der var fred og ingen fare; men der er grund til at være taknemlig for, at den i afgørende situationer altid har kunnet vækkes til bevidsthed om sit ansvar og sin ret. Dette er formentlig en væsentlig grund til, at Døttreskolen stadig eksisterer som en privat skole, mens alle de andre realskoler fra oplysningstiden er gået ind eller gået over til at blive offentlige skoler.

I 1838 blev frk. Nicoline de Seue antaget til »lærerinde i linnedsyning, navnesyning, strikning, samt dansklæsning i forberedelsesklassen, tilsammen omtrent 27 timer ugentlig, i hvilke De tillige efter aftale ved enhver lejlighed ville øve eleverne i at tale fransk; men

derfor (=alligevel) bliver det en forpligtelse for Dem, at være til stede i hele skoletiden 5 timer daglig, og om bestyrerinden uden for Deres faste timer skulle behøve Deres bistand, hvilken De også uden for den almindelige skoletid ved undervisningen i sang og dans, på hendes forlangende, må være villig at yde hende, og vi håbe, at De ingensinde forlader skolen, så længe Deres nærværelse er fornøden til ordens vedligeholdelse blandt eleverne«.

1842 havde frk. de Seue permission til en rejse til Hamborg og 1844 ligeledes orlov til en kort rejse. 1. maj 1846 tog hun sin afsked »på grund af forandrede forhold«, og i stedet antoges frk. Adelaide Lind.

Da det lykkedes direktionen at skaffe løfte om en årlig understøttelse til frk. Bruun, der nu var svagelig, henstillede direktionen i 1847 til hende at trække sig tilbage. Frk. Lind fremsendte sin afskedsbegæring - og direktionen kunne så skrive til frk. de Seue i Norge, at da hun inden sin afrejse havde lovet medundertegnede Wulff at ville overtage pladsen som bestyrerinde, hvis den nuværende blev »entlediget«, og i så fald afstå 100 rd. årlig til sin forgængers pensionering, imod at hendes søster blev ansat for en årlig løn af 200 rd., så håber man, at de nu vil træde til. - Frk. de Seue svarer ja; men da hendes søster endnu ikke kan overtage pladsen, foreslår hun at antage frk. Louise Mourier for 150 rd. årlig, så frk. de Seue kun behøver at afstå 50 rd. - Det ser lidt speget ud for os, men kårene var ikke stort anderledes over det hele land. Også frk. Bruun havde til jomfru Ramus' død måttet give afkald på et beløb af sin løn til sin forgængers pensionering. - En præst måtte som bekendt pensionere sin forgængers enke.

Direktionens håb om opblomstring ved lederskiftet gik i opfyldelse, så man ret snart kunne give frk. de Seue hendes fulde løn. Ved hendes ansættelse havde man ønsket at knytte skolens fremgang til lederens økonomiske interesse, idet man havde lovet hende ekstra 5 rd. årlig pr. elev ud over 50. Dette forøgede i gode år lederens løn ret betydeligt.

Fra skolens begyndelse havde dette »gratialevæsen« floreret. For ekstra vikararbejde, skriftligt arbejde, tilsyn o. l. gav man et

gratiale. Man prøvede alvorligt at komme bort fra det, når lønningerne forhøjedes. Men da lønningerne her som andre steder aldrig fulgte trit med prisudviklingen, måtte man gang på gang atter ty til gratialer. De forpligtede ikke for fremtiden. Dog måtte bestyrelsen sige nej, da cand. Brasen i 1848, 4. februar, søgte om et gratiale i anledning af sit forestående bryllup; men da han 20. maj ansøgte om forskud, fik han det beredvilligt. Den 4. april 1851 tilstillede bestyrelsen ham 50 rd. i begravelseshjælp i den sørgelige anledning af hans kones død.

Et fornøjeligt træk er det, at melhandler Hansens datter får lov at fortsætte med tysk og fransk, uden betaling, efter at hun er gået ud af skolen (p. 9. 9. 1847), og at man i 1887 laver fortsættelseskursus, ligesom man i tiden fra 1900-1920 oprettede en 9. klasse, når hjemmene ønskede det.

Frk. Nicoline de Seue var ved skolen i 35 år, det hidtil længste åremål for en leder af skolen. Hun må vistnok have været typen på det 19. årh.s kvindelige skoleleder, når hun var bedst: dygtig, myndig, statelig (se Estrid Peitersen: Skolefester). Det er ganske spøgefuldt at tænke på, at det var i hendes tid, Københavns Skoledirektion gjorde opmærksom på, at en lærerinde ikke måtte undervise i religion (p. 7. 11. 1851); jfr. de kvindelige præsters situation i dag. »Tiden var dog ved at løbe fra Direktionen,« siger Holger Rützebeck i »Den danske Folkeskole gennem 100 Aar«, s. 170-72, hvor han gennemgår kvindens stilling i skolen, til hun officielt anerkendes ved oprettelse af lærerindeeksamen i 1860.

En elev fra den tid har fortalt, at i frk. de Seues tid havde man i Strandgade en »urklasse«; derfra gik et barn rundt til de andre klasser, når der skulle være frikvarter, og meldte: »Der siges til!« Men fra et værelse til gården kunne man kl. 1 se kuglen falde på Nikolaj Tårn (som den endnu »falder« i Frihavnen), og så lød meldingen: »Den faldt!«

Frk. de Seue gik om sommeren altid i gul eller lilla sirts, om vinteren i hvergarnskjole, som ældre i sort; hendes søster var altid i silke. Til sangeksamen havde børnene handsker på. Denne skik bevarede til ind i dette århundrede.

Når frk. de Seue fra sit vindue havde observeret, at et barn ikke

gik den lige vej hjem, måtte barnet næste dag gøre rede for sit forhold og blev sat til at læse på »brættet« (»Kom, hjerte, tag dit regnebræt«).

Frk. de Seue var adelig »med 16 ahner« og bar sorg sammen med hoffet. Bibliotekar frk. Ellen Larsen (P. M. Larsens datter) mindes, at hun sammen med sin mor var på visit hos frk. de Seue, naturligvis med hvide handsker på. – De respektløse børn kaldte altid søstrene for »store og lille Sæwe«.¹

Under krigen i 1848 gav børnene efter eget ønske afkald på deres årsfest, for at pengene kunne gives til de faldnes efterladte. I et festskrift »Dengang jeg drog afsted«, udgivet af Franz von Jensen 1898, fortæller Jul. F. Iversen, at pigerne fik gamle lagener med til Døttreskolen for at pille charpi til de sårede, mens drengene fra Borgerdyden syntes, det var en anderledes svir at blive udkommanderet til at lave patroner.

Cand. theol. Fr. Nielsen, senere professor og biskop, var i 70-erne lærer ved skolen og stod i mange år for indkøbet til dens bibliotek.

Gymnastikken arbejdede sig langsomt frem. 1875 indførtes den såkaldte »franske gymnastik«. I 1883 – i frk. Rickmanns tid – tog man pludselig et vældigt skridt frem og indførte $1/2$ times gymnastik 5 gange ugentlig.

Peter Andreas Fenger var i 1827 bleven sognepræst i Slotsbjergby. Der blev han til 1855; da lykkedes det hans gamle elev, C. C. Hall, der nu sad som kultusminister, at skaffe ham det eneste embede, han ville bytte Slotsbjergby med, Vor Frelsers Kirke. (H. A. Rosendal: P. A. Fenger). – Det var blevet en fast sædvane, at sognepræsten blev valgt ind i Døttreskolens bestyrelse. Det var særlig naturligt denne gang, fordi P. A. Fenger selv havde været lærer ved skolen. Han deltog nu i skolens styrelse til sin død i 1878. Da han

1. Johanne Louise Lemming: Mine Barndomserindringer (Privattryk) s. 6: »Hele skolen omfattede dengang kun 60 børn, så overlæssede klasser kendtes ikke . . . Som sprog lærerinde var frk. Rickmann ganske fremragende dygtig og forstod at lære os en masse. Frk. de Seue, som ikke deltog i undervisningen, havde jo dermed god tid til at overvåge den ikke store skare børn, og alt gik med god orden.«

holdt 40 års præstejubilæum, indhentede bestyrelsen skriftlig tilslutning fra alle medlemmer til, at der af skolens midler blev henlagt 3000 kr. til en friplads, kaldet »P. A. Fengers Jubilæumslegat«. Af den skrivelse, der sendtes Fenger, og af de ord, hvormed bestyrelsen mindes ham, ses det, hvor afholdt han har været i kredsen (p. 15. 7. 1877 og p. 8. 2. 1878).

Sognepræst P. M. Larsen omtalte Fenger ved skolens 100 års jubilæum: »I mange år dens lærer, i endnu flere dens leder. Det har jo i det hele været således, at der har været en pagt mellem skolen og denne kirke; de mænd, som førte ordet herinde, have enten været mellem skolens arbejds kræfter eller styrere. Det var Fengers ord atter og atter til den dygtige og kærlige kvinde, som var hans medarbejderske i skolens gerning: Det er ånden i skolen, kære frk. de Seue, som det først og fremmest kommer an på«.

I 1880 blev den ny sognepræst, Johan Christopher Holck, valgt ind i bestyrelsen og var formand indtil 1898. Provst Schultz-Lorentzen har i »Vor Frelsers Kirke 1946« gjort rede for pastor Holcks overmåde store kristelig-sociale indsats på Christianshavn.

I 1882 afløstes frk. de Seue af frk. Hulda Rickmann, der var datter af bagermester Rickmann og havde gået i Døttreskolen fra 1854-57. Den 6. 2. 1863 blev hun ansat som lærerinde på Døttreskolen. Hun synes at have været et stilfærdigt, trofast menneske. Anekdoterne er ikke blomstret om hende som om frk. de Seue, der var bleven en institution; men det taler jo stærkt om hendes værd, at man har antaget hende som leder efter så mange års lærergerning på samme sted. – Lektor Holten-Bechtolsheim fra Sorø Akademi var gift med en broderdatter af frk. Rickmann – også gammel elev her fra skolen – og efter sin hustrus død sendte han skolen som gave frk. Rickmanns bibel; den er ved sine mange personlige notater et bevægende menneskeligt dokument.

På grund af svigtende helbred blev frk. Rickmanns ledertid kort, og en anden af skolens tidligere elever, frk. Camilla Lemming,¹ af-

1. Nathalie Zahles og Bertha Hahns afgangsbrev fra Privatlærerindeskolen i 1878: Vi skilles i Frk. Kamilla Lemming fra en Elev, der ved sin hele Optræden, sin Flid,

løste hende i 1896. Frk. Lemming var elev i skolen 1865-72 og blev lærerinde der i 1874, så selv frk. de Seues lange arbejdstid ved skolen ikke kan nå op til frk. Lemmings 49 år. – Frk. Lemmings far ses at have været en skønsom mand. Han hjælper et barn ind i skolen, og bestyrelsen resolverer, at da han i forvejen betaler for fire af sine egne, skal dette barn have lov at gå frit, indtil hendes fars kår måske forbedres (p. 6. 12. 1864).

Omkring århundredskiftet tog fru Rostrup på botanisk udflugt med børnene ad Prinsessestien i Lyngby. Fru Rostrup skal fra denne tid have fortalt, at Døttreskolen var det eneste sted, man ikke gjorde bemærkninger, da hun fik kort hår!

I frk. Lemmings tid fejredes 100 års jubilæet (se Estrid Peitersen: Skolefester). Pastor P. M. Larsen, der i 1898 havde afløst Holck, talte ved festgudstjenesten i Vor Frelses Kirke. Pastor Larsen omtalte først de gamle embeds- og købmandsslægter, der havde drømt lyse drømme om Christianshavns fremtid, og som ydede personlige og pekuniære ofre for Døttreskolen for derved at fremme deres medmenneskers lykke ved oplysning og dannelse; dernæst omtalte han Grundtvig og, som før nævnt, P. A. Fenger og fortsatte:

»Her kommer jeg til det, som er Døttreskolens egentlige historie, den, som ikke er skreven i bog eller med pen, men som står skreven i deres hjerter, der gik ud og ind ad skolens dør. Der er mange sådanne minder, som kommer frem i dag, minder om dette, som var skolens egentlige gerning og arbejdsmaal: »at ruste til kamp og frelse fra fald«. Og jeg tænker mig, at mangen en af de gamle elever i dag, når børnene sang om »at blive kvinder stærke, hvorved vore hjem kan få adelskabets mærke«, da har kunnet sige: »Ja, her har jeg min skole en tak at bringe«. Thi dette var jo den egentlige gerning: at danne personligheden, at ruste, at gøre stærk og give noget af den egentlige bærekraft, som vore kvinder har fornøden i livets og hjemmets gerning . . .

Så har Gud velsignet vor skole på mange måder, thi han signer

sin Interesse, sin Alvor, sit Liv har forbundet og glædet os. Vi ere hende Tak skyldige, fordi hun kom til os og saa længe fulgte os. Vi vide, at hun alt er, og vi anbefale hende fremdeles som en højst lovende Lærerinde, og vi ønske hende kun i Adskillelsens Øjeblik Guds Velsignelse over hendes Fremtids Liv og Virksomhed.

livets skole. Og når vi nu ikke alene i dag se tilbage og dvæle ved minderne, men også se fremad i den tid, som kommer, hvad ønske, hvad håb har vi så for vor skole? Vi er ikke blinde for de vanskeligheder, som tid og sted bereder denne skole, og vi kunne godt se de skyer, som true den. Men vi have det ønske, ja den bøn for vor skole, at den fremdeles må være livets skole, som Gud kan velsigne. Hvad jeg mener hermed, kan jeg bedst oplyse med nogle linier af den sang, som vi nu skal synge: »Mægtige Gud, som har ordet skabt, hvormed du danned verdens skue; giv, at det aldrig tynget og slapt lyde må i vor skolestue«. Lad os med hverandre, gamle og unge, skolens venner bære den bøn frem for den almægtige Gud; det er det bedste, som vi kan give vor skole i dag: at ordet aldrig må lyde tynget og slapt, ikke dødt og koldt, men varmt og levende. Ordet om hele verdens skue, om alt det, som øjet ser, og tanken finder, at dette ord om verdenslivet, naturlivet og folkelivet, at det må lyde interesserende og vækkende. Og ordet om fædrenes bedrifter, først og sidst vore egne fædre, vort folks historie, måtte det aldrig lyde tynget og slapt, men med ild og kraft, så hjerterne må blive varme og sindene begejstrede for vort kære fædreland. Og allermest tænker jeg på det største og herligste af alle ord: Ordet om Gudfader, der gav sin eenbårne søn hen til vor frelse. Give Gud, at det aldrig må lyde tynget og slapt i vor skolestue, men hjertevarmt, som en alvorlig og troværdig bekendelse. Da tør vi tro, at så er det den skole, som også Gud vil velsigne . . .«

At man på skolen har sat pris på P. M. Larsen, ses af, at man bad ham fortsætte i bestyrelsen, efter at han i 1904 var flyttet til Marmorkirken, og Chr. Welding var kommet til Christianshavn. På samme måde blev Welding i bestyrelsen, efter at provst C. W. Schultz-Lorentzen i 1912 havde afløst ham som formand.

Pastor Welding var et forunderligt friskt og levende menneske, aldrig ceremoniel, altid åben, strålende, hjertevarm; han fortsatte som medlem af bestyrelsen til 1934.

Det er sagt, at frk. Lemming havde »den bekymrede kærlighed« til Døttreskolen. Hun havde fulgt den gennem de mange år og i de mindre forhold og ængstedes for fremtiden. Nok var der dejligt i

Strandgade; men der var for lidt plads, og der var ingen legeplads. I 1902 henstillede bestyrelsen, at børnene fik en spadseretur midt på dagen i den lukkede ende af Strandgade! »Men det fik vi aldrig, så det har Lemse ikke villet!« sagde en gammel elev.

Man måtte på udkig efter bedre forhold. De kom i 1912, da man af »Friskolen« købte matr. nr. 261, Dronningensgade 67. Det var en af agent Holcks skoler, bygget i 1778. I skolens mur sidder stadig en mindeplade:

FRIE SKOLEN I VOR FRELSERES SOGN
OPBYGT AF CHRISTELIGE VELGIØRERE

1778

GUDSFRYGT FORENET MED ARBEYDSOMHED
ER GRUNDEN TIL AL SAND LYKSALIGHED

Der blev købt lidt mere grund til for at få en legeplads, der blev bygget sidehus med gymnastiksal, 2. sal blev forhøjet, og der blev sat en 3. sal på huset (se provst Schultz-Lorentzens redegørelse). Ved en ombygning i 1942 fjernede arkitekt Thomas Havning frontispicen og bragte derved huset mere i overensstemmelse med dets oprindelige stil. Indvendig lykkedes det arkitekten med den udvidede forhal og den festligt blå trappe at sammensmelte det nye og friske med det gamle og hyggelige.

Skolen havde nu for første gang fået eget hus. »Bo er bedre, om end fattigt det er, hjemme er hver mand herre«. – De lærerinder, der havde oplevet palæet i Strandgade, kunne dog aldrig glemme de gamle, fine stuer med de høje hvide døre og stuklofterne, og vi ved, de gav børnene varige skønhedsindtryk – som Vor Frelsers Kirke giver dem det i dag.

Hammershøj har forevigt interiørerne fra Strandgade; han flyttede ind, da Døttreskolen flyttede ud.

Under de bedre forhold kom en stor fremgang i skolens børnetal, og frk. Lemming oplevede i 1922, året før sin død, at der kom en pensionsordning, der sikrede lærerpersonalet en pension på 1400-2000 kr. årlig. Det var beskedent, men dog så langt bedre end slet ingenting.

I programmet for 1924 skrev provst Schultz-Lorentzen om frk. Lemming: »Det var i virkeligheden et offer, da hun knyttede sin fremtid til en skole, der kunne synes at gå sin opløsning i møde, og de første år var vanskelige at komme igennem. Men så skiftede strømmen. Der er ingen tvivl om, at det er hende, den største del af æren herfor tilkommer. Hun vandt forældrenes tillid og børnenes venskab. På sin stilfærdige måde var hun helt optaget af skolen og skolens elever. Hun kendte hvert eneste barn og fulgte det omhyggeligt gennem alle klasser, interesserede sig for dets hjem, dets glæder og sorger, med en hjertelig evne til at huske de mindste enkeltheder. Hun havde med sin lidt undselige tilbageholdenhed en stille stærk myndighed, der godt magtede skolen, også da den blev langt større. Og den gammeldags finhed i væsen og synsmåder, der var så ægte hos hende selv, satte sit præg på skolens liv og arbejde. Det var den borgerlige Christianshavnske Døttreskoles tradition, hun fortsatte. Der blev så meget af et hjem over skolen, som der kunne blive«.

Ifølge § 32 i skolens første love skulle 3 directeurer afgå ved en generalforsamling hver 6. måned; dette ændredes senere til »ved den årlige generalforsamling«. Denne form varede ved det meste af et århundrede. Indtil 1896 hedder det en gang imellem i protokollen: »Der afholdtes direktionsmøde hos kassereren og derefter på skolen«. Det har formentlig været det årlige forældremøde, »generalforsamlingen«. I praksis har bestyrelsen måske allerede dengang været selvsupplerende, således som det blev lovfæstet i 1912, da bestyrelsen forelagde et forældremøde følgende lovforslag:

§ 1. Døttreskolen paa Christianshavn er en selvejende institution, stiftet og støttet af et selskab, der består af elevernes forældre eller værger; medlemmerne betaler et årligt bidrag af 8 kr.

§ 2. Skolens sager varetages, og dens formue forvaltes af en bestyrelse på mindst 5, højst 7 medlemmer; sognepræsten ved Vor Frelsers Kirke er født medlem af bestyrelsen, der iøvrigt supplerer sig selv.

§ 3. Bestyrelsen fører regnskabet og lader det revidere af en af den valgt revisor. Iøvrigt kan bestyrelsen i alle skolens sager handle på dens vegne.

§ 4. Bestyrelsen bestemmer selv sin forretningsorden.

§ 5. Bestyrelsen vælger Bestyrerinden og i samråd med hende lærere og lærerinder.

§ 6. Bestyrelsen kan, så ofte den finder anledning dertil, sammenkalde selskabets medlemmer til drøftelse af skolens sager. Den skal sammenkalde dem, når mindst 10 medlemmer skriftligt kræver det med meddelelse om, hvad der ønskes forhandlet. Et sådant møde skal afholdes inden fjortende dagen efter henvendelsen til formanden.

Ved forældremødet d. 25. april 1912 vedtoges de første 5 paragraffer uforandret, men på forslag af forsamlingen fik § 6 et nyt første punktum: »Bestyrelsen sammenkalder een gang årligt selskabets medlemmer til drøftelse af skolens sager«, og der vedtoges en

§ 7. SKOLEN KAN IKKE OPHÆVES, EJ HELLER SAMMENSLUTTET MED NOGEN ANDEN SKOLE UDEN SAMVIRKEN AF SELSKABETS MEDLEMMER OG BESTYRELSEN.

Man vil se, at forældrekredsen, generalforsamlingen, ved disse to tilføjelser hævdede sin absolutte myndighed.

Fra 90-erne i det 19. årh. til 1924 havde Døttreskolen »pigeskoleordning«, hvad der var tilfredsstillende for de piger, der afsluttede deres skolegang på Døttreskolen, men betød, at de, der ville fortsætte til studentereksamen, måtte bruge et år mere til deres uddannelse end drengene.

Efterhånden ønskede forældrene at spare dette »hvileår«. Det betød jo et ekstra skoleår og ikke et år med praktisk arbejde »i driftige borgeres huse« – som Grundtvig ønskede det – for et sådant år ville unægteligt være en stor vinding for de fleste bybørn, mens de samlede kræfter til at hitte ud af, hvad de ville være, og hvad de ville bruge en eventuelt fortsat læsning til.

I 1924 fik skolen så »mellemskoleordning«. Da N. Zahles Skole, hvor de fleste af vore børn tidligere havde fortsat, stadig havde »pigeskoleordning«, blev vi mere henvist til den offentlige skole. Undervisningsinspektør, dr. phil. Henrik Bertelsen gav lov til, at skolens børn måtte gå fra 8. klasse over i Christianshavns og Rysen-

steens Gymnasier, når Døttreskolen fandt dem egnede, og de bestod en prøve på den modtagende skole. Det samme var tilfældet med statsgymnasierne. Den ordning klarede skolen sig udmærket med, skønt der var den hage ved den, at vi stadig måtte afholde optagelsesprøve i 5. klasse, for at de jævne elever, der ønskede eksamen, i tide kunne slippe ind i en eksamensskole, for ingen modtagende skole er særlig interesseret i »mg?erne«, når den ikke har fået dem ind i I M. Vi havde altså »embedseksamen i 11 års alderen« imellem os, og vi kunne kun beholde dels de elever, der vanskeligt kunne tænkes at klare en eksamen, og dels de elever, der var så flinke, at vi måtte regne med, at de til sin tid ville gå i gymnasiet eller gå direkte ud i erhvervslivet – hvad mange af vore dygtige piger gjorde og ikke fik grund til at fortryde.

Døttreskolen håbede i mange år på, at den offentlige skole skulle gå over til »udelt skole«, således at alle børn var fælles om den faste kerne af børneskolens fag, og at de mere bogligt begavede derefter fik en del sprogtimer, og de mere praktisk anlagte fik sløjd, husgerning og lignende. En sådan deling finder jo alligevel sted i eksamensmellemskolen, idet nogle børn har tegning, skrivning, sang, sløjd, mens andre har latin.

Det er endnu ikke gået sådan.

Så skete det midt i 30-erne, at vores lille »ordning« for overgang til eksamensskolen pludselig blev »opdaget« af Københavns Skoledirektion og derefter – med den største personlige elskværdighed – forbudt. Ingen optagelse i Københavns Kommuneskole uden om optagelsesprøven i 11 års alderen! At man alligevel somme tider måtte optage f. eks. udlandsdanskernes børn uden prøver, var en anden sag.

Det må dog siges, at undervisningsinspektør, dr. phil. Højberg Christensen lige så lidt som sin forgænger nærrede nogen betænkelighed ved at modtage vore børn i statsgymnasierne. Og der var jo da stadig de private gymnasier med pigeskoleordning.

Disse forhold medvirkede til, at forældre år efter år spurgte: Kan Døttreskolen ikke få i hvert fald mellemskole- og realeksamen, så vore børn ikke behøver at skifte skole?

Provst Schultz-Lorentzen har gjort rede for den store ombygning i 1912-13 og de mange rolige og gode arbejdsår, der fulgte, indtil nedgangen i børnetal – og i velstand – i 30'erne ramte alle skoler og måtte slå de private skoler hårdest, fordi deres indtægter skiftede med børnetallet, og udgifterne ikke gik ned på tilsvarende måde.

Døttreskolen har levet under samme kår som de andre private skoler i København. I 1901 var der 53 privatskoler i byen; efter sammenslutninger og nedlæggelser, der skulle give de resterende skoler ordentlige kår, var der i 1910 24 privatskoler. End ikke dette tal kunne bevares. I 1918-19 overtoges 8 gymnasieskoler og mellem- og realskoler af Københavns Kommune, mens disse skolers underskoler i nogle år fortsatte under navnet »De forenede Underskoler«¹ – I 1934 blev også de overtaget af kommunen.

Døttreskolens børnetal var i 1928 c. 260 og faldt på 7 år til under 100. Der var ikke noget mærkeligt i, at flertallet af Døttreskolens bestyrelse i 1935-36 kunne mene, at nu måtte Døttreskolen give op, mens der endnu var »noget at handle med«, mens mindretallet mente, at den kapital, der var opsamlet i de gode år, nu med rette måtte bruges, mens man satte et alvorligt arbejde ind for at skaffe flere børn til skolen.

I et lovhæfte, vistnok fra 1849, står der i § 16, at bestyrelsen ansætter og afsætter directricen og lærere og lærerinder og »bestyrer selskabets pengevæsen inden for de ved nærværende love bestemte grænser og således, at hovedsagen ikke bliver at opsamle kapitaler for fremtiden, men at anvende de indkommende summer til fremme for undervisningen og lønne lærerne og lærerinderne passende«.

Dette er et af de stadige eksempler på, at enhver sag har adskillige sider. Hvis dette syn var blevet efterlevet i perioden efter 1920, ville det ikke have været muligt at samle den kapital, som en forsigtig og dygtig administration nu havde til rådighed til de magre år – og som siden blev fuldt udnyttet ved ombygningen i 1942. – Dog lægger man ved et tilbageblik mærke til, at den økonomiske nedgang

1. »Det var smerteligt, at det i 1918 ved statens holdning blev nødvendiggjort at udskille de 5 underklasser til fortsat privat drift«. (Ernst Kaper: »Fra Privatskolens sidste Tid« i »Vestre Borgerdydskole 1787-1837«, side 110).



Ulla Lehnfelt tegner bordkort.

først blev fulgt af en lønnedgang og først derefter af en forhøjelse af skolepengene.

Det tør siges, at de forskellige af provst Schultz-Lorentzen omtalte generalforsamlinger i 1935-36 vakte forældreredsens.

Da bestyrelsen to gange havde foreslået skolens ophævelse og overgang til kommunen, og forældrene begge gange var gået imod, nedlagde bestyrelsen sine mandater den 11. december 1936, med undtagelse af cand. polit. fru Sigrid Jernholt, der nu var i den i Døttreskolens historie enestående situation at være ene i direktionen. Men fru Jernholt skulle ikke have skolen overgivet »til kancelliet« – som det skete med »Borgerdyden« c. 100 år tidligere. I bedste overensstemmelse med lovene supplerede fru Jernholt sig med kontorchef, cand. polit. N. Skriver Svendsen, civilingeniør Sigurd Bjørn, direktør Emanuel Lindén og fru Ebba Bendtzen. De gjorde alle en stor indsats for skolen og hjalp den gennem en meget vanskelig tid. Kontorchef Skriver Svendsen, der havde været førende i arbejdet for skolens bevarelse, blev formand. Efter en lovændring i 1937 blev bestyrelsen atter valgt af generalforsamlingen.

Det skel, der senere blev i denne bestyrelse, skyldtes ikke manglende sympati for formandens arbejde for tilslutning fra grundtvigske kredse; saaledes som det ses i protokollatet fra 5. 4. 1940, havde



Skolekokken.

III M. 1949.

alle givet dette tilslutning. Skellet kom netop ved, at formanden standsede dette arbejde, fordi han ønskede eksamensfri skole med fællesskole til 11 års alderen, hvor drengene skulle i eksamensskole, mens flertallet af forældrene ønskede eksamensskole og var betænkelige ved fællesskole, dels af principielle grunde, dels af pladshensyn.

Nogle af de forældre, der gik stærkest mod eksamen på Døttreskolen, havde dels sendt deres egne børn i den offentlige eksamensskole ved 11 års alderen og dels overladt det til deres børn at afgøre, om de i den alder ville gå over i eksamensskolen, og når børnenes afgørelse gik ud på, at de ville blive, gik de fra Døttreskolen over i 4. mellem i en offentlig eksamensskole.

Disse standpunkter syntes den øvrige forældrereds uforligelige med den skarpe modstand mod eksamen på Døttreskolen, for hvilke børn skulle så egentlig blive i Døttreskolen?

Angående fællesskole er diskussionen standende; den førtes for 50 år siden, som den føres i dag. Ethvert valg medfører *sin* risiko. Landsbybørn, der alle går i fællesskole, er ikke mere fri for proble-



»Må jeg, frøken?«

4. kl. 1949.

mer end bybørn. – Det sker også i dag, at man går over til særskole. I en artikel i »Nordisk Kvinnogymnastik«, nr. 1, 1949, refererer professor Karl Bruhn et stort arbejde af professor Aukusti Salo, hvis undersøgelser og erfaringer *ikke* støtter fællesskole. Men hvad man end vælger, følger der en nisse med.

Resultatet af overvejelserne på Døttreskolen blev i 1941 en ny formand, statsautoriseret revisor I. Heje. Det blev vedtaget at gå over til eksamensskole. Der blev sendt skriftlig forespørgsel til hvert hjem i 8. klasse, om de ønskede denne klasse ført videre som 4. mellem, og da svaret fra hvert hjem var ja, skete skiftet med det samme.

I 1942 fik skolen så ret til afholdelse af mellemskoleeksamen og i 1943 realeksamen.

Skolen opnåede derved at blive fri for at afholde den skelsættende og derved noget fordømmende »optagelsesprøve til mellemskolen«. Løve og lam kunne græsse fredeligt tilsammen, og vi kunne beholde vore piger to år længere. Det er både hjemmene og skolen glade for.

Bestyrelsen iværksatte samtidig den gennemgribende ombygning og grundige fornyelse af skolens inventar, hvorom der kan læses i protokollatet. Det blev en hård omgang økonomisk, så finanserne kun kunne komme i orden ved gode venners støtte og hjælp fra mange sider. Københavns Kommune viste en smuk anerkendelse af forældrekredeksens anstrengelser ved at give en støtte på 10.000 kr. Det blev en varig vinding, idet skolen nu har friske og gode lokaler og hjælpemidler – og i løbet af nogle få år var den atter fyldt med børn.

Hr. I. Heje var kun trådt til for at hjælpe skolen gennem en vanskelig situation og anså nu sin opgave for endt. Både hr. og fru Heje er blevet ved at følge skolen med deres alvorlige omsorg og interesse.

Undervisningsministeriet, over for os særlig repræsenteret af kontorchef fru Torkild-Hansen og Expeditionssekretær Mogensen, har altid vist os hjælpsomhed og forståelse.

Undervisningsinspektionen ved cand. mag. O. Bjørneboe har givet os fuldkommen frihed. Det store spild af papir og arbejdskraft, der er forbundet med eksamen, kunne dog uden skade formindskes. Dr. Henrik Bertelsen sagde: »Mellemskoleeksamen er ingen eksamen. Den er mellemskolens afsluttende årsprøve«. Det må stå til enhver skole selv ikke at give eksamen for stor plads. Det er ikke altid autoriteternes skyld, at eksamen svulmer.

I indeværende år, 1949, arbejdes der af to kommissioner, dels hen mod afskaffelse af mundtlig prøve i de fleste af mellemskolens fag, dels hen mod afskaffelse af eksamen i historie, dansk litteratur, religion og pædagogik ved lærereksamen.

Dette ser vi med stor glæde, for det vil give mulighed for et friere arbejde i børneskolen. Med eller uden eksamen må enhver skole, der vil hjælpe sine børn på bedst mulig måde, stile efter, at børnene på ethvert klassetrin skal kunne »stå mål« med andre børn og kunne gå over i andre skoler. Den måde, seminarieeleverne har fået deres kundskab på, vil naturligvis gøre sig gældende, når de selv står i skolen. Det vidste allerede Christiern Pedersen: »jeg haffuer saa køfft min lerdøm oc visdom, jeg vil och saa selge hannem igen« (Om børn at holde till Scolæ och Studium, 1536). De unge lærere må på semi-



*1799 »og at gøre dem fuldkommen bekendte med de for Fruentimmer
mest nødvendige Haandarbejder.« 1949.*

nariet lære at arbejde solidt og frit, med eller uden eksamen, ellers kan de ikke føre en sådan arbejdsform med sig til børneskolen.

1943 fik bestyrelsen for Christianshavns Døttreskole for første gang en kvindelig formand, fru Marie Suhr. Hun udfører sit hverv »mild i form, stærk i sag«. Som datter af privatskolebestyrer Thyssen er hun helt fortrolig med en arbejdende skoles vilkår, og denne forståelse er af dybtgående betydning for Døttreskolen. Fru Marie Suhr har – i lighed med sine Med-Colleger gennem 150 år – villet eet: Døttreskolens tarv.

Den 15. marts 1947 vedtoges en lov om statstilskud til private eksamensskoler, hvorefter disse nu kan betale lærerlønninger, svarende til de offentlige.

Døttreskolens træk skulle – foruden af denne oversigt -- fremgå af de historiske uddrag i det følgende afsnit. De vil herefter være til rådighed for enhver af skolens kreds, der vil kende sin skoles rod, sin skoles udvikling. Mange punkter vil blive klarere for dem, der omhyggeligt studerer denne historie. Det vil blive lettere at forvise sig om, at man er i frugtbar kontakt med skolens bærende, væsentlige ideer.

Det vil da ses, at der ikke på noget tidspunkt er sket noget voldsomt spring. Skolens bærende idé var og er forældrenes ansvar for deres børns undervisning og opdragelse. Gang på gang fremhæves det af skiftende bestyrelser, at dette er en aldeles privat institution, stiftet og støttet af et selskab, der af sin egen midte vælger en direktion til at varetage skolens sager. Gang på gang bliver det klart, at det årlige forældremøde, generalforsamlingen, er skolens afgørende myndighed. Adskillige blandt os vil huske forældremødet 15. januar 1936, hvor hr. og fru kontorchef Jernholt og fuldmægtig Carl Olsen bogstaveligt trommede alle mand af huse og stod med lister ved indgangen og krydsede dem af, der gjorde deres borgerpligt ved at komme til stede; der var mødt 80 forældre på et tidspunkt, hvor der kun var 74 børn i skolen. Denne idé om forældrenes afgørende ansvar har været så stærk, at selv om den i rolige og gode dage kunne synes at gå ad glemme, kaldte den stadig igen forældre frem til dåd, når det tiltrængtes.

Den store økonomiske byrde, skolen pådrog sig ved ombygningen i 1942, var heller ikke blevet klaret så smukt, hvis ikke vågne og ansvarbevidste forældre havde lagt skulder under byrden.

Ingen enkelt forældreks eller lærerks kred kan betrygge skolens fremtid. Der vil stadig være krav og opgaver nok til enhver, der går ind i arbejdet. Og de, der vil udrette noget i det lange løb, må lære den fine kunst at samarbejde. Det kræver, at hver enkelt vil give afkald på noget af sit eget for at tjene helheden. Skolen runder de 150 år med en direktion og en lærerstab, der har nemmet et stort stykke af den kunst.

Forholdet til Vor Frelsers Kirke har altid været væsentligt. Da Kronprinsesse Ingrid i 1941 besøgte skolen og takkede provst Schultz-Lorentzen, fordi de små klasser fik lov at lege på kirkeplad-



Fra lejrskole 1938.

sen, svarede provsten: »Det er jo så rimeligt. De er vore egne; Døttreskolen er jo et barn af Vor Frelsers Kirke«. – Ganske upåvirket af tidens storme er provst Schultz-Lorentzen kommet sin ugentlige gang til skolen, nu gennem mere end 30 år. Han har haft råd til, når meninger krydsedes, ikke at tillægge modstandere ringe motiver, at stole på, at anderledes tænkende også stræbte efter redelighed. Døttreskolen skylder ham tak for urokkelig trofasthed.

Ligesom vort stærkeste minde fra de fem strenge besættelsesår er fællesskabet mellem vore børn, forældre og skole og samfølelsen med alt og alle, som var »vore egne«, således er noget af det smukkeste, vi oplever i en rig og lykkelig skoletilværelse, det, at »vores skole« ikke i den forstand er en ener, at den ikke har mange lige.

Således som Bjørnson taler om, at fjeldet klædes, i indledningen til »Arne«, har vi tit erfaret den dybe lykke, det er at se, at mange, mange her i landet og i andre lande arbejder ad deres vej mod det samme mål:

»Ved god undervisning
i nyttige videnskaber
at danne opvoksende døtters
forstand og hjerte«.

KILDER

- Døttreskolens protokoller, brevarkiv og programmer.
Borgerdydskolen i Kjøbenhavn 1787-1887, ved Holger Lund.
Borgerdydskolen paa Kristianshavn i dens Barndom og Ungdom
af Johannes Helms.
Bokkenheuser: Efterslægtsselskabet og dets Skole. 1786-1836.
Jørgen Hatting: Efterslægtsselskabet og dets Skole, I-II.
Joakim Larsen: Den danske Folkeskoles Historie.
Blache: Bidrag til Skoletugtens Historie.
R. J. F. Henrichsen: Bidrag til Skoletugtens Historie i Norden.
Vestre Borgerdydskole 1787-1837.
Hans Kyrre: Blade af den københavnske Privatskoles Historie.
Kyrre og Langkilde: Byens Skole.
Steenstrup: Den danske Kvindes Historie.
Københavns Vejviser 1801.

II

Uddrag af protokoller, brevarkiv og programmer

Skolens bestyrelse og en lille studiekreds af forældre har været enige om, at sproget skulle fremtræde, saa nøjagtigt som muligt, i sin tids dragt, for ogsaa derved at bære vidnesbyrd fra slægt til slægt.

1799.

DE DEN 12. SEPT. 1799 tilstedeværende Herrer, som ønskede, at et Institut for Pigebørn maatte oprettes her paa Christianshavn, vedtog:

a. at med Instituttet kunde begyndes til 1. Nov. d. A., naar Elevernes Antal kunde blive i det mindste 30.

b. at Selskabet, uagtet Aaret 1799 næsten er udløbet, ikke desmindre vilde sammenskyde deres til Instituttets Fremme lovede Contingent for bemeldte Aar, som et Bidrag til Inventariums Anskaffelse.

c. at Forældrene, som strax indsætte 2 eller flere Børn i dette Institut, for det første Aar vilde betale 30 Rigsdaler for hvert Barn, da det siden nærmere skulde bestemmes, hvor meget i Skolepengene kunde afslaas for det andet og tredie Barn i de paafølgende Aar, hvorimod Skolepengene for eet Barn altid maatte vedblive at betales med 30 Rigsdaler om Aaret eller 2 Rdl. 3 Mark maanedligen.

Disse af ovenmeldte Herrer vedtagne Poster have circulerede til Betænkning mellem alle, som paa den Tid og siden have anmeldt sig som villige til at indtræde i Selskabet, og som Resultat af deres Paa-tegning anføres følgende Herrers Navne som Stiftere for Døttreskolen paa Christianshavn, der ikke alene ved et aarligt Bidrag ville søge at vedligeholde Indretningen, men og ved et Forskud, til Inventariums Anskaffelse, og hvad videre til den første Indretning behøves, vilde bidrage til dette Instituts Fremme.



Niels Brock.

1.	Hr. Grosserer Niels Brock giver aarlig	80 Rdl.
	og strax i Forskud	80 «
2.	Hr. Grosserer J. Perch giver aarlig.	12 «
	og strax i Forskud	25 «
3.	Hr. Grosserer N. B. Hansen giver aarlig.	10 «
	og strax i Forskud	10 «
4.	Hr. Capitain Nørager giver aarlig	8 «
	og strax i Forskud	60 «
5.	Hr. Capitain Koefoed giver aarlig	10 «
	og strax i Forskud	10 «
6.	Hr. Capit. P. H. Koch giver aarlig.	4 «
	og strax i Forskud	100 «
7.	Hr. P. Nielsen giver aarlig.	8 «
	og strax i Forskud	8 «
8.	Hr. Commandør Holsten giver aarlig	4 «
	og strax i Forskud	4 «



Professor Otto Fabricius.

9.	Hr. Pastor Fabricius giver aarlig	4 Rdl.
	og strax i Forskud	5 «
10.	Frue S. C. Leths Enke giver aarlig.....	4 «
	og strax i Forskud	4 «
11.	Hr. J. C. Krossing giver aarlig	5 «
	og strax i Forskud	5 «
12.	Hr. Toxwærd giver aarlig.....	4 «
	og strax i Forskud	10 «
13.	Hr. C. F. Lind giver aarlig	4 «
	og strax i Forskud	4 «
14.	Hr. Peder Simonsen giver aarlig.....	4 «
	og strax i Forskud	4 «
15.	Mdm. Maria Sal. Jansen giver aarlig.....	4 «
	og strax i Forskud	4 «

16.	Hr. Pastor Dame i Trukkerup giver aarlig	4 Rdl.
	og strax i Forskud	4 «
17.	Hr. Capitain Tostrup giver aarlig	7 «
	og strax i Forskud	8 «
18.	Hr. Bogholder Schyzt giver aarlig	4 «
	og strax i Forskud	4 «
19.	Hr. S. K. Port giver aarlig	4 «
	og strax i Forskud	4 «
20.	Hr. Pastor Massmann giver aarlig	4 «
	og strax i Forskud	4 «
21.	Hr. Capt. S. Jensen giver aarlig	4 «
	og strax i Forskud	4 «
22.	Justitsraad Schlegel giver aarlig	4 «
	og strax i Forskud	4 «
	Aarl. Contingent 189 Rdl. Forskud 365 Rdl.	

Contingentets Betaling tager sin Begyndelse fra 1. Januar 1800. Hvad Forskuddet angaar, da forbeholdes det de Medlemmer, som have bidraget dertil, naar Instituttet maatte vinde Varighed og beholde et Overskud paa dets Indtægter, efter et Aars Forløb nærmere at overveje og bestemme, om og hvorledes Forskuddet igien skal tilbagebetales, efter de Beviis, som til enhver især derfor udstedes.

Som Resultat af de imellem forommeldte Medlemmer omkringsendte Forslag og deres Paategning paa samme anføres endvidere de antegnede Elevers Navne, Beløbet af de Indtegningspenge, hvilke strax erlægges for dem, og Beløbet for eet Aar af de Skolepenge, som maanedligen indkræves for dem pr. Avance og hvormed begyndes fra den Iste udi den Maaned, Skolens Undervisning tager sin Begyndelse.

a. De Elever, som strax kunne nytte Skolens Undervisning:

1. Jfr. Helena Perch, 7 Aar gl., Skolep. 30 Rdl.
Indskrivningsp. 2 «
2. Fr. Wilh. Josepha Holsten, 8 Aar gl. « «
3. Fr. Mathilda Theresa Holsten, 7 Aar gl. « «
4. Jfr. Lene Nielsen, 8 Aar gl. « «



*Justitsraad Henrik Frederich Schlegel, committeret
i Commerce Collegiet.*

5. Jfr. Johanna M. Nielsen, 5 Aar gl.	2 Rdl.
6. Jfr. Birg. Elis. Christ. Nørager, 11 Aar gl.	« «
7. Jfr. Cath. Doroth. Fabricius, 13 Aar gl.	« «
8. Jfr. Rebecca Adolphine Holm, 13 Aar gl.	« «
9. Jfr. Anna Maria Holm, 9 ¹ / ₂ Aar gl.	« «
10. Jfr. Wilh. Frederika Holm, 6 Aar gl.	« «
11. Jfr. Ulr. Maria Lind, 10 Aar gl.	« «
12. Jfr. Christ. Rebecca Lind, 8 Aar gl.	« «
13. Jfr. Lene Simonsen, 10 Aar gl.	« «
14. Jfr. Frida Cathar. Hedew. Dame, 13 Aar gl.	« «
15. Jfr. Mette Christina Andersen, 13 Aar gl.	« «
NB. Anmeldt ved Hr. Cpt. Koch	« «
16. Fr. Rebekka Wiederøe, 14 Aar gl.	« «
NB. Anmeldt ved Mdm. Jansen	« «

17. Jfr. Frida Lov. Ulr. Schytz, 12 Aar gl.....	2 Rdl.
18. Jfr. Charlotta Dor. Schytz, 10 Aar gl.....	« «
19. Jfr. Florentine Toxwærd, 12 Aar gl.	« «
20. Jfr. Catharina Toxwærd, 9 Aar gl.....	« «
21. Jfr. Elis. Christine Holm, 14 Aar gl.	« «
NB. Anmeldt v. Cpt. B. K. Port.	« «
22. Jfr. Mariette Jensen, 9 Aar gl.	« «
Skolepengenes Beløb for 1 Aar 660 Rdl.	Indskr. 44 Rdl.

b. De til Skolens Undervisning i Tiden anmeldte Elever ere Hr. Grosserer N. B. Hansens Datter, Helene Brock Hansen, 5 Aar, Hr. Pastor Fabricius' Datter, Anna Dorothea, 4 Aar gl.

Hr. Cpt. H. Koefoed har anmeldt som Exp.

Hr. Krossings Datter, Johanne Margaretha, 3 Aar gl. – Hr. Cpt. Tostrup har anmeldt 2de Døttre, 8 Aar gl. og 5½ Aar gl.

Hr. Bogholder Schytz har anmeldt sin Datter Cæcilia Margaretha 7 Aar gl. Pastor Massmann har anmeldt sin Datter.

Efter det saaledes anførte modtager altsaa den Direction, som af Selskabet vælges til Instituttets Indretning og Bestyrelse:

a. det forommeldte Forskud	365 Rdl.
og Indskrivnings-Penge	44 «

Tilsammen 409 Rdl.,

for hvilken det fornødne Inventarium med videre til Indretningen henhørende anskaffes.

b. det aarlige Contingent	189 Rdl.
og de af 22 Elever beregnede Skolepenge for 1 Aar 660 «	

Tilsammen 849 Rdl.,

af hvilken Summa Lærernes og Lærerindernes Lønning, Huusleje, Ildebrand med viidere maa bestrides; Vel forudses, at denne Summa ikke kan blive tilstrækkelig til Instituttets Vedligeholdelse; Men i den Forventning, at flere ville tage Del i denne Indretning, naar den først er begyndt, har Selskabet valgt følgende Medlemmer til Direktører med den Anmodning, saa meget som muligt ved Indret-

ningens Begyndelse at læmpe sig efter den Capitals Størrelse, hvorpaa man efter det anførte kan gjøre nogenledes sikker Regning.

Til Direktører blev valgt: Hr. Pastor Fabricius, Hr. Pastor Massmann, Hr. Brock, Hr. Cpt. Kock, Justitsraad Schlegel, Hr. Comd. Holsten og Hr. Cpt. Jensen.

*C. T. Lind. A. Schytz. N. B. Hansen. J. Perch.
M. Norager. O. Fabricius. Massmann. Schlegel.*

LOVE

vedtagne af

SELSKABET FOR DØTTRESKOLEN PAA CHRISTIANSHAVN
som er stiftet den 1ste November 1799.

§ 1.

Selskabet kaldes Selskabet for Døttreskolen paa Christianshavn. Dets Hensigt og Bestræbelse gaar ud paa ved god Undervisning i nyttige Videnskaber at danne opvoksende Døttres Forstand og Hjerte, og at gjøre dem fuldkommen bekendte med de for Fruentimmer mest nødvendige Haandarbejder.

§ 2.

Døttrenes Fædre eller de, som for dem betale Skolepenge, maa være Selskabets Medlemmer. Enhver god og skikkelig Borger antages til Selskabets ordentlige Medlem, naar han dertil foreslaas af Selskabets Direction og vælges af Selskabets forsamlede Medlemmer i de aarligen fastsatte Møder.

§ 3.

Ligeledes ansees de Mødre, hvis Døttre antegnes eller antages til Undervisning i Skolen, eller de, som staa Døttre i Mødres Sted, for Selskabets Æresmedlemmer, endskiøndt de ikke personligen møde i Selskabets Forsamlinger.

§ 4.

Elevernes Antal udi een Undervisningsklasse maa ikke overstige sexten, da flere ikke kunne erholde den fornødne og tilstrækkelige Undervisning i de til forskellige Videnskaber bestemte særskilte Timer.

§ 5.

Antallet af Undervisningsklasserne maa ikke overstige fire, og enhver Klasse maa have sit eget Værelse.

§ 6.

Eleverne antages til Undervisning i Skolen efter den Orden, hvori de ere antegnede i den dertil indrettede Protocol; dog antages ingen Elev til Undervisning i Skolen, naar hun ikke kan færdigen læse det danske Sprog, og det ansees fordelagtigst, baade for Eleven selv og for Skolens Indretning, naar en saadan Elev kan begynde at tage Deel i Skolens Undervisning i sit Alders 8de Aar.

§ 7.

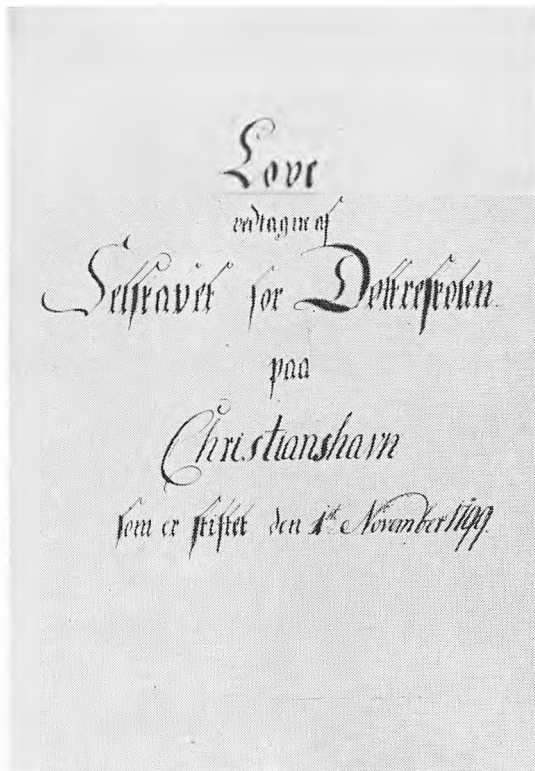
Det forbeholdes Selskabets Direction, efter Anmeldelse til Forældrene, at bortvise en eller anden Elev, naar det findes, at hun ingen Fremgang gjør ved Undervisningen for slet Nemmes eller Ulærvilligheds Skyld, eller ogsaa naar anden Aarsag, hendes moralske Opførsel vedkommende, dertil maatte give Anledning.

§ 8.

Een Lærerinde antages under Navn af Gouvernante eller Française, som haver Opsyn med Undervisningens behørigte Iagttagelse og mæd Elevernes Forhold, saavel naar Lærerne ere nærværende, som naar de ere fraværende. Hun skal paasee, at Eleverne ere reentlige og anstændigen paaklædte, og anføre dem til en god sædelig Levemaade, Hun giver Undervisning i at læse og tale det franske Sprog og i adskilligt Haandarbejde efter en nærmere Bestemmelse af Selskabets Direction.

§ 9.

Den anden Lærerinde skal give grundig Undervisning i Linned- og Skræddersyning, Strikning, Brodering og andet Fruentimmerarbejde.



Love.

§ 10.

I Sygdomstilfælde eller andet Forfald, skulle Lærerinderne saavidt muligt sørge for Opfyldelse af hinandens Pligter, saavel hvad Opsynet med Eleverne, som Undervisningen angaar.

§ 11.

Den første Lærerinde nyder fri Bopæl i Selskabets Værelser og iøvrigt bestemmes begge Lærerindernes Løn og flere Vilkaar af Selskabets Direction.

§ 12.

Til den videnskabelige Undervisning antages saa mange Lærere, som dertil maatte eragtes fornødne, og gives Eleverne Undervisning:

Først i det danske, tyske og franske Sprog, saaledes at Sprogene læses, oversættes, skrives og tales regelret til muligste Fuldkommenhed. Dernæst i Christendom, Moral, Naturhistorie, Statshistorie, Geografi, Regning og Skrivning.

§ 13.

Til Undervisning i Blomster- og Landskabstegning antages en Tegnemester.

§ 14.

I Dans undervises 2 à 3 Eftermiddage om Ugen, fra October til April Maaned fra Kl. 4 til 6.

§ 15.

Undervisningstimerne i Haandarbejde og Videnskaberne begynder Vinter og Sommer om Morgen Kl. 9 og ender om Middagen Kl. 2.

§ 16.

Til Efterretning for Lærerne, Eleverne og Selskabets Medlemmer ophænges i Skolen et Skema over det, som i enhver Time især læres med hosføiede Navne af de Lærere, til hvilke Undervisningen er betroet.

§ 17.

Elevernes Inddeling i Klasser og deres Sted og Sæder i Klasserne bestemmes af Selskabets Direction efter mundtlig Overlæg med Lærerne, eller deres derom modtagne skriftlige Betænkning.

§ 18.

Hvilke Videnskaber, og hvormeget af dem skal læres i enhver Klasse, samt hvilke Bøger dertil skulle bruges, maa nærmere bestemmes af Directionen.

§ 19.

Lærernes Løn og Vilkaar bestemmes af Selskabets Direction ved Antagelsen; dog skal enhver Lærer, naar Sygdom eller andet Forfald maatte hindre ham fra at iagttage sine Timer, være pligtig at lade Undervisningen uafbrudt fortsætte ved en anden.

§ 20.

Lønnen udbetales, saavel til Lærerinderne som Lærerne, ved hver Maanedes Udgang.

§ 21.

Mere for Lærernes, end for Elevernes Skyld tilstaaes Ferier tvende Gange om Aaret nemlig 14ten Dage i Juli eller August Maaned, saa og fra Jule Helligdage til Hellig Tre Konger.

§ 22.

Eengang om Aaret, helst i Martii Maaned, holdes en offentlig Examen til Oplysning om saavel Elevernes Fremgang som om den af Lærerne brugte Undervisningsmaade, hvortil indbydes alle Selskabets Medlemmer af begge Kiøn. I Særdeleshed ønsker og haaber man, at Mødrene ville bæere denne Examen med deres Nærværelse.

§ 23.

Fortrinlig Fremgang i Kundskaber belønnes fornemmelig ved Opflytning fra en ringere til en højere Klasse, saavel som ved Opflytning i enhver Klasse især; men desuden maa Præmier uddeles til 3de af de Elever fra enhver Klasse, som ved Flid og god Opførsel have udmærket sig og ikke kunne opflyttes til en højere Klasse.

§ 24.

Selskabets Direction bestemmer Elevernes Belønning efter Examenens Udfald, og da den jævnlige Flid og gode Opførsel ligeledes derved bør komme i Betragtning, saa skal i Skolen holdes en Protocol for hver Klasse, hvori Lærerinderne og Lærerne, hver Gang deres Undervisningstid er tilendebragt, antegne den Karakter, som enhver Elev især har fortient.

§ 25.

Og paa det at Forældrene kunne være underrettede om deres Børns jævnlige, større eller mindre Fremgang i Skolen og det Tilsyn deres Flid og Opførsel uden for Skoletimerne maatte behøve, saa skal enhver Elev om Mandagen medbringe en Udskrift af denne

Protocol for den forløbne Uge i en dertil indrettet Bog, hvis Foreviisning Forældrene vilde behage at antegne i Bogen og saaledes lade den tilbagelevere i Skolen den paafølgende Onsdag.

§ 26.

Ethvert Medlem af Selskabet betaler quartaliter 1 Rdl. eller aarligen 4 Rdr Tilskud til Skolens Vedligeholdelse og 2 Rdr. i Møbelpenge ved Indtrædelsen i Selskabet.

§ 27.

For een Datters Underviisning i Skolen betales aarligen 30 Rdr. eller maanedligen 2 Rdr. 3 Mk. De som have flere Døttre i Skolen betale for den anden aarligen 25 Rdr. eller maanedligen 2 Rdr 8 Sk., og for enhver af de Øvrige, uden videre Hensyn til Tallet, 20 Rdr. aarligen eller 1 Rdr. 64 Sk. maanedligen. Skolepengenes maanedlige Beløb betales ved hver Maanedes Begyndelse.

§ 28.

Møbelpenge beregnes for enhver Elev til 2 Rdr. og da ethvert Medlem ved Indtrædelsen i Selskabet betaler 2 Rdr. i Møbelpenge, saa betales ingen Møbelpenge for den første, men vel for enhver af de følgende efter et Medlems Forlangende antegnede Elever, naar de efter deres Orden optages til Underviisning i Skolen.

§ 29.

Naar noget Medlem af Selskabet udebliver med Betaling af det aarlige Tilskud i et halvt Aar og med Betaling af Skolepengene i 2de Maanedøer, saa udelukker det sig selv af Selskabet og dets Elev eller Elever tilstædes ikke længere Adgang til Skolens Underviisning.

§ 30.

Forældre anmelde Elevernes Udgang af Skolen skriftlig til Selskabets Direction een Maaned forud. Naar en Elev dør, kunne de betalte Maanedspenge ikke ventes tilbagebetalte, og naar en Elev formedelst Sygdom eller andre Aarsager forsømmer Underviisningen i Skolen, efterat den dertil engang er optaget, saa maa Skolepengene ligefuldt betales.

§ 31.

Det staar ei alleene ethvert af Selskabets Medlemmer frit for, at besøge Skolen saa ofte det dem behager, men man ønsker endog, at det maatte skee saa ofte som Tid og Leilighed vil tilstede det, og naar nogen Forsømmelse eller Uorden skulde bemærkes, saa vil den skriftlige Anmeldelse desangaaende altid møde Directionens Opmærksomhed.

§ 32.

Selskabet bestyres af 7 Directeurer, hvilke ved de fleste Stemmer vælges iblandt dets Medlemmer. Til een af disse Syv overdrages Skolens Kasse og dens Regnskab, og denne vedbliver Bestyrelsen saalænge som han forretter dette Embede; af de øvrige Directeurer afgaa fra Bestyrelsen hver 6te Maaned de 3de ældste og nyt Valg foretages igjen af de i en Generalforsamling tilstedeværende Medlemmer efter de fleste Stemmer. Directeurerne maa selv indbyrdes foreenes om, hvo af dem skal føre Deliberationsprotocollen over det, som i Møderne foretages, afhandles og besluttet.

§ 33.

Directeurerne forsamle sig i det mindste een Gang hver Maaned i Selskabets Værelser. De forekommende Sager afhandles og afgjøres efter de fleste Stemmer, og ingen Directionsforsamling ansees for giældende, naar ikke i det mindste 3de Directeurer have været nærværende.

§ 34.

Naar de tilstedeværende Directeurers Antal er lige og deres Meninger ere lige deelte, maa Sagens Afgjørelse udsættes til en anden Forsamling, hvori alle Directeurer bør møde personligen eller i det mindste indsende deres afgjørende skriftlige Stemme i Sagen.

§ 35.

Directeurerne indfinde sig efter indbyrdes Aftale jævnligen i Skolen og paasee, at Lærerinderne og Lærerne behørigen opfylde deres Pligter. Directionen skal have fri Raadighed til at afskedige dem til hvilken Tid den maatte finde det fornødent, uden først at indhente Selskabets Meening herom i en Generalforsamling; ligesom det og

er overladt til Directionen, ved Antagelsen at indgaa med Lærere og Lærerne de Vilkaar, hvilke den finder tienlige til Hensigten og ikke allerede udtrykkeligen ere bestemte ved disse Love.

§ 36.

Directionen leier og opsiges Selskabets Værelser, alt som den finder det tienligt for Skolen.

§ 37.

Alle Sager af Vigtighed skulle circulere imellem Directeurerne førend de afhandles og afgjøres i noget Directions-møde. Hertil henhøre ogsaa de Iagttagelser, hvilke Een eller Anden af Directeurerne ved sin Nærværelse i Skolen har funden Anledning til skriftligen at fremsætte for sine Meddirecteurer til Forandring og bedre Indretning.

§ 38.

Selskabets sædvanlige Generalforsamlinger holdes i Januar, April, Juli og October Maaneder, da Dagen af Directionen nærmere fastsættes og bekendtgjøres samtlige ordentlige Medlemmer.

§ 39.

I disse Forsamlinger forevises Kassererens Quartalsextract, samt hvad Directionen ellers har at forelægge Selskabet til dets nærmere Beslutning og Afgjørelse.

§ 40.

Dersom Tilfælde skulde møde, hvilke udkræve Selskabets Beslutning og ikke kunne udsættes til den nærmeste Generalforsamling, saa indbyder Directionen Selskabets ordentlige Medlemmer til et Extramøde.

§ 41.

Forandringer i disse Love maa ei skee, ei heller nye Love indføres, uden at Forslaget dertil er taget i Overvejelse i 2de foregaaende Directions-møder, og med Directionens Betænkning forud er kommet til Medlemmernes Kundskab, hvorefter de foretages og afgjøres efter de fleste Stemmer i en Generalforsamling.

§ 42.

De ordentlige Medlemmer af Selskabet, hvilke ikke ere tilstede ved Generalforsamlingen, maa være fornøiede med det som afgjøres og besluttet ved de fleste Stemmer af de tilstedeværende Medlemmer.

§ 43.

Dersom Directionen skulde finde, at Skolens Indtægter formedelst Mangel paa det, ifølge den ved Selskabets Stiftelse fremlagte Beregning, fornødne Antal af Elever ikke ville blive tilstrækkelige til Skolens Vedligeholdelse; saa maa sammes Betænkning og Forslag desangaaende betimeligen forelægges Selskabets da værende Medlemmer til Overvejelse og endelig Beslutning.

§ 44.

Til disse Loves ydermere Bekræftelse have Selskabets nuværende saavel ordentlige som Æres Medlemmer underskrevet samme, og enhver, som herefter antages til Medlem skal ligeledes underskrive dem ved sin Indtrædelse i Selskabet.

*P. Holsten. O. Fabricius. Peter H. Kock. S. Jensen. Massmann.
N. Brock. H. F. Schlegel. T. Tostrup. A. Kyhn. Hirsch.
C. Fr. Lind. A. Humble. L. Bertelsen. N. B. Hansen.
J. C. Krossing. H. Sünckenberg.*

ANSÆTTELSESBREV
TIL SKOLENS FØRSTE LEDER

NR. I. TIL MADAME DUPUIS.

Vi give os herved den Ære at tilkjendegive Dem skriftligen vores Beslutning i Henseende til Antagelse som Gouvernante ved Christianshavns Døttre Skole:

I. Vi tilstaae Dem som Gouvernante for benævnte Skole 160 Rd. aarlig Gehalt fra dette Aars 1. November af beregnede; hvilken Summa efter Ønske kan udbetales Maanedse- eller Quartalsviis. De

beboe Skolens Værelser, og det skal desuden være Dem tilladt til Deres egen Økonomi at bruge af Skolens Brænde, bestemt til 7 Favne om Aaret og ligeledes af Skolens Lys, bestemt til 3 *L* om Aaret, for saavidt som deraf noget maatte blive tilovers fra Skolens Fornødenhed.

2. Ved hvert Aars Udgang udbetales Dem 30 Rd. under Navn af Løn og Nytaar til en Pige, hvilken Summa ganske overlades til Deres Disposition, naar De derimod holder en Pige til Skole-Værelsernes Reengjørelse m. m., samt til et eller andet Ærinde, som medens Skoletimerne maatte forefalde til Elevernes Fornødenhed.

3. Det skal staa Dem frit for at tage Een til Toe unge opvoxende Piger i Pension; dog skulde disse tage Deel i Skolens Underviisning, tilligemed Skolens øvrige Elever og derfor betale den fastsatte Skolepenge, som er 30 Rd. aarligen for hver, ligesom og sammes Forældre maa indtræde som Medlemmer i Selskabet.

4. Directionen venter derimod, at De, som den Person, til hvilken Inspectionen over Instituttet overdrages, altid er og bliver tilstede ved Lærernes Underviisning, saavel om Eftermiddagen som Formiddagen; at De haver Øje med de unge Elever saavel i som udenfor Underviisningstimerne; og nøje paaser at Eleverne ere reenlig og ordentlig klædte, at de komme til rette Tid i Skolen, at de nøje iagttage de Forskrifter og Indretninger, hvilke Directionen finder for godt at vedtage og anordne til Underviisningens Fremgang, og at de overalt antage de gode Sæder i Omgang, saavel imellem hinanden selv indbyrdes som imod fremmede, hvortil de ville finde et udmærket Mynster i Deres Omgang og den ønskeligste Opmuntring i den Dem egne og os bekjendte Artighed og Godhed.

5. Gouvernanten lærer dem at udtale og læse det franske Sprog, ligesom hun ogsaa stadigen maa tale det franske Sprog med dem; da Directionen anseer det for een af de fornemteste Pligter, Elevernes Forældre vente opfyldte af Gouvernanten.

6. Foruden at Gouvernanten i de til Haandarbejde bestemte Tiimer i Forening med den i Haandarbejdet antagne Med-Lærerinde, underviiser Eleverne i Syning, Strikning, eller andet Fruentimmerarbejde, paaligger det endvidere Gouvernanten at paasee at Eleverne altid ere beskieftigede og i de Tilfælde at Lærerne for Syg-

dom eller anden Aarsags Skyld ere fraværende, maa De søge at beskæftige dem med eet eller andet Fruentimmer-Arbejde.

7. Elevernes sædelige Forhold anmærkes af Gouvernanten i den for Haandarbejdet bestemte Protokoll, ligesom hun ogsaa desuden antegner deres Fliid og Agtsom ved Haandarbejdet og Underviisningen i det franske Sprog udi de dertil indrettede Protokoller med Begyndelses-Bogstaverne af *Slet, Nogenledes, Godt, Meget Godt og Udmærket Godt*/: S: Ngl: G: Mg: Ud: G: i Relation til Elevernes Svar og Forklaring paa de dem givne Spørsmåale og forelagte Pensa; og med Begyndelses-Bogstaverne af *Uagtsom, Agtsom, Meget Agtsom, Udmærket Agtsom*/: Uagt: Agt: M: Agt. Ud: Agt. i Relation til Elevernes udviiste Opmærksomhed ved Lærernes foregaaende Anmærkninger og Forklaringer over de til den følgende Time opgivne Pensa. Elevernes Fraværelse anmærkes i Protokollerne med et O, som giennemstreges, naar Sygdom eller anden Aarsag til Fraværelse forud er anmeldt.

8. Dersom De skulle finde Anledning til at opsigte den Dem herved overdragne Post, saa antager Directionen Deres Opsigelse, naar den skeer 3 Maaneder forud; ligesom Directionen og selv vil ansee sig pligtig til at opsigte Dem dette Deres Engagement 3 Maaneder forud; dog under Reservation af den Forbindtlighed som Selskabet har paalagt Directionen i de Tilfælde, hvor Instituttets Vel maatte udfordre en hastig Forandring, og hvorpaa vi ikke tør give Slip uden at tilsidesætte den Tillid og Fortroelighed, Selskabet har fattet til Directionen, uagtet vi forudsee Overflødigheden af denne Forbindtlighed i det nærværende Tilfælde.

DIRECTIONEN FOR CHRISTIANSHAVNS DØTTRE SKOLE

November 1799.

Udi Directions-Forsamlingen den 7. Nov. 1799 blev vedtaget og besluttet:

1. At Instituttet kaldes Christianshavns Døttre Skole.
2. Leje Contracten blev underskrevet, hvorefter Instituttet erholder de fornødne Værelser for 120 Rd. aarlig Leje hos Mdm. Schottmann.

3. Madame Dupuis tilstaaes foruden de i Brevet anførte Betingelser om aarlig Gage, Pigeløn og 2 Pensionærers Antagelse 40 Rdl. til Rejseomkostninger. Gagen bestemt til 160 Rdl. aarlig. Pigeløn til 30 Rdl. med Nytaar indbegrebet.
4. Jfr. Weise tilstaaes 100 Rdl. aarlig Gage og 15 Rdl. aarlig til Vognleje, alt efter Brevets Indhold til hende.
5. Hr. Hoff blev antaget til Lærer i Religion, Skrivning og Regning og Ortographie, 12 Timer om Ugen og 1 Mark for Timen efter de i Brevet til ham anførte Betingelser.
6. Hr. Martini blev antaget til Lærer i det tydske Sprog, 6 Timer om Ugen, 1 Mk. for Timen efter de i Brevet anførte Vilkaar.
7. Hr. Floor ligeledes til Lærer i Historie, Geografi og Naturhistorie.
8. Hr. Biering ligeledes i Historie og Geografi, den første 5 Timer, den anden 3 Timer.
9. Overladt til Justitsraad Schlegel at købe de optegnede Bøger saaledes at Børnene kunde ved Skolens Begyndelse erholde dem for den betalte Summa. Ligeledes at købe efter nærmere Aftale med Mdm. Dupuis det fornødne til Skolens Brug.
10. Andersen blev antaget som Bud med 50 Rdl. aarlig, hvorfor han forretter hvad Skrivning i Karakterbøger m. videre, samt Direktionens Ærinder, som forefalde.

Massmann. O. Fabricius. S. Jensen. N. Brock.
Peter H. Kock. Schlegel.

1800.

I Directionens Forsamling den 6. Febr. 1800 blev fremlagt Mdm. Dupuis' Opsigelse, i hvilken Anledning blev besluttet at tilkiendegive hende, at det eneste, man kunde tilbyde hende til hendes Vilkaars Forbedring bestaar deri, at man fra 1. April af næstkommende vil tilstaa og betale hende 200 Rdl. aarlig Gage. Naar hun ikke modtager dette Tilbud er Justitsraad Schlegel autoriseret til at erkyndige sig om en anden til den Post qualificeret Person.

Tielemann antaget til Dansemester og nyder 3 Mk. for Timen.

TIL MADAME DUPUIS I FREDERICIA

Den 22. Febr. 1800.

Vi beklage meget, at vi ligesaa lidet efter de Bestemmelser, Selskabet for Christianshavns Døttre Skole har forelagt Directionen til Iagttagelse, som efter Skolens økonomiske Forfatning see os i Stand til at indlade os med den Person, til hvis Opsyn Skolens Gang betroes som Gouvernante, paa saadanne Betingelser, der have Hensyn til hendes øvrige Families Bopæl, Underholdning eller andet Engagement ved Skolen. Vi haabe, at det Tilbud vor Med Collega, Justitsraad Schlegel, efter fælles Overenskommelse med os, har gjort Dem forinden Deres Afrejse herfra angaaende Forøgelse af Deres aarlige Gehalt, vil overbevise Dem ej allene om vort Ønske at tilfredsstille Dem i alt hvad der staar i vor Magt, men og om den Bekymring vi føle over Deres os anmeldte Fratrædelse, ved hvis Modtagelse vi forudsee, at Skolens stadige Fremgang, om ikke ganske afbrydes, dog for en Tid lang maa føle en ubehagelig Standsnng. Iøvrigt ville vi ikke forbigaae herved at aflægge vor Taksigelse til Dem for den Andeel, De har taget i dens første Indretning.

4. Juni 1800.

- 3) Jfr. Ramus' Antagelse til Gouvernante med 200 Rdl. aarlig Gage fra 1. Maj d. A. blev af Direktionen i Overensstemmelse med forrige Forsamlings Beslutning approberet.¹

TIL JFR. MÜLLER

10. Juni 1800.

Til Beviis for Directionens Tilfredshed med den Flid, Jfr. Müller har anvendt ved at læse det franske Sprog med Eleverne i Christianshavns Døttre Skole fra Madame Dupuis' Afrejse i Februar Maaned indtil April Maanedes Udgang, samt for den Deltagelse De i bemeldte Tid har haft ved Opsyn over Eleverne, have vi herved den Fornøjelse at tilkjendegive Dem, at Dem derfor er tillagt et Gratiale af 25 Rdl.

1. Jfr. Ramus' Ansættelsesbrev af 16. Maj 1800 er ligelydende med Mdm. Dupuis' af November 1799.

For det Opsyn og mere Arbeide Jfr. Weyse har haft med Skolen og dens Elever fra den Tid, Madame Dupuis i Februar Maaned afrejste, indtil April Maanedes Udgang, har Directionen tilstaaet Dem et Gratiale af 15 Rdl., hvilket vi herved har den Fornøjelse at tilkjendegive Dem.

1801.

Udi Directionsforsamlingen den 27. Febr. 1801 blev fremlagt de trykte Love med derhen hørende Schemata til Character Protokoller og Bøger med videre. Det skrevne Exemplar af Lovene, som skal fremlægges Medlemmerne til Underskrift, blev vedtaget at skulle være færdig til den forestaaende aarlige Højtidelighed. Examen blev fastsat til den 16. og 17. Marts saaledes at Iste Afdeeling examineredes den første Dag i Videnskaberne og 2den Afdeling den 2den Dag i Videnskaberne; den anden Dag Kl. henimod eet møder Iste Afdeling med deres Haandarbejde til Forevisning tilligemed 2den Afdeling. Dagen til Præmieuddeling blev bestemt til den 19de eller 20de, hvilken Dag der maatte falde Dansemesteren mest bequem. Ved nærmere Overvejelse blev det fundet bequemere at fastsætte Præmie Uddelingen til Mandagen den 23. Marts.

Til Præmie i Iste Afdeling blev valgt:

En Fruentimmer Portefeuille	9 Rdl.	
Et Skildpadde Etui	7 «	
En Medaille	2 «	5 Mk. 8 Sk.

Til Præmie i 2den Afdeling:

Et Sye-Bestik	5 Rdl.	
Et Sølv Naalehuus	2 «	3 Mk.
En Medaille	1 «	2 « .

Den 20. Marts 1801 i Directionsforsamlingen blev foretaget Censur over Udfaldet af den afsluttede Examen. Den Iste Præmie blev tilkiendt Andersen; den 2den blev tilkiendt Holm, og den 3die

blev tilkiendt Jensen og Faber blev nævnt for hendes fortrinlige Flid, der vilde have tilvejebragt hende den 3die Præmie, naar hun havde nydt Skolens Undervisning i et heelt Aar. Alle disse var i 1ste Afdeling. I den 2den Afdeling erholder Nielsen den 1ste Præmie, et Sye-Bestik, W. Holsten den 2den Præmie, et Sølv Naalehus og Axeline Holm den 3die Præmie, en Medaille.

TIL HR. BERG

8. April 1802.

Directionen indser Nødvendigheden af, at Hr. Berg ved Deres Undervisning i Dansen haver Assistance i Musikken, paa det at Eleverne des hastigere i denne Øvelse kan gjøre Fremgang, og da De i denne Vinter har havt en Person til at assistere Dem deri, saa tilstaaes Dem derfor 15 Rdl., overladende til Dem selv at affinde Dem med denne Person; ligesom Directionen ogsaa er villig til for Fremtiden at udbetale Dem 15 Rdl. i denne Henseende ved enhver Vinters Ende, saalænge De vedbliver at give Undervisning i Dandsen ved Institutet. Hvilket vi ikke have villet undlade at tilmelde Dem til fornøden Efterretning.

*Jensen. Brock. Massmann. Fabricius. Kock.
Holsteen. Schlegel.*

Generalforsamlingen holdt den 15. Dec. 1802.

- c. Til Directør i afdøde Hr. Grosserer Brocks Sted blev valgt Hr. Grosserer Niels Brock Hansen.
- d. En fransk Sprogmeister antages 3 Timer om Ugen for første Classe eller Afdeeling og Directionen foranstalter til den Ende det fornødne.

Generalforsamlingen den 10. Marts 1803.

1. Forslaget om den franske Sprogmeister udsættes, eftersom Directionen endnu intet passende Subjekt har fundet.

Directionsforsamling den 13. Decbr. 1803.

- a. Campes Robinson den yngre paa Fransk antaget til Læsebog for den 1ste Afdeling.

- b. Hallagers nye tydske Læsebog for Begyndere, antaget til Læsebog i det tydske Sprog i 2den Afdeling.
- c. Kammerraad Beyer forlanger at optages til Medlem af Selskabet og hans Døttre at indskrives til Undervisning i Skolen, nemlig Anna Kerstine Margaretha, 8 Aar gl., Frederica Christiana og Inger Maria 5 Aar gl.
- d. ligeledes Urtekræmmer Jacob Holm her paa Christianshavn, hvis Datter er 5 Aar gl. og antegnes til Undervisning i Skolen.
- e. blev vedtaget at vi fra nu af indtil nyt Aar skulde see os om andre Værelser for at kunne udføre den allerede forhen yttrede Plan om Skolens Udvidelse til en 3die Klasse.
- f. blev vedtaget at tilskrive Commissairierne i Brocks Boe paa Selskabets Vegne om den forventende Arv efter Testamentet.
- g. Capitain Koch tilbød sit Forskud til Skolens første Indretning som en Gave til Skolen under det Vilkaar, at Cpt. Svendsens Datter Henriette Thomine, 10 Aar gl., maa nyde fri Undervisning i Skolen som Directionen vil forestille Selskabet og understøtte til Approbation ved næste Generalforsamling.
- h. blev vedtaget, at Jfr. Ramus erholder en Gratification af 30 Rdl. for den Tid, hun i forrige Vinter medens Jfr. Weises Sygdom, førte Opsynet i Skolen alleene som ligeledes forestilles Generalforsamlingen til Approbation.
- i. Hr. Grosserer Sønckenberg og Bencke foreslaet til Medlemmer af Selskabet, deres Døttres Navne og Alder maatte nærmere opgives, førend de antegnes.

TIL DE HERRER KOMMISSARIER I AFG.

GROSS. N. BROCKS STERVBOE.

Den 15. Dcbr. 1803.

Det er Selskabet for Døttre Skolen paa Christianshavn bekendt at sal. Hr. Grosserer N. Brock blandt flere sine ædelmodige testamentariske Dispositioner har legeret en Capital af 2000 Rdl., hvoraf Renterne skulde anvendes til Hielp til Udgivternes Bestridelse ved en borgerlig Skole for Pigebørn paa Christianshavn.

Blandt flere ædelmodige og driftige Fædre var det fornemmelig den afdøde Grosserer Brock, som allerede i Aaret 1796 opmuntrede

Justitsraad Schlegel til at samle et Selskab her paa Christianshavn, som kunde forenes til dette Øjemed; Selskabet blev samlet i Aaret 1799 og Skolen tog sin Begyndelse s. A. den 1. November. Den afdøde gav en Summa til dens første Indretning; og bidrog aarligen 80 Rdl. til sammes Vedligeholdelse, ligesom han og gjorde sig en Fornøjelse af at deeltage i sammes Bestyrelse, medens han levede.

Det er da ikke uden Grund, at Selskabet troer, at det har været den Afdødes Hensigt ved Bidrag at sørge for at Skolen endog efter hans Død kunde fremmes; hvorom han og mundtlig har yttret sig til flere.

Paa Selskabets Vegne giver Direktionen sig herved den Ære at fremstille dette Andragende for de Herrer Kommissarier i afg. Grosserer N. Brocks Stervboe, betræffende ovennævnte legerede Capitals Bestemmelse og Udbetaling til vor Døttre Skole, ej paa-tvivlende, at de respective Herrer jo vil iagttage Selskabets Tarv under Boets Behandling, hvorom vi tjenstskyldigst udbede os nærmere Underretning meddelt.

*Directionen for Døttre Skolen paa Christianshavn,
den 15. Decbr. 1803.*

*Holsteen. Fabricius. Schlegel. Massmann. Hansen.
Jensen. Kock.*

I Directionsforsamlingen den 12. Jan. 1804 blev resolveret flg.:

Madame Schotman kom op og declarerede at hun var villig at lempe sig efter Selskabet og at hun vilde overlade Quisten til Skolens Brug samt forandre 2den Classes Værelse med Dør til Udgang ved Gangen, men derimod maatte hun have 150 Rdl. aarligen; men dette kunde Directionen ikke samtykke udi, ej heller ansaas det Værelse, som 3die Classe skulde have for bequem og lyst nok til Skolens Brug, og da man ikke vidste andre Værelser nærmere at faa end paa Børnehustorvet hos Brygger Lyngbye, med hvem allerede mundtlig var accorderet, og som paastod endelig paa Stand at ville have Resolution inden 15. Januar, saa blev resolveret at vedblive disse Værelser paa Torvet som passende til Skolens Udvidelse, da Capt. Kock paatog sig at afgøre det med Ejeren.

Maj 1805.

- a. Udfaldet af Examen blev fremlagt og overvejet. I 1. Afdeling blev Præmie tilkiendt: ældste Thostrup, et Strikke-Tøj, Wilh. Hansen, et Sye Skrin. Perch og Kaarsberg, hver en Medaille.
Af den Klasse gaar ud W. og M. Holsten og den ældste Toxværd, fra 2. Afd. opflytter Petri, Lind, Nissen, ældste Humble, Fabricius. Præmie blev tilkiendt Hansen, Krossing og Kock. Et Strikke-Tøj, et Sye-Skrin, en Medaille. Af 2. Afdel. udgaar ældste Massmann. Fra 3. Afdel. opflyttes Vogel, Lind, M. Bertelsen, Fenger, Præmie tilkiendtes J. Bertelsen og Holm, hver en liden Portefeuille.
- b. Pastor Massmann udmelder sine 2de Døttre, med Begjæring eller Reservation at faa dem i Skolen igen, naar hans nærværende huuslige Arrangement medfører Savnet af den Lejlighed hans Døttre nu have til at lære fremmede Sprog, ligesom han ogsaa beder at maatte vedblive som Medlem af Selskabet. Ligeledes udmeldte Hr. Commandør Holsten sine 2de Døttre W. og M. Holsten.

20. Marts 1806.

- c. Til Direktører blev valgt paa ny Hr. Prof. Fabricius og Hr. Grosserer Hansen, og i Hr. Pastor Massmanns Sted blev valgt Hr. Pastor Fenger.
- e. Selskabet blev underrettet om, at man til 11. Decbr. f. A. første Gang havde oppebaaret Renterne af det Brockske Legat med 80 Rdl. for eet Aar, altsaa af 2000 Rdls. Capital.

8. Maj 1806.

1. Capt. Haar og Translatør Schneider udmelder deres Døttre af Skolen, dog forbeholder Haar sig, at sende sin Datter til Skolen igen, naar hun først er bleven mere forberedt til Undervisningen end hun paa nærværende Tid er.
3. Directionen overlod til Just. Rd. Schlegel at antage enten Hr. Bloch eller et andet begavet Subject til fransk Sproglærer i Skolen.

Directionsforsamling den 9. April 1807.

Hvor da forventedes at forefinde Hr. Justitsraad Schlegel, som hidtil værende Protocol-fører, men da hans Lejlighed ikke havde været dertil, formenedes intet for Tiden at kunne foretages inden hans endelige Beslutning var indhentet, om han ej oftere agtede at bæere vor Forsamling med sin Nærværelse. Det blev derfor af os forsamlede vedtaget at besvare Hr. Justitsraadens til Direktionen indkomne Skrivelse saaledes, at man indstændig anmoder ham om endnu dette Aar at besøge Hoved-Forretningerne ved den forestaaende Examen og desaarsag bæere os forud med sit personlige Møde i en af ham selv behagelig bestemt Forsamling, hvor alt fornødent til Afgiørelse kunde blive omtalt.

4. Juni 1807.

Direktionen havde ved Examen bragt i Erfaring at Døttre Skolen ikke kunde være tjent med den nuhavende franske Sproglærer Hr. Bloch, hvorfor Directionen besluttede at opsigte ham sin Post, i hvilken Henseende ham tilskrives at han fratræder til 31. Juli næstkommende. Da Candidatus Theologiæ E. C. Brygmann, som nu er Lærer ved Borgerdyd Skolen paa Nørregade, havde ansøgt om saadan Undervisningspost, saa besluttede Directionen at han maatte overdrages denne Post, hvilken han ifølge Blochs Fratrædelse først tiltræder den 1. August. –

Direktionen havde ogsaa bragt i Erfaring, at Skolen maatte ønske sig en Forandring med Tegnemesteren, dog udsættes Opsigelsen indtil en anden Tegnemester vides.

15. Marts 1808.

Ialt var Elevernes Antal den 31. December 1807, 34.

5. April 1808.

Præmier tilkiendtes i 1. Klasse den ældste Lind, Johanne; Anna Fabricius; Helene Hansen. Overalt maatte denne Klasses jævne Flid og gode Opførsel med Roes og Tilfredshed nævnes og hvad Petronelle Lind¹ i Særdeleshed angaar, da kunde det vel anmærkes, at

1. Petronelle Lind er Bedstemoder til afdøde Valgmenighedspræst Carl Koch, Uubberup, som har meddelt, at hun tit fortalte sine Børnebørn om Døttreskolen paa Christianshavn, og at hun opbevarede en Salmebog og en fransk Læsebog fra sin Skoletid her.

den af hende udviiste Flid i Skolen, som hun nu forlader, paaskjønes af Directionen med den Opmuntring, at hun dersom hun havde blevet sin Tid ud, vilde hun ikke have givet nogen af sine Søstre noget efter i Udmærkelse.

Directionsforsamling den 22. Sept. 1808.

I Anledning af Anmeldelsen om Tegnemesteren Hr. Cabotts Forsømmelighed blev vedtaget, at man strax paaseer en ny Tegnemesters Antagelse og opsiger Hr. Cabott til Oct. Maanedes Udgang, da Directionen ikke kan udsætte sig længere for det Ansvar samme har til Selskabet for Følgerne af Lærernes Forsømmelse, hvilken man i dette Tilfælde vil tro har sin Grund i fordeelagtigere Anvendelse af Hr. Cabotts hidtil til Undervisning i Skolen bestemte Tid. Hr. Berg tilskrives, at da Antallet af Elever i Skolen som skulle lære at dandse ikke er større end 28 saa er det besluttet, at Dansemesteren for denne Vinter ikkun ansættes til 4 Tm. fordeelte paa 2de Dage i Ugen og 2de Timer paa enhver af disse Dage; Man overlader det til Hr. Berg selv at bestemme Dagene og de passende Timer om Eftermiddagen; ligesom det ogsaa overlades til Hr. Berg at fordeele Eleverne saaledes som han finder at de i Henseende til deres Fremskridt i Dans bedst kunde nytte Undervisningen i Samling med hverandre. Hvorvidt den Anmærkning om Jfr. Weises Forsømmelighed maatte være grundet eller ikke? besluttede Directionen nærmere at undersøge og efter Omstændighederne at søge at hæve den med en mundtlig Erindring. Man overlod det til Hr. Capitain Koch med Værten at omhandle en Hættes Opførelse paa Skorstenen, for at afværge den Røg, som jævnlig fylder Værelserne med visse Vinde og i alle Tilfælde at foranstalte det fornødne enten aldeles eller tildeels for Skolens Regning.

*J. Harboe. R. Fenger. Peter H. Koch.
Schlegel. O. Fabricius.*

TIL HR. CABOTT

Den 24. September 1808.

Da Directionen har Anledning til at formode at Hr. Cabott har Leilighed til en fordeelagtigere Anvendelse af de Timer Dem er overdraget til Underviisning i Tegningen ved Døttre Skolen, og det er Direktionen af Selskabet paalagt som Pligt at drage Omsorg for Underviisningens bedste Udførelse, saa seer Directionen sig sat i den Nødvendighed at foretage en Forandring med den Dem overdragne Underviisning, hvorfor den herved tilmelder Dem at samme ophører til 31. October næstkommende.

Directionsforsamling den 27. Okt. 1808.

Efter den med Jfr. Ramus havdte Samtale om Lærernes Agt-paaivenhed og Nøjagtighed i at besørge deres Timer, synes det ikke at der er nogen væsentlig Anledning til Klage eller Erindringer, hvorføre man fandt det raadeligst for det første at udsætte den der-om yttrede Meening indtil man ved nærmere Erfaring fandt den op-givne Anmeldelse mere stadfæstet. Til Tegnemester i Hr. Cabotts Sted blev antaget Hr. Kongsløw for 40 Sk. om Timen; 6 Timer bestemmes dertil om Ugen, og anviises ham Timerne saaledes, at han giver Underviisningen 3 Timer efter hverandre, engang om Tirsdagen og engang om Løverdagen. Madame Schottmann udmeldte sin Datter til Maanedens Udgang efter Forlydende for det vedtagne Tillæg i Skolepengene.

Generalforsamling 22. Decbr. 1808.

Directionens Beretning til Selskabet om den Virkning, som Skolepengenes Forøgelse, vedtaget i Gen.forsl. den 11. August d. A., havde havdt til Datum i Henseende til den bémærkede og Selskabet foredragne Under-Ballance i Skolens Indtægter, samt om den Under-Ballance, som endnu maatte befrygtes til 11. Juni næste Aar, endskiøndt den ikke kan antages saa betydelig som man efter den første Oversigt havde Grund til at befrygte, var foreløbigen tilsendt Interessenterne af Selskabet ved eet Circulair, hvilket tillige indeholdt et Forslag til samme; hellere at dække denne forventende Under-Ballance til 11. Juni f. A. ved en frivillig Subscription for

det manglende end at reducere Underviisningens nærværende Indretning fra 3 til 2de Klasser, hvilken Forandring, ligesaa nødvendig den kunde synes at være paa den ene Side dog altid og sikrest vilde medføre Standsning i Børnenes Fremgang efter deres Alder og Evne.

Subscriptionen paa dette Circular har beløbet sig til 211 Rdl., hvis Indcassation overdrages til Capit. Koch at foranstalte tillige med Indcassationen af næste Aars første Quartals Contingent.

Jfr. Ramus tilbød sig i et Brev af 22. Decbr. til Direktionen at afstaa de hende under 1. Aug. 1804 tillagte 40 Rdl. som et Bidrag til den Under-Ballance, Skolens Indtægter for nærværende var underkastet; dette Brev blev forelagt Selskabet, som paalagde Direktionen at besvare dette Brev med al den Agtelse og Erkendtlighed, som Tilbudet fortjener, men tillige at forsikre hende om, at Selskabet ikke kunde overtale sig til noget saadant Skridt, hvorved Lærernes eller Lærerindernes Lønning formindskedes uden at man tillige kunde lette dem Arbejdet.

15. Juni 1809.

I Henseende til Jfr. Weises Opsigelse besluttede man at svare hende, at man for at foreene hendes Vilkaars Forbedrelse med den hende ved Antagelsen paalagte Forpligtelse at opsigte 3 Mdr. i Forvejen gjør sig en Fornøjelse af at foreslaa hende, at lade sin Plads her ved Skolen og sine Forretninger besørge ved sin yngre Søster i de paafølgende 3 Maaneder fra 1. Juli d. A.; det Tilsyn, som Jfr. Weise den ældre imidlertid vil føre med den yngre Jfr. Weises Underviisning og Arbejde vil blive Direktionen en Anledning mere til at lære at kiende hende og hendes Duelighed fra den fordeelagtigste Side og give samme saa megen større Grund til efter den anførte Tids Forløb at foreslaa hende for Selskabet til formelig Antagelse i den næstpaafølgende Generalforsamling.

I Henseende til Værelserne og den Forandring man ønskede med samme for at hæve den Ubehagelighed med Røgen i Hjørnesalen og Indgangsstuen, blev man eenig med Værten, at han overlader Skolen de 2de Værelser i den nye Bygning imod at samme igien afstaaer de 2de Værelser som Jfr. Ramus nu beboer; det ene til Gaarden og

det andet til Gaden. Han lovede til den Ende at opsætte Kakkellovne i disse Værelser, samt det fornødne Skildrum til Indgangens Aabning fra Mellemsalen til de nye Værelser.

(Svar fra Bestyrelsen for Niels Brocks Legat)

Paa de højtærede Herrers P. M. af 15de f. M., skulle vi ikke undlade tjenstligst herved at indberette:

Angaaende det af afgangne Grosserer Niels Brocks og Hustrues Helena Bredals Legater, hvis Renter Døttre Skolen her paa Christianshavn hidtil har hævet, lyder det i bemeldte Grosserer Brocks Testament af 19de Februarii 1796 saaledes:

»V. Til Christianshavn og Kiøbenhavn skienkes og gives følgende Legata:

— — — — —

30. Ligeledes til en anden borgerlig Skole, hvor der foruden Christendom, Regning og Skrivning, maa undervises i Haandarbejde for Pigebørnene, som i samme Hensigt, som sidstmeldt, og skal være midtveis, helst Østen for Børnehus-Broen, skienkes til Hjelp til Huusleje, Renterne af 2000 Rdl., skriver To Tusinde Rigsdaler.

Hvilken Capital udbetales til de 2de Herrer Præster og Pleje-Commissionen for Vor Frelzers Kirkes Sogn, som besørger samme enten i Kongens Kasse, eller paa anden sikker Maade, udi gode assurede Huuspanter her i Staden, udsat, og som jeg haaber i Tiden at vil med muligst Omhyggelighed antage sig Bestyrelsen af denne Skole, samt dertil foreslaa de dueligste Lærere, som derefter af Høi- og Vel-ædle Magistraten beskikkes.«

Den Beslutning, vi underskrevne, som specielle Bestyrere af dette Legat have taget, i Følge hvilken Renterne ere tilfaldne Døttre Skolen her paa Christianshavn, findes anført i Legatets Protocoll p. 8 saaledes:

»1806 den 27de Januarii blev – blandt andet – vedtaget: 3. At med den under No. 30 ommeldte borgerlige Skole rigtigst bliver at forstaa den her paa Christianshavn oprettede og paa Børnehustorvet værende Døttreskole, saasom Testator ikke utydelig tilsigter en Pigeskole af lignende Beskaffenhed med Borgerdyd-Skolen« – der

var omtalt under næstforegaaende No. 29 – »kun med den Forskiæl af den for Pigebørn fornødne Haandgierning, og slig just haves i Døttreskolen, den han selv var med til at oprette i Aaret 1799, og skienkede aarlig i sin Levetid en lign. stor Sum, som her i hans Legat findes bestemt, ej heller nogen anden Pige Skole vides, som i Følge hans Beskrivelse nærmere dertil kunne komme i Betragtning.«

— — — Men i Aaret 1807, da Executores Testamenti vare blevne kyndige om, at een af de testamentariske Arvinger havde været død før Testator, blev formedelst hans Arvs Fordeeling paa Legaterne dette Legats rentebærende Capital forøget til 3418 Rdl. 68 Sk., desaaarsag Døttre Skolen for 11te December Termin 1807 fik, og siden hver Termin har faaet sine halvaars Renter med 64 Rdl. 9½ Sk. Og saaledes vil det fremdeles blive, saalænge Capitalen bliver staaende i Pante-Obligationer, og ingen uforudseet Forandring skulde foraaarsage Forøgelse eller Formindskelse.«

Christianshavn 1809, den 13de July.

Fabricius. Fenger. Schlegel. Weybel.

BEGIÆRING OM BRÆNDE

Directionen for Døttre Skolen paa Christianshavn tager sig den Frihed at bede den kongl. Commission at Instituttet maatte, til Brug i forestaaende Vinter vorde udleveret fra Brænde Magasinet her i Staden 8, siger Otte Favne Brænde.

Instituttet har 5 rummelige Værelser, af hvilke der i de 4 hele Dagen om Vinteren maa være Varme, nemlig 3 for Eleverne og 1 for Gouvernanten med sin Pige; heraf vil det behagl. skiønnes at det begiærede Quantum er det mindste, Instituttet behøver.

Direktionen giver sig derfor det Haab, i Tillid til den kongl. Commissions Velvillie, at erholde det hele Quantum.

At Instituttet ikke har Heste eller Vogn bevidnes med Rodemesterens Attest.

Den 21. July 1809.

Schlegel. Koch. Harboe. Lawætz. Fenger.

Directionen har herved den Fornøjelse skriftligen at give Jfr. Ramus den Forsikring, at, ifølge Deres Ønske maa til Dem overlades til Brug det ene af de 2de nye Værelser, som Skolen ved Ombytning med Værten erhoder, nemlig det som vender ud til Gaarden, imod at De, paa de Dage, Røg om Morgenens viser sig i det Værelse, hvori 3die Classe undervises, indrømmer denne Klasses Elever, Plads i det Værelse som saaledes overlades til Dem.

Direktionen har saa meget mindre taget i Betænkning at vise Jfr. Ramus denne Føyelighed, som den er overtydet om Deres Redebonhed i at bidrage til Instituttets Vel, og derfor ej heller vil undlade at opfylde denne Betingelse, hvorunder det ovenmeldte Værelse overlades til Dem.

24. August 1809.

— — De tilstedeværende Direktører vedtog at samles uden videre Tilsigelse den første Torsdag i enhver Maaned om Eftermiddagen Kl. 5.

5. Octbr. 1809.

— — I Henseende til Elevernes maanedlige Fremkaldelse for Directions Forsamlingen blev Directionen eenig om at samme skulde finde Sted efter de vedtagne Bestemmelser som paa et Bilag til Protokollen findes anførte og at den givne Roes indføres i Karakterbogen med Direktionens Underskrift.

9. Novbr. 1809.

Den i Forsamlingen d. 5. Okt. sidstledne vedtagne Beslutning: at den foreslagne maanedlige Roes og Opmuntring skulde tilføres Karakterbogen med Directionens Underskrifter forandres derhen, at 2 eller flere af Directionen i Skoletimerne samles for at overlevere de Elever, hvilke have i den forløbne Maaned erholdt udmærkede Anmærkninger af de fleeste Lærere og Lærerinder, deres Karakterbøger med faa til Hensigten passende Ord; og for ikke at indskrænke Antallet for meget, maatte man afdeele de Elever som saaledes skulde udmærkes i 3de Afdeeling efter Antallet af Lærerne som have givet dem fordeeltigt Vidnesbyrd. I Følge deraf blev forfattet en

Censurliste for Sept. og Oct. Maaned for i Morgen den 10. Nov. at bekendtgjøres for Classerne; den findes vedlagt under Dags Dato til videre Afbetiening ved den aarlige Examen.

3. Maj 1810.

— — I Anledning af den kongelige Anordning om Vaccinationen besluttede Directionen at lade et Brev circulere til de af Selskabets Medlemmer hvis Børn ere i Skolen for at erfare om de alle have haft naturlige Kopper eller ere vaccinerede.

7. Juni 1810.

2. fremlagdes en Skrivelse fra Hr. Professor Fabricius hvori han udmelder sin ældste Datter Ane Dorothea af Skolen med Juni Maanedts Udgang, da Moderen nu behøver hende til Medhjælp i Huset.
3. Videre fremlagdes en Skrivelse fra Christian Sørensen, hvori han beder sin Steddatter Birgitha Christina Henningsen 13 Aar gammel antaget til Underviisning i Skolen. Efter foregaaende Prøvelse af mig Fenger er hun anviist Plads underst i anden Klasse.

1810.

Torsdagen den 20. Juli 1810 var Generalforsamling i Selskabet, hvor Directionen foredrog Nødvendigheden af en Forøgelse i Skolepengene for hver Elev saavel til Afholdelse af Brændsels Betaling som til Lærernes forbedrede Lønning. Hidtil betales 3 Rgd. 2 Mk. for enhver Elev maanedlig. De tilstedeværende Medlemmer forenedes om at Skole Contingentet maatte herefter indtil videre forøges med 4 Mk. maanedlig saaledes at fra 1. Aug. d. A. betales 4 Rgd. maanedlig for hver Elev:

11. Novbr. 1810.

— — — Med Hensyn til at Elevernes Antal i 2den Afdeeling var opvoxet til 16 besluttede Directionen i sidste Forsamling ved et Circulaire til samtlige Lærerinder og Lærere at henstille, hvorvidt de maatte ansee det tienligt, at nogle af 2den Klasses Elever opflyttedes i Iste Klasse i hvilket Tilfælde man dertil ønskede at modtage Forslag. De Elever, der af samtlige Lærerinder og Lærere eenstemmigen vare foreslagne til Opflyttelse var E. Lawætz og Ployen. Eleven

Knudsen var af de 2 Lærerinder og 2 Lærere nævnet med den Bemærkning at en Opflyttelse muligen kunde opmuntre hende til større Flid og Eleven Soltwedel var af Lærerne i Sprogene og af Regnemesteren nævnt som fortient til Opflyttelse. Efter nøjeste Overvejelse besluttede Directionen at Eleverne E. Lawætz og Ployen for deres særdeles udviste Flid og Sædelighed skulle opflyttes til 1ste Klasse.

1811.

7. Febr. 1811.

Huusværtens Skrivelse om en saadan Forhøjelse i den halvaarlige Huusleje at denne i Stedet for den hidtil har beløbet til 101 Rd. 4 Mk. 9 Sk. for Fremtiden forhøjes til 140 Rd. halvaarlig hvori alle hidtil paabudne Skatter er indbegrebne toges til Protokollen, og da Directionen efter anvendte Bestræbelser ej har kunnet erholde passende Leiligheder for nogen ringere Betaling saa er det ved Skrivelse til Værten Brygger L. C. Kofod, tilkjendegivet ham at de nu havende Værelser og Leiligheder fremdeles beholdes for den aarlige Leje af 280 Rd. hvori alle til nu paabudne Skatter ere indbegrebne.

5. Febr. 1812.

Ved Directions Forsamlingen d. 5te Febr. 1812 blev fremlagt en nye Leje Contrakt med Værten Brygger Kofoed, dateret d. 31. Dec. 1811, ifølge hvilken Directionen for Fremtiden skal betale ham for de Værelser Døttre Skolen har til Leje i hans Gaard 400 Rd. aarlig, alle Skatter og Afgifter af Værelserne iberegnete, hvilket tager sin Begyndelse ved førstkommende Paaske Fløtte Tid. Værelserne opsiges i Tilfælde af Fløtning $\frac{1}{2}$ Aar i Forvejen.

5. Novbr. 1812.

Directionen var atter forsamlet d. 5. Novbr. 1812, da Carakter-Protokollerne bleve efterseete, og Censur Listerne forfattede, for Dagen efter at bekendtgjøres Eleverne. Oberstleutenant Saint-

1. April 1811: De Præmie-Genstande, der udleveres ved Afslutningen, bærer Inscriptionen: D. S. p. C. den 5. April 1811.

aubains Datter, som i sidste Directions Forsamling blev anmeldt, var ved Novbr. Maanedes Begyndelse indkommen i Skolen, og ansat ifølge hendes Forkundskaber i 2den Klasse. Fra Renteskriver P. Leisner var indkommen Skrivelse af 8de Octbr., hvori han bad at hans Stif Datter Charlotte Christiane Smidt 9 Aar gammel, og hans egen Datter Ingeborg Leisner 3½ Aar, maatte optages i Skolen. Derpaa har Directionen svaret: at man var villig til at modtage den første, saasnaar der blev Vacance i Skolen, saavel som og den sidste naar hun færdigen kunde læse i Bog. Ligeledes var under 31. Oktbr. indløbet Skrivelse fra Hr. Kammerraad Lawætz, hvori han ønsker at hans 3die Datter Henriette Wilhelmine Mathilde, i 8de Aar, maatte forundes Adgang til Underviisning i Skolen; men da Skolen for nærværende Tid er overtallig, saa besluttede man, at bede Kammerraad Lawætz at udsætte det noget, indtil man fik gjort et Arrangement hvorved det blev gavnligere for hende at optages i Skolen.

R. Fenger. N. B. Hansen. Harboe.

10. Decbr. 1812.

Selskabet blev underrettet om Revisionens Fuldendelse over Skolens Regnskaber for Aarene 1809, 1810 og 1811, hvorved de af Selskabet udnævnte Herrer Revisorer ikke have fundet noget at erindre. Selskabet bifaldt Directionens Forslag om at forhøje Skole-Pengene fra 1. Dec. d. A. til 7 Rd. maanedligen, og at forhøje Indtrædelses- eller Meubelpengene for de herefter indtrædende Elever til 4 Rd. for hver. Endeligen bevilgede Selskabet, at Directionen maatte have fri Raadighed til at oprette en fjerde Klasse, i det Tilfælde at de ansøgende som ønske at faa deres Børn antaget til Underviisning i Skolen, maatte blive saa mange at Elevernes Antal i Klassen og de for dem indkommende Skolepenge kunde blive tilstrækkelig til at bestride Omkostningerne.

<i>O. Fabricius.</i>	<i>N. B. Hansen.</i>	<i>Peter H. Koch.</i>
<i>J. Harboe.</i>	<i>R. Fenger.</i>	<i>F. W. Schlegel.</i>
<i>Christian Aars.</i>	<i>H. Caspersen.</i>	<i>Massmann.</i>
<i>Fr. Soltwedel.</i>	<i>S. Bronum.</i>	<i>Muller.</i>

26. Februar 1813.

Man maa gaa ud fra den Sætning, at Lærerinderne og Lærerne bør have deres Gehalt, som var bestemt for dem ved Skolens Begyndelse i Aaret 1799 udbetalt herefter i gode Penge eller Rigsbanks-Penge, og at ligeledes de øvrige ved Skolen forefaldende Udgifter ligeledes bør beregnes i gode Penge i Forhold til det, de nu beløbe sig til i Courante Penge, reduceret saa vidt muligt efter den Maalestok, hvilken Forordningen af 5. Jan. d. A. foreskriver, og efter de Priser, hvortil Fornødenhederne for nærværende Tid kunne bekommes.

1. Gouvernantens Gehalt var bestemt, foruden fri Huus, Lys og Ildebrand, til 160 Rd. aarlig eller maanedlig i gode Penge eller R. B. P. 13 Rd. 4 Mk.¹

Studiosus Bunkeflod, som forretter forrige Lærer, Hr. Reineckes partes indtil Examen er forbi, søger om at blive Lærer i sammes Sted. Han vedlægger adskillige Attester om Fliid og Kundskaber fra Institut Bestyrerne Bang og Schlichtkrull. Samt fra Præsten Fallestsen. Ligeledes søger Hr. Wellejus, Copist i Gen. Toldkammeret, om at blive antaget til Lærer i Skrivning og Regning udi Hr. Reineckes Sted. Hr. Kammerraad Lawætz anmelder, at han formedelst Forretninger hindres fra at vedblive som Medlem af Direktionen for Døttreskolen.

Peter H. Koch. R. Fenger. J. Harboe. Schlegel.

5. April 1813.

— — Til Kammerraad Lawætz blev givet Svar paa hans Forlangende om hans 3die Datters Antagelse i Skolen; at man ikke saa sig i Stand til at opfylde hans Ønske, og at man i den Anledning maatte henholde sig til det Svar, som een af Direktionen efter Overenskomst med de øvrige Medlemmer allerede havde meddelt Kammerraaden.

10. Maj 1813.

Et Brev fra Hr. Kammerraad Lawætz blev fremlagt, hvori han ytrer sig som fornærmet over Directionens Brev, hvori man havde

1. Derefter følger en Regnskabsbalance, omregnet til Rigsbanks-Penge.

tilkiendegivet ham, at man fandt Betænkeligheder ved at optage hans 3die Datter til Elev i Skolen; da adskillige Udtryk i hans Svar synes at tilsidesætte den Agtelse han altid skylder enhver, der ikke handler i sin egen Sag men efter den Pligt han i sin Stilling skylder Selskabet og dets Tilfredshed, saa blev besluttet at give ham passende Gensvar og tillige at erindre ham om de i forrige Aar laante Madrassers og Tæppers Tilbagelevering.

TIL KAMMERRAAD LAWÆTZ

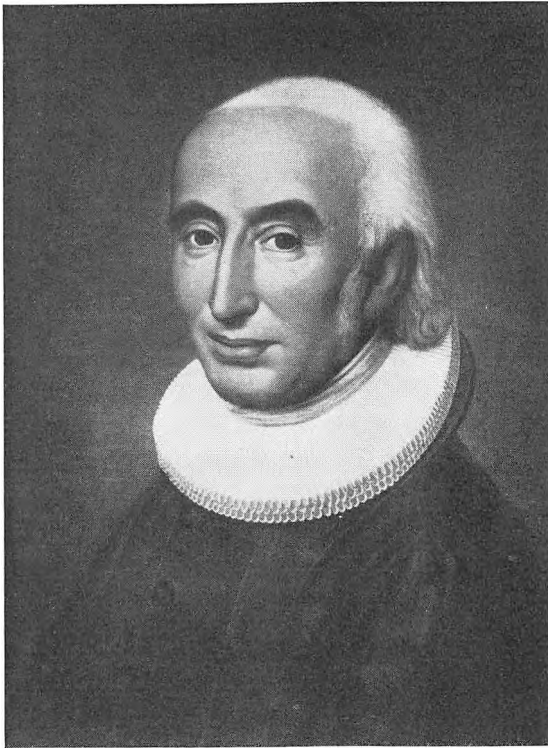
10. Maj 1813.

Til Gensvar paa Hr. Kammerraadens Skrivelse af 3. Maj maa vi allene melde: at i ethvert Selskab er man i Almindelighed forpligtet til at rette sig efter de fleste Stemmer. – Disse vare Deres 3die Datter imod, og paa den Grund maatte vi nægte hende Adgang til Döttreskolen hvilket formodentlig Hr. Justitsraad Schlegel har sagt Dem. Iøvrigt skiænke vi Dem de fornærmende Udtryk De har brugt imod os og udsletter med største Beredvillighed en Mand af Listen paa saa agtværdigt et Selskabs Medlemmer, der har kundet fornædre sig saa dybt, først at tilsidesætte al Delicatesse for at indtvinge sin Datter i et Institut, hvor han vidste hun ej var velkommen, og da det ej vilde lykkes siden at overøse Directionen med Grovheder, i et Tilfælde hvor deres Stilling byder dem at tage Hensyn paa Selskabets Tilfredshed fremfor al personlig Kiendskab og Eftergivenhed for enkelt Mand; og at vi maatte forskaanes for videre Brev-Vexling med Dem, bede vi med det samme at de Senge Madrasser og Tæpper som ifjor Sommer bleve Dem laant af Döttreskolen maatte med det første blive tilbagesendte.

Koch. Harboe. Schlegel. Berth. Hansen. Fenger.

5. Sept. 1815.

Da Direktionen var forsamlet d. 5te Sept. 1815 blev et Brev fra Den Kongelige Direction for Almue og Borgerskolevæsenet i Kjøbenhavn dateret d. 29. Juli 1815, der har circuleret ligelydende til Skole Kommissionerne overalt i Byen, fremlagt, i hvilket Direktionen anmoder Bestyrelsen at advare Eleverne mod at besøge Conditore og Restaurateurer paa deres Skolevej, hvis Indhold er Ele-



Pastor R. Fenger.

verne bekendtgjort, og dem givne de fornødne Advarsler; som synes dog mindre nødvendigt, da der for nærværende Tid ingen Conditior bor paa Christianshavn.

25. April 1816.

-- I Anledning af den Beretning, hvilken Direktionen indsendte til den kongl. Direktion for Almue og Borgerskolerne, om Skolens Tilstand, samt den forestaaende Examen og Høytidelighed i vor Skole, har Direktionen for bemelte Skoler ved Brev af 1. April d. A. erklæret; At den troer med fuld Tillid at kunne overgive det anordnede Tilsyn med vor Døttreskole til sammes Direktions Omhue efterat de af Indberetningen med Fornøjelse have erfaret Skolens velgrundede Indretning og hensigtsmæssige Organisation. Den slut-

ter denne sin Erklæring med at erkiende Döttreskolen paa Christianshavn blandt de Instituter, der have egne autoriserede Bestyrelser.

Direktionen for Almue og Borgerskolen har ikke desmindre tilsendt os under 4. April en Deel Exemplarer af de for Almue og Borgerskolerne udkastede og ved Trykken bekiendtgjorte Love og Forholdsregler, saavel for Lærerne og Lærerinderne som for Eleverne, Med Begjæring at uddeele til hver især et paa dem passende Exemplar. Direktionen besluttede at udsætte denne Sags Afgjørelse, hvad nemlig derpaa bør svares til Direktionen for Almue og Borgerskolerne, samt hvad derefter kan og bør foranstaltes i Skolen selv, indtil Direktions Forsamlingen i Juni Maaned næstkommende. Imidlertid erfarer man ogsaa hvorledes andre lignende Instituter forholder sig i Henseende til denne Foranstaltning.

TIL DEN KONGELIGE DIREKTION FOR ALMUE- OG BORGERSKOLEVÆSENET I KIØBENHAVN

Den Agtelse, hvormed den kongelige Direktion for Almue og Borger Skolevæsenet i dens Skrivelse af 1. April d. A. har bæret os, giver os Anledning til at underrette høybemeldte Direktion om, hvorvidt vi have anseet det for gjørligt, efter Döttreskolens Indretning paa Christianshavn, at foranstalte noget videre, med Hensyn til Lovene for Almue- og Borgerskolerne i Kiøbenhavn, samt til Instruxerne for Lærerne og Lærerinderne ved samme, hvilke senere ved Skrivelse af 4. April d. A. bleve os tilstillede til Bekiendtgørelse og Uddeling blandt Döttreskolens Lærere, Lærerinder og Elever.

Indholdet af Döttreskolens Love af 1ste November 1799 hvoraf vi vedlægge et Exemplar, vil udvise, at det væsentlige af de Forpligtelser, hvilke hine Love paalægge Lærerne og Lærerinderne ere iagttaget og bestemte i den 7., 8., 10., 19., 22., 23., 24. og 25. §§. Ligeledes viser Indholdet af de Regler, som ere foreskrevne Döttreskolens Elever og findes indbundet foran i enhver Eleves Karakterbog, at ogsaa det væsentlige af de Forpligtelser, hvilke anføres i Lovene for Eleverne i Almue og Borgerskolerne, ikke ere undgaaede Bestyrelsens eller rettere Selskabets Opmærksomhed fra Indretningsens første Begyndelse af.

Vi have fundet at de, i Lovene for Almue og Borgerskolerne foreskrevne Forhold, mellem Lærere og Lærerinder paa den ene og Forældre og deres Børn paa den anden Side, i Henseende til Straf og Straffe-Midler, gaa videre end de Grundsætninger, eller Vedtægter, hvorpaa Medlemmerne af Selskabet, der have stiftet og endnu vedligeholder Döttreskolen, have bygget denne Skoles Indretning og samtykket i den Forening under hvis Opfyldelse, de have villet betroe deres Børns Dannelse og Undervisning til en Direktions Bestyrelse, valgt af deres egen Forsamling.

Vi maa herved anmærke, at man ved Indretningens Begyndelse ligeledes havde antaget den sorte Tavles Brug, hvorom Lovene for Almue og Borgerskolerne taler i den 9 §, som et yderligt Straffemiddel; men at man har fundet at den Beskæmmelse, hvilken et saadant vanærende Middel medfører for en Klasse af Børn, hos hvilken man efter Forældrenes huuslige Stilling kan eller maa forudsætte en vis ærekier Følelse for et godt og udmærket Forhold blandt sine Liggemænd, saare let kan anvendes i Utide, siælden gavner, og letteligen kan opirre Sindet eller knække Modet og Forsættet til at efterligne sine flittigere og mere udmærkede Medelever, naar dette om ikke altid af Mangel paa Evne, dog letteligen af physiske, ej altid kendelige Aarsager, der følge med Ungdommens Væxt eller andre legemlige Svagheder, kan være mere svagt til en end til en anden Tid. Da derimod en sig altid selv lignende godmodig, overbærende og blid, men streng upartisk og alvorlig Omgang fra de Foresattes Side, skønt ofte langsomt, dog altid sikkrere vil fremvirke, oplive og befæste Mod og Forsæt hos ethvert Barn, der er kommet til en skiønnende Alder, om Sindet end, ved et Misgreb i den huuslige Stilling i den første barnlige Alder, er blevet tilbøjelig til Stivsind og anden Uartighed.

Vi have indført den Skik, at Karakter Protokollerne maanedligen blive eftersete, Anmærkningerne om større og mindre Flid og godt Forhold deraf uddrages og formeligen bedømmes af Direktionen, af hvis Medlemmer 2de, Dagen efter med en vis Højtidelighed forkynde Eleverne i enhver Klasse hvilken Anledning til Fornøjelse eller Misfornøjelse med deres Flid og Forhold man i den forløbne Maaned har fundet, hvilke Elever og i hvilken Orden disse

i begge Henseender have mere eller mindre udmærket sig og hvorved man tillige tager Anledning til at formane advare og irettesætte de efterladne, tilbagestaaende og ildesindede, samt med Taushed at forbigaa de lunkne Elever.

Da enhver slet eller god Udmærkelse efter denne Censur bliver tilført enhver Eleves Karakterbog og man efter den aarlige Examen fremlægger ved Skolens Højtidelighed en almindelig Flids og Forholdsliste, grundet paa den maanedlige Censur, og i den Tale, som holdes, vedrører den Forhaabning man har og kan gjøre sig om Elevernes tiltagende Fremgang deels i Almindelighed og deels i Særdeleshed, saa have vi med megen Tilfredshed erfaret, at den Opmærksomhed, hvilken denne Fremgangsmaade har overalt hos Forældrene, har frembragt den Virkning, at man har skilt Skolen ved et eller andet mislykkende Subject uden den Ophævelse og Opsigt, hvilken vanærende Straffemidler ville medføre og hvilken letteligen ved Om- og Eftertale kunne forkleine Indretningens vundne Agtelse uden at gavne eller forbedre det paagældende Subject.

Imidlertid have vi for saa meget som muligt at opfylde Directionens Ønske, uddeelt de os tilsendte Exemplarer af Lovene for Almue og Borgerskolerne til Døttreskolens Lærere og Lærerinder med den Anmærkning, at disse Love, som udførligere og nøjagtigere udarbejdede og fremsatte, kunne og ville tiene dem til ydermere Vejledning ved Iagttagelsen af de Forpligtelser og Forholdsregler hvilke vi, som vedtagne af Selskabet for Døttreskolen, have paalagt og foreskrevet dem.

Vi haabe saaledes at have opfyldt den ærede Directions Ønske og Hensigt uden Anstød mod den Agtelse og Tillid, hvilken vort Selskab har skænket os som Bestyrere af dets Skole Indretning.

Directionen for Døttreskolen paa Christianshavn,

d. 22. Juli 1816.

N. B. Hansen. R. Fenger. J. Harboe.

L. Berth. Schlegel.

8. Maj 1817.

-- Fremdeles anmeldtes at et Brev var kommen fra Direktionen for Almue og Borgerskolevæsenet i Kjøbenhavn, hvori Döttreskolens Love erkjendes for overensstemmende med de af Direktionen udfærdigede Love og kunne altsaa bruges i Forening med disse. Dette Brev var dateret d. 30te April 1817.

1. Oct. 1817.

Directionen var atter forsamlet d. 1. Okt. 1817, og fremlagdes da en Opsigelse fra Hr. Brygger Kofoed paa de Værelser og Leiligheder som Döttre Skolen har til Leie i hans Gaard paa Christianshavn, hvorved Skolen forbindes til at udfløtte af samme til førstkommende Maii Fløtte Dag.

4. Decbr. 1817.

-- Man vedtog fremdeles at give Jomfru Ramus et Gratiale af 30 Rbd. i Betragtning af de Omkostninger hun har haft ved Fløtning o. s. v. da Børnehuset brændte. Ligeledes vedtog man at give Jomfru Wisløff et Gratiale i Betragtning af de Omkostninger hun har haft ved en haard Sygdom, hvilket Gratiale man bestemte til 30 Rbd.

Endelig anmeldte Herr Grosserer Harboe paa Skolens Vegne at have leiet Værelser til samme af Herr Israel, i hans Huus paa Hjørnet af Lille Torve og Store Kongensgade¹ i 3die Etage, for 320 Rbd. Sølv Værdi aarlig, alle Skatter iberegnedede tilligemed Afgifter, Skorstens og Renovations Penge undtagne.

13. Aug. 1818.

Direktionen var forsamlet d. 13. Augusti 1818, da man vedtog i Anledning af Penge Væsenets Forbedring at nedsætte Elevernes Contingent $\frac{1}{6}$ Deel, følgelig betales fra denne Maanedes Begyndelse 5 Rbd. N. V. for en enkelt Elev om Maaneden. Paa samme Grund blev Lærerindernes og Lærernes Gage i samme Forhold nedsat. Altsaa erholder

1. Nuværende Wildersgade.

Jomfru	Ramus	37	Rd.	maanedlig
-	Wisløff	30	-	-
Herr	Lund	19	-	3 Mk.
-	Lengnick	9	-	4 - 8 Sk.
-	Hallager	20	-	
-	Hvalsøe	14	-	3 - 12 -
-	Krøyer	27	-	4 -

Alt dette fra nuværende Augusti Maanedes Begyndelse; Skolens Bud de sædvanlige 2 Rbd. N. V. maanedlig.

8. Juni 1819.

Endelig havde man vedtaget at lade Undervisningen i Skolen begynde om Morgenen Kl. 8te og ophøre Kl. 1 om Middagen i Junii, Julii og Augustii Maaneder, som en mere bequem Tid til Undervisningen. -

4. Maj 1820.

I Anledning af Hr. Etatsraad Prams og Grosserer N. B. Hansens Afgang fra Direktionen, blev af dens øvrige Medlemmer vedtaget at tilskrive Cpt. Krøyer, Capitain og Grosserer Prætorius, og Grosserer Jacob Holm og tilkiendegive dem at man havde valgt dem til Medlemmer af Skolens Direktion.

TIL HR. KRIGSRAAD HADERUP

Ligesom det altid er os en Glæde, at Forældre søge deres Børns Undervisning og Dannelselse i den Döttreskole, hvis Bestyrelse er os overdraget, - saa ere vi og nødsagede til at paase, at Betalingen ordentlig indkommer fra samtlige Selskabets Medlemmer, uden hvilket Skolens Udgifter ei kunne præsteres. Deres Velbyrdigheds Gjæld til bemeldte Döttreskole er, idet De i meer end halvandet Aar intet har betalt, stegen saare betydelig. Den Forbindtlighed, Selskabet har paalagt os, som Directeurer, gjør os det derfor til Pligt, at tilmelde Dem, at saafremt Betaling ei indkommer fra Dem inden denne Maanedes Udgang, kan Deres Datter ei længere tilstedes Adgang til Undervisning i Skolen; og i Henseende til de Penge, De er skyldig til Kassen, have vi besluttet at gaa frem efter Lands Lov og



Grosserer Jacob Holm.

Ret. – Det skulde meget fornøje os, om De, ved fra nu af at afbetale maanedlig Noget, vilde befri os fra at bruge en Fremgangsmaade, der maa være lige ubehagelig for Dem og for os.

Direktionen for Døttreskolen paa Christianshavn, d. 8. Sept. 1820.

R. Fenger. Øckenholt. Jacob Holm. Schlegel.

J. Harboe. J. N. Krøyer.

TIL SAMTLIGE SELSKABETS MEDLEMMER

Nogle af Selskabets Medlemmer have yttret for Direktionen, at det var ønskeligt, om Døttreskolen ved at en Forberedelsesklasse tilføiedes, kunde faa en saadan Indretning, at den kunde modtage Elever i en yngre Alder end hidindtil, saa at Forældre og Foresatte ei havde nødig at forskaffe Børnene enten i andre Skoler eller ved privat Underviisning de Forkundskaber som udkræves for at kunne optages i Skolens tredie Klasse. Efterat Direktionen, med den skyldige Opmærksomhed for dette Forslag, i de sidste Forsamlinger har overveiet, om det var muligt og gavnligt at oprette en saadan Klasse, og eenstemmigen erkjendt, at Skolens Øjemed paa denne Maade end sikkrere vilde opnaaes – giver den sig herved den Ære, at foredrage samtlige Selskabets Medlemmer denne Sag; og kjært skal det være den, at erfare Selskabets Biifald, og at turde haabe sammes Lyst og Beredvillighed til at fremme denne Indretning.

I en saadan Forberedelsesklasse skulde dagligen tre Timer undervises i at læse, skrive, sye og strikke. Naar 10 Elever blive indmeldte, og for hver betales 2 Rbdr. 3 Mk. maanedlig, seer Direktionen sig i Stand til at lade Underviisningen i denne Klasse tage sin Begyndelse under Dueliges Veiledning.

Ved at tilstille Selskabets ærede Medlemmer dette Forslag, udbeder Direktionen sig, at De, som maatte ønske Børn optagne i denne nye Klasse, ville indmelde dem inden August Maanedes Udgang, for at der, hvis det behørige Antal bliver indmeldt, kan foranstalles det fornødne, saa at Underviisningen kan begynde næste Oktober.

Direktionen for Christianshavns Dottreskole d. 16. Juli 1821.

Schlegel. R. Fenger. Prætorius. Jacob Holm.

J. Harboe. Øckenholt.

1821.

7. Sept. 1821.

Da nogle af Selskabets Medlemmer havde yttret at det var ønskeligt om Döttre Skolen tilføiedes en Forberedelses Classe, lod Directionen derfor et Circulaire trykke og derved indbyde Vedkommende til at anmelde de Børn, som de ønskede at skulle indtræde i denne Classe. Hertil anmeldtes indtil Dato ikkun 3 Elever; man besluttede derfor at lade dem indtræde i 3die Classe og der undervises 3de Timer om Dagen imod 15 Mark om Maaneden i Contingent. Paa disse Vilkaar indtræde Hr. Grosserer Jacob Holms Datter Julie 6 Aar gammel. Ankersmed Hans Caspersens Datter Hansine, 6 Aar, Captn. Tuxens Datter Halvordine Elisa 5 Aar gammel fra denne Maanedes Begyndelse i Skolen.

TIL HR. KØBMAND ISRAEL

De Værelser, som jeg af Dem har leiet til Döttreskolens Brug, i Deres i Lille Torvegade beliggende Huus No. 110 blive Dem herved lovligen opsagte til førstkommende Paaske Flyttedag, da Skolen efter bemeldte Tid ei længere vil afbenytte dem. Med Deres Paategning ville De bevidne, at denne Opsigelse er Dem lovligen bekjendtgjort.

Christianshavn d. 19de September 1821.

Paa Döttreskolens Vegne

J. Harboe.

6. Decbr. 1821.

-- Værelser til Skolen var leiede i Strandgade hos Grosserer Clausen for 300 Rgd. Sølv, Skatterne iberegnet, Skorsteensfejrpengene undtagne. --

2. Juni 1824.

Fra Hr. Grosserer Clausen som Eyer af Gaarden, hvori Skolen for Tiden har sine Værelser, var indkommet Skrivelse til Directionen, at han selv for Fremtiden ønskede at beboe det nu af Skolen occuperede Locale men vilde søge sig en anden Lejlighed, saafremt

Direktionen fra førstkommende Michaeli Fløttedag vilde svare i aarlig Leje 350 Rbd. Sølv i Stedet for hidtil ikkun er svaret 300 Rbd. Sølv. – Herpaa har Directionen Dags Dato svaret, at Skolens Midler ej til- lod nogen forhøyet Udgift til Huusleje, og at man derfor haabede Hr. Grosserer Clausen fremdeles vilde lade Skolen blive boende for den hidtil accorderede Leje overensstemmende med Contracten. –

TIL LÆRERNE OG LÆRERINDERNE VED DØTTRESKOLEN

Da vi troe at have bemærket, at den hidtil brugte Maade at bestemme Opførselscharactererne paa ikke ganske svarer til sin Hensigt, og at det var gavnligt, om ikke alene Lærerinderne, men ogsaa Lærerne ved Chhavns Døttreskole havde Anledning til at give sin større eller mindre Grad af Tilfredshed med en Elevs Opførsel tilkjende, uden ved enhver, selv de mindre betydelige Forseelser at skrive en Anmærkning i Protocollen, hvorved (da den bliver indført i Characterbøgerne), Forældrene opfordres til at straffe en Forseelse, som de ofte ikke kunne have nøiagtig Kundskab om, saa have vi besluttet at træffe følgende Foranstaltning.

At hver Lærer og Lærerinde ved Ugens Slutning i en dertil bestemt Roubrique i Protocollen sætter en Opførselscharacter for hvert Barn, hvilken for Kortheds Skyld kunde betegnes ved Ziffrene 1 og 2. Naar nu alle Lærere og Lærerinder eller i det mindste kun Een undtagen have været fuldkomment tilfredse med en Elevs Opførsel og tilkjendt hende Characteren 1, da fortjener vidstnok et saadant Barns Opførsel at roses, og ved Ugens Slutning bliver derfor Characteren Roesværdig indført i Characterbogen.

Naar 2de el. fl. Lærere el. Lærerinder ved at sætte 2 i Barnets Roubrique have tilkjendegivet, at omendskjøndt det ikke har forseet sig i den Grad, at der bør klages derover til Forældrene, saa have de dog ikke i enhver Henseende været fornøiede med dets Opførsel, saa vedføies i Characterbogen ved Ugens Slutning »Upaaklagelig«.

Skulde derimod et Barn have forseet sig saaledes, at vedkommende Lærer el. Lærerinde tror, at Forældrene bør gjøres opmærksomme derpaa, da skrives en Anmærkning, som sædvanligt i Protocollen; men denne bør da, i faa Ord, saa nøie som muligt angive For-

seelsens Beskaffenhed og i Characterbogen sættes ved Ugens Slutning: »Ei Upaaklagelig«, med Tilføjelse af den givne Anmærkning og vedkommende Lærers eller Lærerindes Navn.

Skulde Forseelsen hos een el. fl. Lærere el. Lærerinder være saa stor, at den fortjener en haardere Straf, da kunde ved Ugens Slutning gives Charact.: »Lastværdig«, men dette bør kun anvendes, naar vedkommende Lærer el. Lærerinde er bleven enig med Gouvernanten og Iste Lærer om, at Barnets Opførsel ingen mildere Dom fortjener.

Skulde, mod Formodning, en Elev have forseet sig i den Grad, f. Eks. ved ubøielig Trods, personlig Fornærmelse imod en Lærer el. Lærerinde, el. andet deslige, at det maatte ansees for farligt, at et saadant Barn blev tilstædt Plads i en Skole som vor, da bør sligt uopholdeligt anmeldes for Directionen, der vel vil vide at tage de fornødne Forholdsregler.

Da ved Bestemmelsen af den maanedl. Roes saavel Barnets Flid, som dets Opførsel kommer i Betragtning, saa bør Lærerne og Lærerinderne kun anføre de Elever til Roes som i det mindste de 3 Uger hos dem have fortjent 1 i Opførsel og ingenlunde nogen Elev, som har forseet sig saaledes, at de have anset det nødvendigt ved en Anmærkning at gøre Forældrene opmærksomme derpaa.

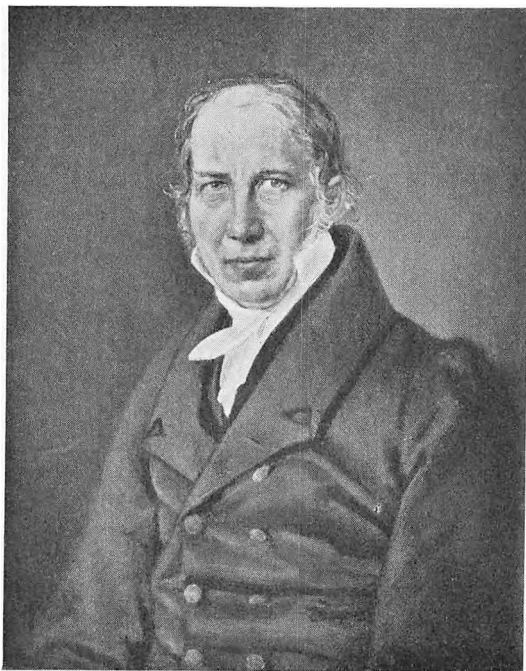
Skulde nogen Lærer el. L. inde ei fuldkomment forstaa vor Mening, el. i et el. andet Tilfælde være i Uvished om denne Methodes Anvendelse, da bede vi, at de ville henvende sig desangaaende til Skolens Lærer Cand. P. Fenger, der har havt Anledning til at gjøre sig fuldkomment bekjendt med samme.

1. Sept. 1824.

Jacob Holm. Øckenholt. Prætorius. P. M. Tuxen.

HR. PASTOR N. F. S. GRUNDTVIG

Deres Velærværdighed har været saa god at tillade, at vi, for at erstatte den ledige Plads i Direct. for Chhavns Döttreskole maatte foreslaa Selskabet at indbyde Dem til at indtræde blandt dets Medlemmer og at vælge Dem til Medbestyrer af denne Stiftelse. Vi give os som en Følge heraf den Frihed at tilmelde Dem, at De i sidste Gene-



N. F. S. Grundtvig.

ral-Forsamling eenstemmigt er bleven udvalgt til Medlem af Bestyrelsen, og, i det Haab at det maatte behage Dem at modtage dette Valg, glæde vi os til i Forening med Deres Velærværdighed at kunne virke til Held for en Skole, om hvis gavnlige Virksomhed til de Unge's Dannelse vi troe os overbeviste.

3. Novbr. 1824.

Øckenholt. Jacob Holm. P. M. Tuxen. Prætorius. J. N. Krøyer.

JFR. ARNTZEN

Det er Direct. for Döttresk. en sand Fornøjelse i Betragtning af den umiskjendelige Omhu og Flid, De i afvigte Aar har vist ved Elevernes Undervisning, at kunne tilstaa Dem et Gratiale af 25 Rbd., hvilke hermed følge, og som vi bede Dem modtage som et lidet Beviis paa, at Deres Bestræbelser fra vor Side ikke møder Uskjønsomhed.

Det har næppe undgaaet Deres Opmærksomhed, at iblandt de Ting, hvori De giver Undervisning, synes Eleverne, i Forhold, at staa mest tilbage i Strikning, vi ere derfor ingenlunde i Tvivl om, at dette saa nødvendige Haandarbejde vil være Gjenstand for Deres særdeles Omsorg.

8. April 1825.

TIL LÆRERINDERNE VED CHR. HAVNS DØTTRESKOLE

For at vi kunne være istand til, med mere Sikkerhed at bedømme Elevernes Fremgang i Tegning og Haandarbejde, er det vort Ønske for Fremtiden: at i det mindste eet Stykke Haandarbejde af hver Slags og een Prøvetegning bliver forfærdiget alene paa Skolen, under vedkommende Lærerindes Opsyn. Dermed er imidlertid ikke vor Mening, at intet Arbejde som hjemme er forfærdiget, maa opvises til Examen; vi indsee vel, at Eleverne behøver mere Øvelse, end den, de kunne erholde i selve Undervisningstimerne, og forvente, at Lærerinderne give dem den Anvisning og Veiledning dertil, som Tiden tillader; kun er det vor Begjæring: at der ved Examen særskildt bliver anført, hvad der er Elevernes Arbejde paa Skolen, og hvad de udenfor Undervisningstimerne, efter Lærerindernes Anvisning, have fuldført. Paa det paa Skolen alene forfærdigede Arbejde vil der ved Examens Characterens Bestemmelse fortrinligt blive taget Hensyn.

7. April 1825.

TIL SELSKABETS MEDLEMMER

At Musikken i Almindelighed og Dans i Særdeleshed, er et virksomt Middel til, gennem Følelsen at uddanne og forædle den menneskelige Aand: er en erkjendt og af Erfaring stadfæstet Sandhed. Man har derfor i senere Tid i saadanne Stiftelser, hvis Formaal er, at give Ungdommen en højere end den aldeles nødvendige og almindelige Dannelse, værdiget Musikken fortjent Opmærksomhed, og det er vor Mening, at i den Skole, som er overgivet til vor Bestyrelse, Leiligheden ikke burde savnes til, at det musikalske Talent,

hvor dette findes, og hvor Forældre eller foresatte maatte ansee det for ønskeligt, kunde erholde i det mindste nogen Udvikling. Vi have til den Ende gjort en foreløbig Aftale med en duelig Musiklærer, der er villig til, for en moderat Betaling at paatage sig at give Eleverne Undervisning i Sang. Men da Deeltagelse heri maa være noget aldeles frivilligt, deels paa Grund af den Bekostning, som det vil medføre, deels fordi at mange Børn ikke have Talent eller Lyst til, med nogen Fordeel at kunne benytte denne Undervisning, og vi paa den anden Side maa sættes i Stand til, at kunne gjøre et Overslag paa, hvor mange Deltagere, der ville blive, førend vi afgjøre noget i denne Henseende; saa er det vor Begjæring til Selskabets ærede Medlemmer, at de herpaa ville tegne de Elevers Navne, som de ønske skulle deeltage i Undervisningen. Dersom da et Antal af 20 skulde melde sig, ville disse kunne erholde 2 Timers Undervisning ugentligt (Ferienne fradragne) for 3 Rbd. Sedler om Aaret for hver Elev.

Directionen for Christianshavns Døttreskole d. 23. Sept. 1825.

Øckenholt. Tuxen. Jacob Holm. Næwe. Grundtvig. Krøyer.

JFR. BØCHER OG ARNTZEN

Da det til Ordens Vedligeholdelse ved Undervisningen i Dans og Sang er nødvendigt, at i det mindste een Lærerinde er tilstede, og Jfr. Ramus mueligen undertiden vil kunne faa Forfald, eller blive forhindret ved Sygdom, saa holder Directionen sig overtydet om, at de øvrige Lærerinder i saadanne Tilfælde ville være Jfr. Ramus behjælpelige.

4. Novbr. 1825.

Mandagen d. 3. April var Direktionen forsamlet. Censuren blev affattet og dens Resultat, der næstfølgende 10de April (til hvilken Dag Skolens Høitidelighed blev berammet), skulde af Hr. Pastor Grundtvig, der havde lovet at ville holde Talen, bekendtgjøres for Selskabet, var følgende:

Præmier skulde uddeles i Iste Classe til Ingeborg Cathrine Appen, Georgine Jacobine Caroline Jørgensen, Emilie Holm — —

TIL SELSKABETS MEDLEMMER

Da de Elever i Chrhavns Döttreskole, der nyder Undervisning i Sang, ere meget forskjellige i Alder, Evner og musikalsk Uddannelse, og denne Forskjellighed, dersom de alle paa een Gang og i samme Timer skulde vedblive at benytte Undervisningen vilde være til stor Hinder for deres Fremgang i Almindelighed, have vi, efter Musiklærerens derom indgivne Forslag, deelt Eleverne i 2 Partier, hvoraf hvert faar sin Time som ugentlig er bestemt til denne Undervisnings-Genstand. Vi ansee det for aldeles afgjort, at dette vil være til Gavn for Eleverne, og tvivler derfor heller ikke paa, at Bekjendtgjørelsen af denne Forandring i vor første Bestemmelse vil være det ærede Selskab behagelig.

16. Maj 1826.

DEN KGL. DIRECTION

FOR ALMUE- OG BORGER-SKOLEVÆSENET

I Anledning af den kgl. Directions ærede Skrivelse af 20. Oct. d. Aar have vi herved den Ære at tilkjendegive: At eftersom Chhavns Döttreskole bestaar ved et Selskab, hvori Enhver, der attraaer Børn i Skolen, indtræder, og hvis Medlemmer, ogsaa de, der ikke have Børn i Skolen, betale et vist Contingent og have deres Stemme paa Selskabets Generalforsamlinger, saa troe vi at denne Skole, som en aldeles privat Indretning, ikke er underkastet de Bestemmelser, der gjælder for offentlige Skoler i Almindelighed, ligesom da ogsaa den kgl. Direct., i æret Skrivelse af 1ste April 1816, har erklæret denne Skole iblandt dem, der have egne autoriserede Bestyrelser.

Ifølge heraf see vi ikke rettere, end at den 115 § i Fundatsen for det kgl. Academi for de skjønne Kunster, paa vor Skole ikke er anvendelig, saa meget mindre, som der ikke gives anden Undervisning i Tegning, end den Veiledning, som Lærerinden i Brodering, nærmest med Hensyn paa denne Læregjenstand, meddeler Eleverne.

Directionen for Chhavns Döttreskole d. 27. Novbr. 1826.

Øckenholt. Krøyer. Grundtvig. Næwe. Holm. Tuxen.

TIL SELSKABETS MEDLEMMER

Da Directionen for Chhavns Döttreskole har indseet, at det er særdeles gavnligt for Børn, at de strax fra Begyndelsen indtræder i den Skole, hvor deres Dannelse skal fuldendes, og man har Grund til at formode, at flere Forældre, der ere enige med Directionen i denne Anskuelse, vilde tidligt sætte deres smaa Pigebørn i Döttreskolens Forberedelses Classe, dersom den Betaling, som herfor erlægges, var noget mindre end de fastsatte 15 Mk. maanedligt, hvilket i saa vanskelige Tider som nærværende, turde falde noget besværligt, især for Forældre, der have mange Børn at opdrage, saa har Directionen besluttet, fra Februar Maanedes Begyndelse d. A. at nedsætte Betalingen i Forberedelses-Classen til 9 Mk. maanedligt.

Denne Beslutning have vi herved den Ære at tilkjendegive det ærede Selskabs Medlemmer i det Haab, at derved kunde ryddes en Hindring af Veien, enten for nogen i Selskabet selv, eller for deres Familie, Bekjendte eller Venner, som kunde ønske deres smaa Pigebørn indsatte i vor Skole, og vi igjenkalde det derfor i det ærede Selskabs Erindring, at de Gjenstande hvori i denne Classe gives Undervisning, ere: Læsning, Syning, Strikning samt Begyndelsesgrundene i Tegning og Regning.

16. Jan. 1827.

TIL DRONNINGEN

Den Omhu, Deres kgl. Majestæt bestandig udviser for enhver Indretning, der sigter til Quindekjønnets Opdragelse og Forædling, giver os Mod til, at fremkomme med denne vor allerunderdanigste Ansøgning.

Chhavns Döttreskole, der for nærværende Tid er betroet til vor Bestyrelse, har den Bestemmelse, at danne Pigebørn af den høiere Borgerklasse i de dem gavnlige og uundværlige Kundskaber og Færdigheder, og har, siden 1799, da den blev oprettet, virket, og som vi tør forsikkre med Held, til Opnaaelsen af dette Øiemed. Desto mere maa vi beklage, at dens Elevers Antal især ved Uheld, der ere tilstødte flere af de formuende Familier, der boede paa

Chrhavn, er aftaget, og at vi, som en Følge heraf, maa frygte for, at den ikke vil kunne bestaa, dersom den ikke bliver ophjulpen. Og da det er os bekendt, at Deres Majestæt af sædvanlig høikongelig Naade, har ydet vor Skole Søster, Kbhvns Døttreskole, der ogsaa trængte til Understøttelse en saadan Hjælp ved at tilstaa den Fripladser, saa bønfalder vi allerunderdanigst Deres Majestæt om, at en lignende Gunst maatte blive udvist mod Chrhavns Døttreskole forsikkrende at en saadan Naade endmere vilde opmuntre os til at anvende den største Omhu for at denne Stiftelse saavidt muligt kan opnaa sin Bestemmelse.

Vi give os til Slutning den allerunderdanigste Frihed at anmærke, at en Plads i vor Skole er beregnet til 25 Sp. om Aaret.

16. Jan. 1827.

11. April 1827.

Skolens sædvanlige Høitidelighed blev bestemt til at skulle holdes Fredagen d. 20. April Kl. 5 Eftermiddag. Da Skolens Locale ikke er skikket til Afbenyttelse ved denne Lejlighed, havde man erholdt Tilladelse af det forenede borgerlige Selskab, at maatte betjene sig af dette Selskabs store Sal, med videre, for denne Aften. Det blev overdraget Cand. P. Fenger i Directionens Navn at bekendtgjøre Censuren og i den Anledning at tale et Par Ord til Eleverne.

TIL VELÆRV. HR. PASTOR GRUNDTVIG¹

Ved at erkjende Modtagelsen af Deres Velærværdigheds ærede Skrivelse af 6te Marts, unnlader Directionen ikke at bevidne Dem dens Tak for den Deeltagelse, De har vist i Skolens Bestyrelse i det korte Tidsrum, den havde den Fornøielse at arbeide i Forening med Dem. Det vilde være overflødig at forsikre Deres Velærværdighed, at Deres Anskuelse af Directionens Sindelag mod Dem er aldeles træffende, og at det aldrig kunde falde nogen af dens Medlemmer ind, at ansee Deres Deelagtighed i Bestyrelsens Arbeide ubehagelig.

1. Se brev s. 22.

Med den Høiagtelse, som er grundfæstet ved Deres Velærværdigheds udbredte Kundskaber og retskafne Vandel, ønsker Directionen Dem al Held og Lykke i Fremtiden.

13. April 1827.

TIL DE ÆREDE MEDLEMMER AF SELSKABET,
HVILKE HAVE ELEVER I SKOLENS ØVERSTE CLASSE

Skolens Lærer i Historie og Geographie, Hr. Candidatus Theologiæ L. C. Müller, har for Directionen yttret det Ønske, at det udenfor den sædvanlige Skoletid engang om Ugen, – f. Ex. Mandag fra Klokken 1 til 2 maatte tilstedes ham at give øverste Classes Elever en Extratime, hvori han fortællende kunde gennemgaa Fædrelandets Historie i den Sammenhæng, og med den Oversigt og Fuldstændighed, som i Lærebøgernes stykkevise Fremstilling mangler.

Hvorvidt nu dette Hr. Müllers Forslag – hvorved er at bemærke, at det kun synes udførligt i Sommermaanederne, medens den sædvanlige Skoletid ophører Kl. 1, samt at Elevernes Deeltagelse i Extratimen vilde blive frivillig og deres Arbejde hjemme derved ikke forøges

og endeligen at der med denne Forøgelse i Undervisningstiden ingen Forøgelse i Udgifterne vilde være forbunden – maatte finde de ærede Forældres og Forsørgeres Bifald, – derom ønsker Directionen foreløbigen at indhente Kundskab, og udstæder til den Ende nærværende Circulaire med den Anmodning, at Vedkommende med Paategning vilde behøge at tilkjendegive, om de for Deres Deel ønskede bemelte Hr. Myllers Forslag bragt i Udførelse.

24. July 1827.

TIL CAND. THEOL. MÜLLER

Direktionen har med Fornøielse modtaget Deres Tilbud i Skrivelse af 20. July, der vidner om Deres Iver for at fremme gavnlig Kundskab blandt Skolens Elever, og da Forældrenes Samtykke nu er indhentet, overdrages det Dem at begynde den extra Undervisning i næstkommende Uge, dog maa Direktionen bemærke, at Skolens

Indretning ikke tillader at continuere denne Undervisning i Vintermaanederne, at den for det første maa indskrænke sig til at modtage Tilbudet for den endnu resterende Deel af indeværende Sommer – og at det maatte være Mandag fra Kl. 1 til 2.

10. August 1827.

TIL CAND. THEOL. FENGER

Med Fornøielse har Direktionen erfaret, at De af Velvillie for Skolen er rede til at opoffre en Trediedeel af den Dem tilkommende Timebetaling, og da den just har besluttet sig til at gjøre Brug af enhver Besparelse, der ikke kan forringe Skolens indre Værd – maatte den befrygte, at det kunde see ud som Mistillid til Dem, hvis den ikke benyttede Deres gode Tilbud; men idet den altsaa med Agtelse modtager dette, kan den derfor ikke undlade at forsikkre Dem, at den med samme Redebonhed, hvormed De kom den imøde, skal, naar Omstændighederne, som den haaber, ville tillade det, være betænkt paa at erstatte Dem det bragte Offer.

27. Novbr. 1827.

TIL DE ÆREDE MEDLEMMER

Da det er Directionens Øiemed, som det er dens Pligt, at sørge for, at de ærede Medlemmer maatte af deres Forbindelse have den Tilfredsstillelse og Fordeel, at der i Selskabets Skole gives saa god og fuldstændig en Undervisning og Opdragelse, som de kunde ønske deres Børn og Myndlinge, og det til en saadan Betaling, at ingen Skole kan byde det samme paa saa billige Vilkaar – og da en almindelig Erkiendelse af den Fordeel, der saaledes virkeligen flyder af Medlemmernes til fælleds Gavn sigtende Forbindelse, vilde være Directionens kjæreste Løn; saa har samme søgt og fundet Midler til at indskrænke Skolelønnen til det faste maanedlige Contingent, saa at for Fremtiden alle Extrabetalinger bortfalde.

1) Undervisningen i Sang og Dans, der hidtil betaltes med 6 Rbd. aarligen, staar fra nu af uden nogen særskilt Betaling, aaben for alle Skolens Elever, som deri kunde deeltage.

2) Meubelpenge for indtrædende Elever, hidtil 2 Rbd. for hver, betales ikke for Fremtiden.

3) De 3 Mk., som hidtil for hver Elev, under Navn af Bidrag til Pigeløn, hævedes ved Nytaarstid, bortfalde ligeledes.

4) Og endeligen betales ikke for Fremtiden Elevernes Characterbøger. –

Af Extraudgifter bliver altsaa intet tilbage, uden Medlems Contingentet, 4 Rbd. aarlig, men det vilde ogsaa være urigtigt at betragte dette som et Tillæg til Skolelønnen, det vedkommer nemlig aldeles ikke samme, men er et Bidrag, som forbinder Selskabets Medlemmer og skaffer dem Ret til selv ved den af deres egen Kreds frit valgte Direktion, uden fremmede Autoriteters Indblanding at bestyre Skolen, der i dette Bidrag, naar kun Medlemmerne vare mange, og gavede det af Interesse for Stiftelsen, vilde have den fasteste Grundvold, og da ethvert Overskud ikke er privat, men fælleds Eiendom, en rig Kilde til Forbedringer og Fremtids Betryggelse.

Direktionens Beslutning angaaende ovennævnte Extraudgifters Ophævelse, skulde den ikke undlade saaledes at bringe til de ærede Medlemmers behagelige Kundskab.

12. Novbr. 1827.

TIL CHRISTIANSHAVNS BEBOERE

Döttreskolen paa Christianshavn stiftedes 1799 ved et Selskab af Christianshavns Indvaanere. Deres Øiemed var at forskaffe deres Døttre den for en ung Pige nødvendige Undervisning i nyttige Videnskaber og quindelige Haandarbejder tilligemed den hensigtsmæssigste Uddannelse af deres Forstand og Hjerte.

Som et aldeles privat Selskab har man hidtil afholdt sig fra enhver offentlig Kundgjørelse, Skolen vedkommende, og den har, uden Saadant, bestaaet med Held; men paa en Tid, da nye Instituters Oprettelse hører til Dagens Orden, og der saaledes fra flere forskjellige Steder, anvendes Bestræbelser for at skaffe sig Elever, maa Directionen befrygte, at mange Forældre, ukjendte med Döttreskolens Indretning og Fordele, betroede deres Børn til et andet Institut, hvormed de i Tiden maatte være mindre tilfredse.

Directionen anseer det derfor for Pligt, at gjøre dens Medborgere opmærksomme paa dette Selskabs Formaal og Døttreskolens Hovedindretning.

Umiddelbart under Selskabets egen Bestyrelse ved en af dets Midte udvalgt Direction, der med samvittighedsfuld Prøvelse vælger Skolens Lærere og Lærerinder, og under en udmærket Gouvernantes specielle Tilsyn, vaages over Orden, Sædelighed og Flid.

Ved en nøie overveiet Oekonomie, hvorved paa den ene Side vaages over, at alle unødvendige eller overflødige Udgifter undgaaes, men paa den anden Side ingen Besparelse foretages, der kunde have Indflydelse paa Undervisningens Fortrinlighed eller Elevernes Dannelse, har man søgt at opnaae det Maal, at Adgang til Skolen kan have for den muligst billige Pris, og Directionen troer i denne Henseende at have bragt det saavidt, at neppe noget Institut, uden overordentlige Begunstigelser, kan give den billigere, med mindre der gribes til Midler, som ikke kunne være at anbefale, saasom et meget indskrænket Lokale, færre Undervisningstimer i nogle af Videnskaberne, mindre duelige Lærere og deslige.

Det lidet aarlige Contingent, som ethvert Medlem betaler, er et ikke ubetydeligt Bidrag til Skolens Vedligeholdelse og giver den det væsentligste Fortrin i oekonomisk Henseende; thi Borgersind og Interesse for en almeennyttig Indretning har bevæget Mange til at indtræde i Selskabet, uagtet de hverken have Børn eller Myndlinge, som bivaane Skolen.

Flere af Medlemmerne understøtte Skolen ved et betydeligt større aarligt Contingent, end det fastsatte. Skolen støtter desuden sin fremtidige Vedligeholdelse paa et den tilhørende Legat.

Enhver anstændig Indvaaner af Christianshavn, eller, om Nogen maatte ønske det, af Kjøbenhavns Beboere, kan optages til Medlem af Selskabet og efter Behag igjen udtræde.

Medlemmernes Koner ere Selskabets Æresmedlemmer.

Ugifte Fruentimmer kunne optages som contribuerende Medlemmer.

Det aarlige Contingent er for hvert Medlem, som har Børn i Skolen, 4 Rbdlr. Sedler.

Af dem, der ei have Børn i Skolen, bliver der herefter ikkun

fordret Halvdelen, eller 2 Rbd. Sedler. De, som af Godhed for Skolen og Interesse for Vedligeholdelsen af et saa almenyttigt Institut, maatte tegne sig for et større aarligt Contingent, anføres som Skolens Velgiørere og, som saadanne, Selskabets extraordinaire Medlemmer.

Medlemmerne have Rettighed til at indsætte eet eller flere Børn i Skolen, saalænge Antallet ei er over 64. Have Flere meldt sig, antages de efterhaanden som der bliver Plads, med mindre der skulde være saa mange, at en ny Classe kan oprettes; thi flere end 16 Elever maae ikke være i nogen Classe.

Foruden de sædvanlige Skolevidenskaber og quindelige Haandarbejder gives Undervisning i Sang og Dands. Den maanedlige Betaling for hver Eleve er:

i 1ste og 2den Classe 5 Rbd.

3die Classe 4 Rbd.

Forberedelses-Classen 1 Rbd. 3 Mk.

(Sedler og Tegn).

Forældre, som have flere Børn i Skolen, nyde en Nedsættelse i Betalingen.

De sædvanlige Extra-Betalinger, som ydes i de fleste Skoler, bortfalde aldeles i denne, og Intet foruden den fastsatte maanedlige Betaling, under hvad Navn nævnes kan, affordres nogen af Medlemmerne.

Skulde denne Betaling være større, end den virkelig behøvede at være for at dække Skolens aarlige Udgifter, da er dette ingenlunde til Tab for Medlemmerne; thi den Fordeel, som ved andre Instituter tilfalder Bestyreren selv og hans Familie, er her Selskabets Eiendom, og bliver der noget Overskud, da er enhver af de Deeltagende sikkert for, at samme anvendes til Skolens Bedste og om muligt til endnu nogen Lettelse i Udgifterne for Medlemmerne.

Ved en passende aarlig Høitidelighed, hvortil samtlige Medlemmer og Æresmedlemmer indbydes, kundgjøres Examens Udfald og Elevernes Fremskridt.

Næsten alle Selskabets Stiftere og en stor Deel af dets ældre Medlemmer er uddøde. Selskabets nuhavende Indtægter ere netop

tilstrækkelige til Skolens fuldstændige Vedligeholdelse uden nogen Indskrænkning i Locale eller Undervisning; men en liden Tilvæxt i Elevernes Antal og en nogenledes Forøgelse af Medlemmernes vilde være høist ønskelig, for at sikkre Skolens Fremtid, hvorimod en Formindskelse i det nuhavende Antal Elever, uden extraordinair Understøttelse, vilde foraarsage Indskrænkninger, der forberedede Opløsningen af en Skole, der er et hæderligt Minde for vore Forgjængeres Gavnelyst og som det i høi Grad maatte være Christianshavns Beboeres Interesse at vedligeholde.

Directionen opfordrer derfor herved dem af deres Medborgere, som ved nærværende Fremstilling have fattet nogen Interesse for Selskabet og som ville bidrage til at opretholde en god og gavnlig Indretning, til at tegne sig som Medlemmer af Selskabet for Døttreskolen.

Man behager at tegne sig paa dette Circulaire, som i alle Fald bedes tilstillet en af Undertegnede.

Directionen for Christianshavns Døttreskole, den 22. Novbr. 1827.

*Øckenholt. Jacob Holm. Prætorius. J. N. Krøyer.
P. M. Tuxen. I. H. Næwe.*

TIL KONGEN

1828.

I den Overbevisning, at Deres Majestæt allernaadigst rækker Haand til Understøttelse og Opretholdelse af enhver Indretning, der sigter til Gavn for det Almindelige, eller for en enkelt Deel af Deres Majestæts Undersaatter, driste vi os til allerunderdanigst at ansøge Deres Majestæts allernaadigste Opmærksomhed for Christianshavns Døttreskole.

Dette aldeles private Institut oprettedes 1799 af et Selskab af Christianshavns Borgere, med Hensigt dermed at forskaffe deres Døttre den for en ung Pige nødvendige Undervisning og Dannelse imod en forholdsmæssig billig Betaling.

I 28 Aar har det nu bestaaet med Held, under Bestyrelse af en af Selskabets Midte valgt Direktion, en udmærket Gouvernantes og duelige Læreres Vejledning.

Flere Hundrede unge Piger, hvoraf en stor Deel nu ere højst agtværdige Husmødre, have nydt deres Dannelse i dette Institut, og kunne vidne om dets Fortrinlighed.

Men Tidsomstændighederne, der især have trykket Christianshavns Beboere, som størstedelen have levet ved den nu saa meget aftagende Søe Handel, gjør det umuligt for en stor Deel Forældre at udrede de højst nødvendige Skole Omkostninger, og nødsager dem til deels at anbringe deres Børn i Skoler, hvor Betalingen er den mindste, men som Følge deraf Undervisningen mindre tilstrækkelig, deels at tage dem ud af de bedre Skoler, forinden de ere fuldkomment uddannede.

Döttreskolen, som ikke har fundet det passende at vige fra dens eengang fattede Plan, har desaarsag i senere Tid maattet see Antallet af dens Elever successive formindskes uagtet al den Nedsættelse i Betalingen har fundet Sted, som kan bestaa med den forønskede gode og fuldstændige Undervisning. Skolens Vigtighed for Christianshavns Beboere, som et Baand paa de sammesteds værende mindre Pige-Institutter, og en væsentlig Betyggelse for Forældre, der betroe den deres Döttres Undervisning, har gjort det til Pligt at forsøge alt, for at forebygge dens Undergang, den vi høiligen maa befrygte, naar Skolen ene skal bestaa ved dens egne Midler.

Direktionen henvendte sig desaarsag allerunderdanigst til Hendes Majestæt Dronningen, som saa huldrig og rundelig understøtter en stor Deel af Stadens Pige Institutter, og var saa heldig at Hendes Majestæt allernaadigst behagede at forunde Skolen tvende frie Pladser for Højstsammes Regning.

Men uagtet dette kongelige Offer, som Direktionen med den allerunderdanigste Erkjendtlighed paaskjønner, trænger Skolen dog endnu til Understøttelse.

Direktionen seer sig derfor nødsaget til endnu at vove et dristigt Skridt, idet den herved allerunderdanigst bønfalder Deres Majestæt om allernaadigst at vise denne Skole en lignende Gunst, og haaber, at Undskyldningen for samme vil findes i den Iver, hvoraf vi besieles for at opretholde en Indretning, hvis Bestyrelse er os anfortroet, en Bevæggrund, der ej kan være Deres Majestæt ubehagelig.

Vi tillade os allerunderdanigst at bemærke, at en Plads i den ommeldte Skole er beregnet til 50 Rdl. r. S. aarlig.

Direktionen for Døttreskolen paa Christianshavn, d. 26. Jan. 1828.

TIL PASTOR MÜNTER

Som Bestyrere af C.havns Døttreskole opfylde vi en kjær Pligt, idet vi herved aflægge Deres Velærværdighed vor forbindligste Tak for den skjønnede Tale, hvorved De i saa høj en Grad hædrede Skolens Højtidelighed. Unge og gamle ville længe bevare Indtrykket deraf i deres Hjerter, og saaledes forhøjes Mindet om en Dag, der for Selskabets Medlemmer i Almindelighed, men for Skolens fordums og nuværende Elever i Særdeleshed maa regnes blandt de skjønneste Festdage i Aaret.

Anbefalende vor kjære Skole i Deres Velærværdigheds venligste Erindring, bede vi dem modtage Forsikringen om vor uskrømtede Høiagtelse.

Direct. 23. April 1828.

Fredag den 10. Oktober var Direktionen forsamlet og ventile-rede over et Udkast til Forandringer i Selskabets Love, der i adskillige Punkter ikke stemmede med, hvad Erfaring havde vist hensigtsmæssig eller passende for Skolens Tarv. Dette Udkast, som var efter foregaaende Deliberationer opsat af Skolens første Lærer Hr. cand. theol. Muus, blev dernæst sat i Circulation blandt Directionens Medlemmer. – Som contribuerende Medlem indmeldte S. T. Frue Dannemand sig i Selskabet, overdragende Directionen for hendes Regning at antage til Undervisning i Skolen et ved Trang og andre Omstændigheder værdigt Pigebarn, eller deele denne Plads mellem flere. – I denne Anledning bevidnede Directionen, i Skrivelse af 27. Sept. Hendes Naade paa Skolens Vegne dens Erkjendtlighed. – Til at nyde godt af denne Plads antog Direktionen Engel Christine Marie Jensen, 13 Aar gl., en Datter af afdøde Kapt.-Lieut. Jensen i Søe Etaten.

TIL FRU ETATSRAADINDE KOFOED

Idet Direktionen giver sig den Ære at underrette Fru Etatsraadinden om, at Eleven Giessing, som for Deres Regning har nydt Undervisning i Döttreskolen, er udtraadt af samme efter den nu afholdte Examen, tillader den sig herved at anmode Deres Naade om, at De atter vil besætte den derved ledigblevne Plads. Direktionen seer sig saa meget mere foranlediget til denne Anmodning, som den Deel af Christianshavns Beboere, som have Evne til at sætte deres Døttre i denne Skole, hvor meget end Betalingen er nedsat, ikke er talrig nok til, at Skolen kan bestaa, medmindre saadanne Velgierninger som de D. N. hidtil har beviist den, kommer den til Hjælp. Direct. tvivler ikke paa, at den samme Velvillie og Yndest, som De hidtil har viist Skolen, endnu finder Sted, og at De med Deres velgiørende Understøttelse vil bidrage til at opretholde en Stiftelse, der altid i høj Grad har interesseret Dem, og hvis Vedligeholdelse er af saa megen Vigtighed for Christianshavns Beboere.

Direktionen 17. April 1830.

Onsdagen den 30. Juni var Generalforsamling, hvorved af Direktionen blev anmeldt Skolens Tilstand. – Regnskabet for afvigte Aar blev fremlagt, forsynet med Revisorernes Overkrigs Commissair Lorentzen og Grosserer Perchs Attest for sammes Rigtighed. – Efter Regnskabet var Kassens Beholdning ved Udgang af 1829 – 189 Rd. 3 M. 5 Sk., hvorimod Skolen endnu er skyldig til Hr. Major Prætorius 200 Rd. Sedler. – Ifølge Lovenes § 25 for denne Skole, skulde Hr. Justitsraad Øckenholt udtræde af Direktionen. – Ved den foretagne Stemmesamling paa et nyt Valg af Directør blev Hr. Justitsraad Øckenholt atter valgt med 7 Stemmer af 8 Tilstedeværende, hvorom det besluttedes at tilskrive ham.

*Tuxen. Næwe. Prætorius. Schyter. Caspersen.
Lorentzen. Bregendahl. Muus.*

Mandagen den 30. Maj afholdtes den aarlige Generalforsamling, hvorved Selskabet blev forelagt Skolens Tilstand, og Regnskab for afvigte Aar fremlagt. Dette var af Revisorerne Hr. Overkrigs Commissær Lorenzen og Hr. Grosserer Perch gennemseet og attesteret. – Ifølge dette var Kassens Beholdning ved Udgang 1830 – 66 Rd. 5 Mk. 7 Sk. Sedler og Tegn, hvorimod Skolen endnu er skyldig til Hr. Major Prætorius 200 Rd. Sedler, som uden Renter henstaar, men endnu ikke kan betales. – Ifølge Lovenes § 25 skulde Hr. Grosserer J. Holm nu udtræde af Directionen, men blev eenstemmigen valgt paa ny.

Prætorius. Øckenholt. Tuxen. Jacob Holm.
Lorentzen. Schyter. Næwe.

Fredagen den 17. Juni var Directionen forsamlet og gennemgik Censur Listerne for Maj Maaned, hvoraf Resultatet bliver bekjendtgjort Eleverne. Fra Capt. Wigelsen af Søetaten var indkommet Skrivelse af 9. April, hvorved han indmelder sin Datter Elisabeth Cathrine Talette, 8 Aar gammel, til Underviisning i Skolen. Vaccinationsattest medfulgte. Ligeledes var indkommet Skrivelse fra Hr. Conferentsraad Bugge af 19. Martii, hvorved tilkjendegives, at Hans Majestæt Kongen allernaadigst har bevilget Kapitain Lieut. Barfred til sin Datter Mine Sophie Didriche den Plads i Skolen, som er bleven vacant ved Conradine Groves Afgang. Ligeledes Skrivelse fra samme af 22. April, at Hendes Majestæt Dronningen allernaadigst har bevilget, for denne Gang, at besætte den extraordinære Plads i Skolen, som har været tilstaaet Capt.lieutenant Schneiders Datter, og at denne besættes med Artilleri Capt. Schønnings Datter Camilla.

Næwe. Jacob Holm. P. M. Tuxen.

Fredagen den 29. Juli var Directionen forsamlet i Anledning af Skolens økonomiske Forfatning, som i den senere Tid meget var gaaet tilbage. – Af en Status, som Cassereren fremlagde, saas, at

foruden en ældre Gjæld af 200 Rd. vare Indtægterne, med det nuhavende Antal Elever, 232 Rd. mindre, end Udgifterne i et Aar. Da flere Elever vidstes at ville udgaa i Efteraaret, og kun lidet Haab havdes om nye Elevers Tilkomst, vilde Underbalancen sandsynligvis endnu blive større. – Direktionen fandt det høist nødvendigt snarest muligt at iværksætte saadanne Indskrænkninger, som kunne bestaa med Skolens Tarv, men hvorved dog Udgifterne nedbragtes til ikke at overstige Indtægterne.

Directionen fandt det ikke passende at indskrænke nogen af Læregjenstandene, ej heller at formindske Lærernes Løn. Derimod troede den, at Gouvernantens Løn betydelig maatte nedsættes, og hende derhos, saavidt mueligt, paalægges en forholdsmæssig Del af Underviisningen, hvorved den ene Lærerinde kunde bespares. Dette forudsaa dog ej at kunne iværksættes, saalænge Jfr. Ramus forblev ved Skolen. – Direktionen vedtog, at istedet for oprindelig var bestemt, at Skolen skulde bestaa af 3 Klasser, foruden Forberedelses-Classen, maatte Classernes Antal rette sig efter Elevernes, saaledes at indtil 16 Elever kunde have i en Classe, og da alle 3 Classer for Tiden kun tæller 31 Elever, maatte disse kunne fordeles i 2 istedet for i 3 Classer, herved vilde omtrent spares 300 Rd. Dersom ikke Nedsættelse kunde faaes i Huuslejen, maatte Skolen søge et billigere Lokale.

TIL KONGEN

Undertegnede Direktion for Döttreskolen paa Chrhvn. drister sig at forelægge Deres Majestæt følgende allerunderdanigste Andragende.

Jfr. Zara Jacobine Ramus, som i henved 32 Aar har været Gouvernante ved denne Skole, og nu er 65 Aar gammel, har i hele dette lange Tidsrum ved sin Duelighed, Utrættelighed, gode Orden og særdeles Omhu for de hende anbetroede Børn veiledet disse til at blive nyttige Medborgerinder i Staten. Hvad hun i dette hendes Kald har udrettet, derom vidne de Mange, som i Döttreskolen have erholdt deres første Dannelse, og siden ere blevne værdige Hustruer og Mødre. Et saa velanvendt Liv fortjener sikkerligen en sorgløs Alderdom. Undertegnede maatte endog ansee det som en Pligt, der

hvilede paa Skolen, at sikkre dens gamle værdige Bestyrerinde et taaleligt Udkomme, naar hendes Kræfter ikke længere tillader hende at rygte sit Kald ved Skolen; men desværre! eier denne Intet, hvormed et saadant Offer kunde gjøres muligt; ja, det er endog meget tvivlsomt, om Skolen kan bestaa, da den, i den senere Tid, formedelst de fleste af Chr.havns Beboeres ringe Kaar, er gaaet meget tilbage. I denne mislige Stilling see Undertegnede ingen anden Udvei, end at bønfalde Deres Majestæts Naade for dette værdige, men nu ved Alder og Svaghed afkræftede Fruentimmer, der sikkerlig, ved at have opdraget flere Hundrede brave Pigebørn, har virket Gavn i Staten. Vi anbefaler hende desaarsag allerunderdanigst til en liden aarlig Pension af d. kgl. Casse.

30. August 1831.

Onsdag 7. Sept. 1831.

Siden sidste Directions Forsamling var følgende passeret, som afgjordes ved Circulaire mellem Directionens Medlemmer. 20. August indkom Skrivelse fra Jfr. Bøcher, hvorved hun frasiger sig sin Lærerindepost ved Döttreskolen, formedelst hendes Plan at oprette et Pigeinstitut i Helsingør, og beder at maatte fratræde ved September Maanedes Udgang.

Herpaa svarede Directionen under 27. August, at den antog hendes Opsigelse, men beklagede, at hun vilde forlade Skolen, da den altid havde været særdeles tilfreds med hende som Lærerinde. – 25. August modtog Directionen en Skrivelse fra Gouvernanten Jfr. Ramus, hvori hun, paa Grund af hendes tiltagende Alder og Svaghed, i Særdeleshed hendes svækkede Syn, beder at maatte fratræde Skolen til førstkommende Nytaar, eller til hvilken anden Tid det mest maatte passe med Directionens Planer, dog inden næste Examen. Men da hun intet ejer til sin Underholdning, med Undtagelse af en Pension af 100 Rd. af den almindelige Pensions Kasse, anmoder hun Directionen at forhjælpe hende til saadanne Indtægter, hvoraf hun i Fremtiden kan leve. – Direktionen svarede herpaa under 27. Aug., at saa kjært det end havde været den, endnu i nogle Aar at beholde hende ved Skolen, maatte den dog, paa Grund af de anførte Omstændigheder, billige hendes Beslutning. Den takker

hende for den lange Tid, hun har været ved Skolen, og lover at foreslaa hende til en aarlig Pension af Skolens Kasse og at ville indstille hende til Pension af den kongelige Kasse m. m.

30. August indgav Directionen en allerunderdanigst Ansøgning til Hans Majestæt Kongen om en aarlig Pension til Jfr. Ramus af den kongl. Kasse, paa Grund af hendes lange og virksomme Tjeneste ved Skolen, og dennes Uformuenhed at understøtte hende, saa hun kunde leve en sorgløs Alderdom. – Samme Dag tilskrev Directionen Læreren i Regning, Hr. Hansen og opsagde ham til at fra-træde Undervisningen ved Sept. Maanedes Udgang, paa Grund af de ved Skolen nødvendige Indskrænkninger, hvorved nogle Læretimer maatte gaa ind, og Resten fordeles til færre Lærere.

4. Sept. modtog Directionen et Tilbud fra samtlige Lærere ved Skolen, at de, indtil videre, vilde læse for 2. Klasse, uden Vederlag. – Herom ventileredes i nærværende Møde, og blev da enig om at modtage Tilbudet, paa Grund af Skolens Uformuenhed til at betale, og Vanskeligheden af straks at iværksætte den betænkte Forandring med at indskrænke Klassernes Antal til 2. Den besluttede skriftlig at underrette Lærerne herom, men at forbeholde sig at betale, saasnart Skolens Kasse tillod det, og i alt Fald ej at profitere af dette Tilbud længere end til næste Examen.

*Jacob Holm. Næwe. Krøyer. Øckenholt. Tuxen.
Prætorius.*

TIL SKOLENS LÆRERE

Det særdeles liberale Tilbud, D'Hrr. have forelagt Directionen, at ville, indtil videre, undervise Döttreskolens 2den Classe uden Vederlag, maa Directionen paa Skolens Vegne, i Betragtning af Omstændighederne, med Erkjendtlighed modtage. Dog skulle vi ikke tillade os, at gjøre Brug af denne for Skolen betydelige Lettelse længere end til næste Examen eller i kortere Tid, om Skolens Indtægter forinden skulde forøges, og forbeholde vi os imidlertid at betragte dette Offer som en Gjæld, hvori Skolen sætter sig til dens Lærere, og som, saasnart dens Forfatning maatte forbedres, bliver at afbetale.

10. Sept. 1831.

TIL JFR. RAMUS

At Selskabet for Døttreskolen paa Christianshavn i Generalforsamlingen den 14. dennes har besluttet at lade Dem udbetale 200 Rbdlr. Sølv aarlig af Skolens Kasse, saa længe De lever og Skolen bestaar, som et Bevis paa Selskabets Erkjendtlighed for alt det Gode De har virket for Skolen, og for den Iver, Virksomhed og Duelighed, hvormed De nu i henved 32 Aar har styret Skolen som Gouvernante, dette har Directionen herved den Fornøielse at tilkjendegive Dem med Tilføiende, at denne Summa, der i Fremtiden bliver at anse som en af Skolens uomgængelig nødvendige Udgifter, vil blive Dem udbetalt af Selskabets Kasserer til saadanne Terminer, som bedst maatte convenere Dem.

16. Sept. 1831.

9. Novbr.

Til Directionen var indkommet Skrivelse af 23. Sept. fra De Deputerede for Finantserne, hvorved tilkjendegives Hans Majestæts allerhøyeste Resolution, at Jfr. Ramus, for Følgernes Skyld, ej kunde tilstaaes Pension af nogen af de kongelige Kasser; men at, naar hun afgaar fra Skolen, maa hun af bemeldte Deputerede indstilles til en Gratification. – Directionen tilmeldte i den Anledning De Deputerede for Finantserne, at Jfr. Ramus var bestemt at afgaa fra Skolen ved dette Aars Udgang, og man udbad sig nu, at hun maatte indstilles til den allernaadigst lovede Gratification, samt at denne maatte forundes hende i 3 Aar.¹

Onsdag den 14. December var Directionen forsamlet og gennemgik Censur-Listerne for November Maaned. Hr. Grosserer Næwe havde i Skrivelse af 13. October bedet sig fra 1. Jan. 1832 fritaget for de Forpligtelser, der paalaa ham som Skolens Kasserer. Hr. Grosserer J. Holm lovede, fra bemeldte Dato at paatage sig Regnskabet. – Urtekræmmer Geisler havde i Skrivelse af 21. November

1. Under 27. December 1831 resolverede Hans Majestæt Kongen: Vi ville allernaadigst have hidtilværende Gouvernante ved Døttreskolen paa Christianshavn, Sara Jacobine Ramus bevilget af Finantskassen en temporair Understøttelse af 100 Rbdl. Sølv aarlig i 3 Aar fra 1. Januar 1832 at regne.

udmeldt sin Datter Thora af Skolen ved dette Aars Udgang. – Skolens Juleferier besluttedes for i Aar, paa Grund af Gouvernantens Omskiftning, at gives noget mere Udstrækning end sædvanlig, nemlig fra Fredagen den 23. Decbr. til Tirsdagen den 3. Jan. 1832, begge inclusiv. – Da Jfr. Ramus fraflytter Skolen ved Nytaar, i Stedet for, som Directionen havde forudsat, at forblive boende indtil den sædvanlige Flyttetid, og da dette Arrangement, hvorved den nye Gouvernante strax kan tiltræde Boligen, er til Skolens Fordeel, besluttede Directionen at tilstaa Jfr. Ramus 25 Rd. til Hjælp til Brændsel for i Vinter.

1832.

Onsdagen den 8. Februari var Directionen forsamlet og gennemgik Censurlisterne for afvigte December og Januari Maaneder. Istedet for den hidtil ved Skolen brugte Indretning, at et af Directionens Medlemmer mundtlig forkyndte Eleverne, hvem af disse, der i den forløbne Maaned havde udmærket sig ved Roes af flere Lærere for Flid og god Opførsel, besluttede Directionen fremtidig hver Maaned at lade opslaa Lister i alle Classerne, hvorpaa disses samtlige Elever ere anførte, i den Orden, som de burde staa efter Lærernes og Lærerindernes Caracteerlister. Ved denne Indretning troede Directionen paa en hensigtsmæssigere Maade at vække Elevernes Flid og Opmærksomhed, end ved den hidtil brugte mundtlige Roes, uden dog at overgaa til den for et Pigebarn mindre passende Forandring af Plads eller Opfløtning i Classen selv.

23. April.

— — — Endvidere vedtoges i denne Forsamling, at omflytte Eleverne – for dette Aar – kun i de 3 nederste Classer efter Udfaldet af den sidst afholdte Examen, men for Fremtiden at iværksætte en saadan Omflytning i alle Classerne. – Skjønt ikke ganske uden grundet Betænkelighed med Hensyn til Skolens nærværende økonomiske Status, blev det dog enstemmigen antaget som hensigtsmæssigst, end fremdeles at lade Skolen bestaa af 4 Classer, og dog alligevel fra næstkommende første Maj af, at tillægge samtlige Lærere igjen den Del af deres Gage, som disse ifølge Skrivelse til Directionen af 4de September f. A. i de først forløbne 7 Maaneder havde renonceret

paa; saa at vedkommende Lærere for Fremtiden igjen nyde det sædvanlige Honorar for deres Undervisningstimer i 2den Classe.

Mandagen den 30. April var Directionen forsamlet i Anledning af følgende: Skolens Lærer i Historie og Geografi samt Dansk, Hr. cand. theol. L. C. Müller, havde tilskrevet Directionen, at han paa Grund af Forandring af de Timer – han gav Undervisning i Borgerdydskolen, ikke kunde beholde de Timer han havde ved Skolen i Dansk, ligesom han ogsaa mundtlig havde yttret, at han muligt kom til at foretage en Rejse, hvorved han blev nødt til ganske at forlade Døttreskolen. Directionen har herpaa svaret ham, at da den ikke gjerne skiftede Lærere oftere end højst nødvendigt, og det var at befrygte, han snart ganske vilde forlade Skolen, vilde Directionen foretrække strax at entledige ham, for paa eengang at kunne søge hans Post i det Hele besat med en anden Lærer. Dog forbeholdt man sig, at han vedblev at læse til Udgang May, saafremt ingen ny Lærer strax var at erholde. – Directionen tilskrev endvidere Skolens Skrivelærer, Hr. Capt. Lengnich, der i nogen Tid interimistisk havde været overdraget Undervisningen i dansk Stil, at naar en ny Lærer i Dansk blev antaget, maatte man ønske dermed at forene dansk Stil og saaledes den af ham givne Undervisning i denne Disciplin bortfalde.

Til at overtage de ved Hr. Müllers Afgang ledigblivende Discipliner havde meldt sig tvende theologiske Candidater, Rørdam og L. P. Larsen. Da Directionen saavel efter deres Udvortes at dømme, som af de fremlagte fortrinlige Attester ansaa dem begge qualificerede, besluttedes at dele Timerne mellem begge, saaledes at Hr. Rørdam overdroges Timerne i Historie og Geografi, og Hr. Larsen i Dansk, fra den Tid da Hr. Müller fratraadte.

Fredagen den 8. Juni afholdt Selskabet for Døttreskolen dets aarlige Generalforsamling, hvorved Directionen bekjendtgjorde Skolens Tilstand. Efter Regnskabet for afvigte Aar var Skolens Underbalance 45 Rbd. foruden en Gjæld af 200 Rd. til Hr. Major Prætorius, som i flere Aar har henstaaet, uden Renters Svarelse, og som Skolen ej har været istand til hidindtil at betale. – Formedelst denne

Skolens mislige Stilling, havde Directionen allerede i forrige Efteraar seet sig nødsaget til at bestemme, at nedsætte Classernes Antal i Skolen fra 3 til 2 Classer for derved at bespare en Deel af Lærernes Lønning; men disse tilbøde sig eenstemmigen at læse i 2den Classe uden Betaling, hvilket uegennyttige Tilbud Directionen troede at burde modtage. – Fra 1. Januari dette Aar indtraadte Frøken Mariane Bruun som Gouvernante ved Skolen istedet for Jfr. Ramus, som til samme Tid fratraadte. Directionen fandt passende at underrette Selskabet om, at det var lykkedes den, efterhaanden at forskaaffe Skolen nogle Fripladser fra det kongelige Herskab¹ og at den for Tiden har 8 saadanne kongl. Fripladser, hvilke af de høje Herskaber selv plejer at besættes. Fra dette Skoleaars Begyndelse udbetales Lærerne atter fuld Lønning for alle Classerne.

Ifølge Lovens § 25 skulde i Aar Hr. Major Prætorius udtræde af Directionen, men blev eenstemmigen valgt paa nye, hvilket Valg Hr. Majoren havde den Godhed at modtage.

TIL DIREKTIONEN

1833.

FOR ALMUE- OG BORGERSKOLERNE I KJØBENHAVN

Til Besvarelse af den kongelige Directions ærede Forespørgsel af 31. Dec. f. A. skulde underskrevne Direction ikke undlade at melde, at Døttreskolen paa Christianshavn har ved Jfr. S. Ramus's Aftrædelse lovet hende en aarlig Understøttelse af 200 Rbdl. saalænge hun dertil maatte være trængende, og Skolen var istand til at udrede samme. Dette Offer, som Skolen skyldte dens mangeaarige og højst hæderlige Gouvernante, føler den imidlertid saa trykkende, at Directionen høilig maa ønske, at Jfr. Ramus ved anden Understøttelse snarlig kunde sættes istand til enten ganske eller tildels at undvære samme, da denne, i Forhold til Skolens ringe Indtægter, betydelige Udgift, der maa dækkes ved Indskrænkning i Læreres og Lærerinders Lønning, for en stor Del hindrer Skolens Virksomhed.

1. Hendes Majestæt Dronningen: 2 Fripladser (1827). Hans Majestæt Kongen: 2 Fripladser (1828). Hendes kgl. Højhed Prinsesse Wilhelmine: 2 Fripladser (1831). Hans kgl. Højhed Prins Frederich Ferdinand: 1 Friplads (1831). Hans kgl. Højhed Prins Christian: 1 Friplads (1832).

Fredag den 12. April.

Fra Directionen for Almue- og Borgerskolevæsenet i Kjøbenhavn er modtaget Circulaire af 19de Marts angaaende Skole Disciplinen og i Særdeleshed Legemsstraffes Anvendelse, hvormed fulgte Instrux for Lærere og Lærerinder, samt Love for Børn af Almue- og Borgerskolerne. – Ligeledes var indkommet Skrivelse af 25. Martii fra bemeldte Direction, hvori tilkjendegives, at det kongelige danske Cancellie ikke har kunnet bevilge Skolens forrige Gouvernante Jfr. Z. J. Ramus – den af hende ansøgte Understøttelse af Kjøbenhavns Skolevæsen. – Dette besluttede Directionen skriftlig at tilkjendegive Ansøgerinden.

22. April.

– – – I Overensstemmelse med den i Mødet af 23de April forrige Aar tagne Beslutning bleve eleverne iaar omflyttede i alle Classerne, eftersom de havde bestaaet i den afholdte Examen.

Fredagen den 14. Juni afholdtes Selskabets aarlige Generalforsamling. Selskabet forelagdes Regnskabet, som af Revisionen var paategnet og attesteret. Ifølge dette var Skolens Decifit i afvigte Aar 99 Rd. 5 Mk. 15 Sk. foruden forrige Aars Underbalance 45 Rd. og en Gjæld til Hr. Major Prætorius stor 200 Rd., som endnu henstaar uden Renters Svarelse. Directionen gjorde Selskabet opmærksom paa, at i afvigte Skoleaar fra 27. April 1832 til 29. April d. A. var udgaaet af Selskabet 1 Medlem, og indtraadt 6 nye Medlemmer, samt at i bemeldte Tidsrum var udgaaet 6, og efter Examen 3 Elever, hvorimod der var indtraadt til Dato ialt 18 nye Elever, saa at Selskabet nu tæller 5 Medlemmer og 9 Elever meer, end ved forrige Skoleaars Slutning, og at Skolen følgelig for Øjeblikket har en fordeeltig Balance, der giver Haab om at se dens Gjæld formindsket.

6. Sept.

Uagtet Eleven Elisa Lorentzen ved dette Aars Examen ej fandtes saa meget avanceret, at hun kunde opfløttes i 2den Classe, har dog Directionen nu, efter Sommerferien ladet hende optræde til Prøve paa Grund af, at man antog denne Opmuntring, efter i 5^{1/2}



Provst, dr. theol. Nicolai Clausen Schack.

Aar at have gennemgaet Forberedelses- og 3die Classe vilde have gavnlig Indflydelse paa hendes Flid. –

Ved Skrivelse af 3die August har Hr. Kiøbmand Lambertsen udmeldt sin Datter Sophie Marie til September Maanedes Udgang, paa Grund af hendes forestaaende Confirmation.

18. October afholdtes en overordentlig Directionsforsamling, for at ventilere om, hvorvidt Midler kunde findes til at dække Skolens Underbalance, der i indeværende Aar, efter den af Selskabets Kasserer, Grosserer og Ridder J. Holm fremlagte Status, vilde beløbe sig til omtrent 100 Rdl. foruden 100 Rdl. fra Aaret 1832, 45 Rdl.

fra 1831 og 200 Rdl. ældre Gjæld til Hr. Major Prætorius af hvilke Summer dog ej svares Renter. – Directionen fandt for Øjeblikket ingen anden Udvej til Besparelse, end ved at foreslaa Medlemmerne at erlægge extra Betaling for Undervisningen i Sang og Dands. Det første fandt Directionen hensigtssvarende, deels da Undervisning i Sang kun i de senere Aar har fundet Sted i Skolen, deels da mange af Eleverne, af Mangel paa Anlæg og Evner, ej deltagte deri. Det sidste derimod troede Directionen mindre tilraadeligt, da det var en Læregjenstand, hvori alle kunde deeltage, og ansees nødvendig at høre til den Dannelses, som kunde fordres bibragt i Skolen. – Directionen blev enig om alle i Forening at ville garantere Kassereren det Tab, som vilde følge af, at Dandseunderviisningen i denne Vinter maatte udredes af Skolens Kasse, uden extra Bidrag fra Medlemmernes Side.

*Tuxen. Øckenholdt. Jacob Holm. Prætorius.
Schack. N. B. Perch.*

15. November.

Kapitain v. Thestrup af 2. Jydske Regiment havde indmeldt sine tvende Døttre Catharina Michaeline og Emma Constance, den ældste 12, den yngste 5 Aar gammel. Major v. Wedelfeldt af Det kgl. Artilleri Korps har i Skrivelse af 28. October anholdt om at blive Medlem. Lektor With ved Veterinairskolen indmeldte sin Datter Marie Hedewig Elisa, 6 Aar gl. Major Prætorius indmeldte Augusta Charlotte, en Datter af afdøde Pastor Prætorius, Sct. Thomas. Directionen modtog Skrivelse fra Kand. Juris Mourier, at han fra Nytaar 1834 ønskede at fratræde Undervisningen i Regning. Denne Undervisning blev overdraget til Kand. theol. Larsen, som allerede tidligere var overdraget Regningen i 3. og 4. Klasse. Da Circulairet angaaende extra Betaling for Undervisning i Sang var paategnet af saa mange Deltagere, at denne kunde vedblive og udføres i den foreslagne Orden, blev dette saaledes fra 1. November arrangeret.

10. Marts 1834.

Fra Kapt. Thestrup modtog Directionen i Skrivelse af 3. Marti Efterretning om, at hans Datter Cathrine Michaeline ved Døden var afgaaet.

23. April.

Efter at den aarlige Examen var afholdt samlede Directionen for at bestemme hvilke Elever der kunde roses, og hvilke rykkes op i en højere Klasse.

I 1ste Klasse nævnes med *fortrinlig* Roes:

1. Holm 2. Møller 3. Hansen

med Roes: 1. Bruun 2. Meinert

I 2den Klasse med *fortrinlig* Roes: Johnstrup.

med Roes: 1. Hviid 2. Hauschultz

I 3. Klasse nævnes *med Roes*: 1. Wigelsen 2. E. Ringsted 3. Bruun og 4. Schöning.

I 4. Klasse nævnes *med Roes*: 1. Johnstrup 2. Lindh 3. Wigelsen 4. Leth.

Fra 4. Klasse til 3. Klasse *opflyttes*: 1. Johnstrup 2. Lindh 3. Wigelsen 4. Leth 5. Meinert 6. Tack.

Fra 3. til 2. Klasse *opflyttes*: 1. Wigelsen 2. E. Ringsted 3. Bruun 4. Schöning 5. Lange.

Fra 2. til 1. Klasse *opflyttes*: 1. Johnstrup 2. Schneider.

Af 1. Klasse *udgaa* ifølge indkommen Udmeldelse: 1. Holm 2. Hansen 3. Grüner 4. Tack, hvilken sidste forlader Skolen formedelst Sygelighed.

Til Underviisning i Skolen fra 1. Maj d. A. optegnes: 1. Wulff 2. Kyhl 3. Hauschultz 4. Wedelfeldt 5. Burd og 6. Clausen, for hvilke Elever der vare indkomne Indmeldelser, ledsagede af vedkommendes Døbe- og Vaccinationsattester.

Til Medlemmer af Selskabet optoges: Hr. N. R. Wulff, Urtekræmmer, Madam Halling og Hr. Clausen, Assistent ved Det asiatiske Compagni.

Skolens aarlige Højtidelighed i Forbindelse med Elevernes Prøve i Sang og Dands bestemtes at afholdes Mandagen d. 28. April i det forenede borgerlige Selskabs Lokale, Frederiksholms Kanal 242,

hvor Hans Højærværdighed Hr. Provst Dr. Schack, R. af Dnbrg. vil have den Godhed, at holde en Tale og dernæst at oplæse Resultatet af Examenscensuren. –

Konferensraad Bugge's Skrivelse af 14. Marts d. A., ifølge hvilken Kapitain Thestrups yngste Datter træder ind i den afdøde Søsters Friplads, forelagdes Forsamlingen.

Tuxen. Jacob Holm. Schack.

9. Juni.

Generalforsamling. Regnskabet, paategnet af Revisionen, fremlagdes. Derefter var Skolens Underbalance ialt 451 Rdl., nemlig 200 Rdl. som i flere Aar skyldes Hr. Major og Grosserer Prætorius, 145 Rdl. som Underbalance fra næstforegaaende Aar og 105 Rdl. Underbalance fra det nu forløbne Skoleaar. Directionen saa ingen Udveje til at dække denne Underbalance med de til dens Disposition værende Midler, og fandt ingen rimelig Indskrænkning i Skolens nuværende almindelige Udgifter mulig. Den maatte derfor gribe til det allerede i forrige Aar paatænkte, men den Gang endnu et Aar udsatte, Middel, at foreslaa, at Underviisningen i Dands blev extra betalt, foruden det sædvanlige Skole Bidrag, og at dette maatte vedvare, indtil Gjælden var betalt. – Dette Forslag blev enstemmig af Selskabets tilstedeværende Medlemmer antaget, og da bemeldte Betaling vil beløbe sig til c. 4 Rdl. for hver Elev aarlig, blev man enig om, for at gjøre dette Tillæg i Udgift mindre føleligt for Forældrene, at opkræve samme med 2 Mk. maanedlig for hver Elev, hvormed skulde begyndes i næste Maaned. –

Directionen meddelte i Oversigt Forsamlingen, at i Løbet af afvigte Skole-Aar var udmeldte af Selskabet 7 Medlemmer, og indmeldte 9. Endvidere var af Skolen i samme Tidsrum udgaaet 11 Elever og indkommet 10 – og siden 1. Maj desuden indkommet 6. – Skolen tæller altsaa for Øjeblikket 2 Medlemmer og 5 Elever flere end i forrige Aar; men da de udgaaede Elever var af øverste Klasse, og de tilkommende var indgaaede i Forberedelsesklassen, kan denne Tilvæxt endnu ikke medføre kjendelig Tilvæxt i Skolens Indtægter.

Ifølge Lovenes § 25 udtraadte i Aar, efter Tour, af Directionen, Kapitain P. M. Tuxen, Ridder og Dannebrogsmænd, – Grosserer

Perch havde tidligere, ved Skrivelse af 27. Februar, udmeldt sig af Selskabet. – Ved det i Dag foretagne Directeurvalg blev Kaptain Tuxen valgt paa nye, og istedet for Grosserer Perch, blev valgt Hr. Grosserer Meinert.

5. September.

Fra Skolens Lærer Cand. theol. Ingerslew var indkommen Opsigelse af hans Lærerpost den 1. Oktober, paa Grund af at han var befordret til Præstekald. Fra Cand. theol. C. W. Nielsen indkom Skrivelse om at erholde bemeldte Lærerpost.

7. November.

Fra Directionen for Borger- og Almueskolerne var indkommen Skrivelse af 21. Oktober med Paamindelse om at indkomme med den aarlige Indberetning om Skolen for 1833, med Ønske om, at den befalede Indberetning for Fremtiden maatte vorde indsendt i Overensstemmelse med § 78 i Forordn. af 29. Juli 1814 dens Bydende.

6. Februar 1835.

Directionen vedtog, at naar nogen Lærerkrafter i Sygdoms eller andre Tilfælde udeblev, maatte saadant meldes for Frk. Bruun og Provst Schack, hvornæst han maatte sende en anden Lærer i sit Sted, hvis Frk. Bruun troede at saadant var nødvendigt; det blev overdraget Hr. Hvalsøe at underrette alle vedkommende om denne Bestemmelse.

26. April.

I forrige Møde d. 10. ds. blev der tilstaaet Frk. Bruun $\frac{1}{2}$ Favns Brænde til Skoleværelserne, hvilken Hr. Grosserer Holm, Ridder af Dannebrogen, som Skolens økonomiske Directør, faa Dage derefter lod hende tilstille.

25. April 1836.

Skolehøjtideligheden tilligemed Prøven i Dands bestemtes til Tirsdag d. 26. April paa sædvanlig Sted, da Directionen for det forenede borgerlige Selskab i Svar paa vor Skrivelse af 20. ds.

havde overladt os deres Balværelse til Afbenyttelse i denne Henseende. Hans Højærværdighed Provst Schack, Dr., Ridder af Dannebrog, lovede at holde Talen og dernæst at oplæse Resultatet af Examenscensuren..

6. Juni.

Fra Skolens Lærer i Dansk, Hr. cand. teol. Halse, var indkommet Forslag om Anskaffelse af 2 danske Lærebøger for Skolens øverste Klasser, nemlig Flors danske Læsebog og Birchs: Naturen, Mennesket og Borgeren. Directionen blev enige om at anskaffe 6 Eksemplarer af hver af disse Bøger for Skolens Regning.

Mandag d. 6. Juni afholdtes Skolens aarlige Generalforsamling. Regnskabet for afvigte Aar, paategnet af Revisorerne og befundet rigtigt, forelagdes. Herefter var Skolens Underbalance 282 Rdl. 8 Sk., nemlig 200 Rdl. til Major Prætorius, 44 Rdl. 89 Sk. til Hr. Grosserer Næve og 38 Rdl. 15 Sk. til Skolens nuværende Kasserer, Hr. Grosserer, Ridder Jakob Holm. – I Løbet af sidste Skoleaar var udmeldt 2 og indmeldt 1 Medlem, af Skolen var udgaaet 3 og indgaaet 3 Elever. Ifølge Lovenes § 25 udtraadte i Aar efter Tur af Directionen Hr. Justitsraad Øckenholdt, som igen af Selskabet blev valgt paany.

5. September.

Søljøntant Framery antages til Lærer i Fransk i Stedet for Kancellist Mourier for den sædvanlige Betaling af 2 Mark pr. Time, med Løfte om, at naar Skolens økonomiske Tilstand forbedredes, skulde Betalingen forøges til 2 M. 8 Sk.

10. April 1837.

Fra Hr. Candidat Rørdam var indkommen en Begæring om Dispensation i 6 Maaneder og Candidat i Teologien, L. Müller at constitueres i hans Sted, hvorimod Directionen intet havde at erindre.

5. Juni.

Generalforsamling. Kassebeholdning 25 Rdl. 2 M. 13 Sk. den 31. December 1836, dog havde Major Prætorius endnu til Gode 150. Rdl.

10. Juli.

Hr. Pastor Nielsen, Skolens Religionslærer, meddeler, at hans Forretninger ej tillader ham fremdeles at vedblive Undervisningen, men at han ønskede at læse alene med første Klasse, hvorimod en anden Lærer maatte vælges til de to andre Klasser. – I Anledning heraf besluttede Directionen nærmere at tage under Overvejelse, hvorvidt den foreslaede Deling af Religionsundervisningen kunde indrømmes, hvilket især beroede paa, om en duelig Lærer, der underviste i Harmoni med Hr. Nielsen, dertil kunde findes.

6. Oktober.

Stud. teol. Nøve antoges til Religionslærer i 2. og 3. Klasse.

1838.

7. Januar var Directionen forsamlet i Anledning af Valg paa en Lærerinde i Jomfru Lambertsens Sted, hvis vedvarende Sygdom ikke tillader hende endnu at give Undervisning paa Skolen. Der besluttedes at sende Jomfru Lambertsen en Opsigelse til Fratrædelse af sin Lærerindeplads ved Skolen om een Maaned fra Dato, og blev man enig om paa Grund af hendes udviste Flid og Duelighed ved Elevernes Undervisning som paa Grund af hendes Sygdom at tilstille hende 3 Maaneders Gage med 30 Rdl. Til Lærerinde blev antaget Frk. Line de Seue imod 10 Rdl. mdl. Salær, og ansættes hun med een Maanedes Opsigelse. Major Prætorius udtræder af Directionen. Ligeledes Hr. Nøve paa Grund af, at han for bestandig agter at opholde sig paa Landet. Det besluttedes, at Fru Justitsraadinde Schytz's tvende Døttre fra Faderens Død f. Aar maatte uden Betaling frekventere Skolen, og hvad hun maatte være skyldig til Skolen kunde eftergives.

16. Februar.

Takkeskrivelse til Major Prætorius »for hans Medvirkning i Directionens Arbejder i den lange Række af Aar, han havde været Directør ved Skolen« (1820-1838). Regnskab: Indtægt 2448 Rdl. 5 M. 6 Sk., deri Afdrag 50 Rdl. til Major Prætorius, som endnu har 100 Rdl. til Gode. Kassebeholdning 113 Rdl. 3 M. 4 Sk. Directionen

blev enig om, at de i flere Aar inden for Linien anførte Restancer for Krigsraad Haderup 209 Rdl. 4 M. 8 Sk. og for Kaptajn Guldberg 160 Rdl. 48 Sk. maatte udslettes som uerholdelige, da disse Mænd for længst er afdøde og intet i deres Bo har været at erholde. Til nye Directører valgtes Kaptajn, Ridder, Dannebrogsmænd Wigelsen og Hr. Grosserer Jacob Prætorius.

11. Juni.

Der forelaa tvende Skrivelser fra Kammerraad Hauschultz, hvori han i det ene udmelder sin Datter Nathalie af Skolen og i det andet sig selv som Medlem. Imidlertid var det Directionens Ønske, at dette Barn maatte vedblive at bivaane Skolen, og man tog derfor taknemligen mod dette Tilbud af Grosserer Hr. Jakob Holm at ville behandle den Sag privatim med Forældrene. Captain Mourier af Artilleriet blev valgt til Directør i Tuxens Sted. Provst Schack genvalgtes.

5. Oktober.

Inden 27. September havde Directionen modtaget en Skrivelse fra Urtekræmmer Wulff, hvori han klager gentaget over sin Datter Hansines corporlige Straf af Frk. de Seue. Directionens øvrige Medlemmer anmodede Provst Schack om privat at gøre Lærerinderne opmærksom paa, at corporlige Straffe ikke maatte finde Sted.

7. December.

Directionen var forsamlet, og der fremlagdes ved den Lejlighed flere Forslag fra Capitain v. Mourier, som forhen havde cirkuleret blandt samtlige Medlemmer af Directionen. Da disse Forslag kom under Diskussion – og den allerede med det første Forslag, angaaende Mytologiens Indførelse i Skolen, fandt en erklæret Modstand fra D'Herrers Side, som var kommet til Ordet, tog Hr. Captain Mourier sit Forslag tilbage med den Erklæring, at han ikke ønskede nogen Afstemning om de øvrige Punkter og forlod derpaa Directionssamlingen med den Yttring, at han ikke oftere kom i en Samling, hvilken Yttring Directionens øvrige Medlemmer antog som en Afsked fra Captainens Side fra sin hidtil hafte Post i Directionen for Døttreskolen.

17. Januar 1839.

Skrivelse af 20. December fremlagt fra Jomfru Mathilde Dorthea Ramus: »Som den, der ved Testamente er bestemt at fuldbyrde min afdøde Søster S. J. Ramus' sidste Vilje, tillader jeg mig herved at tilstille den ærede Direction for Døttreskolen paa Christianshavn indlagte 600 Rdl. Obligationer, der efter mundtlig Meddelelse til mig af hende er bestemt som en Gave til den hende saa kære Skole, ved hvilken hendes lange Virksomhedstid saa lykkelig henrandt, at hun har modtaget saa utallige Beviser paa den ærede Directions Tilfredshed.

Ligeledes udbeder jeg mig, at Directionen vilde behage paa hendes Bopæl at lade afhente et Taffelur, som hun ved sin Fratræden modtog som en Erindring, da det af hende var bestemt til at faa Plads i samme Hensigt i en af Skolens Klasser, saa længe Skolen eksisterer«. (Det maa med Sorg meddeles, at dette fine Alabastur, der blev modtaget og værnet gennem et Aarhundrede, hvor det havde Plads i et af »de for Gouvernanten bestemte Værelser« ikke holdt til sit ændrede Opholdssted efter Ombygningen i 1942).

I Directionens Svarskrivelse hedder det: . . . og det givne Beløb vil efter vedtagen Directionsbestemmelse blive bevaret i Skolens Regnskabsprotokol under Navn af Jomfru Sara Jacobine Ramus' Legat – og vil det være vor, og, vi haaber tillige, enhver efterkommende Direction, en hellig Forpligtelse at anvende Kapitalens aarlige Renter saaledes som vi maa forudsætte at ville være den afdøde Giverinde kærest.

Det Skolen ved samme Skrivelse givne Taffelur skal modtage sin Plads i Skolens første Værelse, og det vil være Directionen en kær og behagelig Pligt ved første højtidelige Samling at gøre Skolens forhenværende og nuværende Elever opmærksomme paa, hvor meget Skolen i sin Tid havde den daværende Directrice Jfr. S. J. Ramus at takke – og paa, hvor passende og hædrende en Maade hun efter sin dødelige Afgang har ønsket sig bevaret i den Skoles Erindring, til hvis aandelige Fremvækst hun med sin lange og heldige Virksomhed bidrog saa meget«.

Lærernes og Lærerindernes Løn forhøjes saaledes, at Hr. Candidat Halse og Cand. Matzen faar 2 Mark i Timen i St. f. 1 M. 8

Sk., Frk. Meier 2 Mark 8 Sk. i St. f. 2 M. Frk. de Seue et Gratiale af 20 Rdl. Extra Betaling for Danse- og Sangøvelser ophører indtil videre.

14. Juni.

14. Juni afholdtes den i Skolens Anordninger bestemte Generalforsamling af hvilken der blandt andet bestemtes, at Skolens Lærere og Lærerinder skulde efter hver Times Undervisning i hver Klasse anmærke, ved hvilken Tid af Timen begyndtes Undervisning, og vil Directionen ved denne Lejlighed ej undlade at bemærke, at den nærer det Haab, at samtlige Lærere og Lærerinder vil bestræbe sig for, at Undervisningens bestemte Timer udfyldes.

9. September. Fru Etatsraadinde Kofoed skænker ved Testamente Skolen 1500 Rbd.

13. Januar 1840.

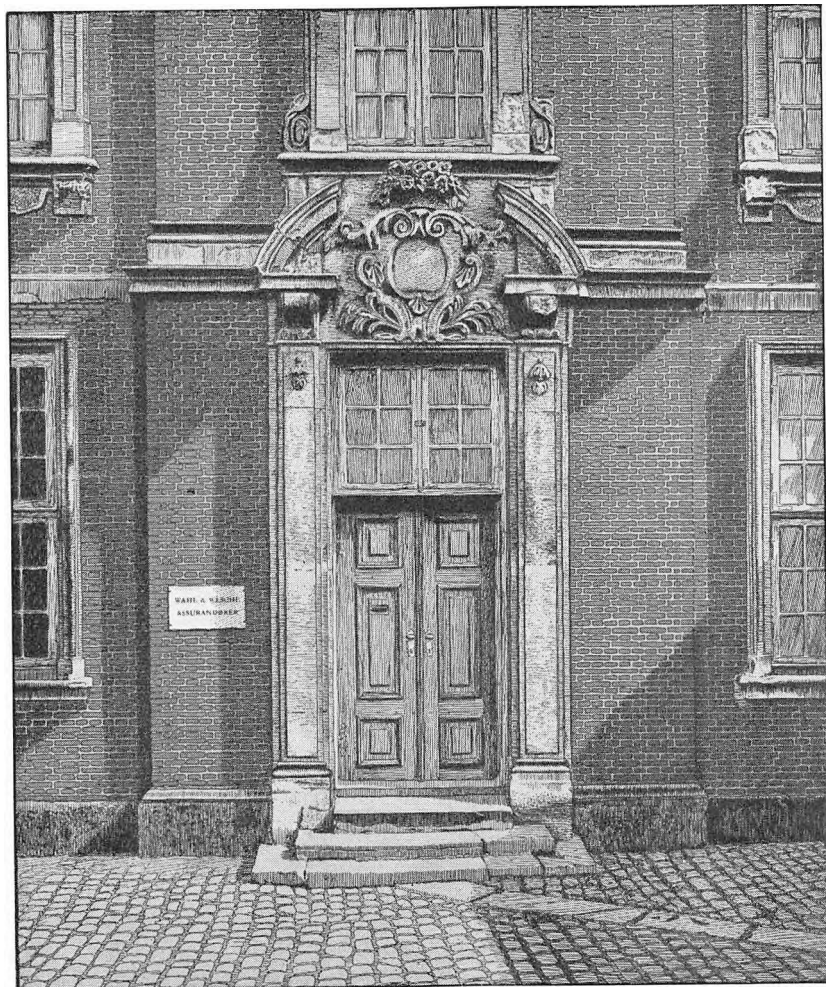
Frk. de Seue faar et Gratiale paa 20 Rbd. for 1839 og et Tillæg paa 5 Rbd. mdl., saa hendes Løn bliver 180 Rbd. aarlig. Skolens Inspektør, Hr. Hvalsøe, faar et Gratiale paa 30 Rbd.

Endelig vedtoges, at den maanedlige Samling maatte for Fremtiden blive afholdt paa sædvanlig Tid og Sted i Skolens Værelser den første Fredag i hver Maaned Eftermiddag Kl. 5 $\frac{1}{2}$ uden derom at udstede noget andet Cirkulære, men blot ved Skolens Bud, Undergraver Pedersen Dagen forud mundtlig at erindre Directionens samtlige Medlemmer »at Mødet vil blive afholdt«. Herom underrettedes Hr. Hvalsøe med det Tilføjende, at han ligeledes vil blive tilsagt ved Skolens Bud, naar hans Nærværelse ved et eller andet Møde var enten nødvendig eller ønskelig, men han uden saadan Tilsigelse ej skulle have nogen Ulejlighed ved de maanedlige Møder uden at fremlægge Skolens Protokoller og de sædvanlige maanedlige Lister og gennem Frk. Bruun at besørge et oplyst og varmt Værelse til Directionsforsamlingen.

7. Februar.

Kgl. Obligationer, købt for de af Fru Kofoed legerede 1500 Rbd. fremlægges.

7. Marts tilskrives paa given Foranledning D'Herrer Dr. Leth



Asiatisk Compagnis Palæ, Strandgade 25.

og Lektor With, at Undervisning i det engelske Sprog er en Privat-sag og er som saadan Directionen for Døttreskolen aldeles uvedkommende Saa længe de deltagende er Elever af Skolen eller Døttre af de Forældre, som har Børn i Skolen, og Lærerinderne, som for Tiden er Tilfældet, er af de ved Skolen ansatte, saa har vi intet imod, at Undervisningen i dette Sprog sker i Skolen, men vi kunne ikke tillade, at den falder sammen med eller afbryder Gangen

i de een Gang fastsatte Undervisningsgenstande, ligesom vi heller ikke kunne besvære Skolens Kasse med extra Udgifter i denne Henseende . . . De ærede Herrer ville altsaa herved se, at det staar Dem ligesom samtlige Elevers Forældre af denne Skole aldeles frit, hvorvidt De ville lade deres Døttre deltage eller ikke i Undervisningen i det engelske Sprog.

*Jacob Holm. Schack. Wigelsen. S. Chr. Prætorius.
P. Meinert.*

3. Maj . . . blev den hidtil brugelige Skik at tildele de ved Flid og Opførsel mest udmærkede Elever Ros, forandret til at give alle Eleverne en Hovedkarakter, og ved Skolehøjtideligheden at oplæse samme for den hele Forsamling. (Denne Skik bevaredes til 1926).
Hr. Kateket, Dr. Tage Schack taler ved Afslutningen.

10. Juli.

Det var af Directionen allerede siden lang Tid anerkendt, at det Lokale, som Skolen hidtil har benyttet, ikke har været hensigtsmæssigt, og at det navnlig var en væsentlig Mangel, at den til Afbenyttelse for dens 4 Klasser ikkun havde 3 Værelser, men længe kunde man af økonomiske Hensyn ikke tænke paa nogen Forandring.

I de senere Aar, da Skolens Kaar blev bedre, har det atter med Alvor været paatænkt at erholde et mere hensigtssvarende Lokale, men hidtil har alle Bestræbelser i denne Anledning været frugtesløse; en passende Lejlighed her paa Christianshavn har ikke været at opspørge.

Det var derfor Directionen saare behageligt at modtage et Brev fra dets Medlem Hr. Grosserer Jakob Holm af 20. Maj sidstleden, hvorudi han tilbød samme et for Skolen passende Lokale, som han for den vilde lade indrette paa første Sal i sin tilkøbte Gaard, det forrige asiatiske Compagnis Hovedbygning, og den traadte straks i Forbindelse med Hr. Holm i denne Henseende.

Resultatet af Underhandlingen var det, at en for Skolen i enhver Henseende passende Lejlighed kunde erholdes for en aarlig Leje af

350 Rbd., alle Skatterne iberegnete, men at samme skulde tiltrædes til førstkommende Michaeli Flyttetid.

Generalforsamlingen: Kassebeholdning 444 Rbd. 56 M. – foruden 2100 Rbd. kgl. Obl.

6. November.

Da Frk. Brun havde ytret det Ønske at maatte til eget Brug benytte Skolens Entré-Værelse, saa blev denne Sag sat under Ventilation. Af de tilstedeværende 4 Directører stemte de trede for, at Frk. Brun maatte indtil videre, og saa længe Skolen ikke havde bestemt Brug for samme, overlades Brugen af benævnte Entréværelse, dog med den Forbeholdenhed, at Børnenes Overtøj, for saa vidt dertil ikke haves Plads i Corridoren, der skal placeres. Den fjerde Directør afholdt sig fra at stemme.

1841.

5. Marts.

En Extract af Regnskabet fremlagdes af Grosserer Jacob Holm, og til Revisionen var Directionen enig i at bede Urtekræmmer Wulff og Grosserer Heering om at sammentræde.

7. Januar 1842.

Fra Frøken Bruun indkom et motiveret Andragende om Forbedring i hendes Kaar. De tilstedeværende Directeurer kunde ikke andet end finde det billigt at tilstaae Frøken Bruun et passende Tillæg, men da Kassereren ikke var til Stede og man saaledes ikke kunde vide om eller hvorvidt det pecuniære tilsteder en saadan Udgift, saa bestemtes der at udsætte den definitive Afgiørelse til næste Møde, hvor det da tillige vil blive taget under Overvejelse om Frøken Bruun skal tilstaaes et Gratiale eller et aarligt personligt Tillæg.

4. Februar.

Med Hensyn til den Beslutning, som af Directionen i sidste Møde blev vedtaget, bestemtes at tilstaae Frøken Bruun et Gratiale af Skole-Indtægternes Brutto Beløb 2,496 Rdl. 4 M. 8 Sk., som vil

blive at udbetale hende med 50 Rdl. og blev det da tillige vedtaget for Fremtiden, og saa længe Kassens Tilstand maatte tillade det, at tilstaae hende en lignende Erkjendelse.

7. Oktober.

Ved denne Lejlighed fremlagdes en Skrivelse af D. D. fra Frøken de Seue om Permission til en Rejse til Hamburg, som udsendtes til Circulation blandt de øvrige fraværende Herrer i Directionen.

December.

Ved denne Forsamling fremlagde Directionen det almindelig antagne Ønske, at den ældste Datter af Grosserer Meinert blev antagen som Hjælpelærerinde ved Skolen deels for at være til Stede som Lærerinde ved de muligen fraværende Læreres Forfald, deels og for at deltage i Underviisningen, hvor hendes Hjælp ønskedes for den maanedlige Løn af 5 Rbd. Denne Post ønskede Directionen at skulde tage sin Begyndelse ved Aarets Skiften 1843.

3. Februar 1843.

Sluttelig blev det bestemt at tilstaae Frøken de Seue i Betragtning af det Tilsyn som hun i afvigte Sommer i Frk. Bruuns Fraværelse havde haft med Skolen og det forøgede Arbejde som dette havde foranlediget et Gratiale af 40 Rd. eengang for alle. Eenstemmig blev det bestemt at tilstaae Herr Hvalsøe et aarligt Gratiale af 30 Rd., som første Gang nu for Aaret 1843 vil blive at udbetale ham.

3. Marts.

Fra Syngelærerinde Frøken M. var indløben Skrivelse af 17. Februar, hvori hun androg om, at Directionen under hendes Fraværelse paa en forehavende Rejse til Vestindien interimistisk vil antage Frk. Louise Schwensen, hvilket Directionen vedtog.

1844.

Fredagen den 5. Januar var Directionen samlet for at tage Bestemmelse i Henseende til Besættelse af den ved Pastor Halses Befordring ledigblevne Lærerpost i Religion og Dansk.

Fra Skolens tvende Lærere Pastor Nielsen og Candidat Newe var indkommet Begjæring om at de ledigblevne Timer maatte over-

drages til dem saaledes at for Fremtiden Pastor Nielsen erholdt samtlige Religionstimer i Skolen og Candidat Newe den hele Undervisning i Dansk. Directionen besluttede ikke at tilstaae Pastor Nielsen hans Forlangende paa Grund af at den frygtede at hans gejstlige Forretninger vil gjøre ham det umuligt at passe Undervisningen paa Skolen saaledes som det maatte ønskes, derimod blev man enig om at overdrage de ledigblevne Timer i Dansk til Newe, saaledes, at han nu overtager den samlede Undervisning i denne Videnskab i Skolen imod at han igen afgiver de 5 Timer ugenlig Religionsundervisning som hidtil have været ham overdraget.

Saaledes var det altsaa til disse 5 Timers Religionsundervisning at en ny Lærer skal antages og besluttede Directionen efter at have gjort sig bekendt med de flere Begjæringer som i denne Anledning var indkomne at udnævne Candidat theol. F. Brunholm til denne Post, dog under den Betingelse at hans Sundhedstilstand tillader ham strax at overtage Posten. Skulde dette ikke være Tilfældet faldt Directionens Valg paa Cand. theol. Malte Møller.

2. Februar.

Approberedes Brev til Candidat Malte Møller som, da Candidat Brunholm var syg, var antaget til Lærer i Religion i anden og tredie Klasse.

4. Maj.

Fra Religionslæreren Malte Müller var indkommen til Directionen en Skrivelse af 17. April, hvori tilkjendegives, at han seer sig nødsaget til fra Mai af at ophøre med at give Undervisning i Skolen. Til denne Lærerpladses uopholdelige Besættelse igjen vedtoges, at tilbyde Cand. theol. Breinholm – som ved forrige Vacance enstemmigen var valgt, men da ved Sygdom var forhindret i strax at tiltræde, – nu fra Mai Maanedes Begyndelse at overtage Religionsundervisningen i Skolens anden og tredie Klasse imod et Honorar af 2 M. for Timen. Under 24. April tilkjendegav Hr. Breinholm i Skrivelse til Directionen, at han med Fornøjelse antog Directionens Tilbud, hvorpaa Antagelsesbrev med de nærmere Betingelser udstedtes. – Fremdeles vare og i Løbet af April Maaned antagne tvende Tegnelærere istedenfor de to fratraadte Lærerinder, Jfr. Helsen og

Ogilvie. Disse vare Blomstermaler Professor Jensen, som antoges til i øverste Klasse ugentlig at give 1 Time Undervisning i Blomstermaling imod et Honorar af 1 Species for Timen; dernæst Hr. Juuel, som i 2den og 3die Klasse skulde give ugentlig 4 Timer, a 3 M., i Tegning.

7. Juni.

Fra Frøken Nicoline de Seue var indløbet et Brev af 31. Mai, hvorefter hun udbad sig Tilladelse til 14 Dage førend Sommerferien begynder at foretage en Rejse. Da Frøken de Seue ifølge Indholdet af hendes Brev havde draget Omsorg for at hendes Poster varetoges i hendes Fraværelse af Skolens andre Lærerinder saa blev Directionen enig om at tilstaae hende den attraaede Tilladelse, hvorom Herr Hvalsøe lovede at underrette hende.

Til samme Dag Kl. 6 $\frac{1}{2}$ var berammet den sædvanlige aarlige Generalforsamling.

4. Oktober.

Man besluttede, foranlediget ved Anker, der vare gjorte af forskiellige af Elevernes Forældre over deres Børns Skiønskrift, hvorudi Directionen ikke kunde andet end samstemme, at tilskrive Skrivelæreren Capitain Lengnick med Anmodning om at raade Bod paa disse Klager og blev denne Skrivelse strax expederet.

6. December.

om Eftermiddagen var Directionen samlet til det sædvanlige Maa-neds Møde med Undtagelse af Hr. Grosserer Meinert, der som Stænder Deputeret bivaaner Forsamlingen i Roeskilde.

Da Directionen er kommet til Kundskab om at Børnene i deres Legetid enkelte Gange skulle være uden Inspection, som man finder ikke i sin Orden vedtoges det at eet af Medlemmerne herom skulde conferere med Gouvernanten for at forebygge sligt for Fremtiden.

7. Februar 1845.

Herr Grosserer Holm aflagde som Kasserer sit Regnskab for afvigte Aar, som viser en Beholdning af 637 Rd. 44 M. foruden 2100 Rbd. i Obligationer. Til at revidere dette Regnskab udnævnte Di-



Pastor Visby.

rectionen Selskabets Medlemmer de Herrer Overauditør Poulsen og Tømmerhandler Iversen. Fra Frøken de Seue var indløbet et Brev af 6. Februar hvorefter, hun erklærede sig villig til at paatage sig Opsynet med Skolens Elever i Legetiden og overlod saa til Directionen at bestemme den Godtgjørelse som derfor maatte tilkomme hende. Man blev enig om at svare hende at det ikke havde været Directionens Hensigt extra at bebyrde hende med dette Tilsyn men at Meningen havde været den at Skolens samtlige Lærerinder vilde eenes om hvorledes dette Opsyn ved fælles Medvirkning bedst og rigtigst kunde ordnes. Under denne Forudsætning kunde det aldrig falde Directionen ind at bestemme nogen Godtgjørelse herfor. Fra Doctor Bentz var indløbet Brev af 30. December, hvori han udmeldte sin Broder Datter Regine Bentz paa Grund af at hun som antegnet Pleiedatter af Proprietair Wilhelm Tutein til Edalgave ville forlade Staden.

Pastor Visbye berettede at han af en af Skolens Lærere Pastor Schack var anmodet om at erklære at han ønskede at afgive 3 ugentlige Timer i Historie og Geografi i øverste Klasse og blev det i denne Anledning besluttet at bekendtgjøre disse Timer som vacante. Fra Kiøbenhavns Skoledirection var indløbet et Brev indeholdende adskillige Bestemmelser som man ønskede overholdte. Dette til Efterretning.

7. Marts.

Om Eftermiddagen Kl. 5^{1/2} var Directionen samlet med Undtagelse af Grosserer Holm, der ved Upasselighed var forhindret, og Grosserer Meinert, som havde anmeldt Forfald. Til at overtage Undervisningen i øverste Klasse valgtes Cand. H. Breinholm, der allerede besørger Religionsundervisningen i flere af Skolens Klasser og saaledes maatte antages meget skikket dertil. Medundertegnede Viiby anmeldte, at Læreren, Professor, Blomstermaler Jensen, for ham havde yttret, at han fra 1. April indeværende Aar af agtede at foretage en Udenlandsrejse paa 4 Maaneder og midlertidigen ønskede at lade sine Timer besørge ved Blomstermaler Klein, der vilde overtage disse mod et Honorar af 1 Rbd. for Timen. Herimod fandt Directionen intet at erindre.

2. Mai (det sidste, Jacob Holm personlig har indført)

Listerne over de ved Examen, som og over de af vedkommende Lærere og Lærerinder for hele Aaret meddelte Specialkarakterer og de deraf uddragne Hovedkarakterer fremlagdes, for med det, i en Pigeskole uundgaaelige Hensyn til Alder og andre Omstændigheder – derefter at bestemme Opflytningen, som her følger:

Fra 4. til 3. Klasse oprykkes 1 Rousing 2 Bonnesen.

Fra 3. til 2. Klasse oprykkes 1 Carlsen 2 Rousing 3 Holm 4 Augustinus; de to sidstnævnte mest med Hensyn til deres Alder.

Fra 2. til 1. Klasse oprykkes 1 Preisler 2 Augustinus, den sidste 15 Aar gammel, siddet 3 Aar i 2. Klasse, opflyttes nærmest med Hensyn til Religionsundervisningen, som først i øverste Klasse kan afsluttes saaledes at der i Skolen kan være givet enhver udtrædende

Lejlighed til at kunne være tilbørlig moden for den egentlige Konfirmationsforberedelse.

Af 3. Klasse antages Iversen ogsaa at kunne rykke op i 2. Klasse, da hun havde bestaaet Eksamen godt og været 2 Aar i Klassen; men da samtlige Lærere gjorde opmærksomme paa, at de alligevel ansaae det for gavnligt for hende at forblive i 3. Klasse, saa henstilledes det til Forældrenes Afgørelse. Disse erkjendte selv, at hun mindre hurtigt fattede, og derfor helst maatte forblive et Aar til i 3. Klasse.

Af 4. Klasse fandtes ogsaa at Carlsen ifølge Examens Udfald, Lærernes og Lærerindernes gode Vidnesbyrd for hendes Flid og Fremgang, og med Hensyn til hendes Alder maatte kunne opflyttes; men da det oplystes, at hun i Aarets Løb var kommen ind i Skolen aldeles uforberedt, navnlig uden at kunne læse indenad, og derfor kun havde præsteret, hvad der udfordredes af det nederste Parti i 4. Klasse, og tilmed havde meget svage Fatteevner, saa blev hun med Forældrenes Minde kun flyttet op i 4. Klasses øverste Afdeling.

Caspersen i 2. Klasse havde, især i det sidste Halvaar, gjort ganske fortrinlige Fremskridt og bestaaet sin Examen meget godt, men paa Grund af hendes Alder, næppe 11 Aar, fandt man det betænkeligt at opflytte hende; dog henstilledes det til Forældrenes egen Afgjørelse, ifølge hvilken hun forblev i 2. Klasse endnu 1 Aar.

Fra Hendes Majestæt Enkedronningens Hofkasserer, Justitsraad Andersen, var indløbet en Skrivelse af 19. April, ifølge hvilken den ved Kaarsbergs Udtrædelse ledigblevne Extraplads af Hds. Majestæt Enkedronningen var besat med Landskabsmaler Kierschous Datter Ida Mathilde Julie Petrea.

Ved den til Løverdagen den 3die Mai berammede Skolehøjtidelighed lovede Hans Højærværdighed, Hr. Pastor Ridder Viiby paa sine Meddirecteurs Anmodning at ville holde en Tale, og derefter at meddele Eksamens Udfald og den foretagne Opflytning. – Undervisningen bestemtes til at tage sin Begyndelse igjen Tirsdagen den 6te Mai.

6. Juni.

Major Mourier havde ved Skrivelse af 27. f. M. udmeldt sin Datter Christiane paa Grund af Confirmation, og fordi hun for sin

Helbreds Skyld skulde tilbringe en Del af Sommeren paa Landet. Fra Officiant Strüwing var indgiven en Begjæring, at hans yngste Datter Eddy Caroline Emilie, 7¹/₂ Aar gammel, maatte gives Adgang med fri Undervisning. Han har allerede 3 Børn i Skolen, af hvilke eet har kongelig Friplads, et andet har gaaet uden Betaling og det tredie ikke betalt i Løbet af det sidste Aar. Man besluttede at tilskrive Strüwing, at naar han havde berigtiget den sidstnævnte Resistance og for Fremtiden erlagde Betalingen for nysanførte 3die Datter til behørig Tid, vilde man ikke have noget at erindre mod hans ovennævnte Begjæring, paa hvilken man i modsat Fald ikke fandt at turde indlade sig.

Derefter holdtes den aarlige Generalforsamling. – Ved den derpaa stedfundne Ballottering paa en Directeur i Stedet for Generalkrigskommissær Wigelsen valgtes enstemmigen Lector og første Lærer ved Veterinairskolen Dr. theol. With.

10. Juli.

Hr. Cand. Hvalsøe havde tilmeldt Directionen, at da han for Fremtiden agtede at tage Ophold paa Landet, ønskede han med tilstundende Sommerferie at fratræde de Forretninger, som hidtil havde været ham overdragne ved Skolen. Idet man beklagede denne Beslutning, der berøvede Skolen en mangeaarig, duelig og nidkjær Lærer, vedtoges det at overdrage de af Hr. Hvalsøe hidtil besørgede Expeditionsforretninger til cand. th. Breinholm, hvis denne var villig til at overtage dem. Angaaende Besættelsen af de tyske Timer besluttedes at indrykke en Annonce i de offentlige Tidender med Anmodning om, at de, der ønskede at overtage disse, inden Juli Maanedes Udgang vilde aflevere deres Begjæring og Attester til medundertegnede Meinert, hvorefter Besættelsen straks vilde finde Sted paa et extraordinært Directions-møde d. 1. Fredag i August Maaned. – Sommerferierne bestemtes at skulle tage deres Begyndelse d. 19. Juli og vedvare de sædvanlige 3 Uger. Underviisningen vil saaledes igjen tage sin Begyndelse den 12. August.

Jacob Holm. Meinert. Wiiby. G. With.

9. August.

Ifølge Bekjendtgjørelsen i Adresseavisen var 6 Anmeldelser indkomne, af hvilke Directionen troede at burde give Fortrinet til Student Johannes Henningsen, St. Helliggeiststræde 144. I Anledning af Regnskabet for Skolens Udgifter og Indtægter meddelte medundertegnede Meinert, at Handelshuset Jacob Holms Sønner og in specie sammes Medlem Grosserer Ludvig Holm havde lovet at ville fortsætte bemeldte Regnskab indtil næste Nytaar i Stedet for Grosserer Jacob Holm, som den 3die August ved Døden var afgaaet.

12. September.

Fra Frk. Nicoline de Seue var indløben en Skrivelse af 9. August, indeholdende, at hun paa Grund af sin Helbredsforfatning ikke kunde fortsætte Underviisningen i indeværende Vinter, men haabede, at Directionen vilde tillade, at hendes yngre Søster overtog hendes Forretninger i bemeldte Tidsrum. Directionen fandt, med Hensyn til Tidens Knaphed, at der ikke var andet for den at gjøre end at indgaae herpaa. – Ligeledes en Skrivelse fra Dr. With af 16. August, hvori han, næst at melde, at en Bortrejse til Rusland hindrer ham i for det første at bivaane Directions møderne, henlede Opmærksomheden paa det ønskelige i, at een og samme Lærer ledede Underviisningen i hvert enkelt Fag gennem alle Klasser i Skolen. Saa enige vi undertegnede end maatte være heri, troede vi dog, at denne Forholdsregel først kunde træde i Kraft ved Vacance i vedkommende Lærposter.

7. November.

Generalforsamling, ved hvilken Grosserer Georg Holm enstemmigen valgtes til Directeur i hans afgangne Fader, Grosserer Jacob Holms, Sted.

5. December.

Derpaa afholdtes Generalforsamling, da Grosserer Georg Holm havde vægret sig ved at modtage det paa ham faldne Valg som Directeur. I hans Sted valgtes Overauditør Poulsen og som Suppleant – ifald førstnævnte ikke skulde ville modtage Valget – Urtekræmmer Wulff.

6. Marts 1846.

Da Directionen var af den Formening, at Udarbejdelsen af en ny, fuldstændig Plan for Skolen og Undervisningsstoffets Fordeling i de respektive Klasser kunde være gavnlig, paatog medundertegnede Wiiby mig til næste Møde at udarbejde og forelægge de øvrige en saadan.

3. April.

Fra Grosserer Meinert var indløben en Skrivelse, dateret 26. Marts, ifølge hvilken han med den nævnte Maaned Slutning udmeldte sig af Directionen. Idet Bestyrelsen anerkjendte Vægten af de Grunde for denne Beslutning, som Grosserer Meinert allerede tidligere mundtlig havde anført derfor, bestemte den at tilskrive ham, for at takke ham for den Tid, hvori han havde deltaget i Directionen. – Fra Frøken Nicoline de Seue var indløben en Skrivelse, hvori hun paa Grund af forandrede Forhold anholdt om at maatte fratræde sin Post som Lærerinde ved Skolen ved Slutningen af indeværende Maaned. I denne Anledning besluttedes et Avertissement indrykket i Adresseavisen, for at erholde et Tilbud, der kunde erstatte hende. – Da medundertegnede Wulff havde fremlagt en Udsigt over Skolens Indtægter og Udgifter, ifølge hvilken den aarlige Underbalance andrager c. 500 Rbd. var Nødvendigheden af gjennemgribende Indskrænkninger indlysende. Imidlertid kunde ingen Forandringer for Øjeblikket foretages, og et Continuationsmøde vedtoges at skulle finde Sted næste Mandag d. 6. April Kl. 5¹/₂.

6. April.

Da Kassereren forudsaa, at der til Huslejetiden vilde blive et Deficit, besluttede man, mod derfor at deponere een eller flere af Skolens mindre Obligationer, at optage saa stort et Laan i Banquen, som udkrævedes til at dække dette.

16. April.

Istedetfor Frøken de Seue udvalgtes Jomfru Adelaide Lind til Lærerinde ved Skolen mod en aarlig Løn af 200 Rbd. ialt og en Forpligtelse til at overtage de Forretninger 5 Timer dagligen fra 9 til 2, der nærmere maatte blive hende overdragne, samt paa en Maaned Opsigelse.

30. April.

Da man ved den sidst afholdte Examen atter fandt sig overtydet om, hvor ringe Fremgang Børnene i Almindelighed gjorde i Skrivning, og man allerede under 4. October 1844 havde gjort Skrivelærer Captain Lengnick opmærksom herpaa, uden at dette senere havde bevirket nogen synlig Forandring, besluttede man at tilskrive denne, at hvor meget man endogsaa iøvrigt højagtede ham og paaskønnede den Uegennyttighed, hvorved han uden Betaling havde givet endnu en Time ugtl. i 4. Klasse, maatte man dog give efter for Forældrenes ofte og indstændigt udtalte Opfordring og forsøge, om det ikke kunde lykkes en anden Lærer at bringe Børnene videre frem. Man saa sig derfor i den ubehagelige Nødvendighed ved indeværende Examen at lade den Forbindelse ophøre, hvori han saa længe havde staaet til Skolen: hvorfor man dog tilkjendegav ham, at den af ham hidtil oppebaarne Gage vilde med dens fulde hidtilværende Beløb blive ham udbetalt, indtil 30. Juni næstkommende. – Man besluttede at antage en Lærer i Naturhistorie en Time ugentlig, i hvilken Time de 2 øverste Klasser meentes at kunne deltage. – Til Skrivelærer udnævntes Cand. th. Brasen med 4 Timers Undervisning ugentligen, hvilke han selv har antaget tilstrækkelige, da han mener at kunne have to Klasser samlede i Undervisningstimen. – En Noteringsprotokol for hver Klasse besluttedes anskaffet, i hvilken Lærerne anmodedes om ved hver Maanedes Slutning at anføre, saavel hvad de i den afvigte Maaned havde gennemgaaet, som hvad de havde at bemærke med Hensyn til enkelte Elever, saavel dadlende som rosende. – En Indmeldelse som contribuerende Medlem fremlagdes fra Hr. Cancelliraad Hoffgaard, Bogholder i Statssekretariatet for Naadessager. – Directionen besluttede at skiftes til i det mindste *een Gang ugentligen* at besøge Skolen, hvilket Besøg hver Gang vilde blive at anmærke i den ovennævnte Noteringsprotokol. Hver Directeur vedtog saaledes at tage sin Maaned, og jeg Prætorius tog saaledes forestaaende Mai Maaned.

6. Maj.

Forinden det i forrige Møde besluttede Brev til Capt. Lengnick afsendtes, blev af ham selv indgivet Begjæring om Entledigelse: hvilken Directionen tilstod ham, idet den tillige meddelte ham, at han kunde hæve sin Gage til 30. Juni inclusive. Til Pastor Tage Schack udfærdigedes følgende Skrivelse:

»Deres Velærværdighed!

Det er Dem bekendt, at Bestyrelsen lægger særdeles Vægt paa, at Underviisningen i de forskellige Fag meddeles af samme Lærer giennem alle Klasser, da Lærerne derved lettest kommer til Kundskab om den Grund hos Børnene, paa hvilken de kunne bygge videre frem, og Børnene selv blive mest fortrolige med Undervisningsmaaden, saa at Fuldstændighed og Forstandighed derved bedst opnaas. Da De nu allerede i Fjor har ønsket at fratræde Undervisningen i Historie og Geografi i Skolens øverste Klasse, hvilken siden den Tid er bleven besørget af en anden Lærer, og Directionen ved den sidst afholdte Examen i denne Klasse erholdt et nyt Bevis paa det grundede i dens ovenfor anførte Anskuelse, idet Børnene kun svarede meget ringe i de nævnte Kundskabsfag, see man sig nødt til at anmode Dem om, ogsaa at fratræde Undervisningen i de andre Klasser, for at med en ny Lærers Antagelse for samtlige Klasser det ovennævnte Hensyn kan fyldestgøres. Vi behøver vistnok ikke at tilføje nogen Bevidnelse af, hvor ondt denne Nødvendighed gjør os, eller hvor høit vi for øvrigt personligen agte Dem og Deres hele Færd baade i og udenfor Skolen, men vi haaber paa den anden Side, at De netop i den Ubehagelighed, som der for os maa ligge i at træffe en saadan Forandring, vil finde et Bevis paa, hvor levende den, ved den ovennævnte Anskuelse paabudne, Nødvendighed har fremstillet sig for os. Det er iøvrigt en Selvfølge, at da med den, af Dem meddelte, Undervisning ophøres ved den afholdte Examen, vil Deres Gage som hidtil blive Dem udbetalt indtil førstkommende 30. Juni.«

I Pastor Schacks Sted antages Cand. Brasen med 3 Timers ugtl. Undervisning. Med Hensyn til Timefordelingen i anstundende Aar besluttedes at henlægge Regneundervisningen i 4. Klasse under Jfr. Lind. Herom blev saavel Cand. Matzen tilskrevet som Pastor Schack.

I Religion anmodedes Cand. Breinholm at overtage Pastor Niensens Timer i øverste Klasse og at give 3 i Stedet for 2 Timer i 3. Klasse. Cand. Newe tilskreves at afgive en Time ugentligen af sine danske Timer i 3. Klasse.

15. Mai.

Generalforsamling. Bestyrelsen meddelte Regnskabet for det forløbne Aar og aflagde Beretning om de Forandringer i Læregienstande og Timetabel, som dels vare foretagne, dels forberedtes.

10. Juli.

Fraværende var Hr. Grosserer Prætorius, fra hvem et Brev fremlagdes, dateret 18. Mai, at han ved foregaaende Halvaars Udløb ønskede at fratræde Bestyrelsen af Døttreskolen. Undertegnede, som meget beklagede denne Beslutning, haabede at skulle kunne bringe dette mangeaarige høitagede Medlem af Bestyrelsen til at tage denne Udmeldelse tilbage og vilde derfor foreløbigen ingen Bestemmelse tage om at foranstalte noget andet Valg. – Lærerne anmodedes om at ville anvende deres sidste Lektioner i deres respektive Fag inden Sommerferien til en Quartalsexamen, saa at de, uden Censorers Nærværelse, examinerede i alt, hvad de har lært siden sidste Examen, og indførte Characterer derfor i den sædvanlige Skoleprotokol.

11. September.

Fra Cand. Matzen fremlagdes en Skrivelse, hvori han underrettede Directionen om, at han var kaldet til ordineret Catheket i Storeheddinge og derfor ønskede at fratræde Undervisningen ved indeværende Maanedes Slutning. I denne Anledning var et Avertissement indrykket i Adresseavisen. Iblandt de 30 ansøgende udvalgte Cand. theol. Hasselriis, dog paa de Vilkaar, at han tillige, og uden videre Godtgjørelse, paatog sig ugentligen at indføre Elevernes Characterer i deres Characterbøger, hvilket Arbeide hidtil har været overdraget Jfr. Lind. – Da Danseunderviisningen for Fremtiden er besluttet at bortfalde, dels paa Grund af Belysningen, dels fordi saa mange Forældre hidtil have undladt at benytte den for deres Børn, vedtages det ved et Circulære at underrette Forældrene derom,

idet man dog tilføjede, at Directionen med Fornøjelse vilde overlade dem Locale og sørge for Belysningen, dersom en Samling af Forældre vilde komme overens om at arrangere et privat Danseparti.

2. Oktober.

Fra Grosserer Groot fremlagdes et Brev af 28. f. M. hvori han forespurgte, om ikke hans Datter Mathilde, 7 Aar gl., kunde optages som Medlem af Skolen, uden at han selv behøvede at blive Medlem af Selskabet. Bestyrelsen svarede derpaa, at da dette Selskab mere maatte betragtes som en Rettighed end som en Forpligtelse, vidstes Intet at erindre derimod – indtil en Generalforsamling tog nærmere Bestemmelse derom. – Som Medlem af Selskabet optoges Edvard Lorentzen, boende Lille Mølle paa Christianshavns Vold. Cand. Brasen bemyndigedes til at anskaffe nogle af ham i Forslag bragte Kort, samt en Globus med Stativ, helst den hos Høst udkomne, dog saaledes, at den samlede Udgift ikke kom til at overstige 15 Rbd. Efter Anmeldelse havde medundertegnede Prætorius uagtet sin tidligere Tilmeldelse indfundet sig og erklæret sig villig til endnu at ville vedblive i Directionen indtil Aarets Udgang.

6. November.

Fra Justitsraad Holmer var meddelt Underretning om, at Hans Majestæt Kongen allernaadigst havde tildelt afdøde Pakhusforvalter ved den grønlandske Handel Rousings Datter Marie Louise den ved Eleven Crones Udtrædelse ledige Friplads.

Derefter holdtes Generalforsamling. Med Hensyn til Grosserer Groots i forrige Møde fremsatte Begjæring, at hans Datter maatte optages i Skolen, uden at han selv blev Medlem af Selskabet, samt Directionens derpaa meddelte Svar, besluttede Generalforsamlingen, at dette vel med Hensyn til dette enkelte Tilfælde maatte passere, men at for Fremtiden Ingen maatte antages i Skolen, uden at vedkommendes Forældre eller Værger erlagde det bestaaende aarlige Bidrag af 4 Rbd. – I Stedet for den i Foraaret afgangne Directeur, Grosserer Meinert, valgte Generalforsamlingen derpaa Cancelliraad Hoffgaard, Bogholder under det kongelige Statssecretariat for Naadessager.

5. *Marts* 1847.

Medundertegnede Wulff fremlagde Regnskabet for afvigte Aar, ifølge hvilket Indtægterne – incl. et Laan i Banquen paa 400 Rbd. – havde udgjort 2878 Rbdl., Udgifterne derimod 2556, saa at der havdes et Overskud af 322 Rbdl. Indtægterne for 1847 calculeredes til 2359 Rbdl., Udgivterne derimod til 2195 Rbdl.

9. *April*.

Den aarlige Examen besluttedes afholdt Tirsdagen d. 27. April Kl. 9-1 og Kl. 3-6. Haandarbejderne bestemtes fremlagte Mandagen d. 26. April Kl. 12 og til at bedømme disse besluttede man at anmode Madame Weilbach og Frue Kammerassessorinde Holm. Istedetfor den sædvanlige Høitidelighed besluttede man at indbyde Selskabets Medlemmer, Børnenes Forældre, samt Lærerne, og bestemtes det, at denne skulde alene bestaa i Sang Examen og Tale med vedføjet Beretning om Examens Udfald, uden Bemærkning, og finde Sted Mandagen d. 3die Mai Kl. 12.

1. *Mai*.

Udmeldelse fremlagdes for Leontine Blauenfeldt, der havde erholdt Friplads i Jomfru Foersoms Institut og derfor udtraadte med afvigte Maanedes Ende. Ifølge Examens Udfald besluttedes opflyttede til 1ste Klasse: Augusta Carlsen og Thora Grønbech, til 2. Klasse Vilhelmine Olsen, Marie Rousing og Hella With, samt Francis Strüwing, til 3die Klasse B: Børgesen, Thora Augustinus, Victoria Richter, Juditha Tuxen, Bretteville, Mathilde Groth og Camilla Thestrup. Underviisningen i sidstnævnte Klasse bestemtes at skulle finde Sted i 4de Klasse, med hvilken de skulle vedblive at nyde Underviisning fra Kl. 9-1, samt desuden 1 Time daglig fra Kl. 1-2, nemlig 2 Timer Fransk ved Frøken Bruun, 1 Time Tysk ved Henningsen, 1 Time Dansk ved Neve og 2 Timer Linnedsyning ved Jf. Lind. For denne Afdeling af 3die Klasse bestemtes derfor Betalingen ad interim til 3 Rbdl. maanedlig. – Paa en indkommen Begjæring fra Jf. Lind om Forhøjelse af sin Gage eller Tilladelse til at indsætte nogle Elever i Skolen, mod selv at hæve Skolelønnen for dem, besluttede Directionen med megen Beklagelse at svare, at det

sidste laa uden for dens ved Lovene reglementerede Competence, og det første tillod Skolens økonomiske Stilling aldeles ikke. – Ifølge et fra flere Sider yttret Ønske besluttede man fremdeles at lade den sædvanlige Højtidelighed finde Sted og berammede denne til Tirsdagen d. 4. Mai Kl. 5, hvorved Sangprøver, Meddelelse af Examens Udfald og Omflytning, Tale af undertegnede Visby samt derpaa Dands vilde finde Sted.

12. Juni.

Da man maatte anse det ønskeligt med Hensyn til Directricen, Frøken Bruuns, høie Alder og stedse tiltagende Svagelighed, at der kunde forundes hende den Rolighed hvortil hun trænger, men Skolens økonomiske Stilling ikke tillod at give hende den Pension, som tidligere har været tilstaaet, og hvortil hendes høist respectable Character og tidligere udviste Flid og Dygtighed berettigede hende, indgik Directionen med en Ansøgning til Hans Majestæt Kongen om, at der i Tilfælde af hendes Entledigelse, maatte tilstaaes hende en aarlig Huusleiehjælp af Statssecretariatet for Naadessager paa 100 Rbd. – Da der fra flere Sider var anket for Directionen over Cand. Hasselriis' Fremgangsmaade ved Underviisningen tilskreves Frøken Bruun om at meddele den sin Erklæring derover samt i fornøden Fald meddele Hr. Hasselriis den førte Anke.

15. Juli.

Fra det kongelige Statssecretariat for Naadessager var indløben en Skrivelse af 22. Juni, i hvis Følge Hans Majestæt Kongen aller-naadigst havde bevilget, at der fra den Tid Frøken M. Bruun afgaar fra hendes Stilling som Directrice for Døttreskolen paa Christianshavn maa udbetales hende en aarlig Understøttelse af Statssecretariatets Kasse paa 100 Rbdl., hvorfor man i sin Tid beder sig underrettet om, naar hendes Entledigelse finder Sted, samt meddelt, i hvilke Terminer hun ønsker at erholde Beløbet anvist. I denne Anledning tilskrev Directionen Frøken Bruun, at man med al oprigtig Erkiendelse af den Omhu og Kiærlighed, som hun havde bevist Børnene, dog maatte anse det for stemmende saavel med deres som hendes eget Tary, at hun til 1. October d. Aar fratraadte Directricepladsen, mod at erholde foruden de ovennævnte 100 Rbdl. af Statssecretaria-

tet andre 100 Rbdl. quartaliter udbetalte af den eventuelle efterfølgende i Directriceposten. – Fra anden Lærerinde Jf. Adelaide Lind var indløben en Skrivelse af 7. Juli i hvis Følge hun til Sommerferien ønskede at fratræde denne Post! – Dernæst udfærdigedes et Brev til Frøken Nicoline de Seve, der for Tiden opholder sig i Norge, saaledes lydende: »Ifølge Deres mundtlige Tilsagn til medundertegnede Wulff: at ville overtage Pladsen som Bestyrerinde paa Døttreskolen paa Christianshavn, hvis den nuværende Bestyrerinde skulde blive entlediget, og i saa Fald afstaa 100 Rbd. aarlig af Deres Løn som Bidrag til sidstnævntes Pensionering, imod at da Deres Søster tillige antages som anden Lærerinde med Løn af 200 Rbd., have vi at tilmelde Dem, at Frøken Bruun vil fratræde til 1. October d. A., ligesom Jf. Lind allerede vil ophøre med denne Maanedes Slutning, og at vi saaledes forvente, at De og Deres Søster til den nævnte Tid vil indtræde i disse tvendes Sted og paa de anførte Vilkaar, saa at De foruden fri Bolig, Lys, Brændsel og Løn til en Tjenestepige, erholder 200 Rbd. aarlig, men efter Frøken Bruuns Død fulde 300 Rbd. og Deres Søster andre 200 Rbd. Derimod tør vi ikke give Dem noget Haab om de Gratialer, der tidligere ved enkelte Leiligheder har været ydede, da Skolens økonomiske Stilling aldeles ikke tillader dette. Da vi haaber, at Skolen under Deres Bestyrelse vil hæve sig til sin tidligere Frequents, og gjerne ønske at knytte Deres egen Fordel til dens, ere vi imidlertid villige til at lade Deres Løn stige med 5 Rbd. aarlig for enhver Elev over et Antal af 50, som Skolen maatte komme til at tælle. Ifølge Deres tidligere Stilling ved Skolen antage vi, at saavel De selv som Deres Søster er bekendte med de Pligter, der ville komme til at paahvile Dem, men tør dog ikke undlade at gjøre Dem opmærksom paa at ifølge de i det sidst forløbne Aar indførte Indskrænkninger vil ingen 3die Lærerinde have til Assistance, ligesom ogsaa undertiden flere Klasser ville have Underviisning og Arbeide tilfældes. Ogsaa vil det, da Captain Lengnick er fratraadt, paaligge Dem eller Deres Søster efter egen Overenskomst at besørge Charactererne optalte og indførte i Børnenes Characterbøger ved hver Uges Slutning. Endelig er det en Selvfølge, at denne Overenskomst paa begge Sider maa kunne opsiges, for Deres Vedkommende med 3 Maaneder og for Deres Søster med een Maanedes Opsigelse.

Paa ovenstaaende Betingelser udbede vi os saaledes snarest muligt Deres og Deres Søsters behagelige Svar meddelt.

I Forbindelse hermed undlade vi ikke at underrette Dem om, at Frøken Bruun har sagt til medundertegnede Dr. With, at hun ved Deres Tiltrædelse som Bestyrerinde den 1ste October næstkommende er villig til, fra den Tid indtil Flyttedag at overlade Dem et Værelse ligesom at det skal være hende en Fornøjelse paa bedst mulig Maade at arrangere alt til Deres Tilfredshed.« –

Fra Cand. Hasselriis var indløben en Skrivelse, dateret 12. Juli, hvori han meddeler, at han fra den 12. August af ønsker at fratræde Underviisningen i Regning. I denne Anledning udvalgte Cand. th. Christen Wolf til Lærer i Regning paa samme Vilkaar som Hasselriis', nemlig hvad Characterernes Indførelse i Characterbøgerne angaar, indtil Frk. de Seves forventede Ankomst.

Fra Justitsraad Andersen var indløbet en Skrivelse, dateret 7. Juli, at Hendes Majestæt Enkedronningen har tilladt, at Assistent Strüwings yngre Datter, Eddy Francis Petrea Jacobine maa indtræde i den Friplads i Døttreskolen, som er vacant ved hans ældre Datter, Anne Marie Charlotte Carolines Udtrædelse.

9. September.

Fra Frøken Nicoline de Seve var indløben en Skrivelse, dateret 19. August, i hvilken hun erklærede sig villig til at antage Pladsen som Bestyrerinde paa alle de Betingelser, som Directionen havde foreslaaet, med Undtagelse af, at hun ønskede Frøken Louise Mourier antaget som anden Lærerinde i Stedet for sin Søster, der havde maattet renoncere paa denne Ansættelse paa Grund af Familieforhold. Ligeledes foreslog hun, at hendes egen Gage maatte blive 250 Rbd. og Frøken Louise Mouriers 150 Rbd., i hvilke tvende Forandringer Directionen samtykkede. – I Anledning af en Forespørgsel fra Cand. Breinholm om, hvorledes der skal forholdes med Nedsættelse af Skolelønnen i 4de Klasse svaredes, at ifølge Lovenes Pag. 11 kan i Forberedelsesklassen ingen Nedsættelse finde Sted. – Da der var opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt Frøken Mouriers og Cand. Wolfs Gage skulde regnes fra 1. August eller fra Sommerferiens Ende, da de i Virkeligheden begyndte Underviisningen, be-



Nicoline de Seue.

stemtes, at dette maatte bero paa, til hvilket Tidspunkt Gagen var betalt de fratrædende, samt at Gagen for Frøken Mouriers Vedkommende i August og September maatte bestemmes til 16 Rd. 4 Mk. – Lønnen til Overfyrmeister og Dannebrogsmænd Lindsted for at besørge Skriveriet ved Skolen bestemtes til 16 Rbd. aarlig. – Da Meelhandler Hansens af Skolen udtraadte Datter ønskede endnu i nogen Tid at deeltage i de franske og tyske Timer, besluttedes, at dette kunde skee, og at ingen Betaling derfor vilde blive at affordre hende.

3. December.

Fra 1. Januar af besluttedes 2 Timer ugentligen i Engelsk givne i de 2 øverste Klasser. Til Lærer heri antoges Sproglærer S. Rosing mod en Betaling af 3 Mk. for Timen. Ligeledes besluttedes 1 Time ugentlig i Naturhistorie given i den øverste Klasse. Til Lærer heri antoges Cand. Theol. A. Holm mod en Betaling af 2 Mk. for Timen. Da Læreren i Dansk, Cand. Næwe, siden Slutningen af October havde været syg, og Underviisningen imidlertid var bleven besørget af en anden Lærer, ved hvilken Leilighed det var bleven endnu mere klart, hvor slet funderede Eleverne var i dansk Grammatik, Sprog og Retskrivning, besluttede Directionen at opsigte Hr. Næwe hans Timer til 1. Januari, dog med Udbetaling af hans Gage til 1. Februari næste Aar, og i hans Sted antage Cand. Breinholm for øverste Klasse, og hans Broder Stud. Medic. Breinholm for de øvrige.

7. Januar 1848.

Siden Aarets Begyndelse er Timetallet her i Skolen forøget med: Engelsk 4 Timer ugtl., Fransk 1 Time ugtl. hos Hr. Framery, Tysk 1 Time ugtl. hos Henningsen, Naturhistorie 1 Time ugtl. hos Holm. – Over Eleven Bretteville førtes alvorlige Klager af Frøken de Seve. Medundertegnede Visby besluttede at tale derom med hendes Fader.

4. Februar.

Medundertegnede Wulff fremlagde Regnskab for afvigte Aar, i hvis Følge Indtægterne havde udgjort 2411 Rbd. og Udgifterne, et Afdrag paa Gælden paa 100 Rbd. derunder indbefattet, 2370. Kassebeholdningen var saaledes 360 Rbd. Gælden var 300 Rbd. Budget for 1848 fremlagdes, ifølge hvilket Indtægterne ansloges til 2372 Rbd. – Fra Læreren Cand. Brasen var indkommen en Begiæring om et Gratiale i Anledning af hans forestaaende Bryllup. Directionen paaskiønnede særdeles hans udviste Interesse for Skolen og beklagede høiligen, at den finansielle Stilling ikke tillod at opfylde hans Anmodning, hvorom han saaledes vil blive at underrette.

10. Marts.

Fra Cand. Næwe var indkommen en Skrivelse af 11. Februar, hvori han begiærede sig meddelt Grunden til sin Afskedigelse. Her-

paa fandt Directionen sig saa meget mindre foranlediget at gaa ind, som den maatte finde den Tone, hvori denne Begjæring var fremsat, højst stødende og upassende.

5. Mai.

Fra Directionen for Nationalbanken var indløben en Skrivelse af 25. April d. A., hvorved Renten af det hos samme optagne Laan fra 11. Mai d. A. af forhøjes til 5 p. Ct. aarlig. – Den alphabetiske Liste over Børnene underskrevet og indsendtes til Skoledirectionen. Examen besluttedes afholdt Mandagen den 15. Mai. – Efter samtlige Elevers Ønske, foredraget giennem Skolens Directrice, Frøken de Seve, bestemtes, at den sædvanlige aarlige Examenshøjtidelighed denne Gang skulde bortfalde, og at den Sum, der ellers pleiede at anvendes til Beværtning, Belysning og Dandsemusik, skulde indsendes som Bidrag til Understøttelse for de i Krigen Faldnes Efterladte. Examens Udfald vilde iøvrigt blive at bekendtgjøre ved en Samling i Skolelokalet Mandagen d. 22. Mai Kl. 12.

20. Mai.

I Anledning af en indkommen Begjæring fra Cand. Brasen tilstodes ham et Forskud af 50 Rbd. mod en maanedlig Tilbagebetaling efter hans eget Ønske, hvorom medundertegnede Wulff lovede at conferere med ham.

14. Juli.

Efter den tyske Lærer Henningsens Begjæring antages til Brug ved Underviisningen i øverste Klasse Pölit: Bruchstücke aus den deutschen Klassikern.

1. September.

Efter Avertissement i Adresseavisen var Generalforsamlingen bestemt til at afholdes idag, men da der ingen mødte, blev den udsat til d. 6. October.

21. September.

Da Candidat Breinholm var befordret til at være Kateket ved Kiøge Borgerskole besluttede Directionen i hans Sted at antage Candidatus Theologiæ Brasen til som Secretær at overtage de For-

retninger, der hidtil havde været besørgede saavel af Inspecteuren som af Skriveren mod en aarlig Løn af 40 Rbd. Til Lærer i Religion samt Dansk i øverste Klasse, 12 Timer ugentlig, antoges Cand. theol. Peter Alberg Holm, hidtilværende Lærer i Naturhistorie ved Skolen.

13. October.

Udmeldelse fremlagdes for afdøde Forpagter Sommers Datter Eleonore, der ifølge Lægens, Grøns, Erklæring led af chroniske Brysttilfælde, der maaatte fremkalde Bekymring for hendes Helbred i Fremtiden. – Da Antallet af Eleverne i underste Klasse var vokset saa betydeligt, at deres Underviisning ikke behørigen kunde besør- ges til samme Tid, besluttedes fra denne Maanedes Begyndelse af Klassen delt i 2 Værelser, hvortil den tilstødende Entré blev benyttet ved Opsættelse af en Kakkellovn. Til Lærerinde ved denne Klasse var antaget Frøken Reumert med 5 Rbd. maanedligen, men da hendes Helbred ikke tillod hende at overtage de 5 Timer dagligen, der maatte overdrages hende, paatog Frøken de Seve sig at meddele hende, at denne Underviisning maatte ophøre ved Maanedens Slutning. I hendes Sted antoges Frøken Christiane Mourier paa samme Vilkaar.

Derpaa afholdtes Generalforsamling, ved hvilken afvigte Aars Regnskab fremlagdes, revideret af Apotheker Holm og Mægler Lorentzen. Indtægterne havde udgjort 2433 Rbd. Udgivterne, inclusive et Afdrag paa 100 Rbd. til Banken – derimod 2373, saa Kassebeholdningen ult. Dec. 1847 havde udgjort 360 Rbd.

Børnenes Antal var d. 30. September d. A. 61, saa at det Directricen ved hendes Ansættelse tilsikrede Gratiale af 5 Rbd. for hvert Barn over 50 bliver at udbetale med 55 Rbd. Derpaa foretoges Valg paa 3 nye Directeurer, hvortil enstemmigen udvalgte Grosserer Georg Pedersen, Captainleutnant Tuxen, Ridder af Dannebroke, og Apotheker Hauberg.

3. November.

Udmeldelse fremlagdes fra Grosserer Børgesen og hans Datter, paa Grund af Flytning til Byen. – Da Oplaget af Skolens Love var

forbrugt, besluttedes nye Love trykte. I denne Hensigt og til deres Revision forinden nedsattes en Komité, bestaaende af medunder tegnede Tuxen og With.

8. December.

Tegnelæreren Hr. Juul bemyndigedes til at anskaffe de fornødne Fortegninger.

2. Februar 1849.

Da Skibskaptain Rønnes Enke havde meddelt at hun ikke saa sig i Stand til at udrede den højere Skoleløn, der udkrævedes efter hendes Datters Oprykkelse i en højere Klasse, og for hvilken Enkedronning Maria udreder Betalingen efter den ringere Klasses Norm, besluttede Directionen indtil videre at forskaane hende for denne forhøjede Betaling og forelægge Sagen til nærmere Afgiørelse paa den nærmest forestaaende Generalforsamling. Medundertegnede Wulff aflagde Regnskab for afvigte Aar, ifølge hvilket Indtægterne havde udgiort 2735 Rbd. og Udgifterne 3095, hvori Afbetaling af Laanet til Nationalbanken, og en Kassebeholdning af 158 Rbd. Til at revidere dette Regnskab besluttede man at anmode Mægler Lorentzen og Grosserer Georg Holm.

Da 2. og 3. Klasse tilsammen tæller 28 Elever, hvilke det falder Tegnelæreren Juel, vanskeligt at beskæftige paa een Gang, besluttedes Underviisningstimerne i dette Fag deelte, saa at Hr. Juel for Fremtiden kun underviste een Klasse ad Gangen, og som en Følge heraf faar 2 Timer mere ugentligen.

9. Marts.

Fra Cand. theol. P. A. Holm var indkommen Anmeldelse om, at han er konstitueret til Adjunkt i Aarhus, og at han som en Følge heraf ønskede at fratræde d. 31. d. M. I denne Anledning var Ansøgninger om de, ved ham ledige, Timer indkomne fra Candidaterne Th. Henningsen, Lind, Fogh og G. W. Müller. Efter at have modtaget Bestyrerindens Formening om disse forskiellige Ansøgers Qualificationer valgte Directionen Cand. G. W. Müller, der var vilig til ikke blot at overtage Timerne i Religion, 9 Timer ugentlig, og Dansk, 3 Timer ugentlig, men ogsaa i Naturhistorie, 1 Time ugltl.

15. Juni.

Tegnelæreren Juul bemyndigedes til at anskaffe nogle Gipsarbejder til Fortegninger til et Beløb af c. 5 Rbd.

6. Juli.

Da Jomfru Lehman havde ønsket at fratræde Sangunderviisningen med 30. f. M. og Directionen intet havde fundet herimod at erindre vare de ledige Sangtimer – 2 ugentligen mod en Betaling af 40 Rbd. aarlig – bekiendtgjorde i Adresseavisen. I den Anledning vare Begjæring indkomne fra Capelmusicus Krigsraad Keyper, Syngelærerne Glass, Hallager, Thorstensen og H. O. Møller, samt Hoboist Kiefer. Af disse udvalgte Directionen den førstnævnte til at tiltræde fra 1. August af. Da Selskabets økonomiske Status syntes at være i stadig stigende Forbedring, besluttede Directionen nu at lade den tidligere Gage for Directricen og første Lærerinde indtræde fra 1. Juli d. A. af, saaledes at Frøken de Seve fra denne Dato af erholder 300 Rbd. og Frøken Louise Mourier 200 Rbd., ligesom ogsaa Gagen for Secretairen, Cand. Brasen, forhøjedes til 80 Rbd. aarlig, hvilken Forhøjelse, paa Grund af den Beskjærelse Skolen skyldte ham for at have overtaget 2 Klasser samtidig, bestemtes at skulle begynde fra 1. Januar d. A. af.

14. September.

Lovene, der nu havde udcirculeret, revideredes for sidste Gang og besluttedes trykte i et Antal af 500 Exemplarer. Sanglæreren, Krigsraad Keyper, bemyndigedes til at anskaffe en Violin til Brug ved Sangunderviisningen, dog ikke til en højere Pris end 8 Rbd., hvorhos den aarlige Vedligeholdelse af Strenge vil blive at erstatte efter indgiven Regning.

Den 50-aarige Stiftelsesdag besluttedes afholdt førstkommende 1ste November d. A.

5. October.

Indmeldelse fremlagdes for Balletmester Bournonvilles Datter Therese, gl. 9 Aar og Inspektør Withs Datter Georgine, 7 Aar gl. Lovene fremlagdes trykte og hæftede i 500 Exemplarer, hvoraf 1

Exemplar besluttedes tilstillet ethvert af Medlemmerne. – Elevernes Antal befandt d. 30. September at have udgiort 65, saa at det Directricen tilkommende Gratiale bestemtes til 75 Rbd., hvilke af Kassereren ville blive hende udbetalt. – Det nærmere Arrangement af Festen paatog medundertegnede Hoffgaard sig i Forbindelse med Apotheker Hauberg.

1. November.

Ved nøiere Eftersyn af de gamle Protokoller var man kommen til Overbeviisning om, at Skolen først havde begyndt sin Virksomhed d. 2. December 1799, og i Overensstemmelse hermed var den forestaaende Høitidelighed bleven udsat til nævnte 2. December.

23. November.

Den 23. November var Directionsforsamling i Anledning af den forestaaende Jubelfest. Denne bliver at afholde d. 2. December d. A. paa den Dag, hvorpaa Skoleunderviisningen først havde taget sin Begyndelse, og i Den bestandig borgerlige Forenings Locale, Wiingaardsstræde 131, som mod en Godtgjørelse dertil var overladt Skolen. En Tale vil blive holdt af medundertegnede Visby, der tillige vil meddele Grundtrækkene af Skolens Historie i den svundne Tid. Denne Udsigt besluttedes trykket i et Antal af 300 Exemplarer og senere tilsendt Deeltagerne i Festen, ledsaget af en Indbydelse til at tegne sig som overordentlige Medlemmer af Selskabet, mod at det Kontingent, som ydedes af dem, der ikke havde Børn i Skolen, anvendes til at betale Skolepengene for saadanne Elever, hvis Forældre efterat de een Gang vare indsatte i Skolen, senere var bleven sat ud af Stand til at erlægge dem. To Sange, før og efter Talen, forfattet af Taleren selv, var indøvede med Børnene og nogle ældre Elever. Høitideligheden bestemtes at begynde Kl. 5 med Sang, Tale og Udsigt over Skolens Historie. Efter dette skulde serveres en The. Fra Kl. 7-11 skulde Børnene danse. Den samlede Bekostning til Locale, Lys, Bospising for 300 Personer, Musik af 6 Stadsmusikanter, Opvartning, Leie af Stole og deslige, ansloges til 200 Rbd. Til Skolens forhenværende Elever, Lærere og Lærerinder, saavelsom Selskabets Medlemmer vare trykte Adgangskort omsendte; iøvrigt

besluttedes de ældre Elever, som man muligens ikke havde fundet, i Adresseavisen opfordret til at hente Adgangskort hos Bestyrerinden.

*C. Wiiby. G. With. N. R. Wulff. N. E. Tuxen.
Georg Pedersen. Hauberg. Hoffgaard.*

7. December.

Indmeldelse fremlagdes for Major Saintaubains 2 Døttre, Anne Louise Augusta Camilla, født 28. August 1839, og Otilia Elisabeth Christiane Cathrine, født 20. April 1840, ligesom Optagelsesbrev desangaaende tilstilledes ham. Paa Grund af forestaaende Confirmation udmeldtes Sophie Weilbach og Kirstine Caspersen. Syngelæreren, Krigsraad Keyper, bemyndigedes til at anskaffe et Exemplar af Hegers Choralbog og at lade Børnene købe en Samling 3 stemmige Sange til Skolebrug. Den engelske Lærer Beckwith Lohmeier bemyndigedes til at lade Børnene anskaffe den af ham udgivne engelske Grammatik. – Efter Opfordring erklærede Directionen, at den ikke alene ikke havde noget imod, at Børnene opfordredes til ved et lille maanedligt Bidrag at anskaffe et Skolebibliothek, men at den endogsaa gerne saa dette. Læreren, Cand. Müller lovede at ville besørge dette.

1850.

8. Februar.

Wulff aflagde Regnskabet for afvigte Aar: Indtægterne havde udgjort 2989 Rbd. 60 Sk. og Udgifterne derimod 2903 Rbd. 11 Sk. Kassebeholdningen var 244 Rbd. 3 Mk. 5 Sk. – Jubelfestens Udgifter havde beløbet sig til 242 Rbd. 3 Mk. 14 Sk. Da Kassens Status tillod det, besluttede man at forhøje Frøken Christiane Mouriens Gage fra 60 Rbd. til 100 Rbd. aarlig og Buddets, Overgraver Petersens, til 25 Rbd. aarlig, begge Dele fra dette Aars Begyndelse af at regne. – Da Landkortene befandtes at være i en maadelig Forfatning, besluttede man at anskaffe et Antal nye Kort efter Cand. Brasens Forslag, og klistrede paa Pap, med Læderhjørner, kantede med Sherting og ferniserede. – Directionen tillod at uindbundne Bøger i Bibliotheket

bleve indbundne paa Skolekassens Regning, dog at Beløbet ikke oversteg 12 Rbd. 3 Mk.

18. Marts.

De Børn, der for Tiden gaar paa Friplads, vare:

Augusta Carlsen	Enkedronning Maria	fra 43
Mathilde Kierschou	do. (extra)	– 45
Eddy Francis Strüwing	do.	– 47
Caroline Krüger	Kongen	– 44
Louise Rousing	do.	– 46
Caroline Luw	Hertuginde Wilhelmine	– 48
Mathilde Rousing	do.	– 44
Camilla Thestrup	Arveprinds Ferdinand	– 44

Da saaledes Enkedronningens Plads var bleven ledig ved Carlens Udtrædelse, besluttede man at tilskrive hende derom og foreslaa, at denne Plads tildeltes Skibskaptain Rønnes Datter, Catharina Maria, for hvem man privat havde betalt siden i Nov. 1847.

Fra 1. Mai af besluttede man at overgaa fra Kofoeds Fædrelandshistorie til Allens Lærebog til Skolebrug, giennem alle Klasser, samt indføre Lobmeiers engelske Grammatik i 2. Klasse.

4. October.

Generalforsamling. Extraordinaire Medlemmer af Selskabet: Saadanne, som ikke have Børn i Skolen, var:

Grosserer Prætorius,	der betaler	4 Rbd.	aarligen
Major Prætorius,	– –	4 –	–
Generalkrigskommissair Kinch,	– –	2 –	–
Kaptain H. Caspersen,	– –	2 –	–
Pastor P. Fenger i Slotsbjergby,	– –	2 –	–
Konferentsraad Kofoed,	– –	4 –	–
Urtekræmmer Lefolii,	– –	4 –	–
Landmand Meinert,	– –	2 –	–
Mægler Edv. Lorentzen,	– –	4 –	–
Kancelliraad Hoffgaard,	– –	4 –	–
Sognepræst Visby,	– –	4 –	–

36 Rbd.

Efter Indbydelse i Anledning af Jubilæet 1849 have tegnet sig:

Kaptain Rønne	4 Rbd.
Frøken E. Holm	2 »
Frøken J. Holm	2 »
Frøken M. Holm	2 »
Kjøbmand Niels Brock Perch	4 »
Pastor Nielsens Hustru Helene Perch	2 »
Byfoged Smiths Enke Nielsine Perch	2 »
Frøken T. C. Guldberg	2 »
Bataillonskirurg Holms Frue, Sine	2 »
Overlæge Leth	2 »
	<hr/>
	24 Rbd.

Altsaa ialt 60 Rbd.

Da der saaledes fandtes tilstrækkelige Midler til at betale Skolelønningen for et Barn, besluttede Generalforsamlingen, at denne Friplads indtil videre, eller indtil en Friplads andensteds fra kunde forskaaffes hende, maatte tildeles Anna Louise Augusta Camilla Saintaubain, Datter af Major Saintaubain, der hæderligen var falden i Slaget ved Isted d. 25. Juli d. A. Ligeledes besluttedes, at den resterende Skoleløn for saavel denne som for hendes yngre Søster Ottilia Elisabeth Christiane Cathrine skulde eftergives Moderen, og at ingen Skoleløn fremdeles skulde affordres, indtil hun ved indtrædende Vacance kunde erholde en virkelig Friplads. Med Hensyn til Fremtiden vedtog Forsamlingen: 1. at Friplads kun kunde tilstaaes et Barn, der allerede i nogen Tid havde søgt Skolen og ved sin Flid og Opførsel gjort sig værdig dertil og 2. at der skulde føres et særskilt Regnskab over alle de Bidrag, der ydedes i dette Øiemed af Velgiørere, der ikke selv have Børn i Skolen, saavel som over de Udgifter, der afholdes deraf til Betaling af Skolelønningen for de dertil udvalgte Børn. Dette Regnskab bestemtes at skulle tage sin Begyndelse fra 1. Jan. 1850 af, saaledes at der af de ovennævnte 60 Rd., der betragtes som dette Aars Indtægt, tages Kontingentet for Major Saintaubains ældste Datters Skolegang i sidste Quartal af indeværende Aar som Udgift. Resten bliver saaledes at overføre paa næste Aars Regnskab som Beholdning.

6. December.

Da Cand. Wolf var kaldet til Skolelærer i Gjentofte og paa Grund deraf havde maattet fratræde Underviisningen ved Begyndelsen af denne Maaned, ansattes i hans Sted Cand. theol. Henningsen med 8 Timer egentlig i Regning á 2 Mk. i Timen.

1851.

7. Februar.

Wulff forelagde Budget for 1851, i hvis Følge de samlede Indtægter vare kalkulerede til 3234 og Udgifterne til 2956, saa der kunde gøres Regning paa et Overskud af disse 278 Rbd. Om Skolens Status tillod det, og da det meget forøgede Elevantal maatte gøre saa godt som udelukkende Krav paa Tjenestepigens Tid, besluttede man, saa længe disse Omstændigheder vare uforandrede, at tilstaae Bestyrerinden, Frøken de Sewe, et Tillæg af 25 Rbd. quartaliter, som tager sin Begyndelse fra 1. Jan. d. A.

Da Cand. th. G. Müller, Lærer ved Skolen, havde anmeldt, at Skolebibliotheket paa Grund af sin nye Indretning var kommen i en Gjæld af 100 Rbd., som han paa Bestyrelsens Vegne ønskede, at Directionen vilde overtage, mod at Bibliotheket forblev som Inventarium ved Skolen, besluttede Directionen at bevilge dette paa det angivne Vilkaar.

14. Marts.

Cassereren medundertegnede Wulff aflagde Regnskab for afvigte Aar, ifølge hvilket Indtægterne, deri indbefattet Kassebeholdningen fra foregaaende Aar paa 244 Rbd. havde udgjort 3309 Rbd., og Udgifterne 2824 Rbd.

4. April.

Examen besluttedes afholdt Mandagen og Tirsdagen d. 5te og 6te Mai, Høitideligheden med Examen i Sang og Dands, til Søndagen d. 11. Mai Kl. 5. Denne sidste besluttede man at anmode den christianshavnske Forening om at tillade afholdt i sammes Locale i

Strandgade 55. I Anledning af Læreren Cand. Brasens Kones Død, besluttede man at tilstille ham 50 Rbd. til Begravelseshjælp i denne sørgelige Anledning.

10. Mai.

Udmeldelse fremlagdes for Kaptain Hoffners 3 Døttre Camilla, Mathilde og Augusta paa Grund af Bortreise til Slesvig. Student Breinholm, der var ansat som Lærer ved Garnisonshospitalet, aftraadte efter sit eget Ønske Lærerposten i Dansk i 2den og 3die Klasse. I hans Sted antages Cand. theol. Jacob Ørum.

6. Juni.

Man besluttede at godtgjøre Vertinden i Christianshavns Forening hendes Udlæg ved Examensfesten efter Regning med 18 Rbd. samt en Ducør af 10 Rbd. for Opvartning, Reengjørelse og Uleilighed. Tjeneren gav vi 2 Rbd. Belysningen havde andraget og Musikken , hvilke ligeledes anvistes til Udbetaling. De sædvanlige Noteringsprotokoller underskrevet, hvorimod ingen Charakterlister paa Grund af Hr. Cand. Brasens Bortreise for nogle Dage til Slesvig, var fremlagte.

4. Juli.

Fra Kammerherre Berling var indløben Skrivelse af 7. Juni, at Hans Majestæt Kongen havde tilstaaet afdøde Major Weldings Datter Regine Frederika Regine Juliane den vacante Friplads i Skolen.

5. September.

Kancelliraad Hoffgaard, der var forflyttet som Postmester til Viborg, har ved Skrivelse af 28. Juli udmeldt sig af Directionen. Det bevilgedes Madam Rousing, der forgæves havde ansøgt om en Friplads for sin Datter, at denne, Jacobine Rousing, maatte vedblive at gaa i Skolen for den hidtil erlagte Betaling.

10. Oktober.

Den 30. September befandtes Elevernes Antal at have været 66, saa at det, Frøken de Seve tilkommende Gratiale bestemtes til 80 Rbd., der anvistes til Udbetaling.

7. November.

Fra Skoledirectionen var indløben en Skrivelse af 31. October, at den af den for afvigte Aar modtagne Indberetning havde erfaret, at Underviisningen i Religion 2 Timer ugentlig meddeltes af en Dame. Da dette ifølge Lovgivningens Bestemmelse ikke var tilladt, forventede den, at Bestyrelsen snarest muligt vilde sørge for, at denne Underviisning overdroges en dertil berettiget Person. Det oplystes, at dette angik Frøken Louise Mourier, som i 3die Klasse B underviste 2 Timer ugentlig i Bibelhistorie. Bestyrelsen vedtog, at der skulde tages Notice deraf ved næste Aarsberetning.

1852.

6. Februar.

Da Bestyrelsen var bleven opmærksom paa, at der ikke var sket nogen skriftlig Tilmeldelse til Frøknerne Louise og Christiane Mourier om deres Antagelse til 2den og 3die Lærerinde ved Skolen fra 1. Sept. 1847 og 1ste October 1848, udfærdigedes nu de i denne Henseende fornødne Skrivelser, hvorved den førstes Løn normeredes til 200, den sidstes til 100 Rbd. aarlig, med Forpligtelse til at give 30 Timers Underviisning ugentlig, møde paa Skolen $\frac{1}{2}$ Time før Underviisningens Begyndelse, overvære Sangunderviisningen og Børnenes Legen i Legesalen, holde Charakterbøgerne og Protokollerne i 3die og 4de Klasse i Orden, og iøvrigt være villige til at udføre den Tjeneste, som Bestyrerinden maatte fordre af dem. Opsigelse paa begge Sider bestemtes til at skulle ske med en Maanedes Varsel. Regnskabet for Bibliotheket var fremlagt. Den samlede Indtægt for 1851, Directionens Tilskud af 100 Rbd. indbefattet, havde udgjort 166 Rbd. 4 Mk., Udgifterne derimod, Giælden fra forrige Aar indbefattet, 190 Rbd. 4 Mk. 3 Sk., saa der havdes en Underballance af 24 Rbd. 3 Sk. Bibliotheket forevistes og befandtes at bestaa af 541 Nr., smukt og solid indbundne, i den bedste Orden og flittig benyttet. Cand. th. Müller, der forestaar Udlaanet, erkiendes at have gjort sig særdeles fortjent af Skolen ved sit Arbeide i denne Retning.

8. *Marts.*

Medundertegnede Wulff forelagde Regnskabet for afvigte Aar, ifølge hvilket Indtægterne havde udgjort 3265 Rbd., Udgivterne derimod 3152, saa der findes et Overskud af 113 Rbd., hvoraf dog de 103 Rbd. var Restancer.

Da Bibliotheket havde en Underbalance af 24 Mk., besluttede man endnu for denne Gang at dække, naar man derfor tilkjendegiver, at Directionen ikke gjerne see en Gjentagelse deraf.

29. *April.*

Udmeldelse fremlagdes for Oberst Thestrups Datter Camilla Mathilde paa Grund af hans Forbliven i Slesvig. Da Arveprins Ferdinand betalte for denne Plads, var han underrettet herom med Anmodning, at ville udnævne en Anden dertil.

11. *Juni.*

Fra Frøken de Seve var indløben Skrivelse af 19. Mai, at Frøken Christiane Mourier paa Grund af svageligt Helbred maatte tage nogle Maaneder paa Landet og i denne Tid havde stillet Mathilde Kierschou i sit Sted, mod hvilket Arrangement Direktionen ikke havde noget at erindre. Den akkorderede Løn til denne sidste, 5 Rbd. mdl., bliver extraordinairt at udrede af Selskabets Kasse.

10. *September.*

Da Directionen havde bragt i Erfaring, at Kaptain v. Hoffner, hvis 3 Døttre tidligere havde frequenteret Skolen, igjen ønskede disse optagne, men at det paa Grund af hans Afskedigelse fra den aktive Tjeneste for Øjeblikket faldt ham vanskeligt at udrede den fulde Betaling for dem alle, tilskreves ham, at man vilde lade de to yngste gaa frit, indtil han – som man haabede – ret snart igjen saa sig istand til at udrede Skolelønnen ogsaa for disse.

5. *November.*

Udmeldelse fremlagdes for Professor Withs Datter Georgine With paa Grund af Faderens Bortreise til Frederiksborg. Fra Professor With fremlagdes Brev af 15. September, i hvis Følge han paa Grund af forandret Embedsstilling saa sig nødt til at udtræde af Directionen.

21. Januar.

Da Cand. Brasen som ordineret til Sognepræst til Treja i Slesvig ønskede at fratræde sin Stilling her ved Skolen med indeværende Dag, tages Bestemmelse om de ham overdragne Forretninger. Som Secretair antages Religionslæreren, Cand. th. Müller, hvem det saaledes overdrages: 1. Maanedligen forud at incassere Skolepengene af Børnene, at udfylde Blanketterne til Quittingerne og aflægge Regnskab derfor til Kassereren. 2. Ligeledes ved hver Maanedts Ende at udbetale Lærerne og Lærerinderne deres Gage. 3. At forfatte Timeplanen og sørge for Timernes Fordeling mellem Lærerne. 4. At forfatte samtlige Examenslister og Schemaer. 5. at indføre Navnene i Rosprotokollen og paa de maanedlige Opflytningslister. 6. At gaa Directionen til Haande som Secretair, overvære deres maanedlige Møder og besørge Expeditionen af de Breve, som den maatte overdrage ham at udfærdige. Med Hensyn til Hr. Cand. Møllers hidtil udviste Interesse for Skolen, navnlig ogsaa med Indførelsen af en ugentlig Bøn og med Bestyrelsen af Skolebibliotheket besluttede Directionen, saa længe Kassens Status tillod det, at lade den Forøgelse af Lønnen, som havde været Hr. Pastor Brasen tilstaaet fra 40 til 80 Rbd. aarlig, vedblive ogsaa for Hr. Müller. Som Lærer i Historie og Religion antages Cand. Hr. H. G. Clausen Gad, med 2 Mk. for Timen, og som Lærer i Skrivning med 4 Timer ugentlig Cand. th. Jørgensen, Torvegade 127. Regningen paa 2 Planiglober, ferniserede, opklæbede og forsynede med Ruller, tilsammen udgjørende 19 Rbd., anvistes til Udbetaling. Regnskabet for Bibliotheket for forrige Aar fremlagdes. Udgivterne havde andraget 103 Rbd. 3 Mk. 3 Sk. og Indtægterne 82 Rd. 3 Sk., saa at der havdes en Underballance af 21 Rbd. 3 Mk., der imidlertid for største Delen vilde kunne dækkes med de nysnævnte 19 Rbd. da disse Planiglober formentes mere passende at staa paa Skolens end paa Bibliothekets Regning.

18. Februar.

Medundertegnede Wulff fremlagde Regnskabet for 1852, ifølge hvilket Indtægterne havde udgjort 3033 Rbd. 4 Mk., Udgivterne

3020 Rd. 2 Mk., saa at der havdes et Overskud af 13 Rd. 2 Mk. I Budgettet for 1853 var Indtægterne kalkulerede til 2733 Rd. 3 Mk., Udgivterne 2870 Rd., saa at der vilde blive en Underballance af 137 Rd. 3 Mk., der da vilde dækkes, naar Restancerne, til Beløb af 159 Rbd., hvoriblandt fra Enkedronning Maria 100 Rbd., indkom. Ved Generalforsamlingen valgtes til Directionen Agent Hans N. Clausen og Grosserer N. C. Christensen.

10. Juni.

Fra Prokurator Kraft paa Executorerne i Enkedronning Maries Bo, deres Vegne, var indløben en Skrivelse, hvorefter Skolen kunde hæve 50 Rbd. for Iste Halvaar 1852. – Fra Frøken Louise Mourier var begiæret Dispensation fra hendes Timer paa Skolen til efter Ferien, mod at en anden overtager hendes Timer i den Tid, samt at Bestyrelsen vilde selv betale denne, hvilket formentligen ikke vilde andrage mere end 10 Rbd. Herimod vidste Directionen Intet at erindre. Fra Dyrslæge Ringheim var indkommen Begiæring om, at hans Børn, skjøndt oprykkede i højere Klasser, dog maatte vedblive at gaa for samme Betaling som hidindtil. Dette tilstodes enstemmigen. En Minoritet, bestaaende af medundertegnede Wulff, stemte for, at denne Indrømmelse kun burde ydes under Reservation af en tilkommende Generalforsamlings Approbation; men de Øvrige troede, at Bestyrelsen i sig selv havde Competence dertil, og at Sagen i sig selv var for ubetydelig til at forelægges en Generalforsamling. – Da der var indløbet Klage over at Krigsraad Keyper siden sidste Examen ikke havde givet Halvdelen af sine Timer, anmodedes Directionen om at ville være opmærksom derpaa og gjøre Anmeldelse derom, hvis disse Forsømmelser skulde gjentage sig.

11. Juli.

Ved Frøken de Seve var indløben Anmodning fra Frøknerne Mourier at de paa Grund af deres Helbredstilstand ønskede hver at afstaa 6 Timer ugentlig; disse 12 Timer besluttede Directionen ifølge Forslag af Frøken de Seve at overdrage Jomfru Strywing fra Iste August d. A.; som Vederlag for bemeldte Timer afstaar Frøken Louise Mourier 25 Rbd. og Frøken Christiane Mouirer 15 Rbd. aarlig.

2. September.

– Paa Grund af Choleraen var Underviisningen bleven udsat til d. 29. August. Efter Skoledirectionens Opfordring havde Skoletiden hidindtil været indskrænket til 3 Timer daglig men besluttedes fra næste Maaned af igjen at skulle udvides til det gamle Antal af 5 Timer daglig foruden Musiktimerne.

7. October.

Da Jomfru Strüwing havde modtaget en anden Ansættelse, ønskede hun ved denne Maanedes Udgang at fratræde Skolen. I hendes Sted og paa samme Vilkaar valgtes Jf. Frederikke Caspersen. – Til Brug i Skoleværelserne besluttedes Anskaffelsen af 5 smaa Thermometre.

9. December.

Et Brev var tilgaaet fra Hr. Lieutenant de Framery, hvori han yttrede Ønske om at fratræde Underviisningen i Fransk til Skoleaarets Slutning d. 30. April 1854, og man maatte derfor itide see sig om efter en ny Lærer i Fransk. Directricen anbefalede Bestyrelsen Hrr. Bernard som en dygtig Lærer, der vistnok vilde være en heldig Acquisition for Skolen.

1854.

19. Januar.

For at kunne tage Bestemmelse om, ved hvilke Forholdsregler Skolens finansielle Status kunde forbedres, bestemtes et Continuationsmøde næste Fredag Kl. 5 ¹/₂.

20. Januar.

Kassereren fremlagde Regnskabet for 1853, i hvis Følge Indtægterne have udgjort 3024 Rd. og Udgifterne 3101 Rbd. Saldoen var i Obligationer 2100 Rbd., det extraordinaire Fond 82 Rbd. og det ordinaire Fond 609 Rd. 80 Sk. Restancerne vare 131 Rd. 80 Sk. Budgettet for 1854 calculeredes til en Indtægt 2800 og en Udgift af 2880 Rd., hvorved vil opstaa en Underballance af c. 100 Rbd.

I Henhold hertil besluttedes indtil videre ikke at forøge Skolelønnen, saaledes som det var paatænkt. – Efter Forslag af Syngelæreren, Krigsraad Keyper, tillodes Anskaffelse af 25 Sange for 3 lige Stemmer af C. Borchhorst.

10. Februar.

Bestyrelsen gav sit Samtykke til, at Heinsius Wörterbuch der deutschen Sprache og Meyers Fremmedordbog over dette maatte anskaffes til Bibliotheket, og at de 12 Rbd., som de kostede maatte paaføres til Udgivt.

3. Marts.

Til Lærer i Fransk antoges Lieutenant Richard med 7 Timer ugentlig og mod Betaling af 3 Mk. for Timen, fra 1ste Mai af.

18. Marts.

Da Cand. th. Müller var kaldet til Diaconus i Sørup i det Slesvigske udvalgte som Lærer i Dansk og Religion Cand. th. J. Johansen og som Secretair, med Forpligtelse til tillige at udføre Bibliotheksforretningen, Cand. Jørgensen.

11. Mai.

Efter Forslag af Directricen vedtoges:

1. Album litteraire par Borring anskaffes i øverste Klasse og Conincks »For ti Aar siden« til Oversættelse i Fransk, Tysk og Engelsk.
2. Fraværende og syg regnes ved den maanedlige Optælling af Charactererne med, saa at den samlede Chacarteersum divideres med det fulde Timeantal i Maaneden og ikke med det Antal, hvori Børnene virkelig have været tilstede.
3. Characterernes Talværdi bestemmes for Fremtiden saaledes:

ug - +3	nogenledes - ÷ 1
mg - +2	maadelig - ÷ 2
g - + 1	slet - ÷ 3
tg - 0	0 - ÷ 4

Naar 2 Elever har samme Characteresum, tælles et + for $\frac{1}{3}$ og et ÷ ligeledes for $\frac{1}{3}$.

7. Juli.

I Stedet for Hr. B. Lohmeier var fra 1ste Juli af antaget som Lærer i Engelsk Hr. Listov med 4 Mk. pr. Time. Da Hr. Pastor Henningsen var kaldet til Præst i Oversee og derfor til Ferien havde ønsket at fratræde sine Regnetimer, var en Bekjendtgjørelse om de vacante 8 Regnetimer indrykket i Adresseavisen og blandt de ansøgende valgtes da Cand. phil. J. Jørgensen, Regnelærer ved Døttreskolen i Byen. Efter Listovs Forlangende ombyttedes Unterricht im Englischen af Carl Munde med Listovs engelske Elementærbog.

6. October.

Indmeldelse fremlagdes for H. Caspersens Datter Mathilde Caspersen og Bagermester Rickmanns Døttre: Hulda Eleonore Frederikke Rickmann, født 2. Juli 1842, og Josephine Sophie Rickmann, født 13. October 1845, alle 3 fra 1ste October at regne. – Fra Madame Emma Møller var indløben en Skrivelse, dateret 1. Oct. hvori hun ytrer den Formening, at da hun først var indtraadt som Medlem af Selskabet d. 1ste September d. A., kunde der ikke med Føie afkræves hende Medlemscontingent for hele 3die Quartal. Directionen bestemte at svare hende, at det baade var Vedtægt og stemmende med Lovene, at den, der indtraadte i Quartalets Løb, svarede Contingent for det hele Quartal, og at den saaledes ikke kunde fritage hende for at erlægge den hende affordrede 1 Rbd.

Elevantallet d. 1ste October befandtes at være 54, saa at Bestyrerindens Gratiale denne Gang kun kunde anvises med 20 Rbd., hvilke Kassereren anmodedes om at udbetale hende.

10. November.

Som Lærer i Naturhistorie fra 1ste November af ansattes stud. med. & chirurgiæ Bølling med 1 Time ugentlig á 3 Mk. Medunder tegnede Visby, der var forflyttet som Sognepræst til Storeheddinge, var sidste Gang tilstede i Directionen. De øvrige Medlemmer vedtog, at lade den saaledes ledigblevne Plads henstaa ubesat indtil Udnævnelsen af en ny Sognepræst ved Vor Frelsers Kirke. Den midlertidige Ledelse af Forretningerne paatog medundertegnede Wulff sig.

De extraordinaire Timer, som Frederikke Caspersen havde besørget i de andre Lærerinders Forfald, bestemtes at skulle honoreres med 12 Skilling for Timen. I Frøken Louise Mouriers Sygdom overlades det Directricen, Frøken de Seve, at lade hendes Timer besørge ved en konstitueret Lærerinde, hvis Løn, foreløbigen for en Maaned, bliver at udrede af Skolekassen.

1855.

9. Januar.

Hr. Henningsen, Lærer i Tydsk, som har erholdt Ansættelse som Lærer ved Søcadetakademiet, har frattraadt Undervisningen og Seminarist Johan Kock overtager den for det første i denne Maaned og naar Skolen er tjent med Undervisningen, da tages nærmere Bestemmelse om fast Ansættelse.

15. Januar.

Paa Grund af den franske Lærer Hr. Richards vedvarende Sygdom, og da det paa Grund af hans Helbredstilstand maatte antages, at han endnu i meget lang Tid ikke vilde kunne overtage Undervisningen, saa udstedes Avertissement om en Lærer i Fransk. Blandt dem, der havde meldt sig, valgtes Jomfru Sara Levin, paa samme Vilkaar som dem hvorpaa Hr. Richard var antaget.

16. Februar.

Skrivelse fremlagdes fra Civillisten hvori underrettedes om at de ledige kongelige Pladser var bleven tilstaaede Captain Justs Datter Helga Alvilda og Pastor Møllers Enkes Datter Caroline. Hr. Keyper frattraadte Undervisningen efter endt Examen. Det regnskabsførende Medlem fremlagde Regnskabet for 1854, som udviste en contant Beholdning af 409 Rd. 12 Mk. og Restancer 158 Rd. 2 Mk.

2. Marts.

Hrr. Jürgensen frasagde sin Funktion som Secretair til Iste April. Derefter afholdtes Generalforsamling. Generalforsamlingen beslut-



Pastor P. A. Fenger.

tede at ved det nye Skoleaars Begyndelse skulde en forhøiet Skoleløn indtræde, saaledes at Forberedelses-Classen betalte 2 Rd., 3die Classe B 3 Rd. 3 Mk., 3die Classe A 4 Rd. 3 Mk. om Maanedn, medens for Øieblikket ingen Forhøielse finder Sted for 1ste og 2. Classe.

2. April.

Skrivelse fremlagdes fra Frøken Mourier, hvori hun paa Grund af Sygdom seer sig nødsaget at fratræde Undervisningen fra 1ste April og i hvis Sted blev udnævnt Frøken Strüwing til at begynde Undervisningen efter Examen. Sang Undervisningen overdrages til Seminarist Kock. – Herr Cand. Theol. og Chateket Johansen udnævnes til Secretair imod Gage af 60 Rd. om Aaret og tillige besluttedes at anmode ham om at afholde Høitideligheden ved Skolen efter Sangprøven.

8. Juni.

Candidat Clausen Gad, som var Lærer i Historie og Geografi, fratraadte sin Lærerpost 1ste Juni paa Grund af at han var udnævnt til Chateket i Flensborg. Herr studiosus W. Oldenburg ansattes som Lærer i Historie og Geografi fra 1ste Juni; extraordinair Generalforsamling som skulde afholdes for at vælge en Directeur besluttedes afholdt Fredagen d. 15. Juni Kl. 5.

15. Juni.

Efter Indvarsling i Avisen om at der ovenmeldte Dag vilde blive afholdt en Generalforsamling for at vælge en Directeur i aftraadte Pastor Visbys Sted, blev Sognepræsten P. Fenger enstemmig valgt.

7. December.

Fra Student W. Oldenburg var indkommet Opsigelse af hans Timer i Historie og Geografi fra 1. Januar 1856.

14. December.

Der blev fremlagt en Plan til Forandring i Undervisningstimerne saaledes at dog uden betydelig forøget Udgift for Skolen, Lærernes og Lærerindernes Løn blev forhøiet forsaavidt de ikke havde over 2 Mk. om Timen med omtrent 25%. Den forøgede Udgift vilde andrage omtrent 7 Rd. maanedligt. Denne Plan blev vedtaget af Directionen.

1856.

8. Februar.

Regnskabet for 1855 blev fremlagt og endte med en Kassebeholdning contant 102 extraordinair og almindelig 113 Rd. 5 Mk., Restance 92 Rd. 5 Mk.

29. August.

Fra Regnelæreren Hr. Jørgensen var indkommen Opsigelse af hans Timer. I hans Sted antoges Hr. cand. theol. F. Chr. Lund.

5. December.

Hr. Godskesen blev antaget til Regnelærer og Hr. Hansen til Tegnelærer

1857.

6. Februar.

Hr. Bølling havde tilskrevet os at eftersom han ikke var vis paa at forblive her i Byen maatte han opsig sine Timer fra 1ste Marts, dog vilde han blive ved om han ikke kom fra Byen og han anbefalede Hr. Cand. Berg til at indtræde i hans Timer naar han blev nødt til at forlade Skolen.

6. Marts.

Skoleaaret begyndte med en Beholdning af 215 Rd. 5 Mk. og endte med en do. af 208 Rd. 1 Mk. 13 Sk.

3. April.

Demoiselle Levin fratraadte sine Timer i Fransk og Demoiselle Jacobsen blev antaget i hendes Sted fra 1. Mai.

30. April.

Udmeldte var til 1. Mai Urtekræmmer Wulffs Datter Hulda og Bagermester Rickmanns Datter Hulda Eleonora.

Af nye Bøger maatte anskaffes i 1. Klasse Mariboes Opgaver til mundtlig og skriftlig Oversættelse paa Engelsk. 2den Klasse Listovs Læsebog 1. Afdeling. Til Geografi Underviisningen maatte anskaffes

et Europas og et Danmarks Væggekort pr. 9 Rd. Der blev besluttet at gjøre Forandring med den tyske Lærer og at opsigte Hr. Koch til 1. Juni.

25. Mai.

Man besluttede at antage et Tilbud fra Musiker Engelhard at overtage Sangunderviisningen til en Betaling af 40 Sk. Timen.

20. October.

I September var Elevantallet 62, og tilkom Frøken Deseue saaledes 60 Rd.

17. December.

Det blev billiget, at Dickens' Sketches bliver indført som Læsebog i 1. Classe.

Fra Hr. W. Oldenburg var under 27. November skeet Opsigelse af hans Plads som Lærer i Historie og Geografi til 1. Jan. 1858. Man besluttede at antage Hr. stud. theol. V. Skram i Hr. Oldenburgs Sted.

1858.

5. Marts.

Regnskabet for 1856 var revideret og rigtig befundet. Regnskabet for 1857 blev fremlagt og vil være at overgive til Revisorerne Hr. Mægler Lorentzen og Capt. Quade. Skolens Kasserer androg paa, at det var nødvendigt, eftersom der vistes en Underballance aarlig af omtrent 70 Rd. og den nødvendige Kassebeholdning ikke var tilstede at træffe saadanne Foranstaltninger at Skolens økonomiske Forfatning ikke blev yderligere tilbagesat. De tilstedeværende Directeurer ansee det for rigtigt at forhøje Skolepengene for hver Elev, undtagen for dem i Forberedelsesklassen med 3 Mk. maanedlig fra det nye Skoleaar Mai 1858 at regne.

14. Mai.

Directions- og Generalforsamling.

Paa Generalforsamlingen blev tilkjendegivet, at Skolens Kasse ved flere samstødende Omstændigheder var i saadan Forfatning, at nogen Forhøielse af Skolepenge blev nødvendig for at de nødven-

dige Udgifter kunde bestrides. Directionen foreslog derfor at forhøje Betalingen i 3 Kl. A med 3 Mk. og i 3 Kl. B med 1 Rd. maanedlig.

October.

Hr. cand. theol. Skram havde opsagt sine Historietimer til 1. Jan. 59, Frk. Thomsen sine Timer i Engelsk fra 1. Novbr., Hr. Lilstov sine fra 1. Oct. Til Timerne i Engelsk antages cand. minist. Jesen for 3 Mk. Timen, til Fransk Frk. Bloch for 2 Mk. 8 Sk. i Timen, til Historie Student Lemvigh.

1860.

17. Marts.

I Hr. Johansens Sted blev man enig om at antage Pastor A. Meinert, og i Hr. Lemvighs Sted Hr. cand. theol. Nutzhorn. Hr. Godskesen havde frasagt sig sine Regnetimer, og i hans Sted var anbefalet Hr. Revisor Madsen, og der blev besluttet at søge nærmere Oplysning, før man bestemte sig til at antage ham.

1861.

Juli.

Frøken de Seue indstillede til Bestyrelsens Billigelse, at hun overdrog Jf. Cathrine Rønne at være hendes Medhjælperinde. Herimod havde Bestyrelsen intet at indvende.

1862.

22. August.

Der skal vælges en Lærer i Dansk og Historie. Da denne Sag er af højeste Vigtighed, og de Vidnesbyrd som vare fremlagte af dem der attraar disse Timer ikke vare aldeles fyldestgjørende, besluttedes endnu at opsætte Valget nogle Dage.

Det var kort efter bleven aftalt og afgjort, at Timerne bleve overgivne til Hr. cand. theol. Palludan Møller.

1. September.

Det besluttedes, at de saakaldte blaa Bøger, hvori Skolens Lærere og Lærerinder optegnede maanedsviis Efterretning om Børnene og hvad der er gjennemgaaet, kunde for Fremtiden bortfalde.

1863.

6. Februar.

Cand. Jungersen fratræder i Dansk, cand. theol. Johs. Jacob Mohr antages.

6. Marts.

Dr. Jessen og Frk. Strüwing fratræder, Frk. Caspersen, 200 Rd.; Frk. Hirsch 120 Rd. og Frk. Rickmann 60 Rd., antages. – K: Geografi for smaa Børn blev indført.

1864.

12. Februar.

Den nye Plan, som af Frøken de Seue var fremlagt, blev billiget. Ovennævnte Plan var følgende:

I 1ste Kl. afskediges Dr. Jessen i Fransk og Tydsk, som overdrages Frk. Rickmann, der har samme Discipliner i de yngre Klasser. I fransk Time inddrages til en Regnetime. I 2. Kl. bliver herefter 3 franske og 3 engelske Timer, een fransk Time inddrages altsaa til Engelsk.

I 3. Kl. A. overdrages Underviisningen i Dansk, Historie og Geografi til Frk. Caspersen, og afskediges saaledes de respective Lærere i de nævnte Fag. Tegningen overdrages Frk. Hirsch, idet Læreren i Tegning afskediges.

I 3. Kl. B overdrages Regningen Frk. Caspersen og afskediges der den respective Lærer.

I 4. Kl. ansættes i Skrivning Hr. Christoffersen, der har den øvrige Underviisning i Skrivning. I Regning og Skrivning skal de to nederste Klasser have to ugentlige Timer sammen. Ligeledes ville dobbelte Timer da blive givne i Dansk, Syning og Strikning nogle Gange ugentlig.

Til 1. Mai har Hr. Granzow overtaget Underviisningen i Historie og Geografi (6 Timer) og Hr. Mohr Underviisningen i Dansk (6 Timer) i de to første Klasser. Til Engelsk i øverste Klasse bestemtes »The wide, wide World« by El. Wetherell, til Tysk: Det vigtigste af det tyske Sprogs Syntax og tysk Stiløvelse for Danske af Henningsen.

Da cand. chrg. Lemvigh ikke længere kunde vedblive at give Undervisning, blev i hans Sted antaget som Lærer i Naturhistorie Dr. cand. F. Meinert. Der besluttedes at opsige Hr. Polentz til 1. August og i hans Sted at antage Frøken L. Fenger til at give Underviisning i Sang.

Fru Bruhn fra Sønderborg, der ved Krigsurolighederne var tvunget til at tage her til Byen, havde yttret Ønske om, at hendes Datter Emilie Caroline Amalia Bruhn, født d. 13. Dec. 1852, maatte optages i Skolen, men i Betragtning af Omstændighederne for modereret Betaling. Man besluttede at tilstede til videre, at hun maatte optages i Skolen til halv Betaling.

9. September.

Det blev efter Forslag af Hr. Urtekr. Wulff besluttet at afholde en Generalforsamling næste Fredag Kl. 6 for at anbefale Selskabet at oprette 12 Fripladser eller halve Betalingspladser, 6 af hver, for Døttre af faldne Officerer eller Døttre af fordrevne slesvigske Embedsmænd.

16. September.

Forsamlingen besluttede, at efterhaanden som besatte Pladser blev ledige skulde disse inddrages.

1865.

3. Februar.

Bestyrelsen besluttede i Betragtning af det betydelige Arbejde Frøken Caspersen og Frøken Rickmann har havt i indeværende Skoleaar, og hvis Kassen tillader det, at tilstille dem hver 25 Rd. som et Erkjendtlighedsbeviis.

15. Mai.

Indmeldt Camilla Lemming, Datter af Urtekræmmer Lemming.

1866.

2. Februar.

Bestyrelsen besluttede om og saa længe Kassens Tilstand tillader det, at erstatte Frøken de Seue de 60 Rd. aarlig som hun udgiver til en Medhjælperindes Lønning, fra 1. Jan. 1866.

Paa Frøken de Seues Forslag besluttedes at fra næste Examen skulde 1 Time Tydsk i 3. Klasse A ombyttes med en Time Engelsk.

6. December.

Hr. Urtekræmmer Lemming havde andraget gennem Frøken de Seue, om Bestyrelsen vilde tilstede en nær Slægtning af ham Plads i Skolen for halv Betaling. I Betragtning af, at Hr. Lemming har 4 Børn i Skolen for hvilke han betaler, og i Betragtning af at Pigebarnet er meget kvikt og lærvilligt, indrømmedes denne Begjæring til videre og saaledes at om Barnets Fader kom i den Forfatning at han formaaede selv at udrede Skolepengene, disse da atter blev sat op til fuld Betaling.

Ifølge Frøken de Seues Forslag tilstod Bestyrelsen Frøken Hirsch en Gave af 30 Rd. til Nytaar 1867 i Betragtning af hendes forøgede Arbeide med det store Antal Elever.

1867.

8. Februar.

Anskaffes: Afbildninger til Plantekærens Naturhistorie; Borring og Gregersens franske Dictionnaire.

15. Februar.

Udmeldes Urtekræmmer Wulff af Bestyrelsen og Selskabet. Assessor Hauberg indvalgte og overtog Kassererhvervet.

10. Mai.

De 3 tyske Timer i 3 Kl. B skulde bortfalde og istedetfor have 1 Religion, 1 Fædrelandshistorie og 1 til i Fransk. I 3 A skulde en Time Navnesyning omskiftes med en Time i Religion.

1868.

7. Februar.

Regnskabet for 1867 blev fremlagt, hvorefter Kassebeholdningen androg 848 Rd. 5 Mk. 1 Sk., desuden gl. Restancer til Beløb 247 Rd. og desuden Restancer for 1867 35 Rd. 5 Mk. Efter Kassere-rens Forslag bestemtes, at der skulde kjøbes af Beholdningen en kgl. Obl. stor 500 Rd. Der bestemtes at tilskrive de gamle Restance- dragere at dersom de ikke saa sig istand til at betale deres Restancer eller en Deel deraf, vilde Sagen blive indstillet til en Generalforsam- lings Afgjørelse. Det var bleven besluttet i sidste Bestyrelsesmøde at forhøje Frøken de Seues Løn med 100 Rd. om Aaret, i Anledning af at hun den 5. Januar 1868 havde været 30 Aar ved Skolen. Der blev hende sidste 5. Jan. tilstillet en Skrivelse derom tilligemed 100 Rd. for Aaret 1868, og der vil herefter hvert Aars 5. Januar blive hende tilstillet samme Sum for det løbende Aar.

25. Marts.

Der blev indkjøbt en Obl. paa 500 Rd. Selskabets Formue var 848 Rd. 5 Mk. 1 Sk., samt 400 Daler i Bikubens Sparekasse.

Hr. Granzow fratræder som Lærer i Historie og Geografi, i hans Sted antages cand. magisterii Thorsøe.

Indføres: Ahns Lærebog i det franske Sprog, 2. Kursus. 3. A. Rungs tyske Elementarbog.

18. Juni.

Til Directionen af Christianshavns Døttreskole.

I Anledning af, at jeg ønsker at oprette en Friplads i Christi- anshavns Døttreskole tillader jeg mig som den dertil fornødne Kapi- tal at overlevere til den ærede Direction hermed følgende 1500 Rigs- daler i kgl. 4p.c.s Obligationer. Pladsen ønskes at føre Navn af »Jacob Holms Friplads« og at besættes efter Directionens Bestem- melse af den dertil værdigste, dog fortrinnsvis af en, hvis Forældre maatte henhøre til Handelsstanden.

Kjøbenhavn 15. Mai 1868

Ærbødigst
Christian Holm.

1869.

4. Februar.

Regnskabet for 1868 blev af Kassereren Hr. Hauberg fremlagt. Kassereren androg paa at Bestyrelsen ved et Generalforsamlingsmøde vilde foreslaa Restancerne fra 1862 og 63 til Beløb 247 Rd. 16 Mk. at maatte udgaa af Regnskabet som uerholdelige. Efter Regnskabet var Saldo i Behold 300 Rd. i Bikuben og Saldo i Kontanter 64 Rd. 12 Mk., samt 189 Rd. af det extraordinaire Fond. Skolens Eiendom var 1700 Rd. i Kgl. Obl. Jacob Holms Legat til en Friplads 1500 Rd., i d. Kreditkasseobligationer 1000 Rd. Sukkermester Ahrends vil vedblive at betale Contingent til Skolen uagtet han ingen Barn har i Skolen. Det samme havde Fru Madvig havt den Godhed at tilbyde.

21. April.

Det bestemtes, at der i 3. A skulde læses 3 Timer Engelsk og at den tydske Time skulde opsættes til 2. Klasse. I 4. Klasse istedetfor Borgen og Rungs Læsebog skal bruges »En gl. Skolemands Læsebog« ved Holbek og M. Madsen.

27. December.

Til Frøken de Seue var indkommet et Brev, skrevet d. 21. December d. A. og underskrevet »En Ubenævnt«, saalydende: »Imorgen d. 22de December vil der blive sendt et Fortepiano som Gave til Skolen, muelig mellem 2 og 3, hvilket Frøkenen bedes at have den Godhed at modtage paa dens Vegne«.

1870.

8. Februar.

Regnskabet for 1869 blev fremlagt. Ifølge Revisionsbemærkning angaaende en feilagtig Postering blev Saldoen for 1868 217 Rd. 12 Mk. i Contanter. Saldoen for 1869 var 591 Rd. 80 Sk. i Contanter og 137 Rdl. i extraordinaire Contingenter.

5. April.

Som Lærer i Regning antages fra 1. April 1870 Seminarist og Maler L. Lehmann isteden for Kammerassessor V. Madsen.

Nye Lærebøger: Octave Feuillet: Bellat i 1. Kl. og Madame de Pressensé: Journal de Thérèse.

1871.

10. Februar.

Regnskabet fremlagdes for 1870. Saldoen var kontant 223 Rdl. 7 Sk. og af det extraordinaire Contingent kontant 135 Rdl. Formuen i kgl. Obligationer 3200 Rdl. og i Kreditkassen 1700 Rdl.

27. October.

»Da vor afdøde Søster Julie stedse har omfattet Døttreskolen med megen varm Interesse, og vi føle Trang til at hædre hendes Minde, saa have vi besluttet at oprette en Friplads for Døttre af agtværdige og trængende Forældre, fornemmelig af Handelsstanden, og som skulde bære hendes Navn: Frøken Julie Holms Friplads. – Til dette Øiemed bede vi den ærede Direktion at modtage medfølgende 3de kongl. 4 % Obligationer à 500 Rdl., tilsammen 1500 Rdl.

Ærbødigst

Emilie Holm Marie Holm.

Det besluttedes, at Skolens Kasse indtil videre skulde bidrage 20 Rdl. aarlig til Bibliotheket.

8. December.

Det vedtoges at forhøje Frøken Rickmanns Løn til 20 Rdl. mdl., Frøken Caspersens til 18 Rdl. mdl., Frøken Hirsch's til 15 Rdl. mdl., saa længe Skolens Kasse tillader det.

1872.

19. Februar.

Regnskabet fremlagdes for 1871, hvorefter Beholdningen udviste 524 Rdl. 4 Mk. 5 Sk. og 131 Rdl.

1873.

7. Februar.

Regnskabet fremlagdes for 1872. Kassebeholdningen udviste 383 Rdl. 21 Sk. af de ordinære Indtægter, og af de ekstraordinære var Beholdningen 121 Rdl. – Det vedtoges at ansætte cand. theol. Fr. Nielsen som Religionslærer og som Skolens Sekretær fra 1. Marts 1873, da Pastor Madsen fratræder paa Grund af Forflyttelse fra Byen. Det vedtoges, at Frøken Hirsch under sin Sygdom skulde vedblive at oppebære sin Løn indtil 1. Maj selv om hun ikke maatte kunne besørge sine Timer, og at altsaa Skolen lønner Vikar for hende fra 1. Marts.

27. Marts.

Det vedtoges at ansætte kand. theol. Fr. Nielsen som Lærer i Historie i de to øverste Klasser. Det vedtoges at indføre L. C. Müllers Bibelhistorie i 1ste og 2den Klasse.

26. Mai.

Pastor Nielsen faar fra sidste Examen for 7 ugentlige Religions-timer 3 Mk. for Timen. Lærerlønnen forøges for de Herrer Mohr, Thorsøe og Jensen med 8 Sk. for Timen, Hr. Christophersen ligeledes for de 3 Timer ugentlig i hvilke han har dobbelte Klasser.

Pg. Elevernes Antal var 60. Der var 7 Lærere og 7 Lærerinder.

1874.

6. Februar.

Kassebeholdningen udviste 600 Rdl. 1 Mk. 4 Sk.

8. April.

Frøken Rickmann overtager 3. Klasse 4 T. Dansk, 3die og 4de Kl. Historie og Geografi 6 T. og faar sin Løn forhøjet til 25 Rdl. mdl.

Frøken Camilla Lemming blev ansat som fast Lærerinde med Fransk i hele Skolen og Regning i 3die-5te Kl. 9 Timer og Bibelhistorie i 4de Kl. 3 Timer mod 16 Rdl. mdl.

Der var indløbet Opsigelsesbrev fra Frk. Caspersen, og Nielsen ønskede at opgive Historietimerne.

Frk. Regenburg afskediges.

Frk. Marie Lemming overtager 10 T. Dansk og 3 T. Strikning i 5te Kl. for 8 Rdl. mdl. – Hr. Berg overtager Historie i 1ste og 2den Kl., 4 T. ugentlig.

9. Oktober.

Det blev overdraget Hr. Direktør Tuxen at tale med Hr. Bergh om nogle heftige Ytringer, der er faldne af ham i hans Timer.

Der var kommet Meddelelse om, at Hans Majestæt Kongen havde udnævnt Margrethe Aabye, D. af Intendant R. V. N. Aabye, til den ledige Friplads.

1875.

5. Februar.

Kassebeholdningen er 625 Rdl. 4 Mk. 10 Sk.

Det blev vedtaget at antage Undergraver Petersen som Bud med 1 Rdl. mdl. Gage.

5. Marts.

Pigens Løn blev forhøjet fra 64 Kroner til 124 Kroner, og disse overlodes til Bestyrerindens Disposition.

Frk. M. Lemming træder fra ved Skoleaarets Slutning.

Det blev vedtaget at indføre fransk Gymnastik i Skolen, og det overdroges Frk. de Seue at anskaffe de fornødne Apparater. Frk. Brun ansattes som Lærerinde i Gymnastiken med 3 ugentlige Timer à 75 Øre. Frk. L. Hansen indtræder i Frk. Lemmings Sted og overtager tillige Tilsynet med Gymnastiken.

1876.

11. Februar.

Kassebeholdningen er 1428 Kr. 69 Øre.

Det vedtoges at forhøje Hr. Mohrs og Læge Bremers Gage til 1 Kr. for Timen fra 1. Januar 1876, og de fem af Hr. Christophersens

til 83 Øre. Kassereren bemyndigedes til at gjøre Indkjøb af en Kreditkasseobligation stor 1000 Kroner. Frk. L. Hansen fratraadte som Lærerinde og Frk. M. Peckham fik hendes Plads.

3. Maj.

Hr. Mohr fratraadte som Lærer i Dansk fra 1ste Maj og Hr. cand. theol. Fr. Stahlfest-Møller kom i hans Sted.

Det vedtoges at indføre anden Del af Skytteforeningens Sangbog og Nordens Guder af Ludv. Chr. Müller.

1. Juli.

Det blev vedtaget at forhøje Hr. Berghs Gage fra 1. Juli d. A. til 1 Krone for Timen. Fra Hr. Bremer og Hr. Kjeld-Jensen var der indkommen Opsigelse af deres Timer fra 1ste August.

1. September.

Cand. mag. Nielsen og Hr. Ortved antoges som Lærere, henholdsvis i Naturhistorie og Regning. Det vedtoges at indføre V. Strøms Plantelære og I. Sahlertz: Vejledning ved den første Undervisning i Naturhistorie.

1877.

8. Februar.

Kassebeholdningen i Aar er 1865 Kr. 65 Øre.

26. April.

J. Kaper: Tyske Stiløvelser for Mellemlklasserne blev indført i Steden for Jürs og Rungs Materialier og Bresemanns Parleur.

Hr. Stahlfest-Møller fratraadte som Lærer i Dansk, og Hr. cand. phil. E. Sødning blev antaget i hans Sted.

Hr. Nielsen fratraadte og Hr. cand. theol. Mygind blev antagen som Sekretær og Lærer i Religion.

15. Juli.

Paa denne Dag, da Hans Højærværdighed Hr. Pastor P. A. Fenger feirer sin 50 aarige Virksomhed som Præst i Folkekirken, af hvilken Tid han de sidste 22 Aar har været Formand i Døttreskolens Bestyrelse, og efter i den Anledning at have indhentet skriftligt

Samtykke fra samtlige Medlemmer af Døttreskole Selskabet, til for Skolens Midler at oprette en Friplads ved denne, vedtoges af Under tegnede følgende Tilførsel til Protokollen:

»Med Samtykke af samtlige Medlemmer af Selskabet for Døttreskolen paa Christianshavn, bliver af Skolens Formue at henlægge en Sum af 3000 Kr. (tre Tusinde Kroner) som et Legat, for hvis Renter oprettes en Friplads under Benævnelsen: Pastor P. A. Fengers Friplads. Denne bliver at tildele et dertil trængende Barn paa Christianshavn, og fortrinsvis et saadant, hvis Fader er, eller har været knyttet til Kirketjenesten eller Skoletjenesten paa Christianshavn.«

N. E. Tuxen. H. A. Clausen. C. Hauberg.

1878.

8. Februar.

Kassebeholdningen i Aar er 1946 Kr. 42 Øre. Det blev vedtaget at gøre et Indkøb af uopsigelige Kreditkasseobligationer til nominelt Beløb af 1500 Kr.

7. Marts.

Da Sognepræsten ved Vor Frelzers Kirke Pastor P. A. Fenger, der siden Juli 1855 har været Formand i Direktionen, er afgaaet ved Døden, udtaler Direktionen sin Anerkjendelse af den Interesse han i dette lange Tidsrum har vist for Skolens Anliggender, og sin Beklagelse over at maatte savne hans nidkjære og kjærlige Medvirken.

Da Frk. Rickmann af Helbredshensyn maa afgive 4 Timer ugentlig af den hende betroede Undervisning, besluttedes det, at dette maatte ske, uden nogen Nedsættelse i den hende nu tilstaaede Løn af 50 Kr. maanedlig, af Hensyn til hendes lange og gode Virksomhed ved Skolen, og at Engagementet med Frk. Christophersen forlængedes, saa at hun kunde modtage de af Rickmann afgivne Timer.

4. Oktober.

Hr. Berg har opsagt sin Plads som Lærer i Historie og Geografi, i hans Sted er antaget cand. theol. Brønsted.

1879.

14. Februar.

Kassebeholdningen ved Aarets Slutning var 1305 Kr. 44 Øre. Det blev vedtaget at gjøre et Indkjøb af uopsigelige Kreditkasse Obligationer til et nominelt Beløb af 1000 Kroner.

1. Maj.

Bestyrelsen har tilsagt Frk. C. Lemming, der efter sin Fraværelse atter tiltræder Undervisningen i Fransk ved Skolen, en Løn af 50 Kr. maanedlig. – Lærebog i Danmarks, Norges og Sverrigs Historie af V. A. Bloch indføres i Skolen.

3. Oktober.

Overlærer Flemmer har opgivet sin Plads som Lærer i Skrivning fra 1ste November, og i hans Sted er antaget Hr. Clemens Kjerulf som Lærer i Skrivning i Skolens fire Klasser, 5 Timer ugentlig med Honorar 16 Kr. 66 om Maaneden.

28. November.

Fra Hendes Kgl. Høihed Prindsesse Wilhelmine, Enkehertuginde af Glücksborg, var indløbet en Skrivelse af 17. ds., om at den ene af de to Fripladser i Skolen for hvilke Hds. Kgl. H. betaler, og som bliver ledig d. 1ste December ved at Elise Christophersen er udmeldt, bliver efter Directionens Indstilling at besætte af Beathe Margrete Christensen.

Da 1ste Klasse fra 1ste December kun vil beholde 1 Elev, bestemtes det at lade ældste Afdeling af 2den Klasse, 6 Elever, rykke op i 1ste Klasse, under Benævnelsen 2den Klasse A, og i det væsentlige med de samme Pensa som i 2den Klasse.

1880.

13. Februar.

Kassebeholdningen var 885 Kr. 99 Øre. Det besluttedes at gjøre et Indkjøb af en uopsigelig Kreditkasse Obligation til et nominelt Beløb af 500 Kr.



Camilla Lemming. Paris 1880.

18. Juni

afholdtes Generalforsamling, efter forudgaaet Meddelelse til alle Medlemmer, for at foretage Valg af to Direktører. Forsamlingen meddeltes en Udsigt over Skolens Tilstand og blev givet Underretning om at Regnskabet var revideret og fundet rigtigt. Til Direktører valgtes Pastor Holck og Grosserer V. Holm.

Med Aktieselskabet »De forenede Oplagspladser» var afsluttet Leiekontract paa $\frac{1}{2}$ Aars Opsigelse, med en aarlig Leie af 1500 Kr.

15. Oktober.

Pastor Mygind havde opsagt sin Stilling ved Skolen paa Grund af Befordring. Bestyrelsen udtalte sin Tak for hans Virksomhed.

Assistent i Marineministeriet Ortved havde indgivet Ansøgning om Sekretærposten, hvilket blev bevilget.

4. November.

Det meddeltes, at cand. theol. Blædel har overtaget de ved Pastor Myginds Bortrejse ledigblevne Timer. Det besluttedes at afskedige Hr. Kjerulff paa Grund af Svagelighed og at udnævne Hr. Hansen, som midlertidig har overtaget hans Timer, til at være hans Efterfølger.

1881.

11. Februar.

Fra 1ste Januar 1881 fratraadte cand. philos. Ortved som Lærer i Regning og Naturhistorie og hans Timer overtoges henholdsvis af Ingeniør Baltzer og Doktor Sørensen.

Regnskabet fremlagdes og udviste en Saldo af 1042 Kr. 68 Øre, og det ekstraordinære Fond 200 Kr.

1. Juli.

Hr. G. Moritz antoges til Lærer i Regning i St. f. Hr. Baltzer.

1. September.

Kandidat Bahnson opgav sine Timer, og i hans Sted optoges cand. Friis til Lærer i Historie og Geografi i de to øverste Klasser.

7. Oktober.

Cand. Sødning fratraadte sine Timer i Dansk, der fra 1. Oktober overtoges af cand. theol. Vald. Hansen.

4. November.

Fra Bestyrerinden ved Døttreskolen for Christianshavn forelaa en Meddelelse, at hun frasiger sig Pladsen som Bestyrerinde til Skoleaarets Udgang.



Pastor Holck.

2. December.

Frk. Peckham frasiger sig sine Timer fra 1. 3. 82. I Stedet valgtes Frk. Henningsen til Lærerinde i Dansk og Strikning.

1882.

3. Februar.

Det vedtoges at tilstaa Frk. de Seue en aarlig Pension af 600 Kr. og samtidig at tilstille hende en Skrivelse, hvori Direktionen udtaler sin Tak og Paaskjønnelse for hendes Virksomhed. Til Bestyrerinde valgtes Frk. Hulda Rickman.

Det aarlige Regnskab aflagdes. Saldoen udgjorde 1433 Kr. 06 Øre. Doktor Sørensen, Lærer i Naturhistorie, fratraadte fra Midten af Marts sin Virksomhed paa Grund af Bortrejse.

Der forelagdes en ny Skoleplan, hvorved Skolen inddeltes i 6 Klasser, i hvilken Anledning det paa Grund af Lærerindernes forøgede Arbejde vedtoges at forhøje den maanedlige Lønning for Frk. Strandgaard fra 25 Kr. til 30 Kr., for Frk. Henningsen fra 20 Kr. til 25 Kr. Til Lærerinde i Broderi antoges Frk. Berg med en mdl. Løn af 10 Kr.

Da der efter den nye Skoleplan kun skulde være 1 Time i Sang, vedtoges det at tilskrive Frk. Dahl derom. Fra det nye Skoleaars Begyndelse bestemtes Betalingen til 1. Kl. 4 Kr., 2. Kl. 6, 3. Kl. 9, 4. Kl. 11, 5. Kl. 12 og 6. Kl. 12 Kr.

I Stedet for cand. Hansen tiltraadte fra 1. April cand. V. Boje som Lærer i Dansk.

31. Marts.

Generalforsamling. Til Medlemmer af Bestyrelsen valgtes Departementsdirektør Tuxen, Kapitain i Artilleriet Ramsing, Overintendant Jonsen og Grosserer V. Andersen.

8. September.

Det vedtoges at nægte 2 skolesøgende Børn fra Lyngby paa Grund af den i Byen der herskende Smitsot Adgang til Skolen, indtil de vare flyttede ind til Byen.

6. Oktober.

For de af Etatsraadinde Wain tilstillede 3000 Kr. blev der oprettet et Legat under Navn af »Ellen Mary Wains Mindelegat«, der fortrinsvis skal tildeles en Enke, hvis Mand har været knyttet til Burmeister & Wains Etablissement. Til Legatets Nydelse havde Etatsraadinden knyttet den Bestemmelse, at der d. 6. August, hendes Datters Fødselsdag, lagdes en Krans af det paagjældende Barn paa Frk. Wains Grav. – Det vedtoges at give Madam Rickardt, der besørger Værelserne renligholdte, et Gratiale til Nytaar af 10 Kr. og efter 1. Januar at forhøje hendes Løn til maanedlig 14 Kr.

Pg. Elevernes Antal var 77.



Hulda Rickmann.

1883.

9. Februar.

Det aarlige Regnskab aflagdes. Saldoen udgjorde 2010 Kr. 26 Øre.

Ifølge Forslag fra Bestyrerinden vedtoges det at forøge Gymnastikundervisningen saaledes at Børnene for Fremtiden faar $\frac{1}{2}$ Times Undervisning i Gymnastik 5 Gange om Ugen. Efter Bestyrerindens

Forslag vedtoges det at oprette fra April Maaned en ny Klasse, saaledes at Skolen kom til at bestaa af 7 Klasser.

Pg. 6. og 7. Klasse kunde være 2-aarige.

9. Marts.

Hr. Friis, Lærer i Naturhistorie, ønskede at fratræde. Til Læsebog i Dansk i 2. Kl. vedtoges det at bruge Schneekloths Læsebog for 2det Skoleaar og til Udenadslæsning i 3. Kl. I. Krohns Versebog.

4. Mai.

Til Lærer i Naturhistorie i Skolens øverste Klasse valgtes Hr. stud. med. Posselt. Hr. cand. polit. V. Boye fratraadte som Lærer i Dansk i de to øverste Klasser, og det bestemtes, at disse Timer midlertidig skulde overtages af Bestyrerinden. Undervisningen i Mythologi, der hidtil har været henlagt til Undervisningen i Dansk, vil for Fremtiden være at henlægge til Historieundervisningen.

7. September.

Til Lærer i Dansk ansattes Lærer C. Nielsen med 6 Timer ugentlig Undervisning, 3 Timer ugentlig i de to øverste Klasser, med et maanedligt Honorar af 24 Kr.

Pg. Elevantal: 85.

1884.

8. Februar.

Det vedtoges at forhøje Bestyrerindens Lønning fra 1000 Kr. til 1500 Kr. aarlig, begrundet i at Bestyrerinden maatte afsavne den hende tidligere tilstaaede fri Bolig. Regnskabet fremlagdes og viste en Saldo af Kr. 871. Til Brug ved Regneundervisningen i de tre nederste Klasser vedtoges det at bruge Chr. Hansens Regnebog 1ste Del og ved Undervisning i Dansk i 6. og 7. Klasse Sigurd Møllers Haandbog i dansk Litteratur.

2. Mai.

Under Frk. C. Lemmings Bortrejse til Udlandet for at uddanne sig videre i Fransk overtoges hendes Timer af Frk. Kockwich i de 2 øverste Klasser og af Frk. I. Lemming i de lavere Klasser; naar Frk. C. Lemming efter sin Tilbagekomst atter overtager sine Under-

visningstimer, blev det besluttet at forhøje hendes maanedlige Honorar fra 50 til 60 Kr. Det overlodes Bestyrerinden i Samraad med Læreren i Geografi at købe et nyt Vægkort af Asien.

10. Oktober.

Det besluttedes at købe 12 Stole og et Bord, endvidere et Vægkort af Amerika og Afrika, og en Madratse til Gymnastikundervisningen.

Pg. Anskaffes: Chr. Møllers Bibelhistorie, Hammerichs Læsestykker, Holsts poetiske Læsebog, B. Bojesens Sproglære.

1885.

12. Februar.

Regnskabet udviste en Saldo paa 1834,95. Det vedtoges at oprette en ny Klasse, da efter Examen den nuværende 6te Klasse vilde tælle 29 Elever, og i den Anledning at ansætte en ny Lærerinde.

30. April.

Til Lærer i Skrivning i St. f. Lærer Hansen ansattes Ltnt. Jøhncke med en mdl. Løn af 13 Kr. 28 Øre, til Lærerinde i Naturhistorie i St. f. Hr. Posselt ansattes Fru Hansen, og til Lærer i Sang i St. f. Frk. Dahl ansattes kgl. Kapelmusikus Mikkelsen. Til fast Lærerinde ved Skolen ansattes Frk. Christensen, examineret Lærerinde, med en mdl. Løn af 30 Kr.

11. September.

Til Lærer i Religion i St. f. cand. Boisen ansattes Pastor C. Petersen, og det blev bestemt at han for det Antal Timer, der tildeltes ham, skulde have et Honorar af 1 Kr. pr. Time.

Pg. Elevantal: 94.

1886.

5. Februar.

Regnskabet udviste en Saldo paa 754 Kr. 13 Øre. Frk. Strandgaard havde søgt Orlov i 1½ Aar for at uddanne sig til at tage Institutbestyrerindeexamen; under hendes Fraværelse blev det bestemt

at ansætte Frk. C. Bohn som Lærerinde med en mdl. Løn af 30 Kr. Frk. Christensen fratræder 15. Mai, i Stedet ansættes Frk. E. Christophersen med en mdl. Løn af 25 Kr.

»Fællesregler for de højere Skoler i Kjøbenhavn« vil for Fremtiden være at trykke i Examensprogrammet. Til Læsebog i 6te B bestemtes at bruge Agerskov, Nørregaard og Strøms Læsebog, 4de Afdeling.

14. Mai.

Frk. Christophersen tilstodes 1½ Aars Orlov, og som Vikar ansattes Frk. P. Winther med et mdl. Honorar af 25 Kr. Kand. Petersen var bleven befordret til Præst ved Stefanskirken, i hans Sted ansattes cand. theol. Jacobsen med et mdl. Honorar af 36 Kr. for 9 Timers ugl. Undervisning.

11. Juni.

Det vedtoges at leie en Leilighed paa 3 Værelser og Kjøkken og Pige-kammer paa 2den Sal oven over Skolens nuværende Lokaler for en aarlig Leie af 400 Kr.

1887.

25. Februar.

Regnskabet udviste en Saldo paa 978 Kr. 40 Øre. Paa Grund af Converteringsloven vedtoges det ikke at convertere Skolens Beholdning af kgl. 4 % Statsobligationer, men for det indkomne Beløb at købe Kreditkasse Obligationer fra Kreditkassen for Huseiere i Kjøbenhavn. Det bestemtes, at Fripladser for Fremtiden i Regelen kun skulde tildeles Elever, der vare i en Alder af 10 á 11 Aar, og som havde besøgt Skolen i et Par Aar. For Fremtiden vil en tildelt Friplads ikke give Moderation i Skolebetalingen for Søkende. – Det tillades at købe fysiske Apparater for et Beløb af indtil 100 Kr.

Det bestemtes forsøgsvis for November Maaned at oprette et Fortsættelseskursus for de Børn, der ere udgaede af Skolens øverste Klasser eller staa paa samme Standpunkt. Betalingen bestemtes til 12 Kr. mdl. og Undervisningstiden fra 1-3 daglig.

29. April.

Til Lærer i Dansk i de to øverste Klasser i St. f. Hr. Nielsen ansattes Frk. Futtrup.

15. November.

Ved Generalforsamlingen valgtes Underdirektør Tuxen og Olie-møller Olsen.

1888.

8. Februar.

Til Lærer i Religion i de tre øverste Klasser ansattes cand. Bang. Det bestemtes at forhøje Frk. Strandgaards mdl. Honorar, naar hun efter Examen atter overtager sine Timer ved Skolen, fra 30 til 40 Kr.

26. April.

Det bestemtes at anskaffe til Brug ved Undervisningen et Ribbe-Apparat og en Bom for en Sum af 62 Kr.

11. Juni.

Til Kultusministeriet indsendtes et Andragende om Statsunderstøttelse til Anskaffelse af en fysisk Samling Undervisningsapparater. Fra Aktieselskabet »De forenede Oplagspladser og Værfter« forelaa et Tilbud om at overtage Stueetagen til 500 Kr. i St. f. den 2den Sal, som Skolen nu har leiet. Dette Tilbud afsloges.

Pg. Frk. Schneekloth ansættes.

1889.

14. Februar.

Regnskabet udviste en Saldo af 723 Kr. 59 Øre.

11. April.

Fra Kultusministeriet forelaa en Skrivelse, at der var tilstaaet Døttreskolen 400 Kr. for Finansaaret 1889-90 til Anskaffelse af fysiske Apparater. Til at levere Apparaterne bestemtes at vælge Weitzmanns Fabrik i Hillerød.

Frk. Strandgaard fratraadte, og hendes Timer overtoges af Frk. Clausen. – For Fremtiden vedtoges det at afholde Examen i Februar Maaned; den maanedlige Optælling afskaffedes.

Det vedtoges at skaffe en svensk Stige til Gymnastikundervisningen.

Pg. Elevantal: 78.

1890.

24. Januar.

Regnskabet udviste en Saldo af 1184 Kr. 10 Øre. Beholdning af Obligationer 35.400 Kr. For Ministeriets Bidrag af 400 Kr. for 89-90 var anskaffet 47 Apparater til Brug ved Undervisningen i mekanisk Fysik.

Pg. Elevantal: 82.

1891.

6. Februar.

Saldo 1842 Kr. 72 Øre. For Kultusministeriets 2det Bidrag af 400 Kr. for Finansaaret 1890-91 var anskaffet 42 Apparater til Brug ved Undervisning i kemisk Fysik, et dertil hørende Skab og desuden en Torso af det menneskelige Legeme i Pappmaché.

Pg. Elevantal: 72.

1892.

5. Februar.

Saldo 2032 Kr. 90 Øre. I St. f. Pastor Schou blev ansat som Lærer i Religion Thercilsen. I St. f. Frk. Clausen ansattes Frk. Clara Bohn. Det tillodes Bestyrerinden at flytte hen paa Skolen.

Pg. Ans.: Fru Lund-Nielsen, Fru S. Hansen, cand. mag.

1893.

14. Februar.

Saldo 2209 Kr. 92 Øre. I St. f. Frk. Henningsen ansættes Frk. Larsen.

Pg. Elevantal: 77. Ans.: Fru S. Rostrup, cand. mag.

1894.

28. Februar.

Saldo 2278 Kr. 11 Øre. Lærer Moritz fratraadte i Regning, Frk. C. Carstensen, ex. Institutbestyrerinde, ansættes.

1895.

8. Februar.

Saldo 1665 Kr. 45 Øre.

Under Bestyrerindens Sygdom konstitueredes Frk. C. Lemming med et mdl. Tillæg af 30 Kr. Det besluttedes ikke at afholde Examen paa Grund af Bestyrerindens Sygdom.

6. Juli.

Det vedtoges at forlænge Frk. Rickmanns Orlov indtil 1. Okt. d. A. for at afvente hendes fuldstændige Helbredelse. Paa Frk. Rickmanns Bekostning ansattes Frk. Boesen som Vikar til 1ste Oktober d. A.

20. December.

Det bestemtes og vedtoges paa Grund af Skolens ringe Elevantal at opsiges 2den Sals Lejlighed fra April Flyttedag.

Pg. Ans.: Frk. Elisabeth Bøgh, Assistent ved Akademiet.

1896.

22. Januar.

Saldo 1444 Kr. 84 Øre.

Der forelaa en Ansøgning om Afsked fra Frk. Rickmann paa Grund af Sygdom. Ansøgningen toges til Følge, og der fastsattes for hende en Pension af foreløbig 300 Kr. pr. Aar. Til Bestyrerinde valgtes Frk. Lemming under nærmere Approbation af Skoledirektionen. Hendes Lønning fastsættes til 1200 Kr. pr. Aar og 1 Værelse til Ophold paa Skolen.



Camilla Lemming.

15. September.

Det tillodes at foretage Eftersyn og Reparation af Skolens fysiske Samling ligesom at anskaffe et Trapez til Gymnastikundervisningen. Skolens Elevantal var d. 1ste September 49 Elever.

15. December.

Paa Grund af 5te Klasse og 6te Klasse A's Sammendragning til een Klasse behøvedes der ikke saa mange Timer af Faglærerinderne Christophersen og Draminsky, og Undervisningen i Tysk kunde overtages af den faste Lærerinde Frk. Winther.

Det vedtoges til Forsøg efter Sommerferien 1897 at oprette en Børnehave i det Lokale, der ved ovennævnte Sammendragning blev ledigt. Adgangen dertil vilde være at betale med 4 Kr. pr. Maaned. Pg. Elevantal: 57.

1897.

12. Februar.

Saldoen var 1. Januar 1896 34.400 Kr. i Formue og en Kassebeholdning paa 1444 Kr. 84 Øre og ved Slutningen af Aaret var Formuen 31.800 Kr. og Kassebeholdningen 2569 Kr. 05 Øre.

Pg. Elevantal: 47. Ans. H. Wulff, ex. Translatrice. 1. Sept. oprettes en Børnehave.

1898.

4. Februar.

Beholdning af Obligationer 30.400 Kr. Kassebeholdning 1774 Kr. 29 Øre eftertales og fandtes rigtig.

Pg. Elevantal: 42. Børnehaven: 7. I August Maaned døde Frk. H. Rickmann.

1899.

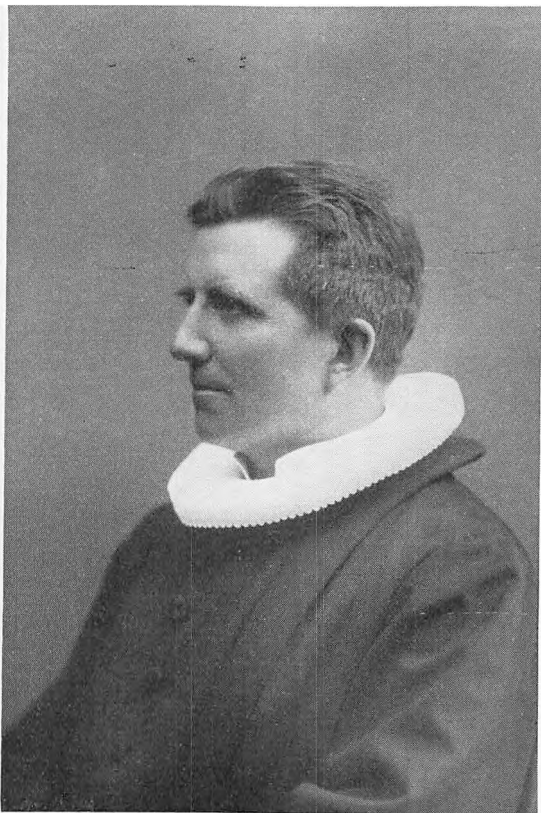
31. Januar.

Fra Pastor Holck forelaa en Skrivelse, hvori udtaltes, at han paa Grund af sin Afsked, sin høje Alder og Svagelighed ønskede at fratræde som Formand for Direktionen. Det besluttedes at rette en Skrivelse til ham med Tak for hans 19aarige Virksomhed og hans store Nidkærhed for Skolens Tarv. Til Formand i Stedet for Pastor Holck valgtes Pastor P. M. Larsen. I December fratraadte Direktør Tuxen. Det vedtoges at henvende sig til cand. theol. J. Nyholm og Isenkræmmer Jensen (Holstebro) med Anmodning om at indtræde i Bestyrelsen. Frk. Pritzel, cand. mag., fratraadte som Lærerinde.

Pg. Ans.: Pastor Dahl.

17. Marts.

Saldo 30.089 Kr. 90 Øre.



Pastor P. M. Larsen.

16. Juni.

Det besluttedes at forberede Festligheder i Anledning af Skolens 100 Aars Jubilæum. Man besluttede at ansøge om Tilladelse til at benytte Frederikskirke til Højtideligheden om Formiddagen og om Aftenen at afholde en festlig Sammenkomst paa Skolen.

Til Festudvalget valgtes Oliemøller Olsen, Isenkræmmer Jensen, Candidat Nyholm, Bestyrerinden og Sekretær Ortved.

Til Efteraaret vedtoges det at oprette en Dandseundervisning, saafremt dette Forslag vandt tilstrækkelig Tilslutning.

15. September.

Fra Borgmester Dybdal var indkommet en Skrivelse, hvori det overlodes Direktionen at benytte Frederiks tyske Kirke til Skolens

100 Aars Jubilæum. Paa Grund af Aarstiden for Jubilæet besluttedes det dog at opgive den Plan, da Kirken ej kunde opvarmes, men derimod at holde Festen i Frelserens Kirke.

Et Uddrag af Skolens Historie, forfattet af Sekretæren og Bestyrerinden, oplæstes og ligeledes den af Prof. Nicolai Bøgh til Festen forfattede Kantate. Musikken til Kantaten er komponeret af Axel Grandjean.

Til Danseundervisningen, der skulde tage sin Begyndelse den 1ste Oktober, var indmeldt 17 Deltagere, det vedtoges at bekendtgøre Oprettelsen af denne Danseskole i Bladene for at faa flere Elever indmeldte.

Pg. Elevtal: 43. Børnehaven: 8. Ans.: Frk. Agnes Petersen, ex. Gym.

1900.

19. Januar.

Det vedtoges i 3. Kl. at gøre Engelsk til Begynderfag i Sprogundervisning i Stedet for Fransk fra det nye Skoleaars Begyndelse. I St. f. Holcks Udvalg af Salmer vedtoges det at bruge i Skolen »Den nye Salmebog«. I St. f. Assens' Bibelhistorie besluttedes det at bruge Martensen & Paulli's Bibelhistorie.

30. Januar.

Den kontante Beholdning var 1792 Kr. 95 Øre. Summen af Legatkapitalen udgjorde 12.400 Kr. Saldoen var 27.192 Kr. 95 Øre.

1901.

6. Februar.

Afskrift af en anonym Skrivelse til Sognepræst, Pastor P. M. Larsen, Formand for Christianshavns Døttreskoles Bestyrelse.

Indsenderen af disse Linier har i mange Aar fulgt Døttreskolen – navnlig i den gamle Bestyrerindes Tid – med Interesse, og har meget at sige Skolen Tak for. Dels for at støtte den, dels for at glæde den gamle Dame, vedlægger jeg her 3000 Kr. til Oprettelsen af en Fri-

plads til Minde om Skolens 100 aarige Bestaaen, »den 2den December 1899« og skal den bære »Frøken Nicoline de Seues« Navn. Det er Giverens Ønske, at den første Gang beklædes med en Datter af Sognepræst P. M. Larsen, der alt i flere Aar har været Elev af Skolen.

Pg. Elevtal: 50. Børnehaven 8. Ans.: Frk. Marie Guldberg, Tegnel., Fru Dagmar Nielsen, ex. L., Frk. Poulsen, Pastor Borregaard.

27. November.

Pastor Larsen meddelte, at Giveren havde truffet den Bestemmelse, at ovennævnte 3000 Kr. skulde, saafremt Skolen opløstes, anvendes til Understøttelse for Lærere og Lærerinder paa Christianshavn, særlig saadanne, der havde været knyttet til Døttreskolen paa Christianshavn.

23. Maj.

Det vedtoges, at Skolen ikke skulde indtræde i Foreningen »Kunst i Skolen«, der havde til Formaal at uddele Kunstværker til Skolerne. Kontingentet til Foreningen udgør 20 Kr. aarlig.

1902.

27. Juni.

Kapelmusikus J. Mikkelsen ønskede at fratræde sin Stilling som Sanglærer. Det vedtoges til Forsøg at ansætte Frk. Heger som Sanglærerinde, og at der gives 2 Timer ugentlig Undervisning i Stedet for hidtil 1 Time.

Det henstilledes til Bestyrerinden at forsøge at give Børnene Adgang til at nyde frisk Luft ved en Spadseretur midt paa Dagen, enten paa Pladsen eller i den nordlige Del af Strandgade.

Pg. Ans.: Frk. Wulsten, cand. mag., Pastor Berkow.



Skolepiger ca. 1902.

1903.

30. Januar.

Regnskabet udviste en Beholdning af 26.600 Kr. i Obligationer og en Kassebeholdning af 774 Kr. 77 Øre. Til Lærebog i Fysik i øverste Klasse blev det vedtaget at bruge Fru A. Meyers Lærebog.

29. Juni.

Fra Kultusministeriet var der kommet Meddelelse om, at der var tilstaaet Skolen 200 Kr. til Anskaffelse af Apparater til Undervisning i Kemi og til Reparation af den zoologiske Samling.

30. November.

Fru Jensen fratraadte Undervisningen i Dansk, der overtoges af Frk. Sørensen. Det vedtoges, hvis det ønskes af Fru Rostrup, at

1. Forf. til »En Pilgrim skriver paa Maskine« og »Trøstebrønden«.

betalte et Honorar af 20 Kr. for Arbejde ved Opstillingen og Anskaffelse af de nye Undervisningsapparater.

Man vedtog, at det var rettest – i Lighed med de højere Pigeskoler – foreløbig ikke at ændre Undervisningsplanen.

Fra Grosserer Vald. Holm og Frue modtoges Tilsagn om et Legat, stort 2000 Kr. For Legatets Renter oprettes en Friplads under Navn »Fru Elvira og Grosserer Vald. Holms Legat«.

Pg. Elevtal: 67. Børnehaven 12. Ans.: Frk Anna Heger, Sangl., Fru Anna Jensen.

1904.

5. Februar.

Beholdning 28.600 Kr. Kassebeholdning 1115 Kr. 26 Øre. Pastor Berkow havde opsagt sine Timer, og i hans Sted valgtes Pastor Poulsen.

9. September.

Man vedtog at henvende sig til Pastor Welding med Anmodning om at indtræde i Bestyrelsen som Formand i St. f. Pastor P. M. Larsen, der efter Opfordring lovede at vedblive at være Medlem af Bestyrelsen.

1905.

3. Februar.

Obligationer 28.600, Kassebeholdning 1272,32. Det vedtoges at forhøje Bestyrerinde Frk. Lemmings aarlige Lønning fra 1200 til 1500 Kr.

8. December.

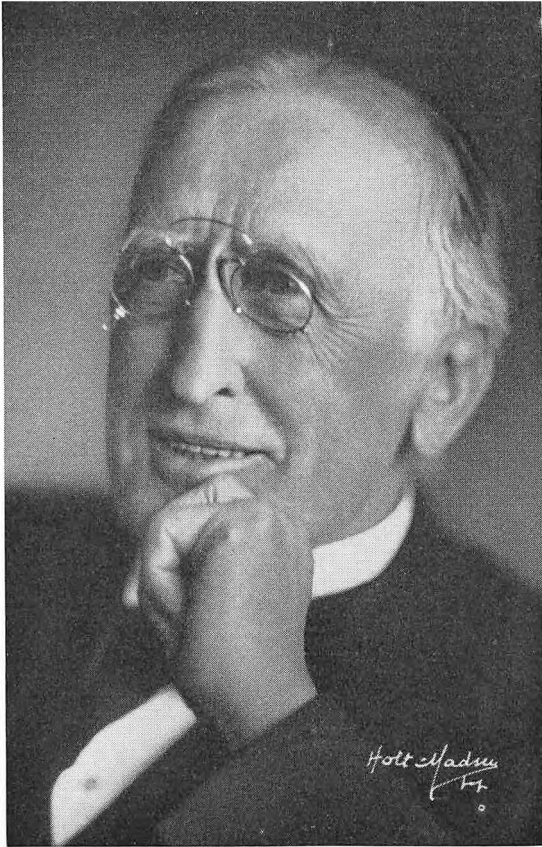
Det vedtoges fra næste Skoleaars Begyndelse at undervise i Matematik fra 8. Kl.

1906.

13. Februar.

Obligationer 28.600, Kassebeholdning 1707, 20.

Det bestemtes at afholde Eksamen i April Maaned i St. f. i Marts Maaned. Det tillodes Frk. Grüner at faa Assistance af Frk. Poulsen,



Pastor Chr. Welding.

for at hendes Timeantal ikke skulde blive forhøjet. Det bestemtes at forhøje Tegnælærerindens Timeløn fra 66 til 75 Øre pr. Time og at forhøje Frk. Gøtzsches Maanedsløn fra 30 til 35 Kr. Det bestemtes at sende en Krans til den afdøde Kong Christians Kiste.

1907.

25. Januar.

Obligationer 28.600, Kassebeholdning 1697,32.

19. Marts.

Fru Rostrup fratræder. Stud. mag. Helge Petersen overtager Fysiktimerne; Frk. Grüner overtager midlertidig Naturhistorietimerne til Sommer, da Frk. Frølund Thomsen overtager dem.

6. November.

Det tillodes Frk. Falkenstjerne at stille Vikar under en 2 Maaneders Rejse til Udlandet i Foraaret 1908.

1908.

Januar.

Obligationer 28.600, Kassebeholdning 1114,77.

Pastor P. M. Larsen havde udmeldt sig af Bestyrelsen, og det bestemtes ikke at vælge et nyt Medlem i hans Sted.

Det vedtoges at begynde med Engelsk i 4. Klasse, Tydsk i 5. Klasse og Fransk i 7. Klasse.

Fra Frk. Lambrechts Skole var der fremkommet en Forespørgsel om at overtage denne Skole. Det vedtoges ikke at modtage Tilbudet.

Pg. Ans.: Frk. Olga Olsen, Stud. mag. Augusta Schiødte, Pastor A. Kjærgaard, Frk. Ellen Strandgaard.

1910.

13. April.

De fastansatte Lærerinders Løn forhøjes med 5 Kr. pr. Maaned: Winther, Poulsen, Olsen, Mønster, Posselt; resp. 55-45-45-40-40.

Pg. Ans.: Pastor Frantzen, Frk. Marie Engell; cand. phil. C. Friis afgaar. (Ans. 1881).

1911.

4. Februar.

Obligationer 30.600, Kassebeholdning 2185,84.

Formueforøgelsen 2000 Kr. skyldes en testamentarisk Disposition af Frk. Louise de Seue, dog med det Forbehold, at Frk. Camilla Lemming skal have Renten, saa længe hun lever. – Fru Alice Mørch stiger fra 75 til 90 Øre pr. Time.



Ældste klasse 1908.

1912.

22. Februar.

. . . Iøvrigt kom man til den Erkendelse, at saavidt uden større Undersøgelse skønnes kunde, sidder den nuværende Bestyrelse uden egentlig lovlig Hjemmel, idet intet af Øjeblikkets Bestyrelsesmedlemmer er valgt af »Generalforsamlingen«, Forældrene til Skolens Elever.

Man er klar over i en nær Fremtid at være forpligtet til at indkalde en Generalforsamling . . .

22. April.

Paa den tilstundende Generalforsamling agter man at give en historisk Fremstilling af den øjeblikkelige Situation; man søger Bestyrelsen anerkendt som lovlig i Henhold til den nugældende Orden; derefter agter man at søge Generalf.s Tilslutning til, at det fundne, udaterede Hefte Love annulleres, samt søge nedenstaaende Grundregler for Skolens Drift approberede af Generalforsamlingen.

(Lovene staar S. 35).

Fra 1. April -12 forhøjes Sanglæreren, Organist Hakon Andersens Løn fra 1 Kr. til 1,50 Kr.

31. Maj.

Der forelaa fra Bestyrelsen for Kirkeskolen, Dronningensgade 67, et Tilbud om Salg til Døttreskolens Bestyrelse af Kirkeskolens Ejendom, Dronningensgade 67, saa Købesummen bliver 15000 Kr. Endvidere tilbyder de, at denne Købesum maa indestaa i Ejendommen mod at forrentes med en ved nærmere Forhandling fastsat Rente.

Endvidere vedtoges at modtage et Tilbud fra Glarmester Georg Madsen, som ejer en Grund, der støder op til Kirkeskolen, om at afhænde c. 480 Kvadratalen til Bebyggelse og til Gaardsplads for en Betaling af 14 Kr. pr. Kvadratalen, dog ikke over 6400 samlet Sum.

Det vedtoges at anmode Arkitekterne Kaj Schrøder og Olrik om at overtage Arbejdet med Nybygningen til og Forandringen af den gamle Kirkeskole, i det væsentlige i Overensstemmelse med de Bestyrelsen forelagte Tegninger.

Det vedtoges at overdrage et Byggeudvalg, bestaaende af Provst



Fru Frederikke Schou.

C. W. Schultz-Lorentzen og Isenkræmmer Holstebro tilligemed Frk. Lemming at varetage de detaillerede Forhandlinger med Arkitekterne.

12. Juni.

Der sælges Obligationer for 6.600 Kr.

29. August.

Det vedtoges at antage: et Tilbud fra Muremester Bruun paa 11.738 Kr., fra Tømrermester Bald paa 5.616 Kr. og fra Ludvigsen og Hermann, Ingeniørfirma paa 2354 Kr. De resterende Arbejder formenes at andrage c. 8000 Kr.

15. Oktober.

Der sælges 8000 Kr. Obligationer.

1913.

6. Februar.

Regnskabet viste en Obligationsmasse paa 18000 Kr. og en Bikubesparekassebog paa 575 Kr. 78 Øre. Frk. Hattensens Løn forhøjes med 5 Kr. mdl. Der sælges 8000 Kr. Obligationer.

10. Marts.

Pastor Welding foreslaar Provst Schultz-Lorentzen valgt til Formand; alle tiltræder Forslaget.

Som Festudvalg vil den nye Formand og Bestyrerinden overveje, hvorledes der skal forholdes ved Indvielsen; dog vedtages det, at der holdes en Formiddagsindvielse med Skolens Børn; hertil skal indbydes en Kreds af Skoleautoriteter og -folk, endvidere Personer, som Døttreskolen paa en eller anden Maade staar i Forbindelse med; samme Dag skal afholdes et Forældremøde. Kassereren bebyndiges til at sælge af Obligationsformuen 4000 Kr.

6. Juni.

Eks. Lærerinde Augusta Mathiassen antages fra August for 50 Kr. mdl.

1914.

Regnskabet viste en Kassebeholdning af 1826 Kr. 06 Øre. Formuen i Obligationer 6000 Kr. Bestyrelsen besluttede for Fremtiden af hvert Aars Overskud at udbetale en Tantième til de faste Lærere. For det forløbne Regnskabsaar fastsattes Tantièmen til 225 Kroner.

22. Oktober.

Der fremlagdes en Skrivelse fra Magistraten med Forespørgsel om, paa hvilke Betingelser Døttreskolen kunde tænke sig at anvende det Kirkeskolen hidtil tillagte Brockske Legat paa 273 Kr. 80 Øre aarlig. Bestyrelsen vedtog at tilbyde at oprette 4 Fripladser i Skolen for det nævnte Beløb saaledes, at disse Fripladser uddeltes af Skolens Bestyrelse eller – eventuelt – efter Indstilling af denne af Magistraten.

Pg. Elevtal: 137. Børnehaven: 14. Ans.: Frk. Funch-Rosenberg.



»Den blå dør«.

1915.

2. Februar.

Kassebeholdningen var 1591 Kr. 01 Øre. Af Gælden var i Aaret afdraget 3000 Kr. Formuen i Obligationer er 6000 Kr. Det vedtoges at udbetale en Tantième til de faste Lærerinder paa 750 Kr. med 100 Kr. til 7 og 50 til een. Fru Schous Løn forhøjedes med 5 Kr. mdl. Gymnastiklærerinde Fru Mørchs Timebetaling forhøjedes fra 90 Øre til 1 Kr. for Timen. I St. f. Frk. Winther ansættes Frk. Inger Christensen.

5. Oktober.

Frk. Guldberg faar 1 Kr. i Timen. I St. f. Frk. Ottosen antages Frk. Balle med en Løn af 30 Kr. mdl. De faste Lærerinders Løn forhøjedes fra 1. Jan. 1916 med 10 Kr.: Frkn. Poulsen, Olsen, Mønster, Hattensen, Mathiesen 70 Kr., Christensen 60, Jørgensen 50 Kr.

1916.

31. Januar.

Kassebeholdning 2148,67. Af Gælden var afdraget 4000 Kr. Formuen i Obligationer 6000 Kr. Frk. Lemmings Løn forhøjes fra 1500 til 1800 Kr. Det vedtoges at tilstaa Fru Schou fri Brændsel.

1917.

26. Januar.

Formanden meddelte, 1) at det ved et Forældremøde i Oktober 1916 var vedtaget at indføre Vidnesbyrd for Skolens Elever og afskaffe Nummerorden i Klassen. 2) at der efter skriftlig Tilslutning fra Bestyrelsen var udbetalt Lærerinderne en Maanedes Gage som Dyrtidstillæg.

Kassebeholdningen var 2918,60. Af Gælden er betalt 3000 Kr., saa hele 2. Prioritet er udbetalt. Formuen i Obligationer er 6000 Kr. Lærerindernes Lønning forhøjes saaledes: Frk. Lemming fra 1. Jan. 2000 Kr. aarlig, Frkn. Poulsen, Olsen, Münster, Hattensen, Mathie-



1. Kl. 1917. - 1. sal til gården. - Lærerinder: frk. Olsen og frk. Lemming.

sen 85 Kr. mdl., Christensen 70, Jørgensen 60, Bredmose 45. Frk. Inger Christensen har ønsket at holde Vikar i Sommermaanederne. Det anses ikke for raadeligt. Af Kassebeholdningen indkøbes en Obligation for 2000 Kr.

Pg. Elevtal: 172. Børnehaven: 32.

1918.

23. Januar.

Formanden meddelte, at der efter mundtlig Aftale var paalagt Forældrene en Brændselsafgift paa 4 Kr. pr. Familie og udbetalt Lærpersonalet et Dyrtidstillæg paa en Maanedes Gage. Kassebeholdning var 2419,33. Der er indkøbt 2 Stk. jyske Landkreditforeringsobligationer, saaledes at Formuen er forøget til 10.000 Kr. Frk. Gudrun Christensen afløser Frk. Mathiesen og Frk. Højriis Frk. Inger Christensen. Fru Schous Løn forøgedes til 50 Kr.

11. Oktober.

Skolepengene forhøjes med 2 Kr. mdl. Der udbetales en Maa-neds Gage som Dyrtdistillæg til Lærerinderne, og deres Lønning bliver 1200 Kr. aarlig. Timelønnen forhøjes til 1,25. Frkn. Gudrun Christensen og Højriis er fratraadt og Frk. Dibbsen og Jenny Nielsen tiltraadt.

1919.

28. Januar.

Kassebeholdning 288,79. Der er købt en Obligation paa 2000 Kr., saa Formuen nu er 12.000 Kr. Skolebetjentens Løn forhøjes til 720 Kr., Frk. Lemmings til 2200 Kr.

12. September.

Det vedtoges at give Lærerinderne et Dyrtdistillæg paa 2 Mdrs. Gage, de nyansatte kun een. Skolepengene forhøjes til 10-16 Kr. Lærerindernes Løn forhøjes til 2000 Kr. for Frk. Poulsen og Hat-tensen, 1500 Kr. for de nyansatte. Endvidere at lønne Frk. Gøtzsche, som er genantaget, med 1800 Kr. – Frkn. Bredmose og Jørgensen 115 Kr. mdl. – Frk. Lemming 3300 Kr. aarlig. Timelønnen forhøjet 50 %, Fru Schou 90 Kr. mdl.

Pg. Ans.: Frk. Elizabeth Falck, ex. L., Frk. Anna Lund, ex. L. Frk. M. Ottosen, Hr. C. Schou, Frk. Gudrun Carlsen, ex. L.

1920.

2. Februar.

Ingeniør Fuchs tiltræder Bestyrelsen for den Tid, hans Datter frekventerer Skolen. Kassebeholdning 3442,93; i Obligationer 12000 Kr. Det besluttedes at oprette en Parallelklasse i Frk. Lemmings Dagligstue. Børnehaven opgives fra 1921. Børnehavens Betaling for-øges til 8 Kr. mdl.

26. Juni.

Formanden meddelte, at Direktionen for den tidligere »Døttreskole til Fr. VI.s Minde« har tilbudt at ville stille de den tilhørende Midler til Rådighed for Christianshavns Døttreskole til Oprettelse af Fripladser, som besættes efter Indstilling af Skolens Bestyrerinde og nævnte Direktion. Det vedtoges at modtage Tilbudet med Tak.

Der var indsendt Andragende fra Lærernerne om en Forhøjelse af Lønnen til 250 Kr. Det vedtoges at forhøje Lønnen for Frkn. Lund, Carlsen, Falck til 1800 Kr., for Frkn. Bredmose og Jørgensen 130 Kr. mdl. Endvidere at udbetale Lærernerne en Måneds Dyrtidstillæg straks og love dem en Måneds Dyrtidstillæg til Jul. Det vedtoges at opkræve i Brændselspenge for Vinteren 12 Kr. delt i to Kvartaler.

Endelig vedtoges det at arbejde energisk for at opnå Statstilskud for derved at forbedre Lønnen.

10. December.

Forældremødet vedtog, at Skolepengene for Fremtiden opkræves i 10 Rater, således at hver Rate udgør for 1. Kl. 12 Kr., for 2. Kl. 15, 3. Kl. 17, 4. Kl. 18 og Resten 20 Kr.

Pg. Ans.: Frk. Dagmar Larsen, ex. L., Frk. Guri Johansen, cand. phil.

1921.

4. Februar.

Kassebeholdning 4.611,75, Obligationer 14000 Kr. Det vedtoges at give Lærerpersonalet et Dyrtidstillæg til Sommerferien paa en Måneds Løn.

26. August.

Der er i Sommerens Løb foretaget Reparationer til et Beløb paa c. 3500 Kr. Skolen har modtaget Tilskud af Staten paa Finansloven 1921-22, ialt 10.494 Kr. Bestyrelsen besluttede heraf at yde Lærerpersonalet et Beløb som Tilskud til deres Løn, bestående af 40 % Brændselspengene nedsættes til Halvdelen.

Pg. Skoleaaret omlægges til aug.-aug. Elevtal 211. Børnehaven: 34. Ans.: Frk. L. Dam, ex. L., Frk. Marie Knudsen, ex. L. Børnehaven nedlægges for at give plads for en parallelklasse.

1922.

13. Februar.

Forældremødet var afholdt 2. Dec. 1921. Kassebeholdningen var 17.198,74. Obligationer 14000. Statstilskuddet er indgået for hele Året. Det vedtoges at yde Lærerpersonalet to Dyrtilskud af en Måneds Løn, til Sommerferien og til Jul. Der bevilgedes et Beløb på 200 Kr. til fhv. Lærerinde Frk. Olsen for dette År. Der hensættes 5000 Kr. i Obligationer til et Pensionsfond.

21. August.

Bestyrelsen besluttede at indmelde Skolens Lærerpersonele i Efterlønskassen for Lærere og Lærerinder i Friskolen og betale dels Halvdelen af det øjeblikkelige Indskud for de ældre Lærerinder; for Frk. Gøtzsche dog kun en Tredjedel, dels Halvdelen af de årlige Indskud. Som Følge deraf udgår det i forrige Møde hensatte Pensionsfond.

Ans.: Hr. Miskow, Sang.

1923.

5. Februar.

Forældremødet er afholdt 1. Dec. 1922. Kassebeholdning 20.079,87; Obligationer 19.000 Kr. Statstilskuddet er indgået for hele Året. Betalingen i de fire øverste Klasser nedsattes fra 200 til 180 Kr. aarlig fra næste Skoleårs Begyndelse. Fru Schous Løn forhøjes fra 110 til 125 Kr. mdl. foruden Dyrtilstillægget og Statstilskuddet.

20. September.

Da Frk. Camilla Lemming døde d. 4. Sept., aftaltes det mellem Bestyrelsens Medlemmer at Skolen afholdt Udgifterne ved Begravelsen, som fandt Sted d. 7. Sept.

Det vedtoges at lønne den nye Bestyrerinde med en grundløn af 3000 Kr., hvortil kommer Tillæg, så det når 5000 Kr. Angående Bestyrerindens Bolig må der i alle Tilfælde tages det Forbehold, at den kan anvendes til Klasseværelser. Bestyrelsen besluttede at opslå Stillingen som Bestyrerinde ledig ved Avertissement i Berlingske Tidende 3 Gange med Frist inden 10. Oktober. Frk. Hattensen er konstitueret indtil videre.

Schultz-Lorentzen. Vilhelm Holstebro. Aug. Fuchs.

I. Nyholm. Chr. Welding.

13. Oktober.

Det vedtoges at antage cand. mag. Frk. Kaspersen. Hun skal tiltræde 1. Novbr., hvis det er muligt.

Pg. Børnetal: 230.

1924.

26. Februar.

Forældremødet er afholdt 14. December 1923. Regnskab for 1923 fremlagt. Kassebeholdning 15.959,35. Obligationer 34.000 Kr. Lønninger forhøjes således: Begyndelsesløn 1800 Kr., stigende med 4 Års Mellemløn til 2000-2200, hvortil kommer Statstilskud og eventuelt Dyrtidstillæg, alt under Forudsætning af tilfredsstillende Arbejde og således at Stigningen i hvert enkelt Tilfælde vedtages af Bestyrelsen. –

Der forhandlede om at omlægge Skolens Undervisningsplan således, at den følger Mellemskoleplanen i Stedet for Pigeskolernes. Bestyrelsen bemyndigede Frk. Kaspersen til at træffe Foranstaltninger hertil.

Det vedtoges at anmode Formanden og Bestyrerinden om i Fællesskab at drage Omsorg for Skolens Inventar, både Nyanskaffelser og Istandsættelser o. a.

13. Juni.

Frk. Kaspersen foreslog en Ændring i Undervisningsplanen, således at den følger Mellemskolen. Der skal flere Timer til, og til Gengæld skal Timerne gøres til Lektioner på 45 Minutter.



5. kl. 1924.

31. Oktober.

Det vedtoges at antage Lærerinde Frk. Lund som Medhjælp for Kassereren og Bestyrerinden til det regnskabsmæssige Arbejde og lønne hende med 400 Kr. årlig.

Det vedtoges at træffe Forberedelse til at fejre Skolens 125 årige Jubilæum d. 2. Dec. d. Å. Børnene skal have Fridag og Chokolade. Det paatænkes desuden at indbyde Lærerinderne og den københavnske Skoles Ledere til en Aftenfest.

Pg. Ans.: Frk. M. Sørensen, ex. L., Frk. Gudrun Jensen, ex. L. Professor Finnur Jönsson fortalte i Elevforeningen om Altinget.

1925.

17. Marts.

Regnskabsåret er forandret til 1. 9. - 31. 8. Kassebeholdning 31. 8. -24 var 1472 Kr. 59 Øre. Obligationer er, beregnet efter Kurs, 38.715. Status er 89.853,99.

15. December.

Regnskabet balancerer med 54.617,61 med et Driftoverskud på 4490,11. Status udviser en Balancekonto på 94.344 Kr. Restancerne på 835 Kr. søges inddrevne. Det vedtages at købe Obligationer til 5000 Kr.s Pålydende, Østift. 7. Serie 4½ %. Det overlodes til Bestyrerinden sammen med Formanden at anvende et årligt Beløb på 50 Kr. til Indkøb af Bøger til Udlån.

Pg. Ans.: Fru Estrid Peitersen, cand. mag.

1926.

28. Maj.

Hr. Holstebro havde meddelt, at han ønskede at fratræde Bestyrelsen. Meddelelsen modtoges, og Bestyrelsen takker i Skoleprogrammet for hans utrættelige og dygtige Arbejde. Det vedtoges at spørge Hr. Kontorchef Skriver Svendsen, om han vilde indtræde i Bestyrelsen. Hr. Ingeniør Fuchs lovede at overtage Hvervet som Kasserer. Bestyrelsen besluttede at ansætte Lærerinderne Frkn. Randi Pedersen og Jenny Kjærulff-Knudsen som Lærerinder ved Skolen.

Køb af Grund. Ingeniør Fuchs refererede de Forhandlinger, der har været ført om Skolens Nabogrund. Der er så stor Forskel i Sælgerens Pris og vort Tilbud, at der foreløbig ikke er Tale om nogen Afgørelse. Bestyrelsen bemyndigede Hr. Fuchs og Formanden til at fortsætte Forhandlingerne.

Forhandlingerne med Fr. VI.s Minde refereredes.

15. Oktober.

Regnskabet balancerede med 56.588,74. Driftoverskuddet var 8.594,82, hvori er indgået en Kapital paa 3000 Kr., Emilie Holms Legat. Restancerne er 1440,33. Kassebeholdning 16.278,36. Status 102.938,82.

Det vedtoges at undersøge, hvor mange af Skolens Fripladser der skyldes kontante Gaver eller Obligationer, og derefter samle disse Beløb i en Legatmasse, der opføres på en særlig Post i Regnskabet. Det vedtoges endvidere af Skolens kontante Midler at oprette et Byggefond. Det vedtoges at tilbyde Revisor Elbirk et Hono-



Er det Klovehallar?

rar på 100 Kr. for Revisionen og at forøge Regnskabsføreren Frk. Lunds Honorar med 40 Kr. til 440 Kr.

Arkitekten anmodes om at undersøge, med hvilke Forandringer Bestyrerindens Lejlighed kan anvendes til Klasser.

Pg. Børnetal 242. Ans.: Frk. Harriet Melchiorsen, ex. Gymnastik- og Håndarbejds lærerinde.

1927.

9. Februar.

I Anledning af, at Lærerinderne ved Skolen har tilbudt at undvære Lærerværelset, for at det kunde blive indrettet som Klasseværelse og Skolen til næste År få en dobbelt Iste Klasse, har Formanden ladet Forslag herom cirkulere mellem Medlemmerne. Det blev tiltrådt af alle undtagen af Hr. Skriver Svendsen, hvorfor dette Bestyrelsesmøde er indkaldt. Det blev besluttet at modtage Lærerindernes Tilbud og indrette en Parallelklasse i 1927 som en foreløbig Foranstaltning.



Ved kulgruben i Bjuv.

15. November.

Regnskabet balancerede med 59.443,86. Driftsoverskuddet var 10.008,51. Restancerne er 1226 Kr. Kasseb. er 26.270 Kr. Status 112.947,33. Det vedtoges at give Fru Schou 100 Kr. til 50 Års Fødselsdagen. Formanden og Kassereren bemyndigedes til at kvittere på udtrukne Obligationer, tilhørende Døttreskolen og Døttreskolen til Fr. VI.s Minde.

Pg. Børnetal: 257. 8. Klasse får Kjolesyning i Stedet for Hedebo-syning.

1928.

13. April.

Der var af Bestyrerinden rejst Spørgsmålet om en Forøgelse af Lærerindernes Pension. I 1922 indmeldtes hele Lærerpersonalet i Efterlønskassen for Lærere og Lærerinder i Friskolen, hvorved der sikres Lærerinderne en Pension på godt 1600 Kr., Bestyrerinden godt 1900 Kr. Skolen betaler Halvdelen af Kontingentet. Der er søgt Tilbud på en Pensionsforsikring fra Pensions- og Livrente-instituttet, som for en Pension på 1000 Kr. årlig kræver en Års-



Stevns 1929.

præmie på 164,60 Kr. årlig for Lærerinder på 25 År, stigende med det Alderstrin, hvor de indtræder.

Det vedtoges 1) for nyansatte at fastsætte en Grundløn på 1600 Kr. i to År foruden Tillæggene og 2) et sidste Løntrin på 2400 Kr.

9. November.

Regnskabet balancerede med 60.777,07 Kr. Driftsoverskuddet var 10.365,26. Restancerne udgør 1441,33. Kasseb. er 36.526,73 Kr. Status er 123.312,59. Af Udgifterne udgør Lønningerne c. 43.500, Huset 3.200, Opvarmning, Rengøring, Belysning etc. 1200 Kr. Af Indtægterne udgør Skolepenge 40.500, Statstilskud 13.200. Det vedtoges at søge indlagt Varmeværk i Skolen og foreløbig få en Ingeniør til at udarbejde Planen.

Pg. Ans.: Berta Eschen, cand. mag. Foredrag af Carl Heath og Miss Hutchison. Udflugt til Lund. 8. Klasse på Vandretur i Skåne med Besøg på Papirfabrikken i Klippan og Kulgruben i Bjuv.



Julebæk 1930.

1929.

17. Maj.

Det vedtoges at ansætte Frk. Agnete Rud som Lærerinde i St. f. Frk. Knudsen fra 1. Aug. d. Å. Endvidere at lade Fru Peitersen gå over i højeste Lønklasse fra samme Dato. Som Timelærerinde i Tegning og Sang antages Frk. Edel Høyrup.

Der er udarbejdet Forslag til Centralvarmeanlæg. Det vil efter Overslaget koste c. 8.700 Kr. for selve Anlægget, 1000 Kr. for et Varmtvandsanlæg og 500 à 1000 Kr. for Indretning af Kedelrum. Det vedtoges at lade dette Arbejde udføre.

15. November.

Regnskabets Balance 58.835,45; Driftoverskud 7.584,73; Restancer 1371 Kr. Kasseb. 45.233,79; Status 130.897,32. Af Udgifterne udgør Lønningerne c. 43.900 Kr., Huset 2100, Opvarmning, Rengøring, Belysning etc. 1500 Kr. Der er indlagt Centralvarme i Skolens Ejendom. Anlægget kom til at koste 9.797 Kr. foruden Re-



Julebæk 1930.

parationer o. l. Det vedtoges at lægge dette Beløb til Ejendommens Værdi. Det vedtoges at anskaffe nye Lamper i Henhold til Sundhedskommissionens Krav. Der forelå et Tilbud på P H Lamper, der vil medføre en Udgift på c. 600 Kr.

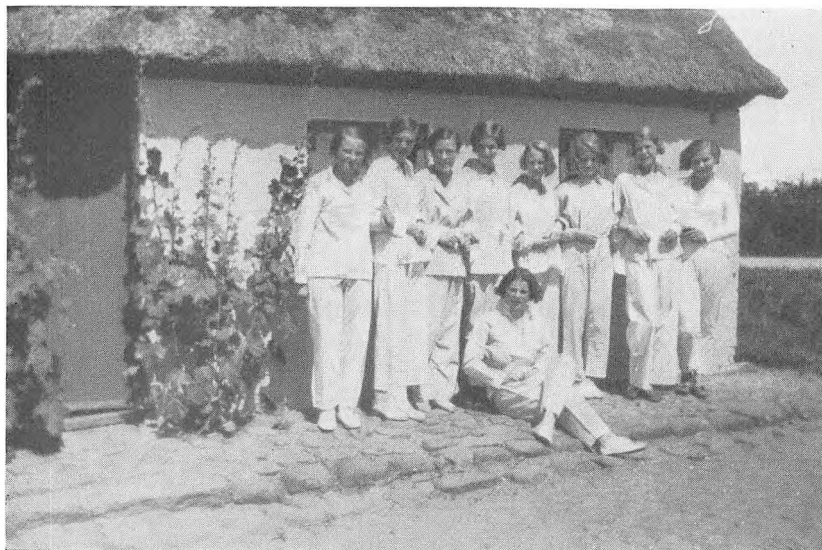
Pg. Børnetal: 245. Frk. Marie Guldberg fratræder efter 29 Års Tjeneste. 8. Kl. paa 3 Dages Vandretur: Kulgruben i Höganäs, Söderåsen, Klippan, Skärålid, Röstånga. Udflugt til Stevns.

1930.

12. November.

Regnskabet balancerede med 56.508,88 Kr. Driftsoverskud var 603,76. Restance 1227,30. Kasseb. 16.757,16. Status er 131.501,08 Kr.

Pg. Børnetal: 226. Pinsetur til Tuenhus.



Tuenhus 1933.

1931.

18. November.

Regnskabet balancerede med 52.025,35. Driftsunderskud 1500,27. Restancer 1082 Kr. Kasseb. 17.761,12. Status 130.000,81. Børnetallet er nu 185.

Pg. Dukkekomedie til Fastelavn; Elevf. Oplæsning af Thit Jensen og Vilh. Andersen. 8. Kl. Tur til Röstånga, Skäralid, Sct. Petri i Malmö, Domkirken i Lund.

1932.

2. Juni.

Efter Aftale mellem Bestyrelsens Medlemmer har Formanden opfordret Hr. cand. jur. Sagfører Thoft og cand. polit. Fru Jernholt til at indtræde i Bestyrelsen. Begge har indvilliget heri og var til Stede.

Det vedtoges at foranledige en Nædgang af Udgifterne ved 1) at formindske Lærerpersonalets Dyrtidstillæg med Halvdelen, 2) at de



Tuenhus.

tre ældste Lærerinders Timetal nedsættes til 25 Timer med tilsvarende Lønnedgang og endvidere at forøge Indtægterne ved at opkræve Brændselspenge 8 Kr. pr. Hjem i to Rater.

3. November.

Regnskabet balancerede med 48.882,56. Driftsunderskud 7.771,41. Restancer 588,90. Kasseb. 17.292,75. Status 122.229,40. Af Udgifterne udgør Lærerlønninger 25.000, Huset 4.500. Børnetallet er 165.

Hr. Ingeniør Fuchs ønskede at fratræde Bestyrelsen, der takker Kassereren for godt Samarbejde. Bestyrelsen anmodede Hr. Kontorchef Skriver Svendsen om at overtage Kassererposten. Den afgående Kasserer gør opmærksom på, at det i Regnskabet opførte Underskud på 7.771 Kr. fremkommer ved dels et Kurstab på 4.300 Kr., dels Afskrivninger 2400 Kr., således at Årets virkelige Driftsunderskud kun er c. 1100 Kr.

Under Henvielse til Bestyrelsens Beslutning af 2. 6. 32 var man enig om at afvente dette Regnskabsaars Udgang.



Farvel til Tuenhus, 1933.

Pg. Udflugt til Frederiksborg Slot og Den internationale Højskole.
Elevf. Udflugt til Hveen. »Norsk Skolbarnsforening for nordisk Samarbejd« indbød 20 af vore børn som gæster i 14 Dage.

1933.

10. November.

Formanden meddelte, at Skoleinspektør Nyholm havde udtalt Ønsket om at udtræde af Bestyrelsen. Formanden bemyndiges til at udtale Bestyrelsens Tak til Hr. Nyholm for hans Arbejde for Døttreskolen (1899-1934).

Skolens Revisor A. Elbirk er afgået ved Døden. Der er i Sommerferien udført Arbejde på Legepladsen og Trappegangen, hvor der er lagt Linoleum. Hr. Revisor Heje har revideret sidste Års Regnskab. Det vedtoges at anmode Skoleinspektør Fredebo om at indtræde i Bestyrelsen i St. f. Hr. Nyholm.



Norske børn i »Arnljot Gelline«, Chr.havns Vold 1933.

Regnskabet balancerede med 40.194,83. Driftsoverskud 580,27. Restancer 954 Kr. Kasseb. 17.472. Status 127.039,67.

Frk. Kaspersen meddelte, at de tre Lærerinder Frk. Hattensen, Gøtzsche og Poulsen har taget deres Afsked pr. 1. Okt. 1933. De pensioneredes af Efterlønskassen med henholdsvis 1301, 1098 og 1382 Kr. I Stedet for de nævnte er foreløbig antaget Frk. cand. mag. og theol. Marie Buhl, Frk. cand. mag. Abildgaard, samt eks. Lærerinde Frk. Tolstrup.

Pg. Nordisk Børnestævne her; Fest paa Christianshavns Vold, Tur til Nordsjælland, 1 Uge i Tuenhus. Ans.: Hr. Henning Elbirk, Sang.

1934.

30. August.

Formanden meddelte, at Pastor Welding i Brev har udtalt sin Beslutning om at træde ud af Bestyrelsen fra sidste Nytår. I Årsberetningen er udtrykt Skolens Taknemlighed over for ham og hans Del i Skolens Styrelse (1904-34).



Vore egne folkedansere, Volden 1933.

Frk. Tolstrup er fratrådt og Fru Starklint antaget som Time-lærerinde i hendes Sted. Frkn. cand. mag. Buhl og Abildgaard vil i det kommende År få 50 Øre mere pr. Time. Det vedtoges at forhøje Skolens Del af Betalingen til Efterlønskassen for de Lærerinder, der ønsker at gå over til den højere Klasse. Der bevilgedes Frk. Kaspersen et Tillæg til Repræsentation for indeværende Regnskabsår. Landsretssagfører P. A. Thoft overtog Kassen efter Kontorchef Skriver Svendsen, der ønskede at udtræde af Bestyrelsen.

1. November.

Regnskabet for 1. 9. 33-31. 8. 34 fremlagdes. Balance 36.815 Kr. Driftsunderskud 3.313,07. Restance 1112, Kasseb. 12.508. Status 128.296.

Isenkræmmer S. C. Bendtzen er tiltraadt Bestyrelsen.

Pg. Børnetal: 132. Engelsk og fransk Broderi afskaffes, i Stedet sys Pyjamas, strikkes Jumper, Hue, Badedragt. Børnene gav Skolen en Fane.

1935.

26. Januar.

Formanden meddelte, at Undervisningsministeriet i Skr. af 19. ds. havde anerkendt Døttreskolen som en privat Skole med de i Tilsynsloven § 43 givne Rettigheder og havde anerkendt Formanden som offentlig tilsynsførende med Skolen og ligeledes tiltrådt, at Tilsynet med Religionsundervisningen var overdraget ham.

Frøbel-Højskolen har forespurgt om Betingelserne for Leje i Døttreskolen. Bestyrelsen bemyndigede Frk. Kaspersen til at tilbyde Højskolen et Værelse til udelukkende Brug for Højskolen, samt Adgang til de nødvendige Klasseværelser om Eftermiddagen efter endt Skoletid for en Husleje paa 1800 Kr. aarlig.

16. April.

Formanden oplyste, at Frk. Kaspersen efter Aftale havde forsøgt at undersøge Muligheden for, at Skolen ved at blive Eksamensskole kunde blive bedre økonomisk stillet. Det fremgik af de Samtaler, der var ført med Ministeriet og Undervisningsinspektøren, at Skolen maaske kunde bringes ind under Bestemmelsen om Privatskoler med Tilskud efter Loven af 1918, da den eksisterede dengang. Hvis dette anerkendtes, kunde Skolen opnå et Tilskud paa 200 Kr. pr. Elev i Mellemklasserne, mod det nuværende Tilskud på c. 50 Kr. for alle Børnene. Regnet med 100 Børn ialt, hvoraf 50 i de eventuelle 5 øverste Klasser bliver Beløbet 10.000 Kr. mod 5.000 Kr. Til Genæld vil de to Klasser, der yderligere skulde laves, IV M og Real-klasse, medføre Ansættelse af to nye Lærere og en Del særlige Udgifter, næppe mindre end 6.000 Kr. Spørgsmålet er naturligvis, om det vil medføre en Opgang i Elevtallet, saafremt Skolen bliver eksamensberettiget. Bestyrelsen var enig om at fortsætte under de hidtidige Vilkaar.

30. Oktober.

Regnskabet udviste en Balance paa 34.544 Kr., et Driftsunderskud paa 5.537 Kr. Restancer er 1238 Kr. Kasseb. 11.495 Kr. Status 119.189 Kr.

Schultz-Lorentzen. S. P. Fredebo. Sigrd Jernholt. P. A. Thoft.

21. November.

Paa det ordinære Forældremøde forelagdes Regnskabet for 1934-35. Der blev gjort opmærksom på det hvert Aar voksende Underskud, der nu var henimod 6000 Kr., og det dalende Børnetal, der nu kun var 96 (imod 1933: 160). Indtægten blev således stadig mindre, og Statstilskuddet, der følger Børnetallet, ligeledes. Udgiften til Lærerpersonalet er derimod fastliggende omkring 30.000 Kr. Man havde ventet større Tilgang af Børn, men dette var ikke sket, og der syntes ikke at være Udsigt dertil, da Børnetallet i Oplandet var så stærkt faldende. Skolens Formue er, bortset fra Legaterne og selve Ejendommen, der er belaaet med en 1. Prioritet paa 20.000 Kr., c. 60.000 Kr., der kan anvendes til Driften, men med det nu stigende Underskud næppe forslår til mere end 5 á 6 Aar. Der er derfor Grund til at overveje Skolens Fremtid. Der er tre Muligheder. Enten at skaffe forøgede Indtægter, bl. a. også ved Forhøjelse af Skolepenge, hvad dog måske vil medføre yderligere Nedgang. Eller at man overdrog Skolen til Lærerpersonalet selv. Eller endelig en Ordning, hvorved Skolen overgår til den kommunale Skole paa det Vilkaar, at denne tager Børnene samlet ind, f. Eks. i Den Classenske Legatskole, og overtager Lærerpersonalet, medens Skolens Formue gøres til et Legat for christianshavnske Piger under deres Skolegang. Man mente, at der var Mulighed for en sådan Ordning nu i Øjeblikket.

Fra Forældrenes Side fremsattes Ønsket om at faa Tid til at undersøge, om Forældrene kunde tænke sig at yde Skolen den nødvendige Støtte til Fortsættelse, og man ønskede at vente med endeligt Svar indtil Midten af Januar.

Pg. Lejrskole i Asserbo, ledet af Frk. Abildgaard og Fru Star-klint. Kml. E. Nielsen viste Edderkopper! – Børnestævne paa Birkegården i Stockholm: Besøg i Sigtuna, Drottningholm; 1 Uge paa Tallholmen. Ans. Frk. Birthe Jensen, Sang.

Formanden meddelte, at han fra et Forældredvalg, bestående af Kontorchef, cand. polit. Skriver Svendsen, Fuldmægtig Olsen og cand. polit. Fru Jernholt havde modtaget Meddelelse om, at der ved et Møde af Forældre, afholdt 15. Januar d. Å., var vedtaget en Resolution sålydende:

»En Kreds af Forældre, der nøje har overvejet Skolens Forhold, henstiller til Bestyrelsen at fortsætte Skolens Drift i uforandret Skikkelse, idet vi lover vor Bistand ved personlig Omtale af Skolens gode Virksomhed og eventuelt ved Tilslutning til Foranstaltninger, som Bestyrelsen måtte foreslå.«

Endvidere havde Kontorchef Skriver Svendsen fremsendt et Responsum – fra Højesteretssagfører Hartvig Jacobsen – angående Skolens hele Forhold som selvejende Institution, hvori udtales, at Forældrene udover Pligten til at betale Kontingent ikke har økonomiske Forpligtelser hverken over for Skolen eller over for Tredjemand. Det udtales tillige, at Bestyrelsen derimod efter Omstændighederne kan pådrage sig et Ansvar for Forpligtelser, Underskud, hvis den »på forsætlig eller uagtsom Måde ved uforsvarlige Dispositioner forpligter Skolen eller forøger dens Underskud.«

Formanden stillede Forslag om, at der forelagdes et Forældremøde Forslag om Ændring af Statutterne, hvorefter Bestyrelsen fremtidig vælges af Forældrene.

Skoleinspektør Fredebo foreslår, 1. at der bevilges indtil 1000 Kr. til Annoncering og Tryksager med Omdeling, 2. at Spørgsmålet om Skolens Fremtid stilles i Bero til Efteråret 1936, 3. at den nuværende Bestyrelse bliver siddende, og 4. at Bestyrelsen sender en Meddelelse til alle Forældrene med Oplysning om dette Forslag.

Fru Jernholt gjorde Rede for Forældredvalgets Virksomhed, der i første Række måtte gå ud på at vække Forældrenes Interesse for Skolen og dens Fremtid.

Ved Afstemningen forkastedes Formandens Forslag med 3 Stemmer mod 2. Derefter vedtoges Skoleinspektør Fredebos Forslag med 3 Stemmer.

Man besluttede at udsende følgende Meddelelse:

I et den 29/1 1936 afholdt Bestyrelsesmøde stillede Provst Schultz-Lorentzen Forslag om, at der forelagdes et Forældremøde Forslag om en Ændring af Statutterne, hvorefter Bestyrelsen fremtidig vælges af Forældrene.

Et Flertal af Bestyrelsen vedtog ikke at ændre Selskabets nugældende Love.

Der vil i de kommende Måneder blive optaget et Arbejde for at skaffe flere Elever, og Spørgsmålet om Skolens Fremtid stilles i Bero, til man efter det nye Skoleårs Begyndelse har en Oversigt over Skolens Elevtal.

28. November.

Regnskabet 1935/36 fremlagdes. Det udviste en Balance paa 35.180 Kr. Året har givet et Driftsunderskud på 8911 Kr. Restancer 786 Kr. Kassebeholdning 2767,50. Status 112072 Kr. I Obligationer nominelt 74000 Kr. deri medtaget Legater 19000 Kr.

Der er i Øjeblikket 93 Elever. Ved Mellemkoleprøven er udgået 8 Elever. Der er nu 13 i 6. Kl., 13 i 1., 12 i 2., 14 i 3., 9 i 4. Klasse.

Det vedtoges at sælge ca. 5000 Kr. Obligationer. Kassereren og Formanden bemyndigedes til efterhånden at sælge, hvad der er nødvendigt til Driften.

Det vedtoges ved det forestående Forældremøde at forelægge Spørgsmålet om Skolens Fremtid og forud udsende et Cirkulære til Forældrene med en Redegørelse for Skolens Stilling og et Forslag om en Bemyndigelse til at forberede Skolens Ophør.

11. December.

Ved et Forældremøde d. 8. ds. blev Forslaget forelagt om Bemyndigelse til at forberede Skolens Ophør. Efter Forhandling foretoges Afstemning med 8 for og 30 mod Forslaget. Dette er således forkastet.

Derefter erklærede de 4 Medlemmer, der har stillet Forslaget, at de udtræder af Bestyrelsen og ikke indtræder i den kommende Bestyrelse. De henstiller til den kommende Bestyrelse, at den snarest forelægger Forslag om 1. at Bestyrelsen vælges af Medlemmerne ved almindelig Afstemning, 2. at Bestemmelsen om Sognepræsten

ved Vor Frelsers Kirke udgår og 3. at Skolens Bygning og Inventar ved en eventuel Standsning af Skolen anvendes til Understøttelse af de derved ledigblevne Lærerinder.

Landsretssagfører P. A. Thoft, som herved udtræder af Bestyrelsen, hvori han var Kasserer, fik af Bestyrelsen anerkendt Ansvarsfrihed for sin Virksomhed som Kasserer.

Schultz-Lorentzen.

P. A. Thoft.

S. C. Bendtzen

S. P. Fredebo.

Sigrid Jernholt.

12. December.

Det efter Mandatnedlæggelsen i Bestyrelsesmødet d. 11. ds. tilbageværende Medlem, cand. polit. Fru Sigrid Jernholt, har opfordret Kontorchef Skriver Svendsen, Direktør Emanuel Lindén, Fuldmægtig Kringelose og Ingeniør Bjørn til at indtræde i Bestyrelsen, og de har alle erklæret sig villige dertil.

Det vedtoges at indvarsle Forældremøde d. 14. Januar 1937 med følgende Dagsorden:

Punkt 1. Ændring af Vedtægterne. Bestyrelsen foreslaar, at den nuværende § 2 faar følgende Ordlyd: Skolens Sager varetages og dens Formue forvaltes af en valgt Bestyrelse paa mindst 5 højst 7 Medlemmer. Hvert Aar afgaar et Medlem efter Tur.

Endvidere foreslaas § 6 første Punktum affattet saaledes: Bestyrelsen sammenkalder en Gang aarlig Selskabets Medlemmer til Drøftelse af Skolens Sager og til Valg til Bestyrelsen.

Punkt 2. Valg af Bestyrelse.

Pg. Lejrskole i Tuenhus. Lektor Sophie Petersen kommer paa Besøg.

1937.

14. Januar

afholdtes Forældremøde (Generalforsamling).

Dagsorden: Ændring af Vedtægterne. - Bestyrelsesvalg.

Cand. polit. Fru Jernholt bød velkommen, og efter Fruens Forslag valgtes Pastor E. Sanger til Dirigent. Efter nogen Forhandling vedtoges det at give § 2 følgende Form:



*Fra venstre: fru Sigrid Jernholt, fru Ebba Bendtzen, hr. Sigurd Bjørn,
hr. N. Skriver Svendsen, hr. E. Lindén, Marie Kaspersen.*

»Skolens Sager varetages og dens Formue forvaltes af en af Selskabets Medlemmer valgt Bestyrelse paa mindst 5 højst 7 Medlemmer. Hvert Aar afgaar et Medlem efter Tur. Genvalg kan finde Sted.«

Endvidere vedtoges det at give første Punktum § 6 følgende Form i Overensstemmelse med Bestyrelsens Forslag: »Bestyrelsen sammenkalder een Gang aarlig Selskabets Medlemmer til Drøftelse af Skolens Sager og til Valg til Bestyrelsen.«

Et Forslag om at ændre i § 3, 2. Linie »af den valgt Revisor« til »af Selskabet valgt Revisor« forkastedes med 24 Stemmer mod 6.

Et til Bestyrelsen skriftlig indsendt Forslag fra Landsretssagfører Thoft om, at der i Vedtægterne indføres en Bestemmelse om, at der skal tilsendes Medlemmerne et kort Uddrag af Skolens Regnskab samtidig med Indkaldelse til Generalforsamling – samt en Bestemmelse om, at der i Tilfælde af Skolens Ophør i Tide træffes Foranstaltning til Sikring af Lærer- og Lærerindepersonalets Pen-



Fødselsdag i klassen, Inger Hansen.

sionering optoges af Isenkræmmer Bendtzen, men forkastedes enstemmigt.

ad 2. Til Bestyrelsen valgtes efter nogen Forhandling:

Fru Sigrid Jernholt,

Fru Isenkræmmer Bendtzen,

Ingeniør Sigurd Bjørn,

Direktør E. Lindén,

Kontorchef N. Skriver Svendsen.

Til Suppleant valgtes Kaptain Rolsted.

Ewald Sanger
Dirigent.



Et kik ind til børnehaven.

Umiddelbart efter Generalforsamlingen holdtes Bestyrelsesmøde, Kontorchef Niels Skriver Svendsen valgtes til Formand og Ingeniør Sigurd Bjørn til Kasserer.

N. Skriver Svendsen. Sigrid Jernholt.

Sigurd Bjørn.

E. Lindén.

Ebba Bendtzen.

4. Februar.

Paa Indstilling af Skolebestyrerinden, Frk. Kaspersen, vedtoges det for det kommende Skoleaar at sætte Skolepengene til 15 Kr. mdl. for 1. Kl., 17 Kr. for 2. Klasse, 19 Kr. for 3. Klasse og 20 Kr. for 4.-8. Klasse, dog at der ikke opkræves Skolepenge i Juli Maaned.

Det overdroges Direktør Lindén i Forening med Frk. Kaspersen at varetage Annoncering og Reklame.

Det vedtoges at udsende en Skrivelse til Forældrene med Opfordring til at støtte Arbejdet for forøget Tilgang til Skolen, eventuelt ogsaa ved Pengebidrag til Annonceringen.

Det vedtoges, at Døttreskolen sender Provst C. W. Schultz-Lorentzen en Hilsen i Form af en Frugtkurv i Anledning af Provstens Jubilæum (25 Aars) den 28. Febr. d. A. som Sognepræst ved Vor Frelzers Kirke.

17. April.

Man vedtog at udsende Indbydelse til tidligere Elevers Forældre om at indtræde i Selskabet for Christianshavns Døttreskole som passive Medlemmer med det aarlige Medlemsbidrag Kr. 8 for derved at samle og fastholde en større Kreds, som i Forstaaelse af Skolens Betydning vil følge med i dens Forhold.

Frk. Kaspersen gjorde Rede for Annoncering og Brochureuddeling. Man drøftede Form og Indhold af det trykte Program for 1937.

13. Oktober.

Regnskabet udviste en Balance paa 36540 Kr. 36 Øre. Aaret har givet et Driftsunderskud paa 9762 Kr. 59 Øre. Kassebeholdning 2343 Kr. 48 Øre. Status 100.171 Kr. 01 Øre. Obligationer nominelt 65000 Kr. Restancer 581 Kr.

Der er i Øjeblikket 85 Elever.

Ved det forestaaende Forældremøde, Generalforsamlingen, afgaar Fru Bendtzen efter Tur af Bestyrelsen.

Der nedsattes et Udvalg bestaaende af Fru Bendtzen, Ingeniør Sigurd Bjørn og Skolebestyrerinde Frk. Kaspersen til at undersøge Muligheden for Oprettelse af en Børnehave i Christianshavns Døttreskole.

9. November.

Forældremøde (Generalforsamling).

Skolens Formand, Kontorchef, cand. polit. N. Skriver Svendsen, aflagde Beretning. Fru Isenkræmmer Bendtzen, der afgik efter Tur, genvalgte til Bestyrelsen. Pastor E. Sanger var Dirigent. Efter Gene-



Lejrskolen på færgetur til Mors.

ralforsamlingen talte cand. mag. Fru Estrid Peitersen om Dansk-undervisningen.

22. November.

Det vedtoges at indsende Andragende til Sundhedskommissionen om Godkendelse af Værelserne i Stueetagen til Børnehave.

Det vedtoges at sælge 4000 Kr. 5% Østifternes Kreditf. 12. Serie.

Pg. Ans.: Hr. Torsten Jørgensen, stud. mag., Frk. Inger Teisen, cand. mag., Frk. Inger Hansen, ex. L. Udflugt til Storstrømsbroen og Vordingborg. Lejrskole i Tuenhus. Lektor Sophie Petersen var Gæsteforelæser.

1938.

27. April.

Reklamebudgettet blev fremlagt og andrager ca. 1500 Kr. for indeværende Aar. Til Leder af Børnehaven antoges Frk. Dorthe Kring, Datter af Pastorinde Kring, Grundtvigs Hus.

Ombygninger og Reparationer i Stueetagen med Henblik paa Indretning af Børnehaven anslaaes til ca. 2000 Kr. og Inventar til ca. 1000 Kr.

28. Oktober.

Regnskabet fremlagdes. Balance 33989,19 Kr. Driftsunderskud 8263,17 Kr. Kassebeholdning 5121,67 Kr. Status 92337,56 Kr. Obligationer nominelt 52000 Kr. Restancer 608 Kr. Der er i Øjeblikket 88 Elever. Reklamebudgettet ansloges til ca. 1500 Kr. for indeværende Aar.

7. November.

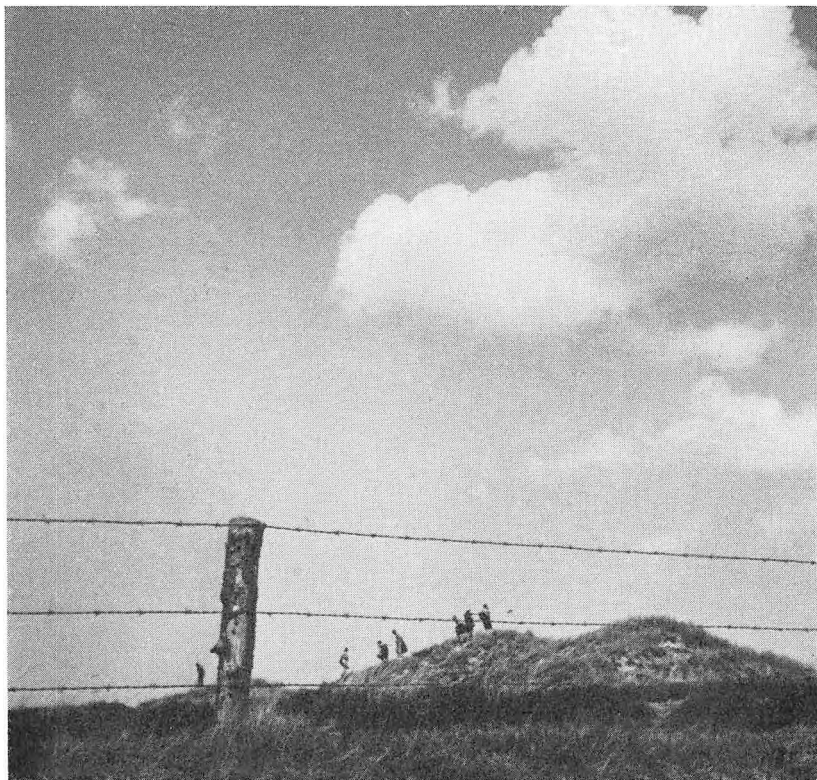
Ordinært Forældremøde (Generalforsamling) afholdtes i Gymnastiksalen. Formanden Kontorchef Skriver Svendsen aflagde Beretning. Ingeniør Bjørn, som afgik efter Tur, genvalgtes. Bestyrerinde Frk. Kaspersen holdt et Foredrag om Fortid og Nutid i Døttreskolen.

Derefter besaa man de nyindrettede Børnehavelokaler, og Aftenen sluttede med frit Samvær omkring Thebordene paa 3. Sal.

Ewald Sanger.

Dirigent.

Pg. Udflugt til Ringsted. Undervisningsminister Jørgen Jørgensen talte ved et Forældremøde. Direktør Lindén og Kommunalærer Bøgeskov-Jensen talte og viste Film i Elevf. Lejrskole i Tuenhus, ledet af cand. mag. Frk. Eschen og cand. mag. Betty Jacobsen. Jette Bang optog en Farvefilm, der bl. a. er vist i Pædagogisk Selskab, på Den store Sundhedsudstilling og på Menighedsskolen »Liselund« ved Slagelse. Ans. Elisabeth Falbe-Hansen, eks. L.



Ad fårenes stier til havet.

1939.

1. Marts.

Det vedtoges at ansætte Skolepengene for det kommende Skoleaar til 16, 18, 20 Kr. for henholdsvis 1., 2. og 3. Klasse og til 22 Kr. maanedlig for 4.-8. Klasse.

Fremtidig anvendes Renten af 19000 Kr. (Skolens egne Legater) eller 800 Kr. aarlig til Hjælp til Betaling af Skolepenge (hele eller delvise Fripladser).

Man var enig om atter i Aar at udsende en Brochure af lignende Indhold som i Fjor.

I Børnehavedvalget var det vedtaget, at Betalingen maatte være 12. Kr. mdl. med Undtagelse af Juli, da der intet betales. Tiltraadtes.



13. Oktober.

Regnskabet. Balance 35575,15 Kr. Driftsunderskud 6316,91 Kr. Kasseb. 1063,39 Kr. Restancer 1039,00 Kr. Status 85.346,88 Kr. Obligationer nominelt 48.000 Kr.

17. Oktober.

Forældremøde (Generalforsamling).

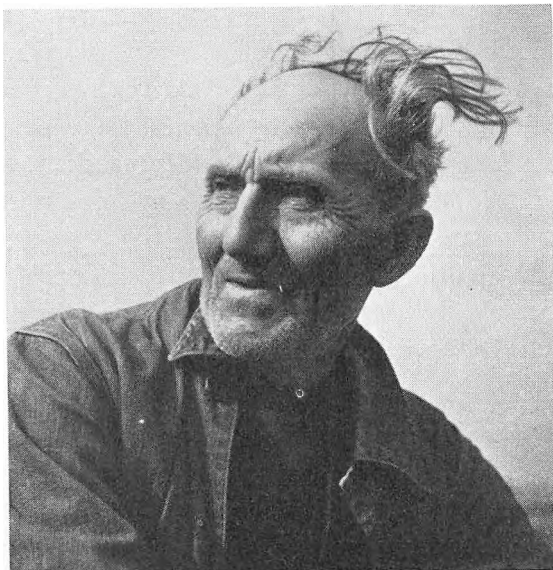
Fru Sigrid Jernholt afgik efter Tur. Nyvalgt blev Fru Fabrik-inspektør Strunk. Frk. Kaspersen holdt et Foredrag om Færøerne og fremviste en Film derfra.

Ved Thebordet paa 3. Sal bragte Formanden Fru Jernholt en hjertelig Tak for hendes store Indsats for Døttreskolen.

14. November.

Man vedtog at sælge indtil 4000 Kr. Obligationer, samt at opkræve extra Brændselspenge 4 Kr. pr. Hjem i Februar Maaned under Hensyn til de høje Brændselspriser.

Pg. Lejrskole i Tuenhus; Lektor Sophie Petersen var Gæst. Elevf. Forst. Rosendal talte om H. V. Kaalund. Professor Ejnar



Tidemann går med os til havet, når vi traver de 25 kilometer.

Thomsen talte ved et Forældremøde om Jacob Knudsens Opdragelsestanker. Pianist Andr. Sekker Hansen spillede. Pastor Rolv Selvig har læst op for Børnene.

1940.

5. April.

Formanden omtalte, at han i Forbindelse med Sigurd Bjørn har paabegyndt et Arbejde for at vække Interesse for Skolepørgsmaalet i de grundtvigske Menighedskredse her i Hovedstaden. Paa et Møde i Frederiksborg Valgmenighed d. 18. Januar og navnlig paa et Møde i Vartov Valgmenighedskreds den 29. Januar i Aar, hvor Undervisningsminister Jørgen Jørgensen talte om Skolen og Menigheden, havde han, Formanden, opfordret de Medlemmer af Menigheden, som har Børn at sende i Skole, til at betænke Værdien af, at Børnene kunde komme til at gaa i Skole sammen med Børn fra tilsvarende Hjem. Ved Mødet i Vartovkredsen udtalte Formanden, at der for Drengbørnenes Vedkommende maatte skabes en Skole efter dette

Behov, men at han for Pigebørnenes Vedkommende straks kunde give Anvisning paa en brugelig Skole. Undervisningsministeren bemærkede i den Anledning, at den Skole, Skriver Svendsen i saa Henseende tænkte paa, Christianshavns Døttreskole, var helt rigtig, en absolut første Rangs Skole. Iøvrigt vilde der maaske være Mulighed for, at man i Ministeriet kunde give Anvisning paa Midler til Støtte for en saadan Skole.

I en senere skriftlig Henvendelse til en Del Forældre inden for de to Valgmenigheder peges der paa Døttreskolen for Pigebørnenes Vedkommende og antydes Mulighed for Samarbejde med Døttreskolen om en Drengeskole.

Bestyrelsen gav sit Samtykke til, at der arbejdedes videre paa den Linie, idet man øjnede to Muligheder, for saa vidt det lykkedes at faa nogen Tilslutning af Hjem med Drengébørn: 1. En Drengeskole, som lejer Lokaler i Døttreskolen og maaske ogsaa lejer Lærerkrafter der, men organiseres selvstændigt paa lignende Vis som Selskabet for Døttreskolen. 2. At Døttreskolen opretter – foreløbigt – en Fællesklasse for Dreng og Piger.

Denne sidste Mulighed kunde der ikke tages Stilling til, idet der i saa Henseende er adskillige Momenter at tage i Betragtning. Muligheden maatte nærmere overvejes.

25. April.

Det vedtoges at opsiges Frk. Dagmar Larsen som Lærerinde ved Skolen under Hensyn til hendes nedsatte Hørelse, saaledes at hun fratræder den 31/7 1940. Skolen vil i 5 Aar betale Præmien for hendes Livrenteforsikring Kr. 247,50 aarlig, for saa vidt hun ikke opnaar andet Arbejde, der supplerer hendes eventuelle Pension, saaledes at hun opnaar en Indtægt paa 2400 Kr. Dog bortfalder denne Præmiebetaling, hvis Skolen skulde blive ophævet.

8. Maj.

Det vedtoges at forhøje Skolepengene med 2 Kr. mdl. til 18-20-22 Kr. mdl. for 1., 2., 3. Kl. og 24 Kr. mdl. for 4.-8. Klasse, dog at der som sædvanlig ikke opkræves Skolepenge i Juli Maaned.

24. Maj.

Det vedtoges at sætte Brændselspengene til 16 Kr. aarlig indtil videre. Det vedtoges at forhøje Timelærerinde Frk. Inger Hansens Løn til 1,75 Kr. i Timen og at betale $\frac{1}{2}$ Præmie til Efterlønskassen for hende ligesom for de fastansatte Lærerinder.

7. Juni.

Det vedtoges, at den nye første Klasse begynder Skoleaaret 1. April 1941 og slutter det 31. Marts 1942, medens Skoleaaret for de øvrige Klasser for det kommende Aar gaar som sædvanligt fra August til Juni.

Skoleprogrammet fremstilles i 1000 Eksemplarer.

10. Oktober.

Bestyrelsen har gennem Skolebestyrerinde cand. mag. Frk. Marie Kaspersen modtaget en Gave fra tidligere Lærerinde ved Døttreskolen, nu afdøde Lærerinde Frk. Inger Gøtzsche, paa 3000 Kr. Renterne af Beløbet skal gaa til en delvis Friplads til et Barn i Skolen under Navn af Lærerinde Frk. Inger Gøtzsches Legat.

Regnskabet fremlagdes. Balance 36.368,14 Kr. Driftsunderskud Kr. 4.926,87. Kassebeholdning Kr. 1.379,21. Restancer Kr. 977,00. Status Kr. 79.548,21. Obligationer nominelt Kr. 42.000.

Der er i Øjeblikket 74 Elever.

21. November.

Forældremøde (Generalforsamling) ca. 50 Medlemmer var mødt. Der var i Forvejen udsendt følgende Dagsorden:

1. Bestyrelsens Formand aflægger Beretning.
2. Valg til Bestyrelsen.
3. Meddelelse fra Bestyrelsen om Overvejelser med Henblik paa Overgang til Fællesskole.

Pastor E. Sanger valgtes til Dirigent.

ad. 1. Formanden Hr. Kontorchef Skriver Svendsen aflagde Beretning om det forløbne Aar. Af Beretningen fremgik, at paa Trods af Dyrtid var Underskuddet dog formindsket til ca. 5000 Kr. Skolens Formue andrager ialt ca. 100.000 Kr. Men iøvrigt fremhævede Formanden stærkt, at Skolen maa have Tilgang af flere Børn.

Efter Beretningen førtes en kort Forhandling, hvori de deltagende Medlemmer tilskyndede til mere Reklame for Skolen, samt til at der blev gjort Forsøg paa at skaffe yderligere offentligt Tilskud.

ad. 2. Direktør Lindén genvalgtes med Akklamation som Bestyrelsesmedlem.

ad. 3. Formanden gjorde Rede for nogle Overvejelser, Bestyrelsen i den senere Tid har været inde paa, angaaende Skolens eventuelle Overgang til Fællesskole for Piger og Drengene. Det fremgik heraf, at der i grundtvigske Menighedskredse i København har været talt om Ønskeligheden af Oprettelsen af en saadan Skole. Kontorchef Skriver Svendsen og Ingeniør Bjørn har arbejdet med Tanken, dels af Interesse for Sagen, dels af Hensyn til Muligheden for ad denne Vej at skaffe flere Elever til Døttreskolen. Der er indbudt til offentligt Møde i Grundtvigs Hus den 10. December d. A. Ved dette Møde, hvor Undervisningsministeren kommer til Stede som Taler, skal Spørgsmaalet om Oprettelse af en grundtvigsk Fællesskole i Samarbejde med Døttreskolen drøftes, og, hvis der er tilstrækkelig Interesse for Sagen, vil Bestyrelsen for Christianshavns Døttreskole indkalde Forældrekredsen igen for om muligt at opnaa dennes Billigelse.

Der paafulgte nu en længere Forhandling, som indlededes med, at Dirigenten oplæste et Brev fra Revisor Heje og Frue, som var forhindrede i at overvære Mødet. I Brevet nedlagdes en bestemt Protest mod, at Skolen omdannes til at blive Fællesskole, samt en Beklagelse af, at der uden Forældrenes Samtykke er sløjftet en 1ste Klasse.

Adskillige Medlemmer tog derefter Ordet, og Hovedindtrykket af Forhandlingen var, at der herskede ret stærke Betænkeligheder ved Tanken om Overgang til Fællesskole, men at der var stor Interesse for en Eksamensskole under en eller anden Form.

Men fælles for alle Indlæggene var, at de udtrykte Glæde over og Tilfredshed med Skolen.

Ewald Sanger.

19. December.

Det vedtoges at indkalde til Forældremøde d. 9. Januar 1941 med følgende Dagsorden:



Statsaut. revisor I. Heje.

1. Forslag om Ændring i Vedtægten. Det foreslaas, at de tre første Ord i § 1: »Døttreskolen paa Christianshavn« ændres til »Christianshavns Døttreskole og Fællesskole«.

2. Eventuelt Valg til Bestyrelsen.

Det vedtoges snarest muligt at paabegynde Annonceringen i Dagbladene.

Pg. Foredrag af Frk. Elise Thomsen og Myrtle Wright. De 3 ældste Klasser fik en 25 km.s Gaatur i Grib Skov – i Stedet for Lejrskole. Ans.: Doris Heickendorff, ex. L.

1941.

9. Januar.

Forældremøde (Generalforsamling).

ad 1. Efter længere Forhandling forkastedes Forslaget, idet 21 stemte imod og 5 for (1 Stemme pr. Hjem).

ad 2. Formanden stillede Forslag om i Henhold til Vedtægtens § 2 at udvide Bestyrelsen, der i Øjeblikket bestaar af 5 Medlemmer, med 2 nye Medlemmer.

Derefter stillede Fabrikinspektør Strunk Forslag om en Resolution af følgende Ordlyd: »Idet Forældremødet den 9. Januar 1941 udtaler sin Misbilligelse af den Maade, hvorpaa Formanden er gaaet ind for at løse Døttreskolens øjeblikkelige Vanskeligheder, henstiller Forældremødet til Bestyrelsen at arbejde videre for at sikre Skolens fortsatte Eksistens«.

Denne Resolution vedtoges med 15 Stemmer for og 5 imod. Derpaa nedlagde Ingeniør Bjørn sit Mandat som Bestyrelsesmedlem, og Revisor Heje valgtes som Medlem af Bestyrelsen.

Ewald Sanger.

Mødets Dirigent.

13. Januar.

Hr. Kontorchef Skriver Svendsen meddelte, at han ønskede at nedlægge sit Hverv som Formand, hvorefter statsaut. Revisor I. Heje blev valgt som Formand. Kassererposten, der var blevet ledig ved Hr. Bjørns Afgang, blev besat med Fru Strunk.

Reklamespørgsmaalet blev drøftet, og det vedtoges at overdrage Hr. Lindén at sørge for Dagbladsannoncer indenfor Regnskabsaaret 40-41 til Beløb af ca. Kr. 1000. Det vedtoges at distribuere en Brochure. Trykning m. m. blev betalt af Hr. I. Heje og Hustru, der ønskede at give dette Bidrag til Reklameudgifterne.

Et af Hr. I. Heje stillet Forslag til Omorganisering af Skolens Regnskab blev vedtaget. Frk. Lund blev ansat som daglig Kasserer mod at faa sit mdl. Vederlag forhøjet fra Kr. 30 til Kr. 50. Som Revisor i Stedet for Hr. I. Heje valgtes statsaut. Revisor Alex Ankjær-Jensen.

21. Februar.

Det vedtoges i Fortsættelse af Bestyrelsesmødet den 7. Juni 1940, at Skoleaaret slutter den 29. Marts 1941. Ottende Klasse – 4 Elever – er allerede ophævet, da 2 Elever er gaaet over til Nørre Gymnasiums 3. Mellemskoleklasse og 1 Elev til N. Zahles Skoles 8. Klasse. Af Hensyn til Lærerindernes Anvendelse i Klasserne er det nødvendigt, at det nye Skoleaar for alle Klasser begynder 1. April.

I Overensstemmelse med denne Omlægning vedtages det at lade Skolens Regnskab følge Skoleaaret.

13. Maj.

Regnskabet – 1. September 1940-1. April 1941. Balance: Kr. 20.579,32. Driftsunderskud Kr. 2.714,92. Kassebeholdning Kr. 2.460,85. Restance Kr. 292,00. Status. Legatkapitalkonto Kr. 28.400. Kapitalkonto Kr. 53.778,29. Obligationer nominelt Kr. 42.000. Der er i Øjeblikket 75 Elever.

Ved det forestaaende Forældremøde afgaar Hr. Kontorchef N. Skriver Svendsen efter Tur. Der vedtoges følgende Dagsorden: 1. Beretning og Regnskabsaflæggelse. 2. Valg til Bestyrelsen. 3. Afgørelse af Spørgsmaalet om Døttreskolens Overgang til Eksamensskole. 4. Eventuelt.

Det bemærkes, at Hr. N. Skriver Svendsen fraraader at overgaa til Eksamensskole.

20. Maj.

Generalforsamling (Medlemsmøde). LRS. Erik Tobiesen valgtes til Dirigent. Formanden aflagde Beretning. Der blev givet Decharge for Regnskabet. Skattekontrollør Jørgensen blev valgt til Bestyrelsen.

ad. 3. Formanden, Revisor Heje, forelagde Spørgsmaalet og tilraadede paa Bestyrelsens Vegne, at Skolen overgaa til Eksamensskole. Forskellige Talere havde Ordet. Bestyrelsen præciserede sit Forslag derhen, at den ønskede Bemyndigelse til uden yderligere Henvendelse til Forældremødet (Generalforsamlingen) at træffe Ordning om Overgang til Eksamensskole. Dette Forslag stilledes under Afstemning og blev vedtaget med 28 Stemmer af 30 stemmeberettigede, idet 1 Stemme blev afgivet imod Forslaget, medens 1 ikke stemte.



Fru Estrid Peitersen, f. Olsen.

17. Juni.

Det vedtoges at ansætte en Vicebestyrerinde ved Skolen. Til denne Post blev Skolens Lærerinde siden 1. August 1925 – 16 Aar – cand. mag. Fru Estrid Peitersen valgt. Fru Peitersen har gennem sin overordentlige Dygtighed og Interesse været Skolen en uvurderlig Støtte og faktisk i mange Aar fungeret som Frk. M. Kaspersens højre Haand. Bestyrelsen er glad for paa denne Maade at kunne knytte Fru E. Peitersen endnu stærkere til Skolen. Honorar fastsættes til 250 Kr. halvaarlig, første Gang December Md. 1941.

Det vedtoges at fastansætte Frk. Inger Hansen, eksamineret Lærerinde, fra 1. Juli 1941 paa 2. Løntrin, Kr. 210,00 pr. Md., under Hensyn til, at Frk. I. Hansen har været knyttet til Skolen i 4 Aar og udført sit Arbejde til fuld Tilfredshed.



»Det er forbudt at træde i græsset, men bolden må vi ha'«.

Sluttelig vedtoges det at afsende en Skrivelse til »Legatkomiteen for Dronning Caroline Amalies Legat« om et eventuelt Samvirke mellem Dronning Caroline Amalies Asylskole og Døttreskolen.

11. November.

Forsatsvinduer var blevet anbragt: Kr. 1939,05, hvoraf refundert efter Reparationsloven Kr. 680,00. Rest Kr. 1259,05 var ført til Debet for Ejendommens Værdikonto, da det drejede sig om en Forbedring.

Sprængstyksikringen af Kældervinduerne var blevet forbedret: Kr. 380,37. Der var realiseret Kr. 5000 4 ½ % Østift. Kreditf. til Dækning af Driften og Forbedring paa Ejendom.

Brændselsproblemet var indtil videre efter Frk. Kaspersens Forslag løst således, at der var blevet købt 200 hl Pillekoks. Hr. cand. polyt. Janus Larsen havde undersøgt Forholdene og udtalt, at indenlandsk Brændsel ikke uden stor Bekostning kunde anvendes, hvortil kom betydelige Ulemper.

Den 24. September havde Skolen indbudt til en Sammenkomst - Forældre og Børn - i Vor Frelsers Sogns Menighedshus. Frk. Kas-

persen fortalte om Lejrskole, og »Bomhus«-Filmen og »Tuenhus-filmen« blev forevist. Kaffe bord blev betalt af Skolen, og Udgiften hertil androg Kr. 114,50. En Kopi af Bomhus-Filmen var købt for Kr. 119. Bogen »Lasse og Dyrene« var overladt Skolen i 15 Eksempl.

Hr. og Fru Heje havde foræret Skolen 15 Eksp. af Bogen »Op-levelser i Danmarks Akvarium«.

For Børnehavens Forældrereds var afholdt Møde paa Skolen 3. 11., hvor Forstanderinde for Frøbel-Højskolen Frøken Inge Oldenburg talte om »Nogle gyldne Regler for Opdragelse«. Skolen gav Kaffe paa 3. Sal, hvor Fru Kring fortalte lidt fra Børnehaven. Lejrskolefilmene blev fremvist.

I Børnehaven er ca. 44 Børn. Det vedtoges at give Fru Kring en uddannet Medhjælper i Stedet for 2 unge Piger.

Fru Schou fratræder til 1. Juli og faar udbetalt 500 Kr. som Tak for de mange Aars Slid, selv om Skolens Økonomi strengt taget ikke tillader det.

28. November.

Arkitekt Havnings Plan til Ombygning drøftedes. Arkitekt Havnings lovede at fremsende Andragende om Tilskud og Laan efter Reparationsloven, hvorefter Bestyrelsen vilde tage endeligt Standpunkt til Arbejdets Gennemførelse.

Resultatet af den foreslaaede Ombygning er i Korthed, at der vil blive 10 gode Klasseværelser, Lærerværelse med tilhørende W. C., Kontor, Udvidelse af Børnehaven, Omklædningsrum med Brusebad, Skolekøkken, Rengøringsrum.

Bestyrerindens Lejlighed og Portnerboligen bortfalder.

Pg. »Aarets festligste Dag blev den 19. Marts, da Hendes kongelige Højhed Kronprinsesse Ingrid kom ud at besøge os«.

1942.

7. Januar.

Arkitekt Havnings Forslag til Ombygning vedtoges. Det er delt i fire Punkter. Til I og III, Udgift Kr. 15.055, – er bevilget Tilskud Kr. 4.320, – og Laan Kr. 5.270, – Til II, Skolekøkken med Inventar, Udgift Kr. 9.310, – er bevilget Tilskud Kr. 4.700.



Kronprinsese Ingrid.

Det besluttedes at oprette et Byggefond for derigennem at skaffe Penge til hele Ombygningens Gennemførelse.

Frk. M. Kaspersen var indforstaaet med at fraflytte sin Lejlighed til 1. Februar for at muliggøre Arbejdets Gennemførelse. Det vedtoges at ændre Frk. M. Kaspersens Løn fra Kr. 5.000 til Kr. 5.300, inclusive Statstilskud og Dyrtidstillæg, samt yde Frk. M. Kaspersen en Flyttegodtgørelse paa Kr. 100, – Bestyrelsen erkender, at Forandringen betyder en Lønforringelse, men Skolens Økonomi er for Tiden af en saadan Beskaffenhed, at den ikke tillader yderligere Dækning.

22. Maj.

Da man fra Landmandsbankens Christianshavnsafdeling havde modtaget Tilbud om Støtte til Byggesagen gennem et Laan paa 20.000 Kr. til 4 ½ % Rente blanco, var det blevet vedtaget at gennemføre hele Punkt IV, hvorefter hele Ombygningen, projekteret til Kr. 44.000 var blevet iværksat, saaledes at den kunde være tilendebragt inden d. 17. August 42.

For at muliggøre Arbejdets rettidige Tilendebringelse var der blevet truffet Aftale med Portnerske Fru Schou om Fraflytning den

15. April i St. f. 1. Juli mod Godtgørelse af Lejen med Kr. 52 pr. Md., Flytning Kr. 50 og Brændsel Kr. 50.

Som Skolebetjent blev antaget Maskinarbejder Gunnar Sørensen og Hustru for Kr. 3000 pr. Aar.

Regnskabet blev fremlagt tilligemed Revisionsprotokoll og underskrevet.

Legatpladser fra	Den tidligere Friskole	Kr. 936.
–	– Asylskoleselskabet	Kr. 480.
–	– Døttreskolen til Fr. VI's Minde	Kr. 977.

Skolens Legatpladser var i 41/42 Kr. 954, men bliver for 42/43 Kr. 1743; man var fuldt enig om, at økonomiske Grunde maatte ikke hindre et Barn i at komme i Skolen. Det vedtoges at sælge Kr. 6.300 af de lavest forrentede Papirer.

Der anskaffes: 9 3-Mands Borde, 9 2-Mands Borde, med Stole, 3 Katederborde med Stole; Kuglebelysning til hele Skolen, dog med de gamle P. H. Lamper paa en enkelt Etage; Fysikapparater, Præparater til Naturhistorie, Tavler, Kort. Ny Metallamper til Gymnastiksalen; Reparation af Salen for Fugtighed.

Til Børnehaven anskaffes en Reol med 45 Rum. 8 finske Stole foræredes Børnehaven af Hr. og Fru Heje.

Ejendommens Vinduer skal males, Plankeværket i Gaarden fornyes, 700 Kr. Brændselsrum i Kælderen uddybes, 800 Kr.

21. August.

Der sælges Kr. 11.220 Obligationer. Da Tilskud i Henhold til Reparationsloven og Laan ialt Kr. 9590 endnu ikke var fremkommet, vedtoges det at realisere af Døttreskolen til Fr. VI's Mindes Fondsbeholdning Kr. 5.200, og anbringe de frigjorte Penge i Ejendommen. Af Døttreskolens Fondsbeholdning vedtoges det at realisere Kr. 6.000.

30. Oktober.

Som Leder af Børnehaven ansattes Frk. Ester Elisabeth Holm for en mdl. Gage af Kr. 150. 10 finske Stole anskaffes. Inventar til Lærerværelse Kr. 1250.

Københavns Brandforsikring havde vurderet Ejendommen til Kr. 178.700.



Lejrskole i »Bomhuseta«, Solrød. 1942.

15. Oktober.

Det vedtoges at købe et Babypiano til en Pris af Kr. 1600. I Bytte tages et gl. Klaver, Kr. 300, i Rabat gives Kr. 300, saa Prisen bliver Kr. 1000 netto. Til Børnehaven lejes et Babypiano, Værdi Kr. 1200, til en Leje af 12 Kr. mdl. Det vedtoges at indføre Hovednøglesystem. – Det vedtoges at opkræve 4 Kr. mdl. i Brændselspenge for Vintermaanederne.

Generalforsamling. I Stedet for Fru Isenkræmmer Bendtzen og Fru Fabrikinspektør Strunk valgte Forsamlingen Fru Handelsingartner Holger Suhr og Fru Vicefængselsinspektør Bentzen til Bestyrelsen.

Hr. Assurandør Ørum-Hansen takkede de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer for deres trofaste Arbejde for Skolen i de forløbne Aar, og den samlede Bestyrelse, specielt Formanden, for den store Indsats, der var gjort, især med Hensyn til Ombygningen. Formanden takkede ligeledes de to Bestyrelsesmedlemmer paa det hjerteligste. Frk. Kaspersen takkede ogsaa Fru Bendtzen og Fru Strunk for værdifuld Hjælp og Støtte. Fru Bagermester Markussen udtalte sin Glæde over Skolens smukke Udseende efter Ombygningen.

Pg. Ans.: Frk. Ingrid Hvalsø Petersen, ex. L. II og III M var paa Lejrskole i Solrød, IV M i Asserbo.

14. December.

Ejendommen er i Ejendomsskyld vurderet til Kr. 150.000. Østifternes Kreditforening har vurderet den til 185.000 og tilbyder et Laan paa Kr. 58.000 til 4 %. Landmandsbankens Christianshavnsafdeling har forøget sit Byggelaan paa 20.000 Kr. til ialt 55.000 Kr. – Frk. Ingrid Hvalsø Petersen fik fast Ansættelse.

Pg. Frøbel-Højskolen, der har været Lejere hos os tidligere i seks Aar og nu i syv Aar, forlod os d. 1. Juni 1942 Vi har altid haft et smukt Samspil med Frøbel-Højskolens Ledere, og vi er taknemmelige for den Trofasthed mod os, der f. Eks. faar Frk. Bertha Wulff til hvert Aar at komme til Morgensang d. 2. December.

1943.

26. Januar.

Arkitekt Havning fremkom med en Redegørelse for Ombygningen. Samlet Udgift: Kr. 117.654,48. Hidtil udbetalt Kr. 79.566,70. Bidrag til Byggefond: Kr. 7.275. Resttilgodehavende: Kr. 30.812,78.

Med Hensyn til Overskridelsen gav Hr. Havning en detailleret Redegørelse for ca. 35.000 Kr., mens andre Summer var delvis uoplyste (Murer: ca. 12000, Maler: ca. 8000, Centralvarmeanlæg: ca. 4000).

Hr. Havning bemærkede, at der var stillet en Del nye Krav under Arbejdet, men der var givet Valuta for Pengene. Maaske burde der under Arbejdet stadig være givet Redegørelser; men det havde man ikke forlangt, og det var ogsaa praktisk uigennemførligt paa Grund af det stærke Tempo. Angaaende Friskolelaanet meddelte Hr. Havning, at der stadig førtes Forhandlinger.

Formanden gav Udtryk for, at man tog Redegørelsen til Efterretning. Man havde haft Tillid til Arkitekt og Haandværkere og var tilfreds med Arbejdet. Det havde været Bestyrelsen magtpaaliggende at faa Huset helt i Orden fra Kælder til Kvist.

I Anledning af, at der er indmeldt 25 til den nye I. Klasse, drøf-

tedes Muligheden for at oprette to 1. Klasser. Man vedtog foreløbig at oprette en Venteliste og se Tiden an.

Skolen har pr. 11. December faaet tildelt Eksamensret. Det vedtoges at ansætte cand. mag. Fru Gudrun Jensen som Timelærerinde i Regning, Matematik, Fysik fra 1. April.

4. Februar.

Landmandsbankens Christianshavnsafdeling forhøjer sit Laan til Skolen, stort Kr. 55.000, til Kr. 76.000 mod oprykkende Pant i Ejendommen efter Kr. 24.000 Legatmidler. Rente $4\frac{1}{2}\%$.

Frk. Johanne Jørgensen ansættes som Skolekøkkenlærerinde fra 1. April.

15. Marts.

Der realiseres Kr. 5000 i $4\frac{1}{2}\%$ Østifts. Kreditf. til Dækning af Driftsunderskud for Tiden 1. 4. 42 - 31. 3. 43. – Samtidig vedtoges det at anskaffe Apparater til Varmelære, Elektricitetslære og Astro-nomi til Beløb af Kr. 1500.

25. Maj.

Regnskabet fremlagdes. Balance Kr. 41.320,81, Driftsunderskud Kr. 9.245,89, Kasseb. Kr. 4.136,87, Legatkapitalkonto Kr. 30.900, Kapitalkonto Kr. 43.088,80. Obligationer Kr. 25.962,50.

Legatpladser for 43-44 vedtoges uforandret for Den tidligere Friskole, Asylskoleselskabet, Døttreskolen til Fr. VI's Minde. Skolens egne Legatpladser forhøjedes til Kr. 2881.

1. April 1943 oprettedes en 4. Klasse, idet Skolen fra 1940 har savnet denne Klasse. Hr. og Fru Heje ønskede af deres den 6. 9. 42 afdøde Datter Birthes Midler at give en særlig Støtte til denne Klasse og indbetalte til dette Formaal Kr. 2500 til et Legat, der skal bære Navnet Birthe Sine Hejes Legat. Hr. og Fru Holger Suhr har til Byggefondet indbetalt Kr. 4500 og desuden Kr. 500 til et Gratiale til Lærerinderne paa Grund af Dyrtiden. For Skolen er disse Gaver af overordentlig stor Betydning. Skolebestyrerinde Frk. M. Kasperen har indbetalt Kr. 4500, der vil være at forrente med $4\frac{1}{2}\%$ og tilbagebetales om 10 Aar. – Lærerinde Frk. Agnete Jessen ansattes fra 1. April. Det vedtoges, at Betaling for Skolekøkken skal være 35 Kr. aarlig.

8. Juni.

Generalforsamling. Formanden aflagde Beretning, forelagde det reviderede Regnskab og omtalte med Tak Jette Bangs Støtte ved Foredragsaften og Billedbrochure. Af Bestyrelsen afgik Direktør Lindén og Hr. Heje. I Stedet valgtes Overingeniør Ejnar Park og Politifuldmægtig Vilh. Leifer.

Formanden rettede en varm Tak til Direktør Lindén for de mange Aars trofaste Arbejde for Skolen. Forbindelsen med Sverrig havde altid haft Betydning; den var ogsaa Skyld i Kronprinsessens Besøg.

Direktør Lindén udtalte sin Glæde over sin 18-aarige Tilknytning til Skolen, takkede Hr. Heje for hans Indsats for Skolen og Frk. Kaspersen for megen Venlighed og Forstaaelse og Lærerinderne for den Tid, da Børnene gik i Skolen. Frk. Kaspersen takkede Direktør Lindén og Fruen for grænseløs Venlighed og Hjælpsomhed og Hr. og Fru Heje for deres Kærlighed til Skolen og Offervilje over for den.

Revisor Ankjær-Jensen genvalgtes med Tak.

Forslag til Love drøftedes. LRS. Carsten Jepsen stillede det Ændringsforslag til § 7, at Sætningen: dog har Ægtefæller kun 1 Stemme tilsammen – udgik. – Vedtoges.

Pastor Sanger stillede Forslag om følgende Tilføjelse til § 2: Bestyrerinden har Ret til at deltage i Bestyrelsesmøderne, dog uden Stemmeret. Forkastedes. Lovforslaget vedtoges derefter enstemmigt.

17. Juni.

Til Formand valgtes enstemmigt Fru Marie Suhr, og Hr. Jørgensen genvalgtes til Kasserer. Det vedtoges at sælge Kr. 11.000 4 1/2 % Kreditforeningsobl.

Det vedtoges at ansætte Fru Mouritzen som Portner ved Skolen med en mdl. Løn af 265 Kr. Det vedtoges at yde Frk. Eschen, Frk. Hansen, Frk. Hvalsø og Fru Sørensen et ekstraordinært Dyrtils-tillæg à 25 Kr. mdl. indtil videre.

14. September.

Det vedtoges at rette en Henvendelse til Københavns Kommune om at yde Skolen et Tilskud. Der bevilgedes Frk. Lund et Ekstra-



Fru Marie Suhr.

honorar paa 100 Kr. for forøget Arbejde med Regnskabet under Ombygningen. Det vedtoges indtil videre at give Fru Mouritzen 25 Kr. mere mdl.

Pg. Lejrskole i Asserbo.

1944.

12. Januar.

15. Dec. 1943 er der meddelt Skolen Eksamensret til Realeksamen. For at skaffe flere Elever til Realklassen har Hr. og Fru Holger Suhr og Hr. og Fru Park skænket en Friplads til denne Klasse. Det vedtoges at sende en Meddelelse til Forældrene til den nye 1. Klasse om en Forhøjelse af Skolepengene for denne Klasse paa 2 Kr. mdl.

9. Februar.

Faglærer Lars Gabriel Hansen ansattes som Timelærer i Regning, Matematik og Fysik fra 1. April, cand. mag. Torsten Jørgensen som Lærer i Sang. Det vedtoges, at der i det nye Skoleaar skal gives Skolekøkkenundervisning i II og III M.

12. April.

Fru Suhr bød Pastor Schack velkommen. Det meddeltes, at Københavns Kommune under 5. 4. 44 har bevilget Skolen et Tilskud paa 10.000 Kr. een Gang for alle, begrundet i de særlige Bygningsforanstaltninger. Det vedtoges at give Fru Sanger og Frk. Lund en Maanedes Løn, naar de holder 25 Aars Jubilæum. Det vedtoges paa Forslag af Frk. Kaspersen og Fru Peitersen at yde Lærerinderne Fru Sanger, Frk. Lund, Frk. Eschen, Frk. Inger Hansen, Fru Doris Sørensen og Frk. Ingrid Hvalsø Petersen og Fru Agnete Schou et Dyrtdstillæg paa 50 Kr. mdl. fra 1. April at regne, idet Forslagsstillerne for deres Vedkommende frafaldt at komme i Betragtning ved denne Lejlighed.

17. Maj.

Skolens Børnetal er 143, deraf 86 i de smaa Klasser og 55 i Mellemkole- og Realklasse.

Regnskabet: Balance	Kr. 59.345,61
Driftsunderskud	- 2.282,00
Kassebeholdning	- 11.042,96
Legatkapitalkonto	- 30.900,00
Kapitalkonto	- 43.805,16
Obligationer, nominelt	- 15.552,50
Lønninger	- 41.522,65



Peter Fenger.

Jytte Witt, fra Skolens Realklasse 44, er ansat som Elev i Børnehaven fra 15. 8. d. A. for en mdl. Løn af Kr. 75.

24. Maj.

Generalforsamling og Forældremøde. Pastor Sanger var Dirigent. Fru Suhr meddelte, at Skolen var kommet ind under Loven af 1918, hvorved Statstilskuddet pr. Barn i Mellemskolen bliver ca. 300 Kr. Det betyder for indeværende Aar ca. 14.000 Kr. Kommunen havde bevilget Skolen 10.000 Kr. een Gang for alle. Skolepengene var sat 2 Kr. op for 1. Kl. og Bestyrelsen overvejede at forhøje for 2. til 5. Kl. – Skattekontrollør Jørgensen og Revisor Ankjær-Jensen genvalgtes med Akklamation. – Derefter omtalte Frk. Kaspersen, at Skolen havde faaet Eksamensret uden Spor af Vanskelighed. Dette og Statstilskuddet betød en stor og værdifuld Anerkendelse af Skolen fra Ministeriets Side. – Den ubebyggede Grund ved Siden af

Skolen bør købes af Hensyn til Fremtiden. Der er i Dag gode og stabile Forhold for Skolen. – Vi har ikke spurgt om Konfession af den ene eller anden Art. Vi haaber, at der skal have været en Aand og Tone, som var positiv, at der i Ringheden findes noget, som kan bruges i Guds Husholdning – og længere bør Skolen ikke bestaa. – Hovedsagen er, at Børnene aandeligt trives, saa man med Tillid kan sende dem ud i et Arbejde.

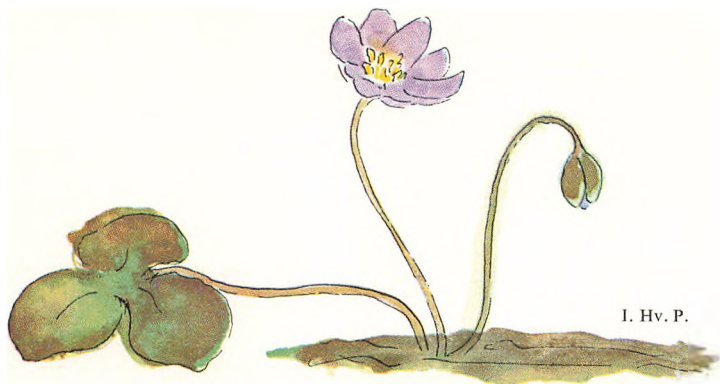
En af vore Venner har frygtet, at vi nu vil blive Terpeskole. Forhaabentlig ikke. Naar vi har kunnet føre to ganske almindelige 8. Klasser frem til Mellemskole- og Realeksamen, skulde vi nok kunne fortsætte som før til og med III M. Derefter kommer saa to regulære Eksamensklasser.

Bogholder Sanddahl: Optakten til Mødet, den hastige Dagsorden var en Skuffelse. Frk. Kaspersens Ord har rørt mig dybt. Det var en Slags Testamente, der viste megen dyb Menneskekundskab, saa vi Forældre maa være taknemlige for, at vore Børn kan ledes saadan. Det er kun faa, der ser Lykken af den gode Menneskelighed plus de gode Kundskaber. Vi vil støtte Skolen med vor Forstaaelse, baade paa det ene og det andet Omraade. Tak til Skolens Leder og dens Lærerkrafter, som arbejder i denne Aand. – Assurandør Ørum-Hansen: Der har aldrig været saa kedelig en Generalforsamling. Vi, der har været med gennem Aarene, har jo prøvet noget. – Stilheden og Roen er et glimrende Tegn. Der er Grund til Tilfredshed. Heje har ved Ombygningen sat sit Stempel paa Skolen; den trækker Børnene til sig og har Forældrenes Sympati. – Vi ønsker alt godt for Skolen i Aarene, der kommer. Det slog mig, at ingen sagde noget, da der taltes om Forhøjelse af Skolepengene. Forældrene forstaaer, at der maa ofres noget, ligesom Lærerinderne gør det ved at være lavere lønnet, end man er det i den offentlige Skole.

Ewald Sanger.

7. Juni.

Betalingen i Børnehaven forhøjedes til 15 Kr. mdl. i Formiddags- og 12 Kr. i Eftermiddagsbørnehaven, og Skolepengene med 2 Kr. mdl. i 2.-5. Kl.



*Hvad var det dog, der skete?
Mit Hjerte koldt og haardt som Kvarst
det smelter ved at se det
den første Dag i Marts.
Jeg tænkte: »Evigst skiltes ad
min Sjæl og Glæden,« da jeg sad
i Vintrens grumme Done.
Nu gør min Anemone
mit Hjerte atter glad.*

*For denne rene Farve
den er mig som en Vaarens Daab,
der la'r mig nyfødt arve
en Evighed af Haab.
Saa bøjer jeg mig da mod Jord
og stryger ømt dit Silkeflor,
en Flig af Naadens Trone.
Du lille Anemone,
hvor er vor Skaber stor!*

KAJ MUNK

6. September.

Børnehaveleder Frk. Ester Holm forlod Skolen, og Frk. Margrethe Ahlefeldt-Laurvig ansattes i Stedet for. Frk. Nina Lundberg og Jytte Witt blev Medhjælpere. Fru Agnete Schou forlader Skolen og Frk. Ester Abel ansættes.

22. November.

Frk. Abel fratræder til 1. Januar, og Fru Karen Abel og Fru Jenny Ernst Hansen ansættes i Stedet. Det vedtoges at starte en Blaamejsetrop under Ledelse af Frkn. Inger Hansen og Ingrid Hvalsø. Ved Overingeniør Parks Mellekomst er det lykkedes at opnaa Løfte fra Magistraten om Nedlæggelse af den over for Skolen beliggende Parkeringsplads.

1945.

10. Januar.

Stud. mag. Frk. Tove Bugge ansættes som Timelærer i Regning og Matematik. – Den 29. November var Fru Suhr og Frk. Kaspersen i Ministeriet for at overbringe et Andragende om, at Ministeriet vilde være behjælpelig med at gennemføre en saadan Pensionsordning, at Lærerindernes Forhold ikke blev forringede ved Overgangen fra Efterlønskassen til Pensionskassen af 1925. Samme Dag var Fru Suhr og Frk. Kaspersen hos Undervisningsinspektør Bjørneboe for at drøfte Spørgsmaalet om Inspektion i Religion og fik af Undervisningsinspektøren et mundtligt Tilsagn om, at Skolen skulde blive fritaget for Tilsyn i Religion i Hr. Bjørneboes Tid. Henvendelsen skete under Henvisning til Døttreskolens Særpræg paa dette Omraade, hvor Skolen maatte ønske at bevare sin fulde Frihed, netop fordi Faget drejede sig om det centrale i Skolens Liv.

7. Marts.

Siden sidste Bestyrelsesmøde har Skolen modtaget Meddelelse om, at en anonym Ven af Skolen har skænket den 20.000 Kr., der er indbetalt til Landmandsbankens Christianshavnsafdeling og ønskes anvendt til Nedbringelse af Skolens Gæld til Landmandsban-

ken, dog saaledes, at Døttreskolens resterende Laan skal være afdragsfrit i to Aar. Bestyrelsen for Christianshavns Døttreskole har modtaget den smukke Gave paa de anførte Vilkaar og anmodet Banken om, at dens dybtføjte Tak maa blive overbragt Giveren.

11. April.

Kirsten Schultz-Lorentzen ansættes som Medhjælper i Børnehaven.

Regnskabet: Balance	Kr. 65.847,91
Driftsunderskud	– 6.019,59
Kassebeholdning	– 5.125,80
Legatkapitalkonto	– 30.900,00
Kapitalkonto	– 35.306,03
Obligationer	– 15.337,50
Debitorer	– 637,50

30. Maj.

Forældremødet begyndte med Sangen »Fædreland«. Lrs. Jepsen valgtes til Dirigent.

Fru Suhr: Det er med en helt anden Følelse, vi nu mødes. Maatte vi forstaa at bruge Freden paa rette Maade for vort kære Fædreland.

Det har været et vanskeligt Skoleaar; men vi har dog faaet Lov at beholde vores Skole; den har ikke været »taget til andet Formaak« Skolen var lukket fra den 2. Maj til den 14. – Det nye Skoleaar bliver forhaabentlig roligere. Det har været godt at mærke, at Skolen gjorde sit til, at alt gik saa normalt som muligt. Det siger vi Lærere og Lærerinder Tak for.

Børnetallet kan svinge meget ved en privat Skole. Her var det i 1873: 60, i 1885: 94, i 1898: 42. I 1912 flyttede Skolen fra Strandgade 25 herhen, og Børnetallet steg kraftigt: 1914: 137, 1923: 230, 1928: 257. Derefter gik det stærkt nedad. I 1940: 74, 1942 kom Ombygningen og de to Eksamensklasser. Nu i 1945 er der 160 Børn.

Fru Suhr omtalte Gaven paa de 20.000 Kr. og udtalte Haab om, at Forældrene altid vilde staa sammen om Skolen.

Derefter blev Regnskabet fremlagt og godkendt. Fru Suhr blev genvalgt til Bestyrelsen, og Revisor Ankjær-Jensen genvalgt.

Lrs. Jepsen bragte Forældrenes Tak til den anonyme Giver af de 20.000 Kr. og takkede Skolen, fordi den havde været sig sit Ansvar bevidst; naar der havde været Grund til Bekymring, var alt blevet ordnet paa bedste Maade. Han ønskede Skolen Lykke og Velsignelse til dens fortsatte Gerning.

Efter Generalforsamlingen var der Forhandling. Der indmeldtes over 40 Forældre til 2 Studiekredse om Opdragelse; de vil begynde i September.

6. Juni.

Der er fra Ministeriet modtaget et ekstraordinært Lærertilskud paa 1442,89 Kr., svarende til det midlertidige Tillæg, som ydes Statens Tjenestemænd.

7. November.

Det vedtoges at flytte Skoleaaret, saa det igen gaar fra Sommerferie til Sommerferie. I Børnehaven ansattes: Louise Jensen, Connie Hinz Stollesen og Fru Ingemann-Nielsen.

28. November.

Paa Grund af den almindelige Prisstigning vedtoges følgende Forhøjelser af Skolepengene: Børnehaven 3 Kr. mdl. (18-15), 1.-5. Kl. 4 Kr. (22-24-26-28). Paa Grund af Statstilskuddet til Mellemskolen er Skolepengene her uforandrede. Det vedtoges at forhøje Lønnen til Skolebestyrerinde Frk. M. Kaspersen til 6.200 Kr. aarligt og for Fru Peitersen til 4.800 Kr. aarligt.

Pg. Seminarieforsøger Alfred Christiansen talte ved Forældremødet. Ans. Peter Fenger, cand. theol.

1946.

8. Januar.

Det vedtoges at anskaffe 50 Højskolesangbøger til Skolen.

6. Februar.

Det vedtoges at sende en Forespørgsel til Bestyrelsen for Legatet »Christianshavns Friskole« om, hvorvidt det Laan, Kr. 24.000, der staar som Laan i Døttreskolens Bygning, kan rykke for et eventuelt Kreditforeningslaan.



Ruih Nissen Petersen.

3. April.

Det er vedtaget fra 1. April 1946 at ansætte exam. Lærerinde Frk. Kirsten Hansen med 300 Kr. mdl. i Anledning af, at Frk. Hvalsø fratræder. Fra 15. September ansættes Frk. Inger Christensen som Assistent i Børnehaven med 200 Kr. mdl., Kl. 9-13. Det vedtoges at betale Halvdelen af Pensionsbidraget for Frk. Ahlefeldt i »Børnesagens Pensionskasse«.

6. Maj.

Fra 1. April 1946 vedtoges følgende Løntrin: Vikarer 3600, fast ansatte Lærere 3800 - 4200 - 4600 - 5000 - 5400, med 3 Aar mellem hvert Løntrin; Skolens Leder 6.000 - 6.500 - 7.000, med 3 Aars Mellemrum. Vicebestyrer: et personligt Tillæg paa 600 Kr. til den nor-

male Lærerløn. De faste Timelærere faar fast Maanedsløn: 4 Kr. i Timen, løse Vikarer 3 Kr. i Timen. – Frk. Ahlefeldts Løn bliver 4500 Kr.

13. Juni.

Undervisningsministeriet har tiltraadt, at Skolens 1. Prioritet fra Friskolens Legat rykker for et Kreditforeningslaan paa 58.500 Kr. fra Østifternes Kreditforening til 3 1/2 %, idet Bestyrelsen for »Friskolens Legat«, Sognepræst Egede Schack, Provst Schultz-Lorentzen og Arkitekt Havning, har støttet Skolens Andragende derom. Det vedtoges at acceptere Kreditforeningslaanet. I Efterbetaling af Statstilskud for Regnskabsaaret 1944-45 er modtaget Kr. 6.660,33. Fra Københavns kommunale Skolevæsen er modtaget Kr. 5.500 som Godtgørelse for Kommunens Laan af 5 Klasseværelser i Tiden Juni 45-Februar 46 (incl.), saaledes fordelt: Leje 1200 Kr., Varme og Lys: 600, Slitage og Reparation: 3000, Erstatning for Vandskade paa Klaver: 700.

13. Juni.

Generalforsamling. Fru Suhr aflagde Beretning, nævnte Efterbetaling af Statstilskud og Godtgørelsen fra Kommunen, samt takkede Forældrene, fordi de havde taget pænt mod Forhøjelsen af Skolepengene. – Studiekredsen havde været værdifuld, og Forældrene havde taget ivrig Del i Diskussionen. Der havde været megen Sygdom, som Ferien forhaabentlig vilde rette. – Fru Bentzen genvalgtes til Bestyrelsen og Hr. Ankjær-Jensen til Revisor.

10. September.

Frk. Kaspersen takkede Bestyrelsen, fordi den havde tilbudt hende en 6 Ugers Orlov (i Efteraaret 46), som Frk. Kaspersen vil benytte til en Studierejse til England og Frankrig. Frk. Minna Bengtson ansættes i Børnehaven med 150 Kr. mdl. – Fru Mouritzens Løn bliver 450 Kr. mdl.

Efter Ansøgning har Flaadestationen tilladt Døttreskolens Mellemskole at benytte dens Boldbane.

En Skrivelse er modtaget fra Undervisningsministeriet ang. Overgangen af 4 Lærerinder fra Efterlønskassen til Pensionskassen af 1925. Ministeriet vil med Begrundelse i den derved for Ministeriet

formindskede Forpligtelse overfor Efterlønskassen udbetale en Sum af Kr. 9.303, for at de 4 Lærere: Frk. Kaspersen, Fru Peitersen, Frk. Lund og Frk. Eschen ikke i pensionsretslig Henseende skal blive ringere stillet paa Grund af Skolens Overgang til Eksamensskole.

Pg. Gæster, der har talt i Salen: Fru Olga Kjellberg, Frk. Gunvor Normann, Frk. Annelise Sommerfelt, Hr. Jan Ziesler, Frk. Britta Schill. 20 Børn fra Birkagården i Stockholm og 24 Børn fra Röst-ånga var vore Gæster nogle Dage.

1947.

5. Februar.

Det vedtoges at bevilge Frk. Inger Hansen et Aars Orlov fra det nye Skoleaars Begyndelse – og at udbetale Frk. Hansen 3 Mdrs. Gage.

11. Februar.

Fru Suhr meddelte, at Kreditforeningslaanet var gaaet i Orden som første Prioritet 58.500 Kr. 3 1/2 % 15. Serie, som har indbragt Kr. 57.019,65; samtidig er Laanet til Friskolen, stort 25.000 Kr., rykket for 1. Prioritet. Laanet i Landmandsbanken, Restgæld 52.250 Kr., er herefter indfriet.

24. Marts.

Det vedtoges at forhøje Lønningerne fra 1. 4. 47 for Fru Sanger, Frk. Lund og Frk. Eschen til Kr. 7.000, dog saaledes, at Skolen, saa snart det er muligt, vil søge at forhøje disse Lønninger yderligere, i Forhold til de yngres. Fru Skyum og Frk. Servais' Løn forhøjes til Kr. 6000, og Frk. Ruth Nissen Petersen og Frk. Benedicte Mundt med 30 ugentlige Timer faar 5000 Kr. Overingeniør Park var fraværende (Amerika).

16. Maj.

Det vedtoges at antage Hr. og Fru Kai Ziegler til Skolebetjentstillingen for Kr. 550 mdl. plus 50 Kr. mdl. for Fyring. Børnehavens Medarbejdere lønnes efter Dansk Børnehaveraads Tarif. Frk. Agnete de Molade ansættes i St. f. Fru Folmer Hansen.

10. Juni.

Generalforsamling. Kontorchef Bach Dirigent.

Fru Suhr: Det har været et roligt Aar. Vi frøs en Del i den strenge Kuldeperiode, hvor Brændselsmangelen gjorde sig gældende, og vi gør nu Forsøg paa at skaffe tilstrækkeligt Brændsel i Forvejen. I Sommeren 1946 havde Skolen Besøg af svenske Gæster fra Skaane og Stockholm, dels her, dels i Tuenhus i Jylland. Samværet fortsættes i Aar, idet 18 Børn og 4 Lærerinder rejser til Stockholm. – Vi har ansøgt om Oliefy, men faaet Afslag. Vi har faaet et større Statstilskud og har kunnet sætte Lærerlønningerne væsentligt op. Om næste Aar ved vi intet, da Regnskabet endnu ikke har kunnet lægges om. Vi haaber, at vi skal kunne undgaa at sætte Skolepengene op. – Overingeniør Park genvalgtes til Bestyrelsen. – Derefter var der Diskussion om Film og Børnebøger.

5. November.

Det vedtoges, saa vidt muligt, at udbetale kommunale Lønninger til det faste Lærerpersonele fra 1. 8. 1947.

Pg. Lejrskole i Tuenhus. Ans.: Frk. Grete Schneider. Gæster, der talte til Børnene: Jean Dakin, Hilda Diamond, Kathleen Carrick-Smith.

1948.

3. Marts.

Det vedtoges, at Lærerne selv betaler Vikar, naar de, uden Sygdom, er fraværende.

7. April.

Det vedtoges at holde Lejrskole for II og III M i Tilslutning til Pinseferien under Forudsætning af, at der kan opnaas fri Rejse.

2. Juni.

Frk. Erna Beck Sørensen ansættes fra 1. August.

1. September.

Det vedtoges, at skolebetjent Kai Ziegler fra 1. aug. 1948 ansættes i 12. lønklasse I trin (aarlig løn 6.690 kr.) + et fast bestil-



Børge Gandrup.

lingstillæg på 1.000 kr. årlig, samt at han bliver pensionsforsikret på sådanne vilkår, at aldersrenten til sin tid ikke formindskes. Det vedtoges at lægge tagpap på sidebygningen. Frk. Flensborg Thomsen antages til skolekøkkenet og frk. Elisabeth Riising og fru Bornemann til børnehaven.

28. September.

På fru Suhrs vegne aflagde hr. overingeniør Park beretning. Skolen har i Øjeblikket 76 elever i mellemskolen og 114 i underskolen, hvilket er dens fulde kapacitet. I børnehaven er der ca. 40 på formiddagsholdet og lige så mange på eftermiddagsholdet.

Der forelå intet revideret regnskab, da det ikke havde været muligt at fremskaffe et, der var i overensstemmelse med tilskudsloven af 15. marts 1947. Lovens regnskabsmæssige virkninger kan ikke overses; vi har stadig ikke fået nogen afgørelse fra myndighederne, trods meget ihærdige anstrengelser. Det foreløbige, ureviderede regnskab fremlagdes og godkendtes.

Dernæst foreslog hr. Park på bestyrelsens vegne udvidelse af bestyrelsen med eet medlem, fordi man gerne ville have et medlem blandt forældrene i en af de små klasser.

Samtidig foreslog bestyrelsen genvalg af hr. Jørgensen, som havde gjort et stort og fortjenstfuldt arbejde, og hvis erfaringer stadig ville være værdifulde for bestyrelsen. Derefter genvalgtes hr. Jørgensen, og hr. civilingeniør Poul Jessen nyvalgtes. Hr. revisor Ankjær-Jensen genvalgtes til skolens revisor.

I anledning af skolens 150-års fødselsdag til næste år nedsattes der et festudvalg: Direktør C. Schwenn, formand, fru blomsterhandler Funk, fru maskinmester Otzen, fru overingeniør Park, fru grosserer Jacobsen, købmand M. J. Frederiksen, fru afdelingsleder Anthonen.

Derefter rettede hr. Park en hjertelig tak til skolens ledelse og personale for aldrig svigtende loyalitet over for skolen og hinanden, og for det, de gav, som man ikke kunne betale for.

Frk. Kaspersen omtalte muligheden af klasseforældremøder, f. eks. for at høre om de forsøg med individuel undervisning, frk. Servais for tiden foretager i 1. klasse.

Til sidst udtalte frk. Kaspersen, at det til enhver tid er forældre-kredsen, der bærer skolen, og at det ikke er tilfældigt, at der i 1912 er indsat en § i loven, som gør det meget vanskeligt at ophæve skolen. »Den vågenhed, som dette viser, ville vi gerne, at enhver forældre-kreds måtte have«.

8. Oktober.

For regnskabsperioden 1. April 1946-1. August 1947 vedtoges det at give fuld efterbetaling for overskoletimer til et beløb af 18.093,21 kr., samt at hensætte til kredit for samme formål 7805,88 kr. Førstnævnte beløb udbetales omgående. Efterbetaling 1. august



Marie Kaspersen.

1947-1. august 1948 (kr. 6.125,66) udbetales, så snart skolen modtager efterbetaling af statstilskud.

Pg. Lejrskole i Tuenhus. Rektor Kathleen Carrick-Smith har fortalt for børnene og givet nogle timer. Hollandske børn paa udvekslingsbesøg.

1949.

11. Januar.

Festkomiteen var indbudt til at drøfte tilrettelæggelsen af skolens 150-års fest den 2. december 1949. Som de væsentlige punkter vedtoges:

1. Festgudstjeneste i Vor Frelzers Kirke (ved provst Schultz-Lorentzen). Klokkespil.



Ester Johannesen, f. Abel.

2. Chokolade til alle børn i deres klasser, bestyrelsen holder reception i gymnastiksalen.
3. Fest i »Stærekassen« om aftenen (enhedspris). Endvidere foreslog man indsamling blandt forældrene til en gave og optagelse af en ny film til supplerung af den tidligere.

Fru Anthonsen vil tegne et emblem, som dernæst skal være til salg.

2. Februar.

Det vedtoges at rette en officiel henvendelse til bestyrelsen for »Bombebøssen« angående den »Bombebøssen« tilhørende grund ved siden af skolen.

Efter henvendelse fra »Dansk Skibsadoption« vedtoges det at lade skolen ved IIm adoptere »Esso København«.

2. Marts.

Frk. Anna Madsen og Birgit Ørum-Hansen ansættes i børnehaven. Betalingen forhøjes til 20 kr. mdl. for eftermiddags- og 25 kr.

mdl. for formiddagsbørnehaven. Det vedtoges at sende en henvendelse til Stærekassen om leje af dens lokaler til skolens 150 års fest 2. december 1949.

Nogle af skolens børn har været på udvekslingsbesøg i Holland.

Lige før sommerferien modtog skolen fra ministeriet efterbetaling for tiden 1. april 1946-1. august 1947, ialt kr. 38.666,00 samt en à conto efterbetaling for 1947-48 på kr. 20.000,00, idet det årlige statstilskud, der gives med $\frac{2}{3}$ af den offentlige skoles udgift pr. overskoletime, for tiden ligger omkring kr. 75.000,00.

31. August.

Odd-Fellow-Palæets store sal og 2 festlokaler er lejet til d. 2. december. Læge Karen Sveistrup er ansat som skolelæge og frk. Meta Larsen som sundhedsplejerske. Ansat fra 1. august: Børge Gamdrup, genansat; Ester Johannessen, f. Abel.

Liste over børn 1949

Helen Aaberg, S. Aa., chauffør
Nicole Abouzeid, M. A., kasserer
Birgit Aistrup, V. A., prokurist
Karen Margrethe Albrechtsen, C. E. A., ingeniør
Bente Andersen, S. Aa. A., direktør
Kirsten Andersen, S. Aa. A., direktør
Lis Ella Andersen, Erik A., bogholder
Inger Ankerstjerne, A. A., malermester
Lone Anthonsen, R. A., afdelingsleder
Suzanne Anthonsen, R. A., afdelingsleder
Mette Ege Axø, O. E. A., cand. pharm.
Ane-Lise Bach, H. B., kontorchef
Kirsten Bach, H. B., kontorchef
Birgitte Backhaus, Aa. B., grosserer
Karen Vibeke Backhaus, G. B., kontorchef
Clara Marianne Bang, M. B., salgschef
Anne Merete Bangsted, H. B., redaktør
Birthe Bastiansen, H. M. B., gas- og vandmester
Inger-Lise Bech, Kurt B., maskinmester
Hanne Wisbech Bentzen, A. B., fængselsinspektør
Helle Blom-Andersen, H. B.-A., civilingeniør
Unni Blom-Andersen, H. B.-A., civilingeniør
Ann Bohn-Willeberg, W. B.-W., slagtermester
Ruth Botoft, A. B., gartner
Else Margrethe Brandt, C. B., kasserer
Lone Mygind Brinklev, H. M. B., civilingeniør
Ingrid Brockmann, S. A. B., skibsfører
Anne Christensen, T. C., fuldmægtig
Mimi Christensen, M. C., prokurist
Edith Ellen Christiansen, E. Th. C., prokurist
Inger Birgit Dabelsteen, B. D., tandlæge
Jytte Dirksen, M. D., fabrikant

Ege, Dorothy, H. E., repræsentant
Anne Beate Eggers, K. O. R. E., kaptajn
Hanne Engstrøm, S. Aa. E., motorforhandler
Birgit Eriksen, R. E., fhv. styrmand
Lise Valborg Eskebech, A. E., bagermester
Irene Falck, L. F., assistent
Ingrid Fenger, P. F., præst
Karen Lone Fenger, K. J. F., kaptajn, civilingeniør
Aase Johanne Frantzen, A. F., afd. kontorchef
Bercé Marie Helene Frederiksen, M. J. F., købmand
Lisbeth Jermiin Frederiksen, M. J. F., købmand
Susanne Fritsche, H. F., civilingeniør
Jytte Margrethe Folkmann, S. G. F., direktør
Trine Funk, F., blikkenslagermester
Ele Gerhardt, Otto G., bankfuldmægtig
Jette Gerhardt, Otto G., bankfuldmægtig
Lissi Agnete Graulund Noe, J. N., formand
Tove Grue Sørensen, Kn. G.-S., skolepsykolog
Annelise Mansfeldt Guldbrandsen, Ch. G., værkfører
Birthe Hansen, Otto H., mejeriejer
Helle Søborg Hansen E. Wagner H., grosserer
Inge Giese Hansen, R. H., fuldmægtig
Jytte Anne Hansen, E. H., restauratør
Signe Ernst Hansen, Ernst. H., afd. præst
Mette Heiring, B. H., forlagsboghandler
Ingelise Hemmeth, E. H., afd. isenkræmmer
Lisbeth Herlem, E. H., grosserer
Anne Hermann, J. H., assistent
Bente Hjelm, P. H., civilingeniør
Kirsten Hjort, E. H., værkfører
Vibeke Holm, F. H., maskinmester
Jytte Hornbøl, V. H., bygningskonstruktør
Vivi Hornbøl, V. H., bygningskonstruktør
Kirsten Høiriis Sørensen, A. H. S., statsaut. revisor
Marie-Louise Iversen, fru Kirsten Iversen
Hanne Jakobsen, V. J., husejer
Henny Kaja Jakobsen, A. J., købmand
Lone Jakobsen, P. G. J., grosserer
Birgit Hedegaard Jensen, R. J., snedkermester
Kirsten Hedegaard Jensen, R. J., snedkermester
Ajno Tollan Jensen, Aa. J., kredsbibliotekar, forfatter
Eva Jensen, G. J., vagtmester

Eva Johanne Jensen, P. W. J., fabrikant
Judy Jensen, F. R. J., ingeniør
Lis Jensen, E. J., murerformand
Lisbeth Jensen, O. J., tilskærer
Lis Schultz Jensen, Thorleif J., gravør
Lise Ragnhild Jensen, J. A. J., kriminalbetjent
Lissi Jensen, J. Gade J., overpolitibetjent
Kirsten Steenberg Jensen, Henry S. J., fuldmægtig
Najâ Lis Jensen, Jørgen J., grosserer
Inge Elise Jeppesen, M. J. J., entreprenør
Nanna Merete Jessen, Poul J., civilingeniør
Birthe Klærskov Jeppesen, K. Kl. J., sporvognsfunktionær
Kirstin Johansen, E. J., møllermester
Jette Johansted, fru Jenny J., kioskejer
Helle Juelner, G. J., boghandler
Lilian Justiniano, E. J., bagermester
Birgitte Juul, K. J., apoteker
Gunvor Jørgensen, R. J., isenkræmmer
Kate Schneider Jørgensen, Einar J., læderhandler
Kirsten Jørgensen, fru Gurli J.
Bente Tvede Kavsmann, O. K., direktør
Jytte Tvede Kavsmann, O. K., direktør
Jane Kjærgaard Kjems, A. K., afd. købmand
Birgit Kjerumgaard, Alf. K., andengraver
Grethe Kjerumgaard, Alf. K., andengraver
Birgitte Skovsborg Kjær, N. B. K., fuldmægtig
Jytte Kjær, Aa. K., bagermester
Berith Laila Knudsen, I. B. K., ingeniør
Ruth Lindegaard Knudsen, J. A. K., fabrikant
Jette Gerd Koefod, E. K., revisor
Mette Kofoed, S. L. K., revisor
Annelise Krogh, Ejnar, K. præst
Nanna Krogh, A. O. K., bankassistent
Hanne Krüger-Larsen, Aksel Kr.-L., arkitekt
Lilian Elisabeth Krüger-Sørensen, P. K.-S., bankkorrespondent
Bente Larsen, K. L., stenfisker
Britt Kjeld-Larsen, K. L., ingeniør
Inge Colliander Larsen, E. L., slagtermester
Karen Colliander Larsen, E. L., slagtermester
Helle Dorte Mühlhausen Larsen, B. L., revisor
Lilian Larsen, Sv. Aa. L., tjener
Margit Larsen, E. L., herreekviperingshandler

Birgitte Laursen, S. O. L., herreekviperingshandler
Kirsten Laursen, A. V. L., isenkræmmer
Marianne Laursen, H. L., assistent
Vibeke Laursen, H. L., assistent
Lise-Lotte Lehd, N. L., assistent
Inge Marie Luckow, Vilh. L., linoleumsmontør
Birgitte Lundberg, C. L., prokurist
Lis Lundberg, C. L., fabrikant
Vibeke Lundsteen, K. L., kontreadmiral
Inge Asmussen Lych, P. A. L., skibshandler
Hanne Vibeke Lønstrup, L. P. L., maskinmester
Lonnie Roed Løyché, J. R. L., forretningsbestyrer
Lis Skeltved Madsen, J. Sk. M., kontorchef
Birgit Brøbech Mortensen, Johs. B. M.
Hanne Minona Aaberg Morton, V. J. Aa. M., grosserer
Bente Helene Møller, P. A. M., forvalter
Birgitte Siert Møller, H. M., fabrikant
Lisbeth Fornitz Møller, A. F. M., maskinmester
Merete Mørch, Alex M., gesandt
Lene Dyrlund Nakel, Karl N., dameskrædder
Lisian Dyrlund Nakel, Karl N., dameskrædder
Birgit Nielsen, N. C. N., restauratør
Grethe Nielsen, Poul N., bagermester
Rita Nielsen, Poul N., bagermester
Jessie Nielsen, P. E. N., restauratør
Alice Nilsson, C. H. N., assistent
Eva Nissen, Rie Nissen, fotograf
Lotte Nissen, Rie Nissen, fotograf
Lise Lotte Norel, Kaj N., underdirektør, cand. pharm.
Lis Agnete Olsen, Ch. T. O., grovsmed
Doris Hedevig Olsen, A. V. O., murermester
Lise Olsson, Joh. G. O., grosserer
Birgit Otzen, E. O., maskinmester
Jette Marie Paasgaard, F. P., repræsentant
Bente Petersen, G. P., entreprenør
Iran Park, E. P., overingeniør
Inge Margrethe Beha Pedersen, H. P., maskinmester
Karen Marie Pedersen, Aa. P., cyklehandler
Bente Doritta Fage Pedersen, S. F. P., skibsinspektør
Bente Lembcke Petersen, K. L. P., kunsthandler
Birgit Kaufmann Petersen, B. K. P., bogholder
Birthe Petersen, E. P., montør

Birthe Falck Petersen, Aa. P., udstedsbestyrer
Hanne Boye Petersen, Johs. B. P., lektor, dr. phil.
Lissi Grønne Raahauge, R. A. R., skibsfører
Elsebeth Rasmussen, M. R., fabrikant
Helen Jette Rasmussen, N. E. R., værkfører
Ina Karup Rasmussen, Karl H. R., exportchef
Lisbeth Nyborg Rasmussen, A. N. R., maskinmester
Winnie Ørslykke Rasmussen, C. A. R., handelsrejsende
Lise Reenberg, Kai R., fabrikant
Birgitte Høegh Rosing, E. R., læge
Marianne Høegh Rosing, E. R., læge
Birgitte Sally, H. S., fuldmægtig
Ada Schmidt, B. S., matros
Kirsten Skovby, P. S., vognmand
Gerda Schytte, H. S., maskinmester
Vibeke Schwenn, C. S., direktør
Toni Schønfelt, O. S., farvemester
Eva Rahbæk Smith, Joh. S., revisionschef
Hanne Kirstine Suhr, Holger S., handelsgartner
Marianne Suhr, Aa. S., plantageejer
Bente Stein, E. S. S., bogholder
Rita Høeberg Svendsen, Svend H. S., handelsgartner
Gitta Marianne Thorup Schmidt, R. S., organist
Anna Inge Sørensen, H. S., barbermester
Annemie Sørensen, E. S., fabrikant
Aase Hellemann Sørensen, S. O. S., bankfuldmægtig
Hanne Pommer Sørensen, Th. S., murermester
Lonni Teglvaad, A. T., salgschef
Nanna Thoresen-Lassen, S. T.-L., arkitekt
Aase Frede Torp, Frede T., maskinmester
Helene Tuxen, Erik T., kapelmester
Inge Valentiner, fru E. V.
Marianne Walther, T. W., repræsentant
Jette von der Lieth, E. v. d. L., forvalter
Sonja Vennike, fru E. V.
Grethe Westh, E. Chr. S. W., magasinforvalter
Inge Wiff, C. W., bankbogholder
Kirsten Vilandt, L. R. V., skibsinspektør
Mette Volkert, M. V., afdelingsforstander
Rikiza Wesche, H. H. W., kaptajnløjtnant

Mit Samliv med Døttreskolen

af C. W. Schultz-Lorentzen

JEG MØDTE Christianshavns Døttreskole, da jeg i Marts 1912 blev Sognepræst ved Vor Frelzers Kirke. Min Formand, Pastor Welling, meddelte mig, at jeg nu var selvskreven Medlem af »Direktionen« for denne Skole og indbød mig til et Direktionsmøde sammen med de øvrige Medlemmer, Grosserer Holstebro, Apotheker Juulmann og Skoleinspektør, cand. theol. Nyholm, der alle havde eller havde haft Børn i Skolen. Man nævnte, at Direktionen var selvsupplerende, og at Sognepræsten altid var fast Medlem eller endog Formand. På min stilfærdige Forespørgsel, om der ikke var Love for Døttreskolens Styrelse, skete der det for alle overraskende, at Bestyrerinden, Frk. Camilla Lemming, kom frem med et trykt Eksemplar af disse Love. Endnu mere overraskende virkede det, da det viste sig, at disse indeholdt en Bestemmelse om, at Bestyrelsen fremgik ved Valg på en Generalforsamling, og Protokollen viste, at der ikke havde været afholdt en sådan Generalforsamling siden 1887, hvorfor alle Medlemmer af Direktionen altså faktisk ikke havde noget Mandat til at handle på Skolens Vegne.

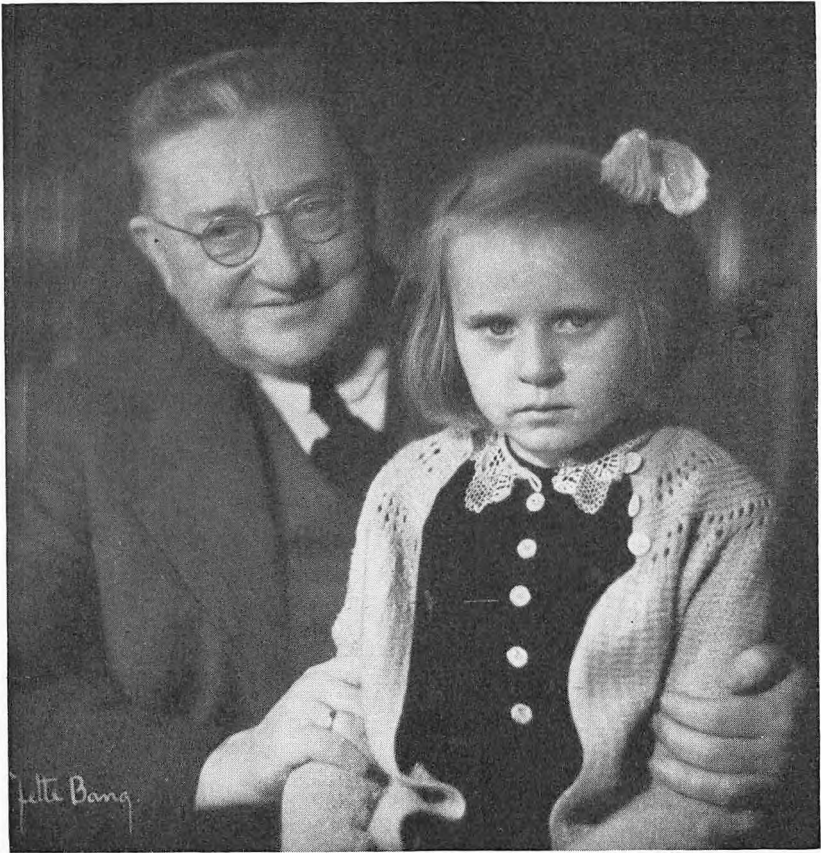
Direktionen blev nu nødsaget til at indkalde Forældrene til en Generalforsamling og forelagde der Forslag til en Lovændring, der fastslog Bestyrelsens Ret til at supplere sig selv og Sognepræstens Stilling som født Medlem. Det blev selvfølgelig vedtaget. Der var nu også god Grund til at sørge for lovmæssig Hjemmel for Bestyrelsens Myndighed, eftersom der forestod visse Transaktioner, der krævede Myndighedernes Anerkendelse. Bestyrelsen har åbenbart også tidligere følt sig noget usikker overfor dette Spørgsmål.

Døttreskolen havde dengang til Huse i Strandgade i asiatisk Kompagnis Palæ i en storborgerlig Lejlighed, der i og for sig var

udmærket, men absolut uegnet til Skole. Blandt andet havde Børnene ikke Lejlighed til at komme i fri Luft i deres Frikvarter, men måtte nøjes med at lege i en stor Stue, i og for sig ualmindelig smuk med Paneler og Stukloft, men næppe beregnet på Børns Leg. Det værste var, at Skolen sad med en Lejekontrakt, der kunde opsiges med $\frac{1}{2}$ Års Varsel. Man havde da også set sig om efter bedre Lokaler, og der syntes på dette Tidspunkt at være Udsigt til at købe en Ejendom af den gamle såkaldte Kirkeskole, der havde hjemme i Dronningensgade.

Denne gamle »Friskole« var en af de såkaldte Agent Holcks Skoler, rejst for frivillige Gaver og beregnet for fattige Børn. Imidlertid var dens Midler ganske utilstrækkelige og Børnetallet stadig synkende, så dens Ledelse besluttede at nedlægge den. Bestyrelsen var også her Sognepræsten for Vor Frelsers Kirke sammen med Kirkeværgen, Fabrikant Jacobsen, og et af Magistraten approberet Medlem. Huset var meget forfaldent og det var naturligt at afhænde det. Man blev da enige om at modtage Døttreskolens Tilbud således, at Huset blev vurderet af uvildige Mænd, og Købet skulde afsluttes, såfremt Vurderingen ikke lå under et bestemt Beløb, der var fastsat af Sælgeren og nedskrevet i en lukket Konvolut. Vurderingen kom til at svare til dette Beløb, og Døttreskolen overtog Ejendommen, idet den samtidig købte et tilstødende Areal til Udvidelse. Det blev overdraget Arkitekterne Schrøder og Olrik at forestå Ombygningen af Huset, heri indbefattet en Tilbygning og Indretningen af Mansardetage i Stedet for Kvist. Det krævede næsten hele Skolens Kapital, der mest bestod af Legatmidler, at bekoste denne Ombygning. Købesummen blev stående i Ejendommen som en 1. Prioritet og et Par af Bestyrelsens Medlemmer stillede et Lån til Rådighed. Men så blev også Bygningen vel indrettet med Klasselokaler, Gymnastiksal og en lille Legeplads. I Foråret 1913 kunde Skolen flytte og på festlig Måde tage sit nye Hjem i Besiddelse.

Hermed begyndte et nyt Afsnit af Skolens Historie. Det kan næppe nægtes, at den længe havde ført en noget hensygnende Tilværelse. Der var 1896 ikke mere end 49 Elever i Skolen. Lokaleforholdene har vi omtalt. De var ikke gode. Skolens Økonomi gjorde det nødvendigt at spare på Udgifterne til Lærerpersonalet. En Læ-



Provst C. W. Schultz-Lorentzen.

rerinde kunde ikke opnå mere end omkring 50 Kr. i Månedsløn. Det var beundringsværdigt, hvad der alligevel blev nået. I alt væsentligt havde Skolen ikke udviklet sig synderligt fra Oprettelsen i 1799. Den var stadig, hvad man vilde kalde et Institut for Borgerskabets Døttre. Engang havde man haft Dans på Undervisningsplanen. Det havde man ikke mere, men man begyndte allerede i de små Klasser med Franskundervisning. Skolens daværende Bestyrerinde, Frk. Camilla Lemming, var en stilfærdig og fin, hensynsfuld og forstående Skoleleder, der havde studeret Fransk i Paris. Blandt Lærerinderne nævner vi Frk. Hattensen, Frk. Poulsen og Frk. Ol-

sen, der fulgte med over i den nye Skole. Det var med det lille Børnetal muligt at gøre Skolen hjemlig for Børnene, og det var jo hele Tiden Forældrenes Skole, altså en virkelig *Døttreskole*. Men Tiden var ved at blive en anden, der stilledes andre og større Krav til al Skolevirksomhed. Så det var ikke underligt, at Børnetallet gik ned.

Det mærkedes hurtigt efter Indflytningen i den nye Skolebygning, at flere og flere Hjem ønskede deres Pigebørn optagne i Skolen. De større Indtægter gjorde det muligt at forbedre Lærerindernes Lønninger, og de steg så at sige hvert År. Ganske vist blev det også senere nødvendigt at forlange større Skolepenge af Forældrene, men det voldte ingen Vanskelighed. På Grund af en Række Legater, der i sin Tid var skænket Skolen, nu forøget ved nye Portioner fra den nedlagte Friskoles Kapital, var det muligt at støtte de Elever, hvis Forhold ikke tillod større Udgifter til Skolen. 1920 fik Skolen yderligere Mulighed for Hjælp, idet en Kapital, der tilhørte den tidligere *Døttreskole* til Frederik den Sjettes Minde, blev overladt Christianshavns *Døttreskole* til Oprettelse af flere Legatpladser. Skolen fik også Råd til at støtte Lærerindernes Indmeldelse i Efterlønskassen for Lærere og Lærerinder i Friskolen. 1921 opnåede Skolen at få Statstilskud, der ligeledes kom Lærerpersonalet til Gode.

Da Frk. Camilla Lemming døde 1923, blev cand. mag. Frk. Marie Kaspersen antaget som Bestyrerinde. Dette betød igen en ny Tid for *Døttreskolen*. Skønt den fremdeles var en fri Børneskole, der ikke havde nogensomhelst Eksamensret, var det nødvendigt at indpasse Undervisningsplanen i den almindelige københavnske Skoles Plan. På Bestyrerindens Forslag blev Undervisningen da ordnet således, at den helt fulgte Mellemskolens Plan, så at Eleverne efter Afslutningen i 8. Klasse kunde gå umiddelbart ind i den offentlige Skoles 4. Mellemskoleklasse og derfra tage de nødvendige Eksaminer. Det forøgede Børnetal gjorde det endvidere nødvendigt, at de små Klasser blev fordoblet. Der var efterhånden Trængsel i Skolen med de mange Børn. Legepladsen var for lille, men det ordnedes således, at Børnene fik Lov til under Tilsyn at opholde sig i Frikvartererne på den lige overfor liggende Kirkeplads. 1930 opgives Børnetallet til 220. Der var 1929 indlagt Centralvarme i Skolen.

Men nu skiftede Tiderne igen. Børnetallet faldt år efter år. 1931: 188, 1932:165, 1933:160, 1935 helt ned til 96. Det betød selvfølgelig færre Indtægter, mens Udgifterne holdt sig på samme Højde, alene Lærerlønningerne var årligt 30.000 Kr. Grundene til dette Skifte var flere. Christianshavn, Skolens egentlige Opland, havde forandret sig. Der blev bygget store nye Ejendomme, hvor Børnetallet var forsvindende lille. Det kommunale Skolevæsen lagde Hindringer i Vejen for den lille frie Skole, bl. a. ved at nægte dens Elever som hidtil at gå umiddelbart over i 4. Mellemskoleklasse. Man var i det hele ikke den private Skole god og allermindst den frie Skole med dens hjemlige Præg og dens hele Indstilling, der tydeligt nok var af grundtvigsk Afstamning. Meget betød vel også de gamle Skolerum, der ikke havde noget paladsagtigt ved sig. Hvert år gav nu Underskud og stadigt stigende. Den opsamlede Formue formindskedes, og man måtte imødesee den Tid, hvor den helt var opbrugt.

Ligesom der stadig i de her skildrede År var foregået Forandringer med Lærerpersonalet, idet f. Eks. de ældste Lærerinder fra den gamle Tid, Frk. Hattensen, Frk. Poulsen og Frk. Gøtzsche, havde taget deres Afsked og var afløst af andre – det hører nu til Skolens indre Historie, som omtales andetsteds – således var også Skolens Bestyrelse stadig fornyet.

Vi nævner Hr. Ingeniør Fuchs og Hr. Kontorchef Skriver Svendsen, senere Hr. Skoleinspektør Fredebo og Fru Jernholt. Det var inden for denne Bestyrelse og i Samråd med Frk. Kaspersen, de vanskelige Overvejelser fandt Sted.

Spørgsmålet blev rejst om Muligheden af at føje en 4. Mellemskole og Realklasse til Skolen, så den fik Eksamensret og samtidig Tilskud som Realskole. Forældrene vilde gerne give deres Børn en sådan Mulighed; men dels vilde det forandre Skolens Karakter som fri Skole, dels syntes Fordelen derved ikke at hjælpe Skolens Økonomi. Der forhandlede herom i 1935, men Bestyrelsen vedtog at fortsætte under de hidtidige Vilkår.

Imidlertid voksede Underskuddet, og man kunde imødesee det Øjeblik, da Skolens Formue var opbrugt og Skolen tvunget til at høre op. Det var for nogle af Bestyrelsens Medlemmer et Hensyn til Lærerpersonalet, der vejede stærkt til. Den Kreds af dygtige og in-

teresserede Lærerinder, der havde fulgt Skolen gennem disse År, vilde ved dens Ophør stå uden Virksomhed. De var i alle Henseender vel kvalificerede, dels med Skoleembedseksamen, dels med Lærerindeeksamen; men de var ikke helt unge, og det var i de År ikke let at komme ind ved det offentlige Skolevæsen. Hvis Skolen endnu havde Kapital i Behold, var det muligt at træffe Aftale med den københavnske Skole om Overtagelse af Døttreskolen. Det var ikke med Glæde, man tænkte sig den sidste frie Skole opspist af det store alt nedtrømlende Skolevæsen; men Udviklingen syntes at pege den Vej, og der blev derved sikret Lærerpersonalet faste og gode Lønforhold for Fremtiden. Det var Begrundelsen for, at denne Kreds inden for Bestyrelsen besluttede at forelægge Forældrene et Forslag om at lade Skolen overgå til det offentlige Skolevæsen, mod at dette overtog Børnene og Lærerpersonalet samlede i samme Skole, medens Skolens Midler blev et Legat for christianshavnske Piger under Skolegangen. Efter at Behandlingen af dette Forslag var udsat til Overvejelse af Forældrene, vedtog 2 Generalforsamlinger 1936 at forkaste det stillede Forslag. De Bestyrelsesmedlemmer, der havde stillet det, nedlagde deres Mandater.

Christianshavns Døttreskole fortsatte således.

Et stykke praktisk demokrati

af N. Skriver Svendsen

DET ER VANSKELIGT at skrive nærtidshistorie. De ydre data er for hånden; men hvad de har i sig af spirer til liv eller død, vil ikke før senere kunne vurderes med nogenlunde sikkerhed. Må jeg have lov til at gå lidt længere tilbage, end man har bedt mig om.

Da provst Schultz-Lorentzen i 1912 fik opfordring til at træde ind i styrelsen for Christianshavns Døttreskole, stillede han, fortæller sagnet, en mærkelig betingelse. Han ville vælges af børnenes forældre. Det var mærkeligt; for bestyrelsen supplerede ellers sig selv.

Hvad sagde vedtægterne herom? Ja, eksisterede der sådanne, kendte man dem i hvert fald ikke. En ransagning viste, at der oprindelig havde været endda meget indgående vedtægter, også om valg af styrelsen; men det gjaldt åbenbart ikke længere. Selvsuppleringen havde i det mindste fundet sted uantastet, så længe nogen af de implicerede kunne huske tilbage. Den havde for så vidt alders-tids hævde, om der ikke fandtes anden hjemmel. Det gjorde der ikke. Valget var simpelthen lige så stille gået i glemmebogen; ingen vidste hvorfor eller hvordan.

Man skal ikke undre sig alt for meget over, at noget sådant kunne ske. Der er adskillige fortilfælde andet steds. Endog vort bystyre har gang på gang været ude for den samme skæbne. Den middelalderlige magistrat var oprindelig folkevalgt; men borgerne vænede sig til ved vakance at vælge de mænd ind, som magistraten selv foreslog; derfra gled man umærkeligt over i slet ikke at spørge borgerne mere. En genindførelse af folkestyret fandt sted ved oprettelsen af rådet, nogle af borgerne valgte mænd, der skulle have indseende med magistraten. Efterhånden gik det imidlertid med valgene hertil ganske som tidligere med valgene af magistratsmedlem-

mer. Valget af »de 24 mænd«, den næste folkevalgte repræsentation i bystyret, gik det lige sådan med i løbet af en menneskealder eller to. Det var på reformationstiden, denne institution blev oprettet. Og ganske på samme vis gik det »de 32 mænd« i København, sat ind i 1661, og »de eligerede borgere« et hundrede år senere igen. Hvordan det med hensyn til virkeligt valg eller faktisk selvsupplering står til nu med de kommunale råd fra midten af forrige århundrede, derunder Københavns borgerrepræsentation, kan der være delte meninger om; det er nærtidshistorie. Kun så meget kan siges med sikkerhed: Det ydre er i orden; valgets *former* overholdes.

Former uden liv er ikke meget værd, kan endog stå som en hindring for nyt liv.

En sådan hindring stod ikke provst Schultz-Lorentzens initiativ i vejen, da det satte ind for genindførelse af demokratisk styre i Christianshavns Døttreskole. Man begyndte på en frisk. Valget af bestyrelse blev derfor heller ikke en tom rutinesag. Der groede nyt liv for Døttreskolen deraf.

Vi springer lidt frem i tiden. Den bredt favnende kommunale skypumpe, der i trediverne gik hen over de private skoler i København, var til sidst på nippet til også at opsuge Christianshavns Døttreskole. Bestyrelsen havde på et vist tidspunkt faktisk givet op, vist nærmest fordi forældrene var blevet den for passive, så den lige som følte sig ene om besværet. Men da det blev klart for dem, at det ifølge den af provst Schultz-Lorentzen indførte grundlov stod til dem og ikke til bestyrelsen alene, viste det sig, at forældrene både turde og ville tage ansvaret for skolens opretholdelse. Ved den lejlighed manifesterede det sig på utvetydig vis, at et demokratisk styre holdt i live har sin afgørende værdi. Det viste sig påny tydeligt et par år senere. I en kritisk stund, hvor der var uenighed i bestyrelsen om den fremtidige linie, blev forældrene atter stillet direkte over for ansvaret; og de tog det.

Omend under parlamentariske former gik det ikke altid blidt og stille af. Personlige misforståelser og deraf følgende mistydning af motiver hos en og anden har undertiden ramt hårdt og uretfærdigt. Det er i så henseende ikke anderledes i den lille politik end i den større. Men heldigvis er dette for Døttreskolens vedkommende

ikke gået ud over lærerkræfterne. Det har i intet tilfælde været »embedsmændene«, der har måttet vige eller blot stå for skud over for »folkestemningen«. Det er »politikkerne«, de valgte ulønnede tilidsmænd, der har måttet tage slige stød; og det er ikke at græde over. Det er blandt andet dertil, man har dem, ikke sandt!

Forældrenes hånd i hanke med skolens styrelse har vist sin formålstjenlighed i Døttreskolens historie. Det foruden var skolen i hvert fald ikke kommet til at opleve sit 150-års jubilæum. Netop også fordi provst Schultz-Lorentzen fik denne styreform genindført i Christianshavns Døttreskole, er det ham mere end nogen anden nulevende, vi kan takke for, at denne skole endnu består, omend i dag ikke lige i den form, der lå hans hjerte nærmest så lidt som forfatterens af disse linier.

Tak for, jeg måtte sige det!

Hvorfor sendte vi vore børn i Christianshavns Døttreskole — og hvad opnåede vi derved?

af Sigrid Jernholt

EN SKØNNE DAG har vore Børn naaet den Alder, hvor vi Forældre maa begynde at tænke paa deres Skolegang. Det er slet ikke let, der maa alvorlige Overvejelser til. For vort Vedkommende var Forholdet det, at jeg, da mit ældste Barn var født, havde taget min Afsked fra en Statsstilling for helt og fuldt at kunne tage mig af mit Barns Røgt og Pleje baade legemligt og aandeligt. Nu maatte vi for første Gang tænke paa til en vis Grad at give vort Barn fra os.

Vi udelukkede straks Tanken om en offentlig Skole, idet det paa Forhaand syntes givet, at vi der maatte overlade vort Barn til Skolen uden at kunne øve nogensomhelst Indflydelse paa, i hvilken Retning dets Opdragelse og Udvikling skulde foregaa.

Af de da bestaaende private Skoler fangede Christianshavns Døttreskole straks vor Interesse. Alene dens Alder — den havde netop den Gang passeret de 125 Aar — gav den i sig selv en Kulturværdi, et Arvegods, som henfarne Slægter havde betroet kommende Slægter at føre videre fra dens Opstaaen i Borgerdydernes Tid, gennem Rationalismen, gennem Grundtvigs Tilknytning til den, gennem dens Fremgang i gode og Tilbagegang i daarlige Tider. Dette, at den gennem alle disse mange Aar havde kunnet bestaa som privat Skole uden Eksamensret, maatte da være Bevis paa, baade at den rummede aandelige Værdier, og at den i sin Undervisning var fulgt med Tiden. Det afgørende for vore Overvejelser var dog, at det i egentligste Forstand var en Forældreskole, Forældrene *skulde* mod et aarligt Bidrag være Medlemmer af Forældrekredsen, som »betragtes som Skolens Ejer og gennem sin Bestyrelse til Stadighed overvaager Undervisningen og Skolens Forhold i det hele.«

Første Skoledag mødte vi straks, hvad Frk. Kaspersen kalder Skolens samlende og centrale Stund: den fælles Morgensang. Jeg ser endnu for mig alle disse Barneansigter, de mindste smaa foran, de vilde saa gerne synge med, men kunde ikke læse og derfor kun pippe lidt med en Gang imellem. Saa bad Frk. Kaspersen Fadervor, og der blev atter sunget en Salme, ja, sunget, det var netop det, der blev, med en naturlig Trang til at give sine Følelser Luft i Sang. Hvilke aandelige Værdier der gennem denne Skolens Morgensang er givet vore Børn, kan ikke udmaales; men at den har betydet meget er ganske givet, maaske ikke mindst for Forældre, som vanskeligt selv har kunnet eller villet give deres Børn denne kristne Opdragelse.

Vi oplevede med vore Børn Nordens Myter, at de herigennem fik den allernærmeste og bedste Føling med nordisk Folkeand.

Vi oplevede ved en Aarsprøve at begynde med Absalon – det maa netop have været 800 Aar efter hans Fødsel – og derfra førte Lærerinde og Børn os ud i alle Retninger, saa Danmarkshistorien fik Sammenhæng langt ud over, hvad almindelige Lærebøger kan give.

Saa oplevede vi ogsaa i Skolen festlige Stunder sammen med vore Børn. Ved H. C. Andersens 125-aarige Fødselsdag traadte det ene Eventyr efter det andet lyslevende frem for os i Børnenes Gengivelse, og Hjem og Skole havde i Forening fremtryllet al Pragten: Kongekaaber, Kroner m. m. m., og ved alle Skolens Fødselsdage mærkede man rigtigt, hvor stærk Forbindelsen mellem Forældre og Skole var.

Ja, vi Forældre oplevede ogsaa at faa sammenkaldt til Møde, fordi vi gerne vilde have den ugentlige Karaktergivning, som havde bestaaet siden Skolens Stiftelse, afskaffet, og vi opnaaede det og fik i Stedet $\frac{1}{4}$ aarlige Vidnesbyrd.

Dette er kun enkelte Smaaatræk, men de skulde gerne karakterisere, hvad vi mener, vi opnaaede ved at sende vore Børn i Christianshavns Døttreskole.

Allerede Skolens første Love foreskrev som dens Hensigt: ved god Undervisning i nyttige Videnskaber at danne opvoksende Døttres *Forstand og Hjerte*. Vi kan, for den Tid, vi har kendt Skolen, udtrykke det saaledes, at den med sit særlige aandelige Præg forener en Undervisning, der i Viden bringer Eleverne fuldt paa Højde med andre Skolers Elever.



1947.

Døttreskolens børnehave

af Margrethe Ahlefeldt-Laurvig

DØTTRESKOLENS BØRNEHAVE begyndte i august 1897 og blev i mange år ledet af frk. Elise Groth.

Da skolens børnetal forøgedes stærkt, ønskede man i 1919 at inddrage børnehavens lokaler på Mezzaninen til klasseværelse, og børnehaven flyttede derfor under ledelse af frk. Elisabeth Jørgensen til Sct. Annæ Gård. Pastor Welding, provst Schultz-Lorentzen og Døttreskolens leder forblev i dens bestyrelse. Senere blev børnehaven overtaget af Inger Christine Bentzon og derefter af Ingefred Olrik. I 1933 flyttede frk. Olrik børnehaven til Marinehospitalets lokaler, hvor den blev til 1935, hvorefter frk. Olrik flyttede den til Østbane-gade 151, og den efter fælles overenskomst fik navnet »Ingefred Olriks Børnehave«.

12. august 1938 indtog børnehaven sin gamle plads på Døttre-



Børnehaven ved Christianshavns Vold 1949.

skolen, dog nu under meget bedre forhold, idet to lokaler i stueetagen indrettedes til børnehaven. Dorthé Kring blev dens nye leder, indtil hun flyttede bort fra byen, og børnehaven overtoges af frk. Ester Holm fra 1942-44. I marts 1943 oprettede skolen en eftermiddagsbørnehave fra 14-17, foruden formiddagsbørnehaven. Der er god brug for begge afdelinger.

Fra 1944 har jeg haft den glæde at have den daglige ledelse. Navnet »Døttreskolens Børnehaven« betyder ikke, som man måske kunne tro, at den kun modtager piger; vi modtager daglig såvel drenge som piger. Der er c. 40 børn på hvert hold.

I det daglige arbejde beskæftiger vi børnene med forskelligt håndarbejde, sang og lege, og vi er hver dag ude i luften.

Vi er så heldige at have skolekøkkenet ved hånden, så vi kan få lejlighed til at bage kager med børnene, og vi har et filmsapparat på skolen, så vi kan vise børnene film på deres fødselsdage.

I sommermånederne arbejder vi ikke ret meget indendørs, men er så vidt muligt ude hele tiden. Vi foretager en masse udflugter til

skov og strand, dels til lands og dels til vands, og vi besøger alle de udstillinger, der har interesse for børnene. Vi fester også temmelig meget. Foruden jule- og fastelavnsfesten holder vi fest for forældrene og børnene i fællesskab, og her leger børnene og viser forældrene deres arbejder fra vinteren. Vi har også samlet forældrene til foredrags-, films- eller blot hygge-aftener. Den 1. december 1948 havde frk. Kaspersen 25 års jubilæum, i hvilken anledning børnene til dagens jubilar havde indsunget en grammofonplade med børnesange.

Arbejdet i børnehaven er altid afvekslende. Vi foretager os en masse. Vi forsøger at gøre det så hyggeligt og festligt i det daglige som muligt, så børnene er glade for at komme her og senere med glæde kan se tilbage på deres tid i Døttreskolens Børnehave.

Skolefester

af *Estrid Peitersen*

I »Fængselspræsten Vilh. Munchs Optegnelser« (udg. af Jul. Clausen og P. F. Rist 1922) kan man (s. 104) læse følgende fra hans tid som lærer ved Døttreskolen (i 1860'erne) i frk. de Seues bestyrerindetid: »Jeg kom meget hurtigt til at sætte pris på frk. de Seues gode egenskaber, og jeg spekulerede ikke uden held på at få en lidt mere fri og lys tone ind i skolen. Minen sprang, da der et par år efter min ansættelse blev holdt juletræ på skolen i den dybeste ærbarhed – og kedsommelighed! Da bestyrerinden havde trukket sig tilbage til sine værelser i den tro, at nu gik børnene så lydløst, som de plejede, fik jeg dem til at gøre kæde, og med mig som fører gik det nu under stigende munterhed gennem alle klasserne; jeg kom til at vælte nogle stole – det var ellers uhørt, at en stol væltede – og hele kæden måtte springe over dem til ære for julen; til sidst stod vi ved den hellige dør, til alle stores og smås rædsel vover jeg at åbne den, og ind danser hele skaren på de hellige enemærker, hvor jeg siger til den forbavsede herskerinde: »Ja, frk. de Seue, hele skolen ville gerne ønske Dem en glædelig jul i Deres egen stue«. Det lykkes, og frk. de Seue finder det storartet – med tone på anden stavelse, hvor hun altid anbringer den«.

Ifølge meddelelse fra fru Gerda Rendtorff, der som 5-årig var med til C. D.s 100-års jubilæum og ved den lejlighed – som den yngste elev i skolen – fik topfiguren på kranssekagen, har hendes mor, fru Frederikke Jensen (f. Olsen), fra sin skoletid i C. D. i 1870'erne fortalt, at alle klasser til julen samledes om juletræet i kæder uden om hinanden, pastor Fenger holdt juletalet, derefter legede man og sang, og til sidst var der kæde gennem hele huset – så denne skik synes altså at have holdt sig en tid. Om juletræsfesten i frk. Lem-

mings tid fortæller fru Rendtorff, at det aldrig var *sikkert*, at juletræet kom; men det *kom* altid, og frk. Lemming betalte det selv. Traktementet var pebernødder og »luftkager« i poser; dette blev senere til chokoladefigurer; men disse er i vor chokoladefattige – og mere vitamin-interesserede – tid opgivet til fordel for æbler. Den skik, at en af præsterne ved Vor Frelsers Kirke holder juletalet, eksisterer den dag i dag.

Ud over disse julefester, årsafslutningerne, der en tid sluttede med dans, og 50-årsfesten, der er omtalt s. 155, ser det ikke ud til, at der har været nogen egentlige »festligheder« før skolens 100-års jubilæum d. 2. december 1899; men da har man åbenbart taget revanche.

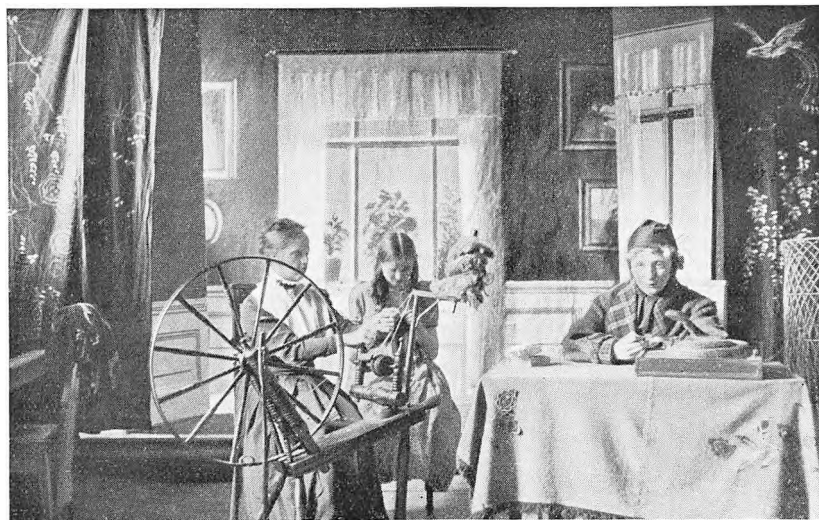
Dagen begyndte med gudstjeneste i Vor Frelsers Kirke, hvor der blev sunget en kantate. Senere var der middag for lærerpersonalet og gamle elever i »City«'s selskabslokaler. En af de gamle elever havde skrevet en sang, hvorfra følgende citeres:

*Og kan I huske træets glans
i legesal ved juletime,
og hvordan vi i munter dans
os svinger ved venindens side!*

*Og hende, for hvis faste hånd
vi lydige gik i ledebånd,
vi mindes vel; gid hendes ånd
bestandigt må vor skole lede!*

Senere igen holdtes der bal på skolen, hvor der serveredes snitter og kransekage. I vore dage har der jævnlig været afholdt skolebal for de ældste klasser (med kavalerer), som ved disse lejligheder er omgivet af en beundrende ring af »lærerindetanter«, som med resignationsblandet glæde betragter deres skolepiger, som ser mere end sædvanlig søde ud, når de leger voksne i deres fine lange kjoler.

Næste gang, man passerede et »rundt år«, den 2. december 1924, var der igen en fest, som omtales ret udførligt i skolens program for 1925. Hovedindtrykket, man får, er, at hjem, børn, lærere og autoriteter kappedes om at gøre dagen til en dejlig festdag. Og travl har den åbenbart været. Børnene møder kl. 10 (de små) og kl. 12



»Abekatten«, 1927.

(de store), samles om borde i gymnastiksalen og får sange, taler og komedie, direktionen giver middag for lærerpersonalet og indbudte autoriteter og venner, og om aftenen erobres skolen af de gamle elever. Der holdes ved denne lejlighed en tale af en gammel dame, hvis bedstemor var den i 1799 først indmeldte elev i C. D., »Jomfru Helene Perch«. Man vedtager at oprette elevforeningen »Døttreskolens Døttre«, som stadig eksisterer, – og slutter med »Altid frejdig«.

Der er grund til at føle taknemmelighed mod hin 8. kl., som i dette mindeværdige år tog mod til sig og spurgte, om de måtte spille skolekomedie. Ganske vist var det stykke, de havde fundet frem, »Indkaldelse til Sikringsstyrken«, ganske uden litterære prætentioner; men det gjorde lykke, da de optrådte for kammeraterne, og denne første forestilling bar i sig de første spirer til den rige udvikling, som siden har fundet sted, og som udgør hovedkapitlet i festernes historie, idet skolekomedien efterhånden blev det centrale i skolens årsfest og en værdifuld del af skolens indre liv.

I 20'erne blev det skik, at skolekomedien blev opført af 8. klasse ved det »store« forældremøde i slutningen af november og gentaget



»Aprilsnarrene«, 1928.

den 2. december om formiddagen. Denne dag var i forvejen festliggjort ved, at alle havde lov til at tage dukker med, så at det ganske Christianshavn hvert år kunne glæde sig ved at være vidne til en hel folkevandring af børn med strålende ansigter og dukker i favnen, ofte dukker, der var næsten lige så store som »mor«. Mange af de store piger generede sig ikke for også at have dukker med, og havde de det ikke, listede de sig gerne til at lege med de smås, mens ejerinderne bærede – og lidt nervøse – så til. Aftenen fejredes derimod udelukkende af de gl. elever, som ofte optrådte med musik, sang, plastik, oplæsning eller en eller anden dramatisk bagatel. Det, der egentlig gav stødet til en betydningsfuld forandring, var åbenbart den mindeværdige fest på H. C. Andersens 125-års fødselsdag 2. april 1930. Den blev en særlig form for »Skolen på ho'det«. I gården sås elverhøj med havmænd og elverfolk (udstoppede), hyldemor og andre fantasivæsener, og i gymnastiksalen passerede i formiddagens løb



»Directionsmøde 1799«.

1929.

mange af de kendteste eventyr revy, fremført i dramatiseret form af 4.-8. kl. Den mindste optrædende var en lille pige fra 3. kl., som frem- sagde et digt af H. C. A. Ved en forældreaften i 1931 var der optræ- den af flere klasser, og i 1932 holdtes årsfesten første gang i K. F. U. K.s festsal i omtrent den form, som den siden har haft, dog sådan, at 1. kl. vistnok først debuterede i 1936 med »En lille nisse rejste«. Siden da har årsfesten altid været holdt ude – i årenes løb på skiftende steder: K. F. U. M., Karnappen og – de sidste år – aulaen i Un- garnsgade. Kun på den måde var det muligt at gøre den til den fest- lige samlingsaften for børn, forældre og anden familie, lærere og gamle elever, som den nu er. Allerede i 1932 var vi i øvrigt på »gæ- stespil« i Norge med »Svinedrengen«, som opførtes på St. Hans-



Ole Lukøje, H. C. Andersen - fest 1930.

haugen i Oslo under vore børns første samvær med norske og svenske børn. Besøget gengældtes her i 1933 og indledtes med en friluftsforestilling på Chr.havns vold, hvor de norske piger opførte »Arnljot Gelline«, de svenske »Nissens fødselsdag« og rytmiklege, mens de danske dansede folkedanse og spillede en hjemmelavet »drømmesketch«: Chr. IV på Chr.havn 1933, hvor Chr. IV genser sit kære Chr.havn og af en elev fra C. D. får oplysning om et og andet, som forekommer ham mærkværdigt! I 1935 gik turen til Sverrig, men derefter knyttedes forbindelsen først igen i 1945 med svensk besøg her, efterfulgt af dansk besøg i Stockholm i 1946, hvor vore børn dansede folkedanse og opførte operaparodien »Kunigunde«.

Også ved andre lejligheder har dramatiske opførelser fundet sted, nemlig som en del af undervisningen i sprog og historie, således at der i gymnastiksalen har været opført små situationer på engelsk,



Fyrtoget, H. C. Andersen – fest 1930.

tysk og fransk, undertiden i form af forestillinger på det hjemmelavede Mester Jakel-teater, som også blev brugt i danskundervisningen som medicin mod ensformig og kedelig oplæsning. Og hvem af de tilstedeværende glemmer vel nogensinde frk. Buhls dramatiseringer af historie og mytologi, hvor for vore undrende øjne Hannibals elefanter angreb – og tvistens æble kom trillende ind blandt de skønne gudinder på Olympen! Det pædagogiske formål, som her er så tydeligt, gør sig også stærkt gældende ved årsfesterne, som med fuld ret kunne bære overskriften »Ej blot til lyst«.

Det er interessant at gennemblade programmerne fra de sidste 15-16 år og se, hvor broget emnevalget har været. Når man betænker, at *alle* klasser nu medvirker, oven i købet helst sådan, at *hvert* barn får en eller anden opgave at løse, stor eller lille, som det nu kan falde, forstår man, at det ikke er små krav, der stilles til opfindsomheden. Det hænder da også, – men forbavsende sjældent – at et og andet med års mellemrum dukker op igen.

Hvor har man da taget stoffet fra?

Meget ofte fra læsebogen, således at skolekomedien blot er en naturlig fortsættelse og udvidelse af det arbejde, der i timernes løb ofres på læsebogens digte, eventyr o. l. – og prøver man at samle stoffet i grupper, vil man se, at det giver et ret alsidigt udtryk for, hvad man kunne kalde almindeligt kulturstof. Uden at tilstræbe fuldstændighed vil jeg prøve i en oversigt at vise, hvad jeg mener hermed.

Vi begynder naturligt med bibelen, repræsenteret af Samuel og Eli, Josefs brødre og Naboths vingård, og fortsætter med Eddaen (Trymskvadet), græsk mytologi (Æblet på Olympen), Folkevisen (Dagmarviserne, Dansen på Riberhus), Fablen (I skoven skulle være gilde – Det er ganske vist), Anekdoten (Manden, hans søn og æslet), eventyret, såvel det danske folkeeventyr (Gråben) som Grimms (Tornerose, Askepot, Snehvide o. a.) og – naturligvis – H. C. Andersens, der findes i meget rigt udvalg og ofte stiller meget store krav til »kostumeringen« (f. eks. »Elverhøj« og »Stoppenaalen«). Også senere eventyrforfattere som Kappel Bøcker og Elsa Beskow er repræsenteret – vi glemmer sent »Putte i Blåbærskoven« med frk. Dagmar Larsens henrivende crêpepapirs-dekorationer! Komedien repræsenteres af Fader Holberg (Barselstuen, Den politiske Kandestøber), og fra det 19. århundredes litteratur nævnes i broget mangfoldighed Oehlschläger (Roar og Helge, Guldhornene), Hertz (Svend Dyrings Hus), Molbech (Ambrosius), Heiberg (Aprilsnarrene), Winther (Henrik og Else), Ingemann (Levnedsbogen med skildringer af skoletiden i Slagelse) og som et andet skolebillede Overschous skildring af tiden hos »læremor« på Chr.havn. Ved opførelsen af dette i 1948 fik børnene kommenskringler fra Wittenkamp, hvis forretning er så gammel, at den også leverede dem i den rigtige læremors tid. De må være gode, for de var nær blevet spist op, inden forestillingen begyndte!

Af senere digtere forekommer Hostrup (Genboerne), Wied (Skærmydsler), Aakjær (Da lampen tændtes), der ligesom nogle Molbohistorier spilledes på et slags jysk), Johs. V. Jensen, Seedorff, Bønnelycke, Piet Hein o. s. v. o. s. v. Af udenlandske forfattere kan – foruden Grimm og E. Beskow – nævnes Bellmann, Dickens, Milne, Tagore – vi mangler desværre endnu Shakespeare – og som et moralsk punktum kan vi sætte »Den store Bastian«!



Færdslære.

Foruden dette stof, som har foreligget og blot ofte måttet bearbejdes for tilfældet, har der også af og til været noget, som er skabt af lærere eller elever – eller af begge parter i fællesskab – ud fra et eller andet aktuelt indtryk af mere privat eller almen art. I 1929 skabtes således – under indtryk af 130-års jubilæet – billeder af skolens historie, idet fortid, nutid og fremtid repræsenteredes af årene 1800, 1929 og 2000. – Efter en vellykket lejrskole i Asserbo kom en lejrskolerevy, mens »Gammel vin på nye flasker« afspejlede ombygningen med alt dens roderi og alle de spændende forstyrrelser. I »Det er nat –« fik skolens kridt, klude, ur, termometer, stilebøger o. s. v. sig en hyggelig sludder ved midnatstid. Til en børnehjælpsdag skabte en enkelt klasse en »dukkeopera«: »Den skønne Tusnelda og Ridder Canaillenskjold«, og under indtrykket af, at det var sidste skoleår, opstod 1948 realklassens fremtidsbillede: »25 år efter.«

Samme år spillede »Børn og Bøger«, der gav en række glimt fra klassiske børnebøger, og som var direkte inspireret af, at en

studiekreds, bestående af forældre og lærere, i længere tid havde beskæftiget sig med børnebøger for at finde ud af, hvilke der var gode, og hvordan man bedst kunne agitere for dem.

Af historiske tidsbilleder kan vi nævne nogle glimt af Leonora Kristines liv og en serie af danske kvindeskikkelser, begyndende med Skrydstruppigen og endende med nutidens sportspige. Af geografisk karakter var »Mange slags folk« – og færdselslære har såmænd også engang været fremstillet i dramatisk form. –

Enkelte gange lykkedes det at skabe en helhed i stedet for den brogede mangfoldighed, som må blive regelen, når så mange skal have plads på det samme program. I 1937 gik der H. C. Andersen i os alle sammen; vi fik H. C. Andersen-oplæsning, H. C. Andersen-pantomine, H. C. Andersen på dansk, engelsk og tysk, ja, endog H. C. Andersen i fjernsyn!

Men det interessanteste forsøg gjorde vi i 1939, hvor der under indtrykket af krigsbegivenhederne skabtes et hele, som blev kaldt »En rose så jeg skyde« med undertitlen »Glimt af fredens verdenshistorie«. Vi trængte til at styrke børnene, hinanden og os selv i troen på det fredelige arbejdes værdi.

Som motto stod 1. vers af Bjørnsons »Der går et stille tog –«, og i skiftende billeder fra fortid og nutid søgte vi at vise, at der parallelt med krigshistorien gik en fredens historie, hvis betydning ikke måtte undervurderes. Igennem det hele mærkedes også brydningerne, både i vor egen lille verden og i den store, personificeret i fredens og ufredens ånd.

Også andre kunstarter end den dramatiske er imidlertid blevet dyrket. Dansen har ved flere lejligheder bragt en velkommen afveksling i programmet, hvad enten det var middelalderlig folkevise-dans, folkedans, solodans eller en historisk fremstilling som »Dans gennem tiderne«. Enkelte gange har nogle børn spillet klaver, og filmen har gjort sig meget fordelagtigt bemærket ved Jette Bangs uforglemmelige farvefilm fra »Tuenhus«, som mange af os slet ikke kan blive trætte af at se, og ved den morsomme amatørfilm fra lejrskolen i Solrød. Sangen har også altid været med, dels i form af fællessang, ofte med publikum som deltagere, dels på mere selvstændig vis i form af viser, eller som i operaparodien »Kunigunde«.

En tid var det næsten blevet tradition, at der til årsfesten forelå en sang under huspoetens mærke B. E. (= Berta Eschen), som gav udtryk for de skiftende stemninger, lystige eller alvorlige, som det nu faldt naturligt. I 1941 lød det:

*Giv os, Gud, at frihedsstunden kommer
for vor konge, fædreland og flag!
Lad den skønne, lyse, danske sommer
takke dig på Danmarks friheds dag!*

Det kunne jo tænkes, at der var dem, der ville spørge, om nu resultatet var al den tid og alle de kræfter værd, som ofres på forberedelserne til disse fester. Hvad svarer vi da? Selv om vi efterhånden næsten sikkert regner med, at hvert år i alt fald een af forældrene siger: »Dette er det bedste, vi endnu har haft«, ved vi jo godt, at en sådan bedømmelse skyldes den sympatiske indlevelse i det hele, som vi netop så gerne vil opleve. En udenforstående, der kan se kritisk køligt på det, vil ganske givet finde mange fejl og ufuldkommenheder. Blandt andet vil det jo være let at konstatere, at det vrimler med »teatertekniske« fejl, og man vil muligvis spørge, hvorfor vi dog ikke lader en dygtig skuespiller tage sig af indstuderingen. Svaret bliver: Fordi det for os ikke først og fremmest er *teater*, men *skole*; for selv om det oprindeligt blot har været tænkt som en festlig afveksling i det daglige arbejde – og en sådan har naturligvis sin værdi i sig selv – er det efterhånden blevet noget meget mere betydningsfuldt end det. Bortset fra den værdi, som ligger i selve indlevelsen i stoffet, der arbejdes med, er arbejdet i et sådant fællesskab opdragende. Når hjem og skole enes om at bekæmpe alle »primadonna-nykker«, kommer glæden ved at være mange om at nå et resultat frem: man ser betydningen af, at hvert nok så lille led passer smukt ind i helheden. En elev, der har svært ved at hævde sig, når det drejer sig om skolefagene, kan måske få sin chance for at yde noget udmærket her, og det har både lærere og kammerater godt af at opleve. –

Mange udtalelser af gamle elever støtter vor opfattelse af skolekomediens værdi. Når den 2. december nærmer sig, og de farve-



»Chr. IV på Christianshavn«, 1933.

strålende plakater begynder at smykke trapper og gange, begynder det at krible i dem, og får de en chance, kommer de meget gerne og stikker næsen indenfor for at se, hvad der foregår. Ved et elevmøde kom det frem, at flere var sikre på, at det var skolekomedien, der havde givet dem mod til siden at stå frem og sige deres mening i en diskussion; de vidste, at de kunne tale højt og klart nok og ikke ville føle sig alt for generte. Af en stil i realklassen i 1948 fremgik det, at en af pigerne ved at se de forskellige brudstykker af litterære værker havde fået lyst til at læse værkerne i deres helhed, samt andre af samme forfatter. – Den måde, hvorpå hjemmene lever med i det hele, er ikke mindre værdifuld – og der ydes ofte en stor indsats af forældrene med hensyn til dragterne. Selv om det ofte føles nødvendigt at leje dragter til de ældste, er det egentlig morsommere at

se, hvordan børnene kan klare sig med deres egen fantasi og lærer-inders og forældres opfindsomhed. Et slående eksempel herpå havde vi ved opførelsen af »Chr. IV på Chr.havn«. Herinde var Christian IV i lejet historisk pragt, men da sketchen opførtes i Frøstrup forsamlingshus i Nordjylland, måtte hele egnen mobiliseres for at få ham klædt på. Han blev efterhånden iført et ell. andet par bukser, gummistøvler med udklippede papirkrauer og sporer, en skindtrøje med ærmer, over den en vældig kørekappe med slag og stor papirkraue med huller – på hovedet havde han en sort grundtvigianerhat, lånt i den stedlige konfektionsforretning og pyntet med en pleureuse, lavet af en kvist og silkepapir, klippet i frynser. Resultatet – Han så pragtfuld ud! Et andet eksempel: Der kan næppe være nogen forestilling, der har gjort sådan en lykke som den, hvor »æslet«, der bestod af to børn, omviklet med frk. Kaspersens grå slåbrok, gik midt over og forlod scenen under publikums jubel! Ja, der var jo også hunden i »Fyrtøjet« i 1948; den havde lysende øjne, som den kunne tænde og slukke efter behag, og nogle af de mindste tilskuere blev bange!

Om det vil være muligt i fremtiden at videreføre årsfesten i den form, den har nu, er ikke godt at vide. Der er jo visse praktiske vanskeligheder ved at få 200 børn klædt om til samme klokkeslæt, og det er vanskeligt at blive ved at »finde på«. Det kan altså tænkes, at man kan blive nødt til at lade klasserne skiftes til at spille komedie. Det ville måske gøre det muligt at fremføre hele stykker i stedet for – som nu – brudstykker, og det har sine fordele. Måske kunne der også findes helt nye veje, men i alt fald må vi håbe, at de væsentlige af de værdier, som vi har fundet hidtil, må bevares i kommende tider – og så glæder vi os til 150-års festen og ryster ved tanken om den!



Lejrskole 1949.

Glimt fra Lejrskolen

af Berta Eschen

JA, LEJRSKOLE! Selve ordet er som en fanfare. Pludselig en dag vågner det i vort sind og sprænger sig vej gennem en vinters mørke og tranghed.

Lejrskole! Det er at opleve Danmark, når det vågner af sin vintersøvn og giver efter for alle gode kræfter, der bringer lys og varme, glæde og håb – ligesom vi opdagede Danmark, da det efter at have været lukket hårdnakket til gennem fem lange år igen åbnede sig for os i al sin velsignede skønhed en forårsdag i maj. – Men følg selv med og oplev en forårsdag med os!

Afgang hovedbanegården kl. 20,45 med bare en lille smule bagage bestående af sovepose, rygsæk stopfuld af nattøj, varmt og koldt tøj, badetøj o. s. v., o. s. v. samt en kuffert med mad til 14 dage, der bliver sat til livs i løbet af natten, idet vi begynder, så snart vi har vinket farvel til de ængstelige pårørende, og toget er kommet



Berta Eschen.

ud fra perronen. Vi får et glimt af Roskilde domkirke og Lillebæltsbroen, mens natten ellers går med at finde ud af, om man ligger bedst oppe i bagagenettet eller på soveposer, der bliver trillet ud på gulvet i kupéen eller i zig-zag på langs og på tværs af sæderne, så man til sidst ikke ved, hvis ben der er hvis. – Og så kan man pludselig vågne til bevidsthed ved et syn, som man aldrig senere glemmer: Morgendis og solopgang og buske og frugttræer, der står med de allerførste hvide og rosa blomster og bristefærdige knopper. Og sådan fortsætter turen gennem et drømmerige og et Danmark, som man aldrig har oplevet det før.

For det meste kommer vi gennem Thisted, hvor der kan blive tid til et besøg ved I. P. Jacobsens grav; men er vi så heldige at

komme over Aalborg, får vi samtidig et glimt af den bedste skole i hele verden, Aalborg Katedralskole. (At man kun kan udtale sig således om den skole, man selv har gået i, siger sig selv.) Men hvad enten vi kommer over Thisted eller Aalborg, er vi nu på hjemlig grund – ud og ind over Limfjordens arme og forgreninger, til vi endeligt, nu godt trætte og snavsede og sultne, bliver sat af ved vort eget lille trinbræt, hvor Gustav er mødt op med hest og fladvogn for at befri os for bagagen, og hvor kattekillingerne snor sig om benene på os. Så traver vi den sidste kilometer ad landevejen, – og der ligger Tuenhus, og vi er hjemme. Bror 1 har hejst Flaget, og bror 2 havde i flere år gæstfrit rømmet sin dagligstue med de dejlige paneler for at give soveplads til nogle af de tovlige københavnere. Men Tuenhus har formeret sig ved knopskydning, først med Duehuset og sidst med et endnu udøbt hus, der vel nok ad åre – det ske sent – bliver frk. Kaspersens faste residens, så nu kan hele flokken huses på Tuenhus' egen grund.

Og så begynder arbejdet. Morgensang i haven mellem blomstrende frugttræer under glødende skyer. De frugttræer dukker atter og atter op for ens indre blik under morgensangen i Døttreskolens gymnastiksal, især i kolde og trange tider. Morgenmad, frokost,



Karen Jepsen, en af lejrskolens trofaste gæster.



middag, besøg på mejeriet, på frk. Kathrine Kaspersens vævestue, der ligger lige op til haven, og hvor vi gennem hækken går ud og ind, som vi har lyst til; grundigt studium af den gamle Tømmerby kirke fra det 12. århundrede, pinsegudstjeneste i Vesløs frimenighedskirke, Vesterhavet, Limfjorden, vikingegravpladsen, fugleliv i eng og mark, nattevagt i Bror 2's stald for at hjælpe et lille føl til verden.

Ja, det er lejrskole.

Men hvornår var vi hvor? – Ja, hvad rolle spiller tørre fakta med årstal og data? Og dog! Lader man tankerne glide tilbage gennem årene til de første små »lejrskoler« i tyverne, til vandreturene i Skåne, så myldrer minderne frem, og de mennesker, som vi traf dengang, og som tog sig så kærligt og trofast af os, og som blev vore venner for livet, står igen lyslevende for os. Den milde fru Göransson, som lod os sove i alle sine stuer midt imellem sine dejlige svenske hjemmævvede tæpper og løbere. Nu er hun død. Men førstelærer Martin Simonsson, der prøvede at lære os at synge »Sverige«, er endnu spillevende og besøger os på skolen sammen med sin frue, lige så tit han kan se sit snit til det. –

Men hvad lærte vi så på disse ture? Vi lærte at holde ud sammen som gode kammerater. At springe fra sten til sten i elven i Skärälid uden at forstuve en eneste fod. At klappe svanerne i Oden-sjöen. Og af mere alvorlige ting studerede vi papirfabrikken i Klippan, hvor vi så laserne blive til det fineste papir. Og i Gunnarstorp forsvandt vi under jorden, iført kappe, hætte og lygte for at opleve det farlige og anspændende liv i kulgruben.

– Og hvis De så spørger, hvad betydning det hele har?

Ja, når en lille pige, der har været med på sådan en tur, nu som gift kone stadig vender tilbage til sine tegninger og optegnelser for at opleve de dage igen og i sin sjæl gemmer uudslettelige skønhedsindtryk fra den gang – er det så ikke det hele værd?

For det vigtigste og det bedste, som vi lærte, kan slet ikke forklæres. Det sank til bunds i vore sjæle, og det blev en del af den grundvold, som vi lever vort liv videre på.

Om det daglige Liv på Christianshavns Døttreskole

af Egede Schack

DET DAGLIGE LIV paa »Christianshavns Døttreskole« ligner ved første Øjekast Livet paa andre Skoler. Der er heller ingen, som ønsker, at det skulde være anderledes. Her bryder man sig ikke om det særlige, som om man var i Stand til at gennemføre noget bedre end andre Steder. Ingen vil derfor straks kunne fornemme nogen særlig Forskel. Det er ogsaa meget naturligt. Børnene her er som Børn sædvanligvis er, hverken værre, heller ikke bedre, somme Tider indtagende, til andre Tider det modsatte. Lærerinder og Lærere ligner sikkert dem, der arbejder andre Steder, og selve Undervisningen foregaar her efter nøjagtig de samme Retningslinjer som Undervisningsarbejdet ved andre Skoler. Der kan maaske bedst mærkes nogen Forskel i Skolebygning og Undervisningslokaler. De er mindre og derfor maaske ogsaa hyggeligere og nemmere at færdes i end andre Skolebygninger med disses meget store og mangfoldige Klasseværelser. Nogle vil mene, at dette sidste er en stor Fordel; det kan naturligvis være. Men man maa ikke være blind for, at de smaa Lokaler gør hele Tilværelsen mere overskuelig og derfor ikke saa overvældende som i de store Skoler. Den, som træder ind i »Christianshavns Døttreskoles« Bygning gennem den smukke og stilfulde Indgang derhenne i Dronningensgade vil dog ikke et Øjeblik være i Tvivl om, at det er en Skoles Omraade, han betræder, og at man her har gjort sig Umage for, at de ydre Forhold skal hjælpe med til at gøre det daglige Liv saa hjemligt som muligt.

Selve Skoledagens Forløb former sig her nøjagtigt paa samme Maade som Hverdagens Liv andre Steder. Timer og Frikvarterer, Arbejde og Leg veksler uafbrudt, Kammeratskabet udfolder sig under forskellige Former. Man slutter ubrødelige Venskaber her



Provst Egede Schack.

som alle Vegne, og naturligvis er der ogsaa her Skolekammerater, som ikke falder i ens Smag, og som det aldrig kunne falde en ind at indbyde hjem, naar man har Selskab med sine Venner. Klassen møder i Fællesskab Timen med dens Krav om Ro og Opmærksomhed, om Flid og Arbejde, i Fællesskab glæder man sig til Timerne i de Fag, der har ens Interesse, og sammen prøver man at finde sig til Rette paa bedst mulig Maade med Arbejdet i de Timer, man ikke har kunnet finde Behag i, og hvor Arbejdet ikke gaar af sig selv, og hvor hverken Flid eller Ro er en Selvfølge. Saadan er Vilkaarene for det daglige Liv i enhver Skole i Danmarks Land, og der er for mig slet ingen Tvivl om, at Døttreskolen her lever under ganske de samme Forhold.



Kemi 1949.

Og alligevel er der et ganske særligt Præg over Livet paa denne Skole. Ingen tænker paa at gøre dette til Udgangspunkt for en Række Betragtninger vedrørende Skolens Fortræffelighed og dens mulige Fortrin over for andre Skoler. End ikke Jubilæet for de 150 Aar giver os nogen Anledning eller Adkomst til noget saadant. Vi siger det kun som en Kendsgerning, at der her paa dette Sted klinger en Tone, forefindes en Klang, en Slags Musik over det daglige Liv, som kan høres af dem, hvis Øren er opladte for en saadan Tone. Denne giver sig til Kende paa en stilfærdig, næsten indirekte Maade. Nogle vil mene, at den fremføres for stille, for beskedent; men de, der bærer Ansvar for Skolens Liv, vil mene, at netop den indirekte Maade er den rigtige og sande. Der er sikkert Elever, som har gaaet hele deres Skoletid paa Døttreskolen, og som først lang Tid senere opdagede Klangen, Musikken i Skolens daglige Liv. Saa længe vedkommende gik paa Skolen, mærkede man kun dens ydre Liv, dens egentlig skolemæssige Tilværelse. Men bagefter opdagede man, at der underneden var gemt noget meget værdifuldt, og at det netop

var dette, der var det egentlige, det, som gav hver eneste Time paa Dagen dens virkelige Præg og Indhold. Dette blev maaske aldrig direkte sagt, end ikke antydet. Det var alligevel til Stede som en Undertone, en Klang, og det var denne Klang, som blev bevaret, naar man senere hen mindedes Skolen, og hvad man havde haft ud af at være Elev der.

Denne Døttreskolens Tone, dens Klang, kan vist kun udtrykkes ved Ordet: En kristen Opdragelse udfra Troen paa Gud, Samhørigheden med Kirkens og Menighedens Ord, levet paa Frivillighedens Grund. Ingen vil med Rette kunne paastaa, at Dagliglivet her er præget af Tvang, saa sandt som dette er noget helt andet end Orden og Disciplin i en Skoles Liv. Dette maa være til Stede, saa meget som det nu er fornødent. Men ikke Tvang, og især ikke i Forbindelse med den kristne Tro. Enhver, der kommer ind gennem Skolens Dør, vil hurtigt fornemme, at paa dette Omraade er man stillet ganske frit. Det ved alle Forældre, og selv om det ikke er Børnene bevidst, vil de engang kunne indse det. Døttreskolen er derfor i egentlig Forstand en *fri* Skole, og dette hører med til noget meget væsentligt i dens Tilværelse. Men samtidig lever den sit Liv i Troen paa, at Barnet er en Guds Gave, ja, ligefrem et Ord, en Hilsen fra den levende Gud til Mennesker. Den frygter for, at Barnet i Oprør, Trods og Ulydighed ophører med virkelig at være Barn, og den vil hjælpe det med at være sig selv og derved blive det Billede paa Forholdet mellem Gud og Mennesker, som det er bestemt til at være, og som Kristus flere Gange nævnede, naar han talte om Børn, et Syn, som den kristne Menighed føler sig bundet af og vedkender sig.

Jeg er ikke i Tvivl om, at denne Indstilling er Grundtonen i Dagliglivet paa »Christianshavns Døttreskole«. Vi, der har vor Gang der, er taknemlige for denne Klang. Vi gør os Umage for at høre den, og vi forsøger at bortskaffe alt, der vil tilsløre Tonen eller gøre den uklar. Vi mener nemlig ogsaa, at dansk Skole som Helhed ikke kan undvære den, og at det er en af Aarsagerne til, at Døttreskolen lever den Dag i Dag, og at den efter 150 Aars Forløb stadig har en Gerning at gøre i vort Folk. Vore Fædre har givet os den med et bestemt Præg; vi vil forsøge at give den videre til vore Efterkommere med dette Præg som en levende Bestanddel af Skolens Tilværelse.

Om en lang tålmodighed — og disciplin på Døttreskolen

af Ingrid Hvalsø Petersen

HOLBERG funderer i en af sine epistler (CCCXC) over, hvilke egenskaber en god lærer må have, og kommer til det resultat, at skønsomhed og tålmodighed er de vigtigste. Han tænker som så: ikke alle børn er gjort af samme materiale; nogle egner sig for eet, andre for andet; det er lærerens opgave at skønne, hvilke anlæg eleverne har, og give enhver den belæring, der passer for ham. De mange slags materialer, som børn er gjort af, er ikke af samme hårdhed; derfor må læreren foruden skønsomhed også bruge tålmodighed; thi man må ikke »revse nogle, efterdi de ikke så hastigen kand fatte og lære en Ting som andre . . .« »Saadan Opførsel, som desværre findes hos de fleste Lærere, er lige saa daarlig som en Billedhuggers, der bander, skielder og ivrer sig, efterdi Metal og Sten er vanskeligere at bringe udi Skikkelse end Træe eller Vox.«

Holbergs krav til læreren om skønsomhed og tålmodighed, hvad kundskabsmeddelelse angår, er for vor tids mennesker så indlysende rigtige, at de ikke gir anledning til diskussion. Hvis man derimod fører hans krav over på disciplinens område, er man knap så sikker på at få tilslutning.

Et barns optræden og evne til at omgås andre mennesker betyder mindst lige så meget for dets fremtidige skæbne som dets evner og kundskaber. Tendensen i vor tid går mere og mere i retning af at overlade også den side af opdragelsen til skolen.

Både i hjem, som tager spørgsmålet om velopdragenhed og god opførsel alvorligt, og i dem, som mere nonchalant lader det være skolens sag, mærker man undertiden en stille undren over, at man i Døttreskolen ikke tager mere håndfast på det disciplinære. Det gør man ikke, fordi man ønsker at bruge skønsomhed og tålmodighed.

Der er mange slags disciplin. Den, som giver de hurtigste og mest iøjnefaldende resultater, minder en del om dressur. Den kræver af læreren konsekvens og energi. Da den er forholdsvis hurtigt skabt, er den i det lange løb besparende for lærerens kræfter – i hvert fald de sjælelige. Deraf følger dog ikke, at denne form er den bedste for børnene, og det bør være det afgørende.

Alle normalt begavede mennesker opdager før eller senere, at en meget stor del af de leveregler, man har bibragt dem, er af en noget elastisk beskaffenhed. Der er meget få absolutte regler. Det går altfor ofte sådan:

I skolen lærer man de små tabeller.

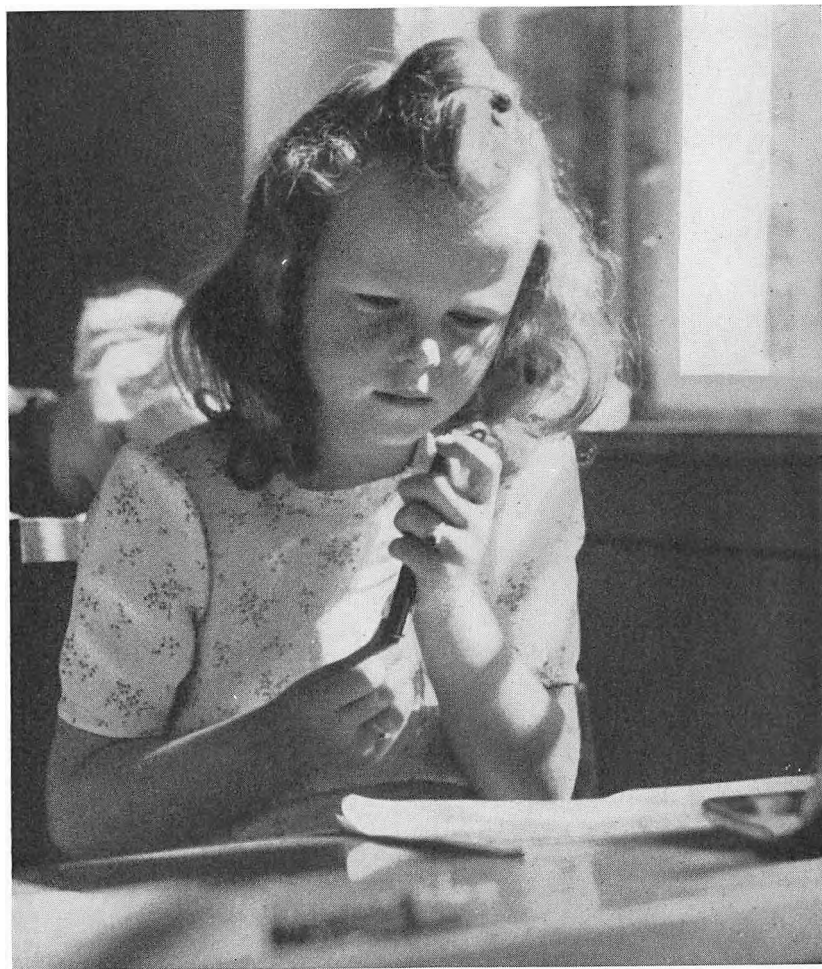
I livet lærer man, de ikke gælder.

Man drage ikke heraf den slutning, at børn bør opdrages i det rene anarki. Ingenlunde. Der *skal* være faste regler. De skal være væsentlige. De skal være få.

Men i stedet for den disciplin, som bygger på ydre autoritet, og som så let bringer usmidighed og selvtrefærdighed med sig, må en god skole sætte selvdisciplin som målet. Det er noget stort og vanskeligt – og voksne ved, at det også er noget meget fjernt. Men det må alligevel være skolens mål, selv om det kun kan praktiseres under beskedne former.

Hvis man har valgt at prøve på at opdrage børn til selvdisciplin, arbejder man på langt sigt. Samtidig må man naturligvis prøve på at udvikle sin egen selvdisciplin. Derved kommer man tit til at føle, at man er i samme båd som børnene. Jeg vil ikke sige, at lærerne bliver børnenes kammerater; dertil er der altfor store forskelle i børnenes og de voksnes forhold og problemer. Men børn og voksne kan komme til at føle såre medmenneskeligt for hinanden. Og det er meget sundt. Derved undgår man så nogenlunde to uheldige ting: dels at børnene i perioder, hvor de føler trang til at beundre, anser de voksne for usårbare, meget vidende væsener, som ingen fejl begår; dels at de i andre perioder i altfor høj grad misunder de voksne deres tilsyneladende uafhængighed.

I Døttreskolen ligger det simpelthen i luften, at der ingen væsensforskul er på børn og voksne. De voksne har flere erfaringer, og



Al begyndelse er svær.

1. kl. 1949.

derfor kunne det være praktisk at rette sig efter dem; men de er hverken hævet over fejl eller kritik. Dette ret frie forhold mellem elever og lærere må naturligvis medføre, at børnene, indtil deres takt og selvbeherskelse er nogenlunde udviklet, begår mange fejl i deres optræden. Resultaterne bliver tilsyneladende ikke så gode som de, man opnår med den strenge ydre disciplin.

Der vokser dog langsomt hos børnene en fornemmelse af, hvor-



Vi må også være i klassen en gang imellem.

dan man skal være mod andre. Der sættes en grænse, som sjældent overskrides. Den giver børnene et ret frit spillerum. Den er usynlig. Det hænder ikke så sjældent, at nyankomne overser den. Det er ikke så mærkeligt. De børn, der kommer til os fra andre skoler, opdager hurtigt, at på Døttreskolen må man gøre en hel del ting, som andre steder ville fremkalde et uvejr. De tror en tid, at de har frit spil, og bolttrer sig, indtil de indser, at også her kan man opleve en slags omslag i vejret, når man overskrider en vis grænse. Og det er kun sundt, for derved udvikles børnenes evne til at fornemme og tilpasse sig en situation.

Det hænder ikke så sjældent, når vi er ude med vore børn, at fremmede påskønner deres velopdragenhed og gode opførsel. Det faktum, at børnene klarer sig så nydeligt i fremmede omgivelser, hvor tøjlen bogstavelig talt ikke bliver brugt, er for os et vidnesbyrd om, at vi har valgt rigtigt.

Naturligvis er det trættende, at børnene til hverdag hjemme på skolen kan være besværlige en gang imellem. Men til syvende og sidst må de da helst løbe hornene af sig der. De skal jo ligesom andre mennesker lære af de fejl, de begår.

Når børnene opfører sig uheldigt eller måske direkte forfærdeligt, prøver skolen som regel at tage det med lempe. Ikke af slaphed; men fordi vi tror, at der i ethvert menneske er både en konge og en sjoer, og at man får svar fra den af de to, man henvender sig til.

What Strikes a Foreigner at C. D.

by Kathleen L. Carrick Smith

SUMMER HOLIDAYS are over: it is the first day of the new school year at Døttreskolen, and we are walking in the bright sunshine of an August morning to see the school at work – for as yet I have seen only the building. Children run past us with a greeting, fair-haired, hatless – not in uniform, as English girls attending a similar school would be, and in their general bearing much more informal than I should expect. But then, they are treated most informally: one or two who are sauntering receive from their teacher a friendly slap behind to hustle them, and laugh, and hasten only a little.

Parents, children, and teachers pour into the school with us (but English schools have generally a pupils' entrance which is not used by visitors or teachers) and I fade into the background to see what may be seen, for (poor fool!) I understand no Danish. Many children, many parents, look into the office for a word with the headmistress, and the building is soon filled with an uproar of conversation, for lo! many parents have gone into the classrooms with their children (it being the first day of term) and soon they stream down the stairs again with them to sing the morning hymn. In a momentary lull I am introduced to the Chairman of the Governors, who in an English school would be treated as »near-royalty«, and seated on a platform behind an imposing table with a vase of costly flowers to mark the occasion; but having shaken hands, I lose sight of her, for we are all on the move down an attractive bright staircase to the gymnasium. But no, it is not possible; the room is already »full to bursting« and fathers and mothers are crowded together in the passage looking in. Fortunately, standing room is just found inside the door for the headmistress, who announces the hymn, and



Skolen.

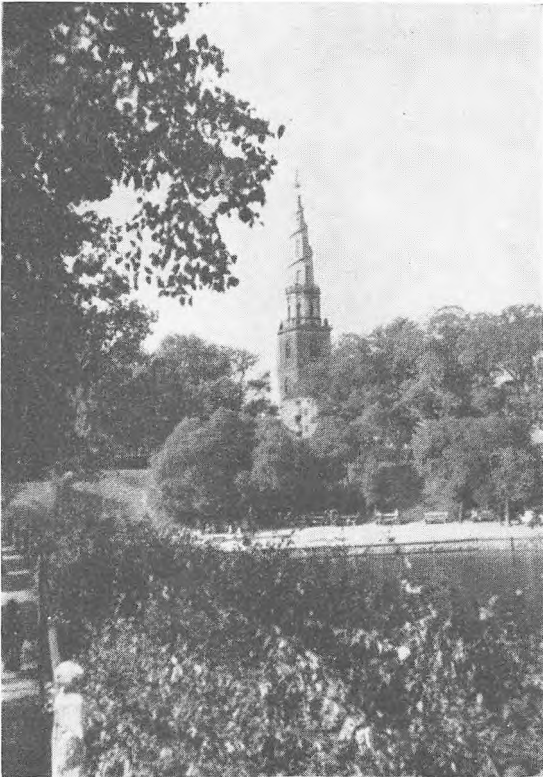
books are passed out into the passage so that we may sing. Then prayer, and two verses only of another hymn, because the gymnasium is overfull. Then we stand in silence, and the lovely nine o'clock tune of Our Saviour's Church bells falls upon us in the sunshine:

Den signede Dag med Fryd vi ser
Af Havet til os opkomme.

(At least I know these words, and their meaning; and though I perfectly understand that the closing verse is about heaven, to me it expresses all that I seek and find when I come to Denmark –
»Med Venner i Lys vi tale«.)

Ah, but the bells have ended; the children are dismissed to go to their lessons; their parents are returning home. When all is over I remark laughing, »I was amused to find the Chairman of the Governors squeezed against the wall in the passage behind me!« and I receive the answer, »Well, indeed, but was she not perfectly happy? I would have preferred to have her inside, but it was hardly possible«.

A trivial matter, this, but it is significant to me of what I love most about Døttreskolen – its simplicity, sincerity, informality. English schools generally aim at being imposing – in the building, certainly, and sometimes in their assemblies and procedure and ways. At Døttreskolen the building is exceedingly pleasant, cheerful and sufficient, but not in the least impressive; the ways of teachers and pupils are good-humoured and light-hearted, yet there is honest and good work done. The girls are not tongue-tied or ill at ease when a foreigner is produced, without warning, to give them a lesson in English, but they respond with friendliness and seem unselfconscious. For here all good things in life are of interest, and the active minds and bodies of children grow without any restraints save those which are wholesome for them. The people who work here, children and teachers, seem to flourish like well-watered plants, for Døttreskolen is »a field which the Lord hath blessed«.



Vor Frelsers Kirke.

VOR FRELSERS KIRKES KLOKKESANG

Tid rinder ud, Liv med Sol gaar ned,
vi ringer Bud fra Guds Evighed.

Fra Gry til Kvæld skifter Lyst og Nød,
Gud vil os vel udi Liv og Død.

Mand higer frem efter Ros og Gavn,
Vi kalder hjem i vor Frelsers Navn.

C. W. Schultz-Lorentzen.

INDHOLD

BERTA ESCHEN: Døttreskolens sang	7
Directionerne	10
MARIE KASPERSEN: I. En orienterende gennemgang	11
II. Uddrag af bestyrelsesprotokoller, brevarkiv og programmer	47
Liste over børn 1949	274
C. W. SCHULTZ-LORENTZEN: Mit Samliv med Døttreskolen	279
N. SKRIVER SVENDSEN: Et stykke praktisk demokrati	285
SIGRID JERNHOLT: Hvorfor sendte vi vore børn i Christianshavns Døttreskole – og hvad opnåede vi derved?	288
MARGRETHE AHLEFELDT-LAURVIG: Døttreskolens børnehave	290
ESTRID PEITERSEN: Skolefester	293
BERTA ESCHEN: Glimt fra Lejrskolen	306
EGEDE SCHACK: Om det daglige liv på »Christianshavns Døttreskole«	311
INGRID HVALSØ: Om en lang tålmodighed og disciplin på Døttreskolen	315
KATHLEEN CARRICK-SMITH: What Strikes a Foreigner at C. D.	320
C. W. SCHULTZ-LORENTZEN: Vor Frelsers Kirkes klokkesang	323